

ရိုဟင်ဂျာ အဘိဓာန်

ရိုဟင်ဂျာ - အင်္ဂလိပ်နှင့် မြန်မာအဘိဓာန်

Rohingya Dictionary: Rohingya to English & Burmese

By International Organization for Migration (IOM)

Funded by Australian Aid

Produced by Bengal Creative Media Ltd. (BCM)

With support of International Literacy And Development (ILAD)

Text is licensed under CC BY-NC-SA 4.0 by IOM.

For feedback and suggestions, contact: dict@rhng.de

For technical support, contact: bcmsoftware@bengalcreativemedia.com

First published in Bangladesh in 2022 by

Bengal Creative Media Limited

House 516/6, Lane 10, Baridhara DOHS, Dhaka, Bangladesh

www.bengalcreativemedia.com

CONTENTS

Introduction	1
Endorsement	3
How to Use This Dictionary.....	9
Abbreviations	17
A ا 19	19
E ا 29	29
I ا 33	33
O ا 35	35
Ou ا 38	38
O ا 38	38
Ou ا 38	38
U ا 38	38
B ب 41	41
D د 55	55
Dh ذ 61	61
F ف 63	63
G گ 74	74
H ح 81	81
J ج 91	91
K ک 93	93
L ل 100	100
M م 104	104
N ن 112	112
P پ 116	116
R ر 116	116
S س 119	119
C ش 127	127
T ت 133	133
Th ث 137	137
W و 140	140
Y ی 141	141
Z ز 141	141

This dictionary is also available as:

PDF



bit.ly/rhgdictionarypdf

Web App



www.rohingyadictionary.org

Android App



bit.ly/rohingyadictionaryapp

iOS App



bit.ly/rohingyadictionaryios

INTRODUCTION

It is our sincere hope that this dictionary will serve as a symbol of the importance of Rohingya people, their language, and their culture. Rohingya people around the world continue to experience much discrimination and hardship and are forced to separate from their families and communities—causing them to be at risk of losing their culture and language. Nothing can easily resolve these challenges, but we do hope that this dictionary will help bring greater unity into the Rohingya community by connecting Rohingya people from around the world through their shared language.

We also hope that the Rohingya community will use this work to share their thoughts, wisdom, and experiences with the wider world. The international team members supporting this work have had the great pleasure and privilege of spending time and making friends with Rohingya people around the world, as well as learning from them. This experience has changed our lives. We wouldn't want to miss the pleasure of meeting so many wise, funny, and strong Rohingya people.

Finally, we hope this work will also help Rohingya everywhere to better express themselves and share their thoughts with the international community so that other people can come to know them better. Rohingya are the best representatives for themselves, their struggles, and their hopes. This dictionary was developed to be a Rohingya to English dictionary in order to help Rohingya people share their thoughts without needing the help of others.

This dictionary is in no way a finished product. It is built upon the great thinking and hard work of wise Rohingya scholars who developed the different scripts which are used in this dictionary. We have worked closely with them to make sure the dictionary is as accurate as possible. However, we acknowledge that it is in no way a finished or final product. Because of this, the dictionary is published under a Creative Common License. This means that anyone is free to build upon or change the work without permission from IOM, BCM, or others. We believed this to be crucial because we want to ensure that anyone with a passion and interest in the Rohingya language can use and adapt the tool further for the benefit of all. Although there were many challenges encountered during the production of the dictionary over many years, we are all proud of this very first edition that features more than 5,500 entries. All of the different teams that worked on the dictionary do not claim that this is a completed project; we very much hope that there will be future versions with corrections, additions, and expansions. Every language continues to change and evolve over time, and we hope this dictionary also continues to grow and improve along the way with the Rohingya language.

Sincerely,

The IOM Rohingya Dictionary Team

ENDORSEMENTS

The spelling of each of the Rohingya scripts in this dictionary have been thoroughly checked by the following experts:

Rohingya Fonna

لُكَّتْ سَيِّ مُرَبِّ خَضِرَتْ آرْ عِلْمَ شُكْرِيَّ أَكَلْ أَسْلَامُ عَلَيَكُمُ وَرَحْمَتُ اللَّهِ وَبَرَكَتُهُ .
اَلُكْتُو رُحُغَكُمُ فَنَرُ فَيَلْ لُكَّتْ. آي . ا . اِمَرِ بِشْ شُكْرِيَّ زِتْرِي بِشْ مِجْنَتْ كَرِ آرْ
بِشْ بِشْ تُنِيَاں فَيُسْ خُرُسْ كَرِ اَلُكْتُو بَنِي . خُرَفَنْتْ لُكَّتْ آس . رُحُغَكُمُ فَنْ نِيَلَتْ
دِرِ اَنَرِ زَرِي لُكَّتْ دِرِ آيْ بَلِ بَزَزَر . لُكَّتْ زَرِي لَفْظُ أَكَلَرْ سَيِّ اِسْتَمَلْ، آرْ لَفْظُ أَكَلْ
بُزَنْتْ آسِنْ، آرْ اِبَرَتْ أَكَلْ سَيِّ لِكْ بَلِ بِشْ بِشْ مَدَتْ خَنِسِلْ اِيْثْ بَلِ أَشْ كَرَزَر .
اَنَرِ حَمَشْ اَلُكْتُو رِ سَيِّ سَيِّ عِلْمَ نَفْ خَنِسِلْ كَرَبْ بَلِ اَنَرِ بَكْتَرِ حَسِنْ كَرِ دَوَتْ
دِيَزَر .

شُكْرِيَّ سَاتِ
مَشَرُ لَاغْ
فَيَسْ

As-salamu alaykum to all the students who are using this dictionary. This dictionary is the first Rohingya Fonna dictionary. I really want to thank IOM for their hard work and financial support for commissioning and publishing this dictionary. Every language has their own dictionary. We all can understand that this dictionary was delayed because we did not have a viable Rohingya Fonna script before. I am hoping that with the help of this dictionary we will be able to write, understand and use the right words. Especially, I am inviting you all to use it and gain knowledge from this dictionary.

Thankfully,

U Hla Aung,

31 March 2022

Rohingya Fonna Development Committee, Member

(Translated into English by BCM)

Rohingya Hanifi

ഭാര്യയും മകളും

[illegible]

form. And it will last till the very last day. It's impossible without literature. An ethnic group who doesn't have the opportunity to learn and teach in their own language, that group has only few educated and many uneducated people since they have to learn through foreign languages. Look at the Bangladeshis who live near you. They have their own language. They write, teach and learn everything in their own script and language. All, male and female, old and young, poor and rich know their language and script more or less because they have started writing and teaching their own language. Finally, I request all Rohingya, male and female, old and young, people with a lot of knowledge or people with little knowledge to become an educated person if you long to see good things in this world or the after life. If you want to become knowledgeable then teach, write and learn by translating foreign literature into your own language. For every people, it is important to take care of their own language. If we don't care of our own language we won't be able to improve ourselves. We will neither get our rights nor our basic human rights. We will remain being excluded. If we do not have our own language, we will stay homeless, roaming here and there. So this is our first tool to take care of our language. "Dictionary" To you all: Publish this dictionary and after publishing study it well. I especially request the Rohingya teachers to translate the Quran, the Hadith, science and geography and other subjects into Rohingya language. May Allah bless the people who take care of their own language. Our Arkan State is unique, we Rohingya are unique, our Rohingya language is unique and our Rohingya script is unique.

Muhammod Saleh

Language Teacher

5 May 2022

(Translated into English by BCM)

Rohingyalish

1. Añí Mohammed Siddique Basu zibá yé Rohingya zubanor nezám óre 1999 cón ót banaiyé ar yían óre ISO (Alemi Tonzim Miyarikarillá) torfóttu ofísali mani luwa giyé ISO kóudh 639-3 rhg loi 18 Julai 2007 ot ar yían óre duniyai beggúla estemal gorázar Rohingya torjuma ókkol ólla. 2. Zuban ibáre bicí kíyal gorí dhizáin gorá giyé, endila dé, yían bicí asán óiye ar nizebaze Rohingya zuban cíkifare fán óiye. Añí acá gorír fottízon óttu moza lagibóu zuban ibá ré asán gorí ar etminan gorí cíkibélla. 3. Foóila óilde dhíkcenari zibá yé Rohingya forínna fuain dóre bicí fáaida dibou ar hárr boc ola ókkol ólla yó fáaida dibou zará dil cocbí gorí cíkitou saá Rohingya zuban arde lofzó ókkol óre. 4. Fottí lofzó ókkol óre bála húñciyar gorí cek gorá giyé taáke éçe bicí hom golot óitfare. 5. Kessú oinno léja estemal gorá giyéde ótolla bóuli añárattu kessú forók tákit fare lékin bicí hom. 6. Yían bicí zoruri déki Rohingya manúic beggún óttu Rohingya nezám ibáre lekí forí faroon saá, añárar zuban oré torki goríbélla ar beggúla fóilai bellá ar añárar sakáfa, héfazot arde izzot oré torki goríbélla. Dhíkcenari ibáre zeddúr fare éddur lofzó ókkol óre thík goijjí, lékin kessú zaga hísafe forók óit fare. 7. Yían añár boro kúci déki “Añí Dhíkcenari ibáre estemal goríbélla tosdíq gorír”

Mohammed Siddique Basu

Rohingya zuban or bani

30 May 2022

1. I am Mohammed Siddique Basu who has developed a Rohingya writing system in the year 1999. It has been officially recognized by the ISO (International Organization for Standardization) on 2007-07-18 with ISO code 639-3 rhg. It is now widely used all over the world for Rohingya translation. 2. This Rohingya language (Latin) writing system has been very carefully designed in such a way that it is very easy and intuitive to learn. I hope everyone will enjoy learning this sytem with ease and confidence. 3. First of all this dictionary will greatly benefit Rohingya students and people off all ages who are interested to study Rohingya language and it's words. 4. Every word was thoroughly checked so that there are very few spelling errors. 5. Due to different dialects used in some areas sometimes there are some minor differences. 6. It is very important for all Rohingya to read and write using this writing system not only to improve their language but also to spread it everywhere for

the sake of improving our culture and our dignity. The spelling found in this dictionary was made as accurate as possible though there are still some variations due to regional differences. 7. It is my great pleasure that I am able to confidently endorse this dictionary.

Mohammed Siddique Basu

Rohingya Language Foundation, Founder

28 May 2022

(Proofread by BCM)

HOW TO USE THIS DICTIONARY

First and foremost it is key to understand that this is a Rohingya language to Burmese and English language dictionary. This means that for a Rohingya word this dictionary aims to give the Burmese and English words with a similar meaning and usage. This often depends on the context therefore for a Rohingya word you might find multiple Burmese or English equivalents. In this case the English usage is often shown by an example sentence. One warning: This dictionary should not be used the other way around. If you try to find a Rohingya word for a Burmese or English one you will very likely get it wrong. For this purpose we hope to be able to provide a reverse Burmese/English to Rohingya dictionary in the future. For one example of this look at the entry for *dhuañ* - **طسْنَقْ** - **ڈُنُو**. This word refers to the part of the body where the shoulder becomes the upper arm. There's no commonly used English word for that so it has to either be translated as "shoulder" or as "upper arm" depending on the context. Now if you would come the other way around and wanted to translate "shoulder" into Rohingya then *dhuañ* - **طسْنَقْ** - **ڈُنُو** would most likely be wrong and the word you're looking for is most likely *hañdá* - **ھھڤ** - **حَنْد** (shoulder).

Orthography, Dialects and Variants

The dictionary uses the three script systems that are currently most widely used: Rohingyalish which is based on the Roman alphabet, Hanifi which is based on a newly created alphabet and Fonna which is based on the Arabic alphabet. Please be aware that due to technical limitations Hanifi script can only be displayed correctly in Android Versions 10 or higher. The orthography in each script has with minor exceptions been checked and approved by the creators or in case of Hanifi an experienced teacher of each of the scripts, Mr. Muhammad Siddique for Rohingyalish and Mr. Hla Aung for Arabic Fonna or an expert user like Muhammad Saleh for Hanifi. Since Rohingya language has different dialects and is not standardized you will find many different pronunciation and therefore spelling variants. This dictionary tries to include important variants but of course it is far from complete. So if you are looking for a word and you can't find it, do the following:

- Ask your neighbors how they say it and look it up according to their pronunciation.
- If you are looking for a phrase or a multiple word entry look up the variant for each of the word individually
- If this does not help, look for the word again exchanging letters according to this table:

IPA	ROHING YALISH	HANIFI	FONNA	EXAMPLE
(contractions)	st ↔ ss kt ↔ tt nm ↔ mm ...	ط ↔ س ط ↔ ك م ↔ م ...	س ↔ س ك ↔ ك م ↔ م ...	رست ↔ راسا - راسا رست ↔ رست - رست ...
f ↔ p̄	f ↔ p	و ↔ و	ف ↔ پ	forhésar ↔ porhésar - فففف - پپپپ ...
p̄ ↔ b / b̄	p ↔ b	و ↔ و	پ ↔ ب	adob ↔ adop - ادوب ↔ ادوب - ادوب ...
z ↔ s	z ↔ s	و ↔ ل	ز ↔ س	tas ↔ taz - تاس تس ↔ تس ...
g ↔ k	g ↔ k	ط ↔ ط	گ ↔ ك	bak ↔ bag - بك كط ↔ كط ...
d ↔ t	d ↔ t	و ↔ و	ت ↔ د	fóriyat ↔ fóriyad - ففف ↔ ففف ...
d̄z/ 3 ↔ z	j ↔ z	ل ↔ ل	ز ↔ ج	juab ↔ zuab - لسل ↔ لسل - زوب ...
s ↔ ʃ / ɕ	s ↔ c	و ↔ و	س ↔ ش	iblíś ↔ iblíć - لبل ↔ لبل - ابل ...

IPA	ROHING YALISH	HANIFI	FONNA	EXAMPLE
h ↔ x	h	ڪ ↔ ھ	ه ↔ ح / خ	horó ↔ كفلة - هفلة خَر ↔ خَر
ʃ/ ɕ ↔ c	c	ڄ ↔ ڇ	ش ↔ چ	hoicca ↔ كهبله كهبله - حش ↔ حچ
r ↔ l	r ↔ l	ل ↔ ڙ	ر ↔ ل	rasta ↔ lasta - لصاله لصاله - رست ↔ لست
ɔ / o / ʋ ↔ u	o ↔ u	و ↔ ɜ	↔	behoñc ↔ behuñc - لېكهڻد ↔ لېكسند يخنش ↔ يخنش
ɔ / o / ʋ ↔ u	ou ↔ u	-	↔	suk ↔ souk - سگ سگ
a / ə ↔ ɔ / o / ʋ	a ↔ o	ɜ ↔ ɔ	↔	ecarak ↔ ecarok - لېهڪاٽ ↔ لېهڪاٽ - اشرق ↔ اشرق
e / ɛ ↔ i	e ↔ i	پ ↔ ڀ	↔	becí ↔ bici - لېجې لېجې - پش ↔ پش
ɔ/ ʋ ↔ hɔ / hʋ e / ɛ ↔ he / hɛ i ↔ hi ɔ ↔ hɔ o ↔ ho u ↔ hu	a ↔ ha e ↔ he i ↔ hi o ↔ ho ou ↔ hou u ↔ hu	له ↔ لهه لېه ↔ لهه لېه ↔ لهه لهه ↔ لهه - لهه ↔ لهه	آ ↔ آ ا ↔ ا ا ↔ ا آ ↔ آ أ ↔ أ أ ↔ أ	áf ↔ háf - لفد هفد - خف ↔ أف
~ (nasal ↔ non-nasal vowel)	a ↔ añ e ↔ eñ i ↔ iñ o ↔ oñ ou ↔ ouñ u ↔ uñ	ص ↔ ص پ ↔ پ ڀ ↔ ڀ ڄ ↔ ڄ - س ↔ س	↔ ↔ ↔ ↔ ↔ ↔	fusá ↔ fuñsá - فسف فسف - فسف ↔ فسف

IPA	ROHING YALISH	HANIFI	FONNA	EXAMPLE
n ↔ ~	n ↔ ñ	ن ↔ ڻ	ن ↔ ڻ	anda ↔ aña - لاندھ ↔ لاندھ - آندھ ↔ آندھ
m ↔ ŋ	m ↔ ng	م ↔ ڻ	م ↔ ڻ	cúmka ↔ cúnga - سومڪا ↔ سونگا - شُمڪُ ↔ شُنڪُ
m ↔ n	m ↔ n	م ↔ ڻ	م ↔ ڻ	támfaa ↔ tán faa - تَمفَ ↔ تَن فَ - لُفَمفَ ↔ لُفَمَ فَمَ
n ↔ ŋ	n ↔ ng	ن ↔ ڻ	ن ↔ ڻ	dongco ↔ dongo - ڏونگو ↔ ڏونگو - ڏَنشُ ↔ ڏَنشُ
b ↔ m	b ↔ m	ب ↔ م	ب ↔ م	bumbatti ↔ mumbatti - بُمبَٽِي ↔ مُمبَٽِي - بُڻبَٽِي ↔ مُڻبَٽِي
b ↔ g	b ↔ g	ب ↔ گ	ب ↔ گ	habos ↔ hagos - هَٻوسَ ↔ هَٻوسَ - حَگَسَ ↔ حَگَسَ
t ↔ t̪	t ↔ th	ت ↔ ڌ	ت ↔ ڌ	kúnth ↔ kúnt̪ - طُنٺ ↔ طُنٺ - کُنٺُ ↔ کُنٺُ
↔ i̯ / ĩ	↔ i	ي ↔ ڀ	ي ↔ ڀ	furúic ↔ furúic - فُرُيُڪَ ↔ فُرُيُڪَ - فُرُيُڪَ ↔ فُرُيُڪَ

Verb base form

If the word you are looking for is a conjugated verb you want to look for the verbal -a form that IOM decided to make the base entry form. Here are some examples:

Examples of conjugated verb forms			Corresponding dictionary form		
ai aiyo aiyé aiyos aiyír aiyér aiyérde aiccé accíl aiccóum aibóu aiba ...	اى ايو ايو ايير ايير اييرد ايع ايع ايعوم ايبو ايبا ...	اي اي اي ايير ايير ايير ايع ايع ايعوم ايبو ايبا ...	aá	اى	
boi boc boiyó boiyos boiyór boiyír boiyér boiyérde boiccóum boibóu boiba ...	بو بو بو بويوس بويور بويير بويير بوييرد بويعوم بويبو بويبا ...	بو بو بو بويوس بويور بويير بويير بوييرد بويعوم بويبو بويبا ...	buwá	بو	
de diyó diyos dir der diyé diyí diyúm dibou diba ...	دي دي دي دير دير دير ديوم ديبيو ديبي ...	دي دي دي دير دير دير ديوم ديبيو ديبي ...	diya	دي	
for forí forái forós forár foirír foiráyi foráyé foraiyúm foraibou foraiba ...	فر فر فر فرار فرير فريري فراي فرايوم فرايبو فرايبا ...	فر فر فر فرار فرير فريري فراي فرايوم فرايبو فرايبا ...	forá	فر	
gor goré gorós gorér gorír gorór goijjé gorifélaaye goriféille goráiyé goijjóum goríbou goríba ...	گر گر گر گورر گورر گورر گورر گورر گورر گورر گورر گورر گورر گورر گورر گورر گورر گورر ...	گر گر گر گورر گورر گورر گورر گورر گورر گورر گورر گورر گورر گورر گورر گورر گورر گورر ...	gorá	گر	

Examples of conjugated verb forms			Corresponding dictionary form		
hoó hoór hoós hoír hoiyé hoiyóúm hoíbou hoíba...	كَفْ كَهْلَ كَفَصْ كَهْبْ كَهْبْ كَهْلَمْ كَهْلَمْ ... كَهْلَمْ	حَ حَنْ حَرَّ حَسِنْ حَيَّرَ حَيَّ حَيَّمْ حَيَّبَ حَيَّبَ ...	huwá	كَهَضْ	حَوَّ
lag lage lager laiggé lagibou ...	لَمَدَ لَمَدَ لَمَعَمَ لَمَعَبْ لَمَعَبْ ... لَمَعَبْ	لَكَّ لَكَّ لَكَنَّ لَكَّرَ لَكَّ لَكَّبْ ...	laga	لَمَعَمَ	لَكَّ
lo lor los loifélaiye luwagiyé loiyúm loibou loiba ...	لَهْ لَهْلَ لَهَصْ لَهْلَفْ لَهْلَفْ لَهْصَمَبْ لَهْلَمْ ... لَهْلَمْ	لَ لَنْ لَرَّ لَسِنْ لَيَّ لَوَّيَّ لَيَّمْ لَيَّبَ ... لَيَّبَ	luwa	لَهْصَمَ	لَوَّ
saá soó soóssaár saáir saáye saiyóúm saibou saiba...	فَصْ فَعْفَ فُصْ فَصْبْ فَصْبْ فُصْلَمْ فُصْلَمْ ... فُصْلَمْ	سَ سَنْ سَرَّ سَسِنْ سَيَّ سَيَّمْ سَيَّبَ ... سَيَّبَ	saá	فَصَلْ	سَّ
sin siné sinos sinérsínór sinné siníyúm siníbou siníba sinaíba ...	فِهْ فِهْلَ فِهْمَ فِهْمَ فِهْمَ فِهْمَبْ فِهْمَبْ فِهْمَبْ فِهْمَبْ فُهْمَبْ فُهْمَبْ ... فِهْمَبْ	سِنْ سِنْ سِنَنَّ سِنَّ سَيِّنَّرَ سَيِّنَّرَ سَيِّنَّمْ سَيِّنَّبَ ...	siná	فِهْمَ	سِنْ
asé ták tákitáke táko tákos tákor táker táikke tákiyúm tákibou tákiba...	لُصَبْ لُصَطَ لُصَطِرْ لُصَطَبْ لُصَطَبْ لُصَطَمَ لُصَطَمَ لُصَطَبْ لُصَطَبْ لُصَطَبْ لُصَطَبْ ... لُصَطَبْ	أَسَ تَكَّ تَكَّ تَكَنَّ تَكَّ تَكَنَّ تَكَنَّ تَكَّرَ تَكَّرَ تَكَّرَ تَكَّبَ تَكَّبَ ...	táka	لُصَطَمَ	تَكَّ
ó ói óor óiye óigiyói óibo ok ...	لَهْ لَهْلَ لَهْصَمَ لَهْلَبْ لَهْلَبْ ... لَهْلَمْ	أَ أَيْ أَنْ أَوْ أَرَّ أَرَّ أَيَّيَّيَّيَّ أَيْبَ ...	úwa	لَهْصَمَ	أَوْ

Examples of conjugated verb forms		Corresponding dictionary form			
za zoo zos zoór zai zar zargói zaiyúm zaiyumboi zaiba zaiboi zaibagoi ...	ل ... ل ل ل ل ل	ز ...	zaa	ل	ز
zan zane zano zanos zana zanai zani zaner zanir zainne zaniyúm zanibou zaniba zaniba ...	ل ... ل ل ل ل ل	ز ...	zana	ل	ز

HOW TO USE THIS DICTIONARY FOR LINGUISTIC RESEARCH

This dictionary has been created over the period of a year within the Rohingya refugee camp in Kutupalong and additional input from Rohingyas in exile. Through a rapid word collection process and scanning through the available literature both oral and written sources a list of words has been compiled. This has been vetted several times by a group of Rohingya people, an international team of (American) English and German native speakers including trained linguists as well as second language Rohingya speakers. The orthography has been vetted and approved by major proponents of each of the different scripts. As mentioned we are still considering this preliminary findings and this dictionary only contains a subset of the words collected. A lot of effort has been put in this project to make it as helpful to the Rohingya as possible.

Beyond its main purpose we invite everybody doing research on Rohingya language to look at our findings. We are looking forward to receiving feedback and corrections and to updating this work. There are still many open questions e.g. the stress/tone system which the three scripts have different approaches on or the distribution of dialects. While this project tried to included as much information as possible within its scope of being a means to the Rohingya people we had neither the means nor the time to do a thorough, conclusive, statistically valid linguistic survey on Rohingya language.

There are still inconsistencies between the writing systems, scripts, the pronunciation recorded, its IPA transcription (which is a mix of phonemic and phonetic depending on the actual audio recording). So due to the fluid language situation this dictionary can only be a first stepping stone into deeper research and additional sources need to be taken into account. Any serious researcher should take all three scripts into consideration as each of them preserves information that the other two don't. We also want to encourage to verify everything with native speakers. We enjoyed this as it is also a lot of fun to build friendships and discover Rohingya culture and world view together.

LIST OF ABBREVIATIONS

Entry

()	additional information that should not be spoken
...	needs additional words in between
sb	somebody
sth	something
e.g.	for example
etc.	and others

Languages

ara	Arabic
eng	English
hin	Hindi
mya	Burmese
pli	Pali
prp	Parsi
rhg	Rohingya
san	Sanskrit
urd	Urdu

Part of Speech

adj	Adjective
art	Article
conj	Conjunction
def	Definite article
det	Determiner
expl	Expletive
interj	Interjection
nclf	Noun classifier
neg	Negation
nom	Nominal
num	Numeral
phrase	Phrase
pref	Prefix
prep	Preposition
q	Question particle
suff	Suffix
voc	Vocative

A

aa lála come လာသည်

aa gorá ká open one's mouth ပါးစပ်လှ
သည်

aa zaa lá 1. interaction အပြန်အလှန်အကျိုး
သက်ရောက်မှု 2. coming and going အသွားအလာ

añi mui 1. ကျွန်ုပ်၊ ကျွန်တော်၊ ကျွန်မ၊
ကိုယ်၊ ကျုပ်၊ ငါ

añi saaidé morot fua 1. boyfriend ရည်းစား၊ ချစ်သူ
2. girlfriend ရည်းစား၊ တွဲ

añi saairde maya fua 1. girlfriend ရည်းစား၊ တွဲ
2. boyfriend ရည်းစား၊ ချစ်သူ

aib 1. offensive act, objectionable act
မနှစ်မြို့ဖွယ်ရာအပြုအမူ 2. physical deformity ကိုယ်အင်္ဂါ
ချို့ယွင်းချက်

aibccot on the way,
coming လာချိန်

aiborhot blessing
ကောင်းချီး၊ မင်္ဂလာ

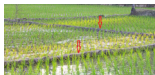
aiddone behind someone's back
နောက်ကွယ်မှာ

aijja today ယနေ့၊ ဒီနေ့၊ ကနေ့

aijjayó yet, till now, so far, to
date, still အခုချိန်ထိ၊ ယခုတိုင်၊ ဒီနေ့အထိ၊ ယနေ့ထိတိုင်

ail rice paddy dike လယ်ကန်သင်း၊ ကန်သင်းရိုး

ail háil green အစိမ်းရောင်



Public domain
ail rice paddy dike

ail áina áf 1. blue-lipped sea
2. blue-lipped sea krait ပင်လယ်ရေမြွေတစ်မျိုး

ail bañhá áf green rat snake လင်းမြွေ

áilla farmer လယ်သမား

áilla azor áf reticulated python စပါးအုံ့ဘုရင်

áillasúañ switch တုတ်

áimma yawn သမ်း
သည်။

ain law ဥပဒေ

ain kaanun rules and
regulations စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ



© Pixabay License
áillasúañ switch

aina 1. mirror
2. glass pane မှန်

áina áf 1. banded krait ငန်းတော်ကျား
2. banded krait ငန်းတော်ကျား

ainda in future
နောက်နောင်

áinci horó 1. pickles လက်လုပ်ချဉ်၊ အချဉ်
2. pickles လက်လုပ်ချဉ်၊ အချဉ်



Public domain
aina 1 mirror

añicá 1. leftover food
2. leftover food
တစ်ခါကြမ်း၊ စာကြွင်းစာကျန်၊
စားနပ်စားပေါက်



Vipiak, CC BY-SA 4.0
áinci horó pickles

añicá 1. left over, rest
2. left over, rest
လက်ကျန်၊ အကျန်

áñis 1. housing addition, tenant's addition
2. housing addition, tenant's addition
အဆောင်တွဲ၊ အခံ

áñis 1. first period, menarche
2. first period, menarche
မီးယပ်သွေးပေါ်စချိန်၊ ရာသီသွေးစ
လာချိန်

áiskríim ice-cream ရေခဲမုန့်

aic fojontó 1. still, until
2. still, until
now ယခုထိတိုင်အောင်

aicá OK ကောင်းပါပြီ၊ ဟုတ်ပါ၊ ဟုတ်ပြီ

áñicá 1. sneeze နှာချောင်း
2. sneeze နှာချောင်း

añiththá kela 1. banana ရခိုင်ငှက်ပျောသီး၊ ငှက်ပျောသီးကြမ်း
2. banana ရခိုင်ငှက်ပျောသီး၊ ငှက်ပျောသီးကြမ်း

aiyaci 1. luxury စည်စိမ် 2. luxurious
စိမ်သော၊ စည်းစိမ်ရှိသော

aiyat **اَيَاتِ** verse of the holy books ကျမ်းစာပိုဒ်

aiyénsi **اَيَنْسِي** jengkol ချင်းသီး

abaindá **اَبَايْنْدَا** 1. unfinished မပြီးသေးသော၊ အပြီးမသတ်ရသေးသော 2. not tied မချည်နှောင်ထားသော၊ ဖြေလွှတ်ထားသော 3. not locked သော့မခတ်သော၊ မပိတ်ထားသော



© Pixabay License
aiyénsi jengkol

ábaittá **اَبَايْتَّا** glutton, one who eats without self-control အစားကြီးသူ

abad **اَبَاد** settled အခြေချသော၊ နေထိုင်သော

abadi **اَبَادِي** resident နေထိုင်သူ

abadul abad **اَبَدُ** forever, eternal, infinite, never-ending ထာဝရ၊ အဆုံးမရှိ၊ အမြဲတမ်း

abanaiya **اَبَانِيَا** 1. untrained ပညာမတတ်သော၊ ပညာမဲ့၊ မလေ့ကျင့်သော 2. unruly မလိမ္မာသော၊ မိုက်ရိုင်းသော၊ ထော်လော်ကန့်လန့်လုပ်တတ်သော

abár **اَبَار** 1. once more နောက်တစ်ခါ၊ နောက်ထပ်တစ်ကြိမ် 2. again တစ်ဖန်၊ ထပ်ပြီး၊ နောက်ထပ်

abas **اَبَسَ** awaz **اَوَاز** 1. sound အသံ 2. voice ပြောသံ၊ ဆိုသံ 3. pronunciation အသံထွက်

abas cóñço gorá **اَبَسَ كَوْنْجُو كُورَا** 1. make quieter, lower the volume ဆိုသံ 2. နိမ့်သည့်၊ အသံတိတ်ဆိတ်စေသည့်၊ အသံလျော့သည့်

ábazába **اَبَاظَابَا** 1. useless, of no value အသုံးမကျသော၊ အသုံးမတည့်သော၊ တန်ဖိုးမရှိသော 2. nonsense, meaningless မဟုတ်ကဟုတ်က

abiyáta **اَبِيَاظَا** 1. unmarried, single လက်မထပ်သော၊ အပျိုဖြစ်သော၊ လူပျိုဖြစ်သော 2. virgin အပျိုစင်

áñbodu **اَنْبُودُو** uncivilized, not smart ငတ်းဖြစ်သော

abostá **اَبُوسْتَا** abossá **اَبُوسَا** situation, condition အခြေအနေ၊ အနေအထား

abúinna **اَبُوَيْنَا** unfried မကြော်သော

abúza **اَبُظَا** 1. unforgettable မေ့မရနိုင်သော 2. indelible, permanent ဖျက်လို့မရသော

abba **اَبَا** daddy, father အဖေ၊ ဖေဖေ

abbalá **اَبْلَا** wow!, Oh no! အမယ်လေး၊ အဘလေး

ada **اَدَا** ginger ချင်း

adá **اَدَا** half အခြမ်း၊ အဝက်

añda **اَنْدَا** 1. blind မျက်မမြင်သော၊ မျက်ကန်းဖြစ်နေသော 2. person who is blind, person with vision impairment မျက်မမြင်၊ မျက်ကန်း

adá fool **اَدَا فُول** 1. person with recurring mental health episodes တစ်ခါတစ်ခါ စိတ်နောက်သောသူ၊ ငကြောင့်၊ စိတ်မမှန်သူ 2. halfwit အနမ်း၊ ငထုံ၊ ရူးပေါပေါလူ

adá fórainna **اَدَا فَرَايْنَا** terminally ill, half dead, on the brink of death သေလုနီးပါးဖြစ်သော၊ သေလုမျောပါးဖြစ်သော

adá gúm **اَدَا كُوم** bad sleep, bad night's rest အိပ်ရေးမဝခြင်း

adá zuar **اَدَا زُوَر** ad zuar **اَدَا زُوَر** 1. half tide ဒီရေတစ်ဝက်ဖြစ်ခြင်း

adai **اَدَاي** fulfilling of a duty or responsibility တာဝန်ကျေပွန်ခြင်း

adaguni ák **اَدَاغُونِي اَكْ** a kind of leafy vegetable ဟင်းရွက်တစ်မျိုး

adána **اَدَانَا** mean-spirited, uncivilised သဘောထားဆိုးသော၊ ရိုင်းပျသော၊ လူမဆန်သော

adár **اَدَار** fodder တိရစ္ဆာန်အစာ၊ ကျွဲစာနွားစာ

adarí **اَدَارِي** half a basket တင်းတစ်ဝက်

adeikká **اَدَيْكَ** unseen, invisible မြင်လို့မရသော၊ မမြင်နိုင်သော

adinna **اَدِيْنَا** adainna **اَدِيْنَا** premature အချိန်မစေ့သော၊ အချိန်မရောက်သော

adinna úwa **اَدِيْنَا اُوَا** premature delivery, premature birth စောမွေးခြင်း၊ လမစေ့ကလေးမွေးဖွားခြင်း

adinna fua **اَدِيْنَا فُوَا** premature baby, premie လမစေ့ကလေး၊ ရက်မပြည့်ကလေး

adoijja **اَدُوِيْجَا** beloved, adored ချစ်ခင်မြတ်နိုးသော

adob **اَدُوب** manners နေပုံထိုင်ပုံ၊ အပြုအမူ၊ အကျင့်စရိုက်၊ အကျင့်ကောင်း

Adom **اَدُوم** Adam အာဒံ၊ အာဒမ်

Adom zaat **اَدُوم زَات** 1. human beings လူသားများ 2. humanity လူသားမျိုးနွယ်

ador **اَدُور** love, affection အချစ်၊ မေတ္တာ၊ သံယောဇဉ်

ahálak أَهْلَاكَ makhṣaṣ character အကျင့်စရိုက်

ahéri أَهْرِي 1. end အဆုံး၊ အကုန်၊ အပြီး နောက်ဆုံး
2. final, last နောက်ဆုံး

ahérütt أَهْرِيْتُ at last, finally နောက်ဆုံး
မှာ၊ နောက်ဆုံးကျတော့

aherot أَهْرُوت afterlife တမလွန်ဘဝ၊
နောင်ဘဝ၊ ထာဝရအသက်

ahol أَهْلُ akkol insight, realization အသိတရား၊ အသိစိတ်

ahol diya أَهْلُ دِي inform, hint အသိပေးသည်၊ အရပ်အမြွက်ပြောသည်၊ သွယ်ဝိုက်ပြောသည်

aholbon أَهْلُ بَن insightful, common sense အသိဉာဏ်ရှိသော၊ နားလည်မှုရှိသော၊ သာမန်လူအသိစိတ်ရှိသော

ajīb أَجِيْب surprising အံ့ဖွယ်သရဲ၊ အံ့ဩစရာကောင်းသော

ajór أَجْرُ reward from God ဆုလာဘ်၊ ဆုချီးမြှင့်ခြင်း၊ အကျိုးခံစားရခြင်း

ák أَكْ leafy vegetable ဟင်းရွက်

añk أَنْK scratch, mark အမှတ်၊ အမှတ်အသား

ák hoñsu أَكْ هُونْسُ hák hoñsu خُكْ هُونْسُ vegetables ဟင်းရွက်စုံ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်

añka أَنْK draw ပုံဆွဲသည်၊ ပန်းချီဆွဲသည်

akida أَكْدْ objective ရည်ရွယ်ချက်၊ ရည်မှန်းချက်၊ ဦးတည်ချက်၊ ပန်းတိုင်

akiya أَكِيْYI akika أَكِيْ birth thanksgiving sacrifice အင်္ဂါယာ

akuaiic أَكُوْشْ inconvenience, difficulty အဆင်မပြေမှု

akuaiicca أَكُوْشْ inconvenient, difficult အဆင်မပြေသော

akuali dat أَكْلْ دَتْ wisdom tooth အဆုံး

akuijjá أَكْجْ un-dug ground မတူးသေးသော

akúilla أَكْئْ unopened မဖွင့်သော၊ မဖွင့်ဘဲ

akúinda أَكْئْ uncarved, unchiseled, undrilled stone or wood မတွင်းတူးသော၊ မထွင်းထုသေးသော

akbor أَكْبَرْ great မြင့်မြတ်သော

Akyab أَكْيَابْ Sittwe (Akyab) စစ်တွေမြို့

al al comb (red crest of a rooster) ကြက်မောက်၊ အမောက်

ál al cultivation of grain လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး

ál al splinter အစအန်

ál gorá al gorá farm, cultivate လယ်ယာစိုက်ပျိုးသည်

ál gorouya al gorouya rice farmer လယ်ယာလုပ်သူ

ál suá al suá plow ထယ်ဆိုးသည်၊ လယ်ထွန်သည်

ál cac al cac agriculture လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး

ál zaga al zaga arable field လယ်မြေ

alai zaa alai zaa spoil (curry and cooked rice) ပုပ်သိုးလှန့်ပါးဖြစ်သည်၊ ပုပ်သိုးသွားသည်

alabúlá alabúlá disoriented မှတ်ဉာဏ်မမြဲသော၊ စိတ်ရှုပ်ထွေးသော

alagála alagála social interaction, relationship, association ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး

alamot alamot situation, condition, sign အခြေအနေ၊ အနေအထား

alazir alazir uvula လျှာခင်

aleikká aleikká not written ရေးမထားသော၊ မရေးဘဲ

alem alem Alim, Islamic scholar ကျမ်းတတ်ဆရာ၊ အာလင်မီ

ánli ánli sister-in-law ယောက်မ၊ ခယ်မ

aling aling ill-will, malice သဝန်တုံ့မှု၊ မလိုတမာစိတ်

alok alok alek alek separate, apart သီးခြားသော၊ ခွဲစွာသော၊ တကွဲတပြား

alok gorá alok gorá separate ခွဲခြားသည်၊ ခွဲထုတ်သည်

alu alu tuber, starchy root vegetable ဥစားပင်၊ သစ်ဥ

alu gula alu gula potato အာလူး

aluhuñsu aluhuñsu distant relative ဆွေမျိုးဝေး၊ အရင်းအချာ မဟုတ်သောဆွေမျိုး၊ ဝေးစဉ်ဝေးဆက်

alga alga 1. open ဖွင့်သည် 2. flip လှန်သည်

alga manúic alga manúic 1. a person who you can marry according to Sharia



Public domain
al comb (red crest of a rooster)

law အရင်းဆုံးဆွေမျိုးမဟုတ်သောလူ၊ အမျိုးမတော်သူ 2. outsider အပြင်လူ၊ ပြင်ပလူ

alghwal **لَا مَعْلَمَ أَرَكُوْا** argwal **لَا مَعْلَمَ أَرَكُوْا** 1. hidden ပုန်းကယ်သော၊ ခွဲအောင်းသော 2. concealment ပုံးကွယ်ခြင်း၊ ဝှက်ထားခြင်း၊ ပုန်းအောင်းခြင်း

álhámdu **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** Al-Fatiha, the opening verse of the Quran အာလ်ဟာမ့်သူး၊ စူရာဟ် ဖာသီဟ

álhámdu **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** Thank God! အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ချီးမွမ်းခြင်း ရှိပါစေ။

Allah **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** Allah, God အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ဘုရားသခင်

Allah rahamot gorók **اللَّهُ رَحِمْتَ كَرَّمَ** God bless you! အလ္လာဟ်က ကောင်းချီးမင်္ဂလာပေးပါစေ

Allah tala **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** God Almighty အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ဘုရားသခင်

Allahr kalam **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** 1. Qur'an ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် 2. God's Word အလ္လာဟ်၏ နှုတ်ထွက်စကားတော်၊ နှုတ်ကပတ်တော်

Allóhu ákbor **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** "Allah is the greatest", Takbir အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အကြီးမားဆုံး အရှင်ဖြစ်သည်

almali **لَا مَلِيَّ إِلَّا** 1. cupboard ဝီရိ 2. wardrobe အဝတ်ရုံ

álcaicá **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** farmer လယ်သမား

alcí **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** 1. lazy ပျင်းရိသော၊ အပျင်းထူသော 2. bored ပျင်းစရာကောင်းသော၊ ငြီးငွေ့သော

althu fálthu **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** nonsensical ပေါက်ကရဲ

aám diya **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** telling a baby to eat ကလေးအစာခွဲကျွေးသည်

aám manúic **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** public, common man, ordinary person သာမန်လူ

ámana **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** 1. disobedient မနာခံသော 2. disobedience မနာခံမှု

amanot **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** secure safekeeping လုံခြုံခြင်း၊ ဆည်းထားခြင်း၊ စောင့်ရှောက်ဖို့အပ်ထားခြင်း

amanotdar **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** trustworthy person, reliable person ယုံကြည်စိတ်ချရသောလူ

amat úwa **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** 1. lose consciousness မူးမေ့သွားသည်၊ သတိလစ်နေသည် 2. faint မူးမေ့သွားသည်၊ သတိလစ်သွားသည်

ameillá **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** 1. wrapped ထုပ်ပိုးထားသော 2. unopened မဖွင့်သေးသော

amin **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** land-measuring goverment clerk မြေတိုင်းစာရေး

aamín **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** Amen အာမိန်း၊ အာမင်၊ သာဓု

amir **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** jomat-leader, amir ကျောက်ခရီးစဉ်၏ ခေါင်းဆောင်၊ အမိရ်

amoinna **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** dull, blunt တုံးသော၊ မချွန်သော

amodoni **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** income ဝင်ငွေ

amól **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** good deed ကောင်းမှု၊ အကျင့်သီလ

ámoza **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** bland အရသာမရှိသော၊ အရသာပေါ့သော

ámBELA **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** moo နွားတွန်သပြေသည်

ambura **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** crawl ဝှားသွားသည်

ámBurai **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** stuff one's face အားရပါးရ

amguillá **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** heart နှလုံး

amm **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** mango သရက်သီး

amm gas **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** mango tree သရက်ပင်

amma **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** mom, mommy အမေ၊ မေမေ

ammúikya **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** shocked, jaw-dropping အံ့အားသင့်သော၊ အံ့ဩစရာကောင်းသော၊ အံ့ဖွယ်သရဲဖြစ်သော

amcí horó **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** mango chutney သရက်သီးသနပ်

ana **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** 1. Aana (0.72875 gram) ÷ 2. penny coin used as a weight ဝဲ၊ ငြာ

ana **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** bring ခေါ်လာသည်၊ ယူလာသည်

anar gula **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** passion fruit ပင်မှည့်သီး၊ စူးကာသီး

anaçi **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** idiot ငထုံးလူအ

ánik **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** approximately, about, roughly လောက်၊ ခန့်

anikka **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** people from the West အနောက်သား



Public domain
amguillá heart



Challiyian, CC BY 3.0
anar gula passion fruit

anuni **الصمسمون** anuinna **الصمسمون**
unsalted ဆားမပါသော

anda áf **المصحفد أف** Russel's viper မြွေပွေး

andár **المصحفد اندر** andar darkness အမှောင်

andacá **المصحفد اندش** andecá **المصحفد اندش**
doubt သံသယ၊ သံသယဖြစ်ခြင်း

andolon gorá **المصحفد غورأندولن** gorá
protest ကန့်ကွက်သည်၊ ဆန့်ကျင်ဆန္ဒရှိသည်

andha **المصحفد اند** 1. egg ၂ 2. zero, nothing သုည၊
ဦး

andha faara **المصحفد اند فر** lay egg ၂ ၂
သုည

andhar lali **المصحفد اندر لال** egg yolk ၂ နှစ်၊
အနှစ်

anfárm **المصحفد انفرم** out in the open လူသိရှင်ကြား

anforá **المصحفد انفر** illiterate စာမတတ်သော

anggur **المصحفد انغر** grapes ပျော့သီး

anggur gas **المصحفد انغر گس**
grapevine ပျော့ပင်

angcá horó **المصحفد انغر اش** pickles
လက်လုပ်ချဉ်၊ အချဉ်

anjam diya **المصحفد انجم دي**
implement တာဝန်ကျေသည်၊ အကောင်အထည်ဖော်သည်

antas **المصحفد انتس** 1. guess ခန့်မှန်းချက် 2.
estimation ထင်မြင်ချက်

antas gorá **المصحفد انغر** 1. guess
ခန့်မှန်းသည် 2. estimate မှန်းဆသည်

appá **المصحفد اپو** appwá **المصحفد اپو** kiss အနမ်း

ar **المصحفد ار** 1. and ၂ 2. more ထပ် 3. another နောက် 4.
again နောက်တစ်ခါ

ar **المصحفد ار** sorcerer, magician မှော်ဆရာ

añár **المصحفد انار** my ကျွန်ုပ်၏ ငါ

añár gaa añí **المصحفد انار گاء اني** añárgá
añí myself ကိုယ်တိုင်၊ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်၊ (ကျွန်တော်)
ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ

ar náí **المصحفد اني ناي** no more, not anymore မရှိ
တော့တော့

ara **المصحفد ار** 1. fence ခြံစည်းရိုး 2. railing လက်ရန်း၊
လက်တန်း

ará **المصحفد ار** 1. ask, tell ခိုင်းသည် 2. request
မေတ္တာရပ်ခံသည်

ára **المصحفد ار** hára **المصحفد ار** 1. lose

ဆုံးရှုံးသည်၊ ပျောက်ဆုံးသည် 2. go astray, become lost
ပျောက်ဆုံးသည်၊ လမ်းပျောက်သည်

añraa **المصحفد انرا** charcoal မီးသွေး

añára **المصحفد انرا** we ကျွန်တော်
တို့၊ ကျွန်ုပ်တို့၊ ငါတို့

añára **المصحفد انرا** hañára **المصحفد انرا**
pull out ဆွဲနှုတ်သည်၊
နှုတ်ထုတ်သည်၊ ဆွတ်သည်

añra gula **المصحفد انرا گول** ambarella
ခွေးချိုသီး၊ ဝှေးသီး၊ ဝှေးသီး

arái **المصحفد اري** two and a
half, 2.5 နှစ်ခု

arail **المصحفد اريل** coop, pen
တင်းကုပ်၊ လှောင်အိမ်၊ တံ

arailla farailla **المصحفد اريلا فرالا**
1. villagers ရွာသူရွာသား 2.
neighbors အိမ်နီးနားချင်းများ

Arakan **المصحفد اركان**
Arakan, Rakhine ရခိုင်ပြည်နယ်

arála **المصحفد ارلا** less refined (specifically rice),
red blemish on rice ကြမ်းတမ်းသော

añralu **المصحفد انرل**
arrowroot အာဒါလွတ်

aram úwa **المصحفد ارام او**
recover နာလန်ထသည်၊
ကျန်းမာလာသည်၊ သက်သာလာသည်

aram gorá **المصحفد ارام گور**
rest, take rest အနားယူ
သည်

arang **المصحفد ارانغ** capital
investment အရင်းအနှီး၊
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု

añárar **المصحفد انرار** our ကျွန်တော်တို့၏၊ ကျွန်ုပ်တို့၏၊ ငါ
တို့၏

añárare **المصحفد انرار** us, to us ကျွန်တော်တို့ကို၊
ကျွန်ုပ်တို့ကို၊ ငါတို့ကို

arasudu **المصحفد ارأسد** mentally retarded
person ငတ်း၊ ငေပု

añárattu **المصحفد انرأت** from us ကျွန်တော်တို့မှ၊
ကျွန်ုပ်တို့မှ၊ ငါတို့မှ

añáre **المصحفد انر** me, to me ကျွန်တော်ကို၊ ကျွန်ုပ်ကို၊ ငါ
ကို



Ischaramoochie, CC BY-SA 3.0
añraa charcoal



Public domain
añra gula
ambarella



SH Saw Myint, CC BY-SA 4.0
arail coop, pen



© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
arála less refined
(specifically rice),
red blemish on rice



SH Saw Myint, CC BY 4.0
añralu arrowroot

arekgwá **arek** 1. next one, one more
နောက်တစ်လုံး 2. another one နောက်တစ်ခု

arekkán **arek** next one, another one
နောက်တစ်ခု

arekkiní **arek** a little more
နည်းနည်း

arekzon **arek** next one, another person
နောက်တစ်ယောက်

ari **ari** measuring basket (approximately 14 kg in weight or 17 liters in volume for rice) ဆန်တင်း

áñri **áñri** small clay pot
အိုး

áñri kuúñrí **áñri** greater coucal
ပုစွန်

árifara **áñri** escape
လွတ်မြောက်သည်

aró **aró** more
ပို၍ ထပ်၍ များပြားသော

aródasé **ardasé** furthermore
နောက်ထပ်ကတော့ ထို့အပြင်

aros gorá **aros** 1. request, ask for
တောင်းခံသည်၊ တောင်းဆိုသည်၊ လျှောက်ထားသည် 2. plead, urge
အသည်းအသန် တောင်းပန်သည်၊ အသနားခံသည် 3. appeal
အယူခံသည်

arbekgín **ar** remaining things, rest, extra
အကြွင်းအကျန်

ardhoilla **ardh** another kind, different
တစ်မျိုး

áñrfáça gula **acai** berry
ဘယ်ရီလီးတစ်မျိုး

áñrfaci za **al** very heavy
အလွန်လေးလံသော

arkántu **ar** from another place
နောက်နေရာက

arki **ar** what else
နောက်ထပ်ဘာလဲ

armottó **ar** 1. another

time, next time နောက်တစ်ခါ၊ နောက်တစ်ကြိမ် 2. again, once more
နောက်တစ်ခါ

arnóile **ar** otherwise, if not
တစ်နည်းအားဖြင့်

arcó **ar** God's throne
လလွင်တော်

añártu **ar** from me
ငါမှ

añça **ar** make fit
တော်အောင်ပြုလုပ်သည်၊ အံ့ကိုက်ဖြစ်စေသည်၊ ကိုက်ညီအောင်လုပ်သည်၊ ဆုံအောင်လုပ်သည်

añça **ar** glue
ကော်

añça **ar** 1. walk, go
လမ်းလျှောက်သည် 2. transport, carry
သယ်ယူပို့ဆောင်သည်၊ သယ်ဆောင်သည်

añçaillá boga **ar** cattle
egret ကျွဲကျောင်းမျိုး

añçaic **ar** twenty-eight
နှစ်ဆယ့်ရှစ်၊ ၂၈

añçali **ar** tick
မွှားကောင်

añçáro **ar** eighteen
ဆယ့်ရှစ်၊ ၁၈

añçi **ar** by foot, on foot
ခြေကျင့်

añçi **ar** levee
ရေကာတာ

añçu **ar** knee
နူး

añçu felai buwá **ar** sit on one's knee, sit with drawn-in knees
အနီးကပ်စွာထိုင်သည်၊ ပုခစ်တုပ်သည်

añçúr uore añçúdi buwá **ar** sit with one's legs crossed (e.g. on a chair), sit cross-legged
ခြေချိတ်ထိုင်သည်

añçútki tíya **ar** stand up by using one's knee as support
ထောက်၍ မတ်တတ်ထသည်

añsá **ar** scratch
ခြစ်သည်၊ ကုတ်သည်

añsa **ar** true
မှန်ကန်သော

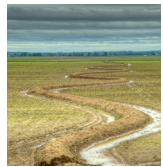
añsái féla **ar** flystrike
ယင်ကောင်လောက်ကျသည်

asaicá **ar** 1. unplanned
စောစော 2. unpeeled
မဆွသေးသော၊ မဆွသေးသော

asáiya **ar** unfiltered
မစစ်သော၊ မစစ်ဘဲ



Professor M A A, CC BY-SA 4.0
áñri small clay pot



© AdobeStocks licensed by BCM Ltd.
añçi 2 levee



Agnieszka Kwiecien (Nova), CC BY-SA 3.0
áñrfáça gula acai berry

asála **لَاصِلَ** munitions, materiel
ခဲယမ်းကောက်၊ စစ်ပစ္စည်း

asán **لَاصِلَ** assan ² **لَاصِلَ** ² **لَاصِلَ**
easy လွယ်ကူသော

asar **لَاصِلَ** pickled vegetables စိမ်းထားသော
ဟင်းသီးဟင်းရွက်။

añsar mara **لَاصِلَ** throw
(something) down, throw (somebody) down
အောက်သို့ပစ်ချသည်

asé **لَاصِلَ** 1. have ရှိသည် 2. be ရှိသည်၊ ဖြစ်သည်

añsí féla **لَاصِلَ** 1. debark အခေါက်ခွာ
ပစ်သည် 2. shear အမွေးညှပ်သည်၊ ဖြတ်သည် 3. skin အရေ
ခွဲခွာသည်၊ အရေခွဲချွတ်သည် 4. mow ရိတ်ဖြတ်သည်

añsila **لَاصِلَ** wart
ကြွက်နီ

añsila **لَاصِلَ** skink
ကင်းလိပ်ချော

añsila áf **لَاصِلَ**
rainbow water snake
ဓမ္မပုပ်မ

añsila mas **لَاصِلَ**
snow trout
တရောက်ငါးတစ်မျိုး

asilaiya **لَاصِلَ**
unstitched မချုပ်သော

asimbit **لَاصِلَ**
suddenly ရုတ်တရက်

asóli **لَاصِلَ** 1. real,
genuine အစစ်၊ စစ်မှန်သော 2.
original မူလ၊ မူရင်း တစ်မျိုး
ထူးခြားသော

asóliyt **لَاصِلَ**
actual, genuine တကယ်

asór **لَاصِلَ** 1. impact
အကျိုးသက်ရောက်မှု 2. result တွေ့ရှိ
ချက်၊ အဖြေ၊ ပေါ်ထွက်လာချက်၊ ရလဒ်

asór **لَاصِلَ** dusk ညနေခင်း
ဆည်းသော၊ နေဝင်ရိတ်ရာ

asór **لَاصِلَ** evil spirit
နတ်ဆိုး

asór gorá **لَاصِلَ**
1. impact, affect ဖြစ်လာ
စေသည်၊ သက်ရောက်သည်၊
ထိရောက်သည် 2. influence
ထိခိုက်သည်၊ လွှမ်းမိုးသည်၊ အကျိုး
သက်ရောက်မှုရှိသည်



© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
añsíl féla 1 debark



© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
añsíl féla 2 shear



© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
añsíl féla 3 skin



añsíl féla 4 mow



© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
añsíl féla 4 mow



Department of Dermatology
and Allergology, Friedrich
Schiller University Hospital,
Jena, Germany, CC BY-SA
3.0
añsila 1 wart

asúilla **لَاصِلَ**
unpeeled အခွံမခွာသော၊ အခွံမခွာဘဲ

asuhásu **لَاصِلَ**
mentally
unstable စိတ်မငြိမ်သော၊ စိတ်မ
မှန်သော၊ စိတ်မတည်တံ့သော

asúmma asúmma **لَاصِلَ**
dimly, vaguely မပေါ်တပေါ်၊ ယောင်ဝါးဝါး

añsura **لَاصِلَ** comb ဆံပင်ဖြိုးသည်၊
ခေါင်းဖြိုးသည်

añsura **لَاصِلَ** swim ရေကူး
သည်

asúya **لَاصِلَ** 1. untouched မထိခိုက်သော၊ မထိ
ဘဲ 2. virgin အပျိုစင်

asman **لَاصِلَ** asfán **لَاصِلَ**
assan ¹ **لَاصِلَ** sky ကောင်းကင်

asmani **لَاصِلَ** 1. heavenly ကောင်းကင်ဘုံ
နှင့်ဆိုင်သော 2. related to sky မိုးကောင်းကင်နှင့်ဆိုင်သော

asmani rong **لَاصِلَ** light
blue အပြာရောင်

assalaamu alaikum **لَاصِلَ**
Peace be on
you! သင်တို့တွင်ငြိမ်သက်ခြင်း ရှိစေ
သတည်း၊ အတိစလာမုအလိုင်းကွန်မံ

assor **لَاصِلَ** women's undershirt ဘော်လီအင်္ကျီ

asté **لَاصِلَ** 1. slow နှေးကွေးသော 2. quiet
တိတ်ဆိတ်သော၊ ညင်သာသော

asté asté **لَاصِلَ** assé assé
slowly နှေးကွေးစွာ

añc **لَاصِلَ** fiber, thread အမျှင်စ

añc **لَاصِلَ** háñc 1. variety of
water birds ဘဲမျိုးစုံ 2. duck ဘဲ၊ ဝမ်းဘဲ 3. goose ဘဲငန်း
4. swan ငန်းရာဇာ

acá **لَاصِلَ** hope မျှော်လင့်ချက်

añca **لَاصِلَ** háñca 1. laugh ရယ်မောသည်
2. smile ပြုံးသည်

acá bacái diya **لَاصِلَ**
dash someone's hope, have
your hopes dashed မျှော်လင့်ချက်ကိုပျက်စေသည်၊
မျှော်လင့်ချက်မျော့သွားသည်

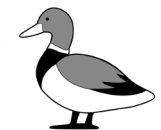
acá gorá **لَاصِلَ** hope မျှော်လင့်သည်



© Pixabay License
añsila 2 skink



Public domain
asmani rong light
blue



Public domain
añc 2 duck

acám أَشْمَ water for cooking ထမင်းဟင်းချက်ဖို့ရေ

acámi أَشْمُ 1. the accused တရားခံ 2. culprit 3. criminal

áñcaní أَنْشَنَ 1. smiling ရှိရယ်သာ 2. smile အပြုံး ပြုံးခြင်း

ací مِصْرَاشَ eighty ရှစ်ဆယ်၊ ၈၀

áñcor sóo أَنْشَرَ سَ duckling သဲပေါက်ကလေး

ácfatál أَفْطَلُ hospital ဆေးရုံ

ackail مَصْبِلُ أَجْهَيْلُ nowadays အခုကာလ၊ ယခု အခါတွင်၊ ဒီခေတ်မှာ

añccwá أَنْشَوُ blurred, dim မှုန်ဝါးဝါးဖြစ်သော

añccwá أَنْشَ hañccwá خَسَّ coarse ဖျင်ကြမ်းသော၊ မညက်သော၊ မနုသော

añctho أَنْشَتْ eight ရှစ်၊ ၈

añctho ana أَنْشَتْ أَنْ 5.84 grams (the weight of 8 Anna) ၈ ဝဲ

át أَتْ háť háť 1. arm လက်၊ လက်တံ၊ လက်မောင်း 2. hand လက်

át arainná أَتَ رَيْنَ menial အကျူ၊ အစေခံ

át dúlai luwa أَتْ دُلَیْ لَوُ carry by hand ဆွဲထားသည်၊ သယ်သည်

át lara أَتْ لَرُ steal, swipe, pinch ခိုးသည်၊ အလစ်သုတ်သည်

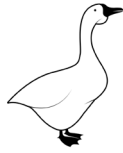
át mouza أَتْ مَوْزَا háť mouza مَوْزْ هَظْلُ glove လက်အိတ်

át tulá أَتْ تُلَا 1. raise hand (school) လက်ညှိုးထောင်သည် 2. raise hand to strike ကိုယ်ထိ လက်ရောက်ကျူးလွန်သည်

át thana أَتْ ثَنَا 1. extend hand, beg တောင်းခံသည် 2. pull someone by the hand လက်ဆွဲသည်

atá أَتْ bullock's heart, soursop သင်္ဘောကြဇာ

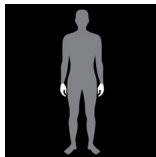
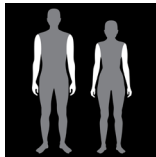
áta أَتْ grope, reach blindly စမ်းတဝါးဝါးနဲ့ရှာရသည်၊ လက်ဖြင့်စမ်းသပ်ရှာဖွေသည်



áñc 3 goose



áñc 4 swan



át 2 hand

atai أَتَ super human strength တန်ခိုးကြီး

átai أَتَ 1. stepfather မထွေး 2. stepmother မိထွေး

átái báí أَتَ بَی half brother အဆောက်အအုံကွဲအစ်ကို၊ မအဆောက်အအုံကွဲအစ်ကို

átái baf أَتَ بَاف half brother အဆောက်အအုံကွဲအစ်ကို၊ မအဆောက်အအုံကွဲအစ်ကို

átái bóin أَتَ بَی sister အဆောက်အအုံကွဲအစ်မ(သို့)ညီမ၊ မအဆောက်အအုံကွဲအစ်မ(သို့)ညီမ

átai luwá أَتَ لَوُ grope လက်နဲ့စမ်းကြည့်သည်၊ စမ်းတဝါးဝါးနဲ့ရှာရသည်

átai ma أَتَ مَ stepmother မိထွေး

atáfata أَتَ أَفَ everywhere, in every single place နေရာတိုင်း၊ နေရာတကာ

atalikká أَتَ لِكْ plenty အများအပြား

ataraf أَتَ أَفَ environment, surroundings ပတ်ဝန်းကျင်၊ အသိုင်းအဝိုင်း

atác أَتَ أَشْ uncomfortable အနေခက်သော၊ ကသိကအောက်ဖြစ်သော

ate hañsé أَتَ هَ nearby, around အနီးအနား

áteilla أَتَ اِيلَا without oil ဆီမပါသော၊ ဆီမပါဘဲ

añti أَتْ intestine အူ

áñti أَتْ elephant ဆင်

áñti kura أَتْ كُ turkey ကြက်ဆင်

atíkka أَتْ 1. suddenly ရုတ်တရက်၊ ခေါက်ခနဲ 2. seldom ရှားပါးစွာ၊ ဖြစ်ခေါင့်ဖြစ်ခဲ

atíkka utíkka أَتْ أَتْ 1. seldom တစ်ခါတစ်ရံ 2. sometimes တစ်ခါတလေ

ántir dat أَتْ دَ háñtir dat أَتْ D tusk အစွယ်

átor hoica أَتْ هَ hátor hozza أَتْ هَ wrist လက်ကောက်ဝတ်၊ လက်ခစ်

átor tola أَتْ تَ hátor tallwa أَتْ تَ palm of the hand လက်ဖဝါး

atora أَتْ move, step aside ဘေးဖယ်သည်

28

الهد

e lida this ဒီ၊ အဲဒီ၊ ဟောဒီ၊ ဤ၊ သည်၊ ယင်း၊ ဤအရာ

é lida he ههح that ထို၊ ဟို

ée lida Hey! ဟေ့

é oktot لبل لعلل ااقت at that time ထိုအချိန်မှာ

e loti لبل لعلل اا from now on ယခုကစ၍၊ အခုကစ၍

e baadot لبل لعلل ااဝا worship, performance of religious duties or activities ဝတ်ပြုဆုတောင်းခြင်း၊ ကိုးကွယ်ခြင်း

e baadot gorá لبل لعلل ااဝا worship, perform religious duties or activities ဝတ်ပြုဆုတောင်းသည်၊ ကိုးကွယ်သည်၊ ရှိခိုးသည်

e baadotgar لبل لعلل ااဝا worshipper, performer of religious duties or activities ကိုးကွယ်သူ၊ အလှူဟ်အမိန့်နာခံသူ၊ ဘာသာရေးကိုးရှင်သူ

e bar لبل لعلل اا this time ဒီတစ်ခါ

é bar لبل لعلل اا that time ထိုအခါ

e belá لبل لعلل اا now အခု

é belá لبل لعلل اا during that time, at that time ထိုအချိန်တွင်၊ ထိုစဉ်က

e bbar لبل لعلل اا ek bar once တစ်ခါတည်း

e bbe لبل لعلل اا hardly, hardly any, hardly ever, at all လုံးဝ၊ မည်သို့မျှ၊ ဘယ်လိုမျှ၊ နည်းနည်းမှ၊ တုတ်တုတ်မျှ၊ မရှိသလောက်ပဲ

e bbere لبل لعلل اا hardly, hardly any, hardly ever, at all လုံးဝ၊ မည်သို့မျှ၊ ဘယ်လိုမျှ၊ နည်းနည်းမှ၊ တုတ်တုတ်မျှ၊ မရှိသလောက်ပဲ

édinna لبل لعلل اا recently တစ်လောက်၊ မကြာသေးခင်က၊ များမကြာမီက

edún لبل لعلل اا this much ဒီလောက်

édun لبل لعلل اا that much အလောက်၊ ထိုမျှလောက်

edde لبل لعلل اا and နှင့်

egana لبل لعلل اا 1. relative ဆွေမျိုး 2. related အမျိုးတော်သော၊ တော်စပ်သော

egana gucci لبل لعلل اا relatives, extended family ဆွေမျိုးသားချင်း၊ ဆွေမျိုးအသိုင်းအဝိုင်း

egaro لبل لعلل اا eleven ဆယ့်တစ်၊ ၁၁

egaza لبل لعلل اا egoza 1. often, repeatedly ခဏခဏ၊ အကြိမ်ကြိမ်၊ ထပ်တလဲလဲ 2. pure အစစ်၊ စစ်မှန်သော

egóic لبل لعلل اا twenty-one နှစ်ဆယ့်တစ်၊ ၂၀

eháitta لبل لعلل اا 1. monopoly လက်ဝါးကြီးအုပ်မှု 2. monopolized လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားသော

eháitta لبل لعلل اا one-armed တစ်လက်တည်းစနစ် ဖြစ်သော

ehálás لبل لعلل اا ehélas 1. devotion စိတ်ရောကိုယ်ပါ ဖြစ်ခြင်း၊ မြှုပ်နှံထားခြင်း၊ သံယောဇဉ် 2. sincerity စိတ်နည်း ဖြစ်ခြင်း၊ ရိုးသားမှု၊ ဖြောင့်မတ်မှု၊ အမှန်တကယ်ဖြစ်ခြင်း

ehésán لبل لعلل اا esán 1. help, support ကူညီပံ့ပိုးမှု၊ အထောက်အကူ 2. generosity ရက်ရောမှု 3. help အကူအညီ၊ အထောက်အကူ 4. compassion, mercy ကြင်နာမှု၊ ကြင်နာစိတ်

ehésán gorá لبل لعلل اا do good to, help ကြင်နာတတ်သည်

ehón لبل لعلل اا ohón now အခု၊ ယခု

éhon لبل لعلل اا óhon right then ဒီအချိန်မှာ

ehón ehón لبل لعلل اا right now, immediately အခုဆိုအခု၊ အခုချက်ချင်း

ehón dóri لبل لعلل اا from now on ယခုကစ၍

ehotallá لبل لعلل اا for this reason အဲဒါအတွက်ကြောင့်၊ ဒီအတွက်၊ သို့ဖြစ်သောကြောင့်၊ ဤသို့ဖြင့်

éhotallá لبل لعلل اا for that reason, therefore ဒါကြောင့်မို့လို့၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်

ek لبل لعلل اa one တစ်၊ ၁

ek bañc لبل لعلل اa ebbañc 12 feet ၀းတစ်လုံးလောက် အရှည်

ek boitta لبل لعلل اa ebboitta 1. in some ways တစ်နည်းအားဖြင့်၊ ဒီလိုဆိုရင် 2. on the other hand အခြားတစ်ဖက်မှာ၊ နောက်တစ်နည်း၊ နောက်တစ်မျိုး

ek boitta ... ar ek boitta لبل لعلل اa on one hand ... on the other hand တစ်ဘက်မှာ...တခြားတစ်ဘက်မှာ

ek dok لبل لعلل اa eddok half တစ်ဝက်

ek fúca údda لبل لعلل اa eppúça uddá 1. hardly any နည်းနည်း

မှ၊ တုတ်တုတ်မျှ၊ မရှိသလောက်ပဲ **2**, not at all လုံးဝ၊ မည်သို့မျှ၊
ဘယ်လိုမျှ

ek gia **لبط عيتمك** **گي** one thing full of တစ်ခွက်
တလေ

ek góijja **لبط عفبلك** **گج** eggóijja **لبط عفبلك**
recluse, loner တစ်ကိုယ်ရေသမား

ek gór **لبط عفك** **گر** eggór **لبط عفك**
household အိမ်ထောင်စု

ek gúilla **لبط عنبلك** **گل** eggúilla **لبط عنبلك**
1. sole, lone တစ်ဦးတည်းသော 2. loner,
rogue တစ်ကိုယ်ရေသမား၊ အပေါင်းအသင်းမဆန့်သူ

ek hañit **لبط صبلدك** **حيت** on one side, to one
side တစ်ဘက်စောင်း

ek hale **لبط صبلدك** **هل** back then, once upon a
time, a long time ago အရင်က၊ တစ်ချိန်က၊ ဟိုရှေးရှေး
တုန်းက

ek házar **لبط صصلدك** **حزر** ehházar **لبط صصلدك**
one thousand တစ်ထောင်၊ ၁၀၀၀

ek hotá **لبط كصلدك** **ح** 1. in unison ညီညွတ်စွာ၊
တညီတညာ၊ တစ်ခွန်းတည်း 2. same statement ထွက်ဆို
ချက်တစ်ခုတည်း၊ တည်တညွတ်ဆိုခြင်း

ek kúc **لبط طنبلك** **كش** a handful
လက်တစ်ဆုပ်

ek lak **لبط لصلدك** **لك** ellák **لبط لصلدك** one
hundred thousand တစ်သိန်း၊ ၁၀၀၀၀၀

ek sát **لبط فلدك** **س** essát **لبط فلدك** 1.
a couple of minutes, a few minutes တစ်ခဏအကြာ
မှ၊ ခဏလောက် 2. for a little while, for a moment
တစ်ခဏ၊ ခဏလေး

ek sáñte **لبط فصلدك** **س** together အတူတကွ
အတူတူ

ek sugór **لبط صلفدك** **سكر** as far as the eye
can see မျက်စိတစ်ဆုံး၊ မျက်စိတစ်လှည့်စာ

ek cót **لبط فلدك** **اشت** eccót **لبط فلدك** one
hundred တစ်ရာ၊ ၁၀၀

ek thaim **لبط صصما** **تيم** once တစ်ကြိမ်

ek zat **لبط لصلدك** **ز** ezzat **لبط لصلدك** 1. of
the same kind မျိုးတူသော 2. of the same people
လူမျိုးတူသော၊ လူမျိုးတစ်မျိုးတည်း 3. of the same species
မျိုးတူသော၊ တစ်မျိုးတည်း

ek zati **لبط لصلدك** **ز** ezzati **لبط لصلدက** of
the same kind မျိုးတူသော

ekála **لبط صلك** **كل** ekéla **لبط صلك** 1. alone
တစ်ဦးတည်း 2. single, unmarried အိမ်ထောင်မဲ့သော၊

လူလွတ်

ekála táka **لبط صلك** **كل** **تاك** live alone
တစ်ကိုယ်တော်နေသည်၊ တစ်ယောက်တည်းနေထိုင်သည်

ekerar gorá **لبط صلك** **عفار** **كر** admit,
confess ဝန်ခံသည်၊ ဖြောင့်ချက်ပေးသည်

ekin **لبط صلك** **يكن** yekin **لبط صلك** trust,
confidence, belief, certainty ယုံကြည်မှု၊ စိတ်ချခြင်း

ekor keñci feñça **لبط صلك** **عكر** **كيت** **فيت** 1. stingy စေးနဲသော၊ ကပ်စေးနဲသော 2. stingy person,
miser စေးနဲသူ၊ လှူကပ်စေး

ekkán **لبط صلك** **كن** 1. a, an တစ်ခု 2. one တစ်ခု

ekkana ekkana **لبط صلك** **كن** **كن** ekkana ekkana **لبط صلك** **كن** 1. little by little
တဖြည်းဖြည်း၊ နည်းနည်းချင်း 2. gradually တစ်ဆင့်ပြီး
တစ်ဆင့်၊ တရေးတရေးတရေးချင်း 3. a little bit နည်းနည်းလေး၊
အနည်းငယ်

ekkánti **لبط صلك** **كنت** in one place, at the
same place တစ်နေရာမှာ

ekkántu **لبط صلك** **كنت** 1. from the same
place တစ်နေရာက 2. from somewhere တစ်နေရာရာက၊
တစ်နေရာရာမှ

ekkinare **لبط صلك** **كتر** over there, aside အခြား
တစ်နေရာမှာ

ekkinísa **لبط صلك** **كيس** ekkíníca **لبط صلك** **كيس**
tiny **لبط صلك** **كيس** ekkínícará **لبط صلك** **كيس** tiny
သေးသေးလေး၊ နည်းနည်းလေး၊ သေးကွေးသော

ekkinísára **لبط صلك** **كيس** ikkiníssa **لبط صلك** **كيس**
very **لبط صلك** **كيس** ikkinícará **لبط صلك** **كيس** very
small, tiny သေးသေးလေး၊ နည်းနည်းလေး၊ သေးကွေးသော

ekku fúan **لبط فصلدك** **فون** 1. equal, same
တန်းတူရည်တူသော၊ တန်းတူညီမျှသော 2. balanced ညီညာ
မျှတသော၊ ညီညွတ်မျှတသော

ekku fúañtí **لبط فصلدك** **فونت** together
အတူတကွ၊ အတူတူ

ekku níace **لبط صصع** **ك** **نيش** quickly,
immediately တစ်ပြိုင်တည်း၊ တစ်ချွတ်တည်းမှာ၊ ချက်ချင်း

ekkuippa **لبط طصصك** **ك** **كيم** hard-line, stiff-
necked အလျှော့မပေးဘဲနေသော၊ တစ်ဖက်သတ်သော၊
တစ်ယူသန်

ekkule **لبط طصلدك** **ك** on one side တစ်ဘက်ကမ်း၊
တစ်ဘက်မှာ

ekkúra **لبط صلك** **ك** bellow ဟောက်သည်၊ အော်သည်

ekkuri **لبط طصلدك** **ك** twenty နှစ်သိပ်၊ ၂၀

ekmon ek diyáne لِبَطْمَا مَكْمَا مِنْ اِكْ دَيْنْ with eddiane لِبَطْمَا مَكْمَا دَيْنْ with concentration, attentively အာရုံစူးစိုက်လျက်

ekname foriso لِبَطْمَا مَكْمَا فَرْسَا famous နာမည်ကြီးသော၊ ကျော်ကြားသော

ekniácot لِبَطْمَا مَكْمَا يَنْشَتْ quickly, immediately တစ်ပြိုင်တည်း၊ တစ်စုံတည်းမှာ၊ ချက်ချင်း

ektiar لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْتِيَار free will သဘော၊ စိတ်ဆန္ဒ

ekthár لِبَطْمَا مَكْمَا اَكْ main actor အဓိကဇာတ်ဆောင်၊ ခေါင်းဆောင်မင်းသား

ekthís لِبَطْمَا مَكْمَا اَكْ main actress အဓိကအမျိုးသမီး၊ ဇာတ်ဆောင်၊ ခေါင်းဆောင်မင်းသမီး

ekzoinna لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ single, for one person တစ်ယောက်စာ

ekzon لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ 1. a, an (person) တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး 2. one (person) တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး

ekzon ekzon لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ one by one, one after another, one at a time တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက်

ekzonloi ekzon لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ each other, with one another တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး

ekzúikka لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ unbalanced တစ်ဘက်သတ်သော၊ ဘက်ညီမျှတမှုမရှိသော

éla لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ lean, tilt စောင်းသည်၊ ယိုင်သည်

elaka لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ 1. area အရပ်ဒေသ၊ ဧရိယာ၊ နယ်မြေ 2. domain, territory အကျယ်အဝန်း (ဗမာစာ)

elan لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ announcement ကြော်ငြာချက်၊ ကြေညာချက်

élan diya لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ lean မှိသည်

elan gorá لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ announce ကြေညာသည်၊ အသိပေးသည်

elarám لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ alarm နိုးစက်နာရီဖြည့်သံ

elasi لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ cardamom seed ဗလာစု

eléna لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ sty on the eyelid မျက်စိစွန်ခြင်း

elóm لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ 1. knowledge အသိတရား၊ သုတ 2. education အသိပညာ 3. general knowledge, common knowledge ဗဟုသုတ

elom óla لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ educated person ပညာတတ်သူ၊ ပညာရှိ

elómdar لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ 1. educated ပညာတတ်သော၊ ပညာရှိသော 2. educated person ပညာတတ်သူ၊ ပညာရှိ 3. scholar ပညာရှင်

elmi لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ educational ပညာရေးဆိုင်ရာ၊ သင်ကြားနည်းနဲ့သက်ဆိုင်သော

émikka لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ downward အောက်သို့

emmikka félai diya لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ put aside ပစ်ထားသည်

een لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ like, like this ဤကဲ့သို့၊ အဲဒီလို

éen لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ 1. like, like that ကဲ့သို့၊ လို 2. such ဒီလို၊ ဒီလိုမျိုး ဤကဲ့သို့

een gori لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ like this အဲဒီလို

éen gori لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ like that, that way လိုကဲ့သို့၊ အဲ့သလိုမျိုး

enam لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ 1. award, prize ဆု၊ ဆုလားဘ် 2. reward ဆုချီးမြှင့်ခြင်း

enác لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ pineapple နာနတ်သီး

enazi kela لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ plantain သီးမွေးထွက်ပျောသီး

endé لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ 1. free အလကား၊ အခမဲ့ 2. voluntarily ကိုယ့်စိတ်နှလုံးကိုယ်၊ မိမိဆန္ဒနှင့်မိမိ၊ စေတနာအလျောက်

endila لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ ondila 1. similarly, likewise ကဲ့သို့၊ အလားတူ 2. like this ဤကဲ့သို့၊ ဒီလို

engelen لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ post support bracket ထောင့်ချွန်ကွင်း၊ ဘရက်ကက်

enkware لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ inquiry စုံစမ်းမေးမြန်းခြင်း

entán لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ 1. test, exam, trial from God စမ်းသပ်ခြင်း၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း 2. test, exam စာမေးပွဲ

entekal úwa لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ die သေဆုံးသွားသည်၊ ကွယ်လွန်သွားသည်

entezar لِبَطْمَا مَكْمَا اِكْ wait စောင့်ဆိုင်းခြင်း



George E. Koronaios, CC BY-SA 4.0
enác pineapple



Xender ill, CC BY-SA 4.0
enazi kela plantain



ABBWiki, CC BY-SA 4.0
engelen post support bracket

entezar gorá عَتَاظَرُ غَوْرَا wait
စောင့်ဆိုင်းသည်

éntoilé اِنْتَايِلَ so ထိုကြောင့်

enzam اِنْزَامُ elzam اِلْزَامُ
accusation, blame စွပ်စွဲချက်

Epril اِبْرَيْلُ April ဧပြီလ၊ လေးလပိုင်း

era اِرَا put ထားသည်

eñra اِنْيَا 1. peel အခွံခွာသည် 2. debark အခေါက်
ခွာသည်

eñraiya اِنْيَايَا peeled ခွာပြီးသော

erada اِرَادَا ered intention
ရည်ရွယ်ချက်

eri diya اِرِي دِي release, liberate, set
free လွှတ်ပေးသည်၊ လွတ်မြောက်စေသည်

eridiya اِرِي دِي 1. free-roaming ငြိ
ဦးတည်ရာသွားသော၊ ဘေးမှလွတ်သော 2. free spirited
လွတ်လပ်တဲ့အတွေးအခေါ်ရှိသော 3. generous ရက်ရောသော
လက်လွယ်သော

eroni اِرُونِي 1. shelf စင်၊ ဆင့် 2. holder စွပ်စရာ၊
ထည့်စရာ၊ အထိန်းကိရိယာ 3. stand စင်၊ ခုံ၊ တင်စရာ၊ ထားစရာ

erós اِرَوس herós هِرَوس greed
လောဘကြီးမှု၊ အလိုကြီး

erós gorá اِرَوس غَوْرَا be greedy
လောဘကြီးသည်၊ အလိုကြီးသည်

éçammwá اِچَامْوَا less productive, less
capable အသုံးမကျသော

eçé اِچَا here ဒီမှာ၊ ဒီနေရာမှာ

éçe اِچَا heçe هِچَا there ဟိုဘက်မှာ၊ ဟိုမှာ၊ ထို
နေရာ၌၊ အဲဒီနေရာမှာ၊ အဲဒီမှာ

esúlat اِسْلَات at this very moment,
right then ဒီအတောအတွင်း

eskul اِسْكُل iskul اِسْكُل
school စာသင်ကျောင်း

esmath laga اِسْمَاث لَگ look
stylish, look handsome, look smart ခေတ်ဆန်
ကြော့မော့သည်

espiring اِسْبِرِي spring စပရင်၊ စပရင်ခွံ

espríng اِسْبِرِي zipper ခပ်

estehára اِسْتَهَارَا praying for
guidance လမ်းညွှန်မှုအတွက် ဆုတောင်းခြင်း

estehára gorá اِسْتَهَارَا غَوْرَا
pray for guidance လမ်းညွှန်မှုအတွက် ဆုတောင်းသည်

estekbal gorá اِسْتَكْبَالُ غَوْرَا
welcome ကြိုဆိုသည်

estemal اِسْتَمَالُ use အသုံး

estemal úwa اِسْتَمَالُ اُو being
used အသုံးကျသည်

estemal gorá اِسْتَمَالُ 1.
use, utilize အသုံးပြုသည် 2. manipulate ခြယ်လှယ်သည်၊
ကလီကမာလုပ်သည် 3. apply အသုံးချသည်

estinja gorá اِسْتِنْجَا غَوْرَا urinate
ဆီးသွားသည်၊ ကျင်ငယ်စွန့်သည်၊ အပေါသွားသည်

estinja haná اِسْتِنْجَا حَن urinal
ဆီးသွားခန်း၊ အိမ်သာ

écé اِعْجَا life of luxury, excess, opulent life
ဇီဝိခဘဝ၊ စည်းစိမ်ခဘဝ

écé gorá اِعْجَا live extravagantly,
live an opulent life ဇီဝိခသည်

ecár اِعْشَارُ Isha prayer time, night prayer
time အရာရံချိန်

ecarak اِعْشَارُ voluntary prayer after
sunrise, Ishraq prayer အိန်ရာက် နမာဇ်

éckara اِعْكَارَا éccara اِعْكَارَا
héckara هِچْكَارَا negligence,
carelessness, inattentiveness ပေါ့ဆမှု

éckára gorá اِعْكَارَا غَوْرَا neglect
ပေါ့လျော့၊ လစ်ဟင်းသည်

eckó اِعْكَ اِسْK semen သုတ်ပိုးရည်

ectemá اِعْتِمَا large religious gathering,
Ijtema ဘာသာရေးလူထုစည်းဝေးပွဲကြီး

ectemáyi اِعْتِمَاي together စုပေါင်းစွာ၊ တ
စုတဝေး၊ အတူတကွ

eñté اِنْتَا 1. free အခမဲ့၊ အလကား 2. for free
အခမဲ့၊ အလကား 3. idle မလုပ်မကိုင်နေသော

etekáf اِتْكَاف ritual retreat, i'tikaf
တရားထိုင်ခြင်း

etin اِتْم orphan မိဘမဲ့ကလေး

etin hána اِتْم حَن orphanage မိဘမဲ့
ဂေဟာ

etó اِتْ so many, so much, so frequent ဒီ
လောက်များများ

etó móttö اِتْ مَاتْ etó máttá اِتْ مَاتْ
etó móttá اِتْ مَاتْ so
frequently ဒီလောက်အကြိမ်ပေါင်းများစွာ

etóbar **لِبْلَقْلَمَاتِ** so frequently ဒီလောက်အကြိမ်
ပေါင်းများစွာ

etódhóilla **لِبْلَقْلَمَاتِ** 1. various,
assorted ဒီလောက်အမျိုးမျိုး 2. variety အမျိုးမျိုး၊ ထွေပြားမှု

etókisím **لِبْلَقْلَمَاتِ** 1. various,
assorted ဒီလောက်အမျိုးမျိုး 2. variety အမျိုးမျိုး၊ ထွေပြားမှု

etókkún **لِبْلَقْلَمَاتِ** for so long ဒီလောက်ကြာ
ကြာ

étolla **لِبْلَقْلَمَاتِ** étalla **لِبْلَقْلَمَاتِ** hétolla 2
2 **هَبْلَقْلَمَاتِ** 1. because ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ 2.
so, therefore သို့ဖြစ်၍၊ ထို့ကြောင့်၊ အဲဒါအတွက်ကြောင့်

étolla **لِبْلَقْلَمَاتِ** 1. because ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ 2.
so, therefore သို့ဖြစ်၍၊ ထို့ကြောင့်၊ အဲဒါအတွက်ကြောင့်

etómikka **لِبْلَقْلَمَاتِ** 1. in many
directions ဒီလောက်ဘက်စုံက 2. in multiple places ဒီ
လောက်နေရာအစုံမှာ

etún **لِبْلَقْلَمَاتِ** etóon **لِبْلَقْلَمَاتِ** otún **لِبْلَقْلَمَاتِ**
1. until now အခုအထိ၊ ယခုတိုင် 2. at this time ဒီ
အတောအတွင်းမှာ 3. for a long time ဒီလောက်ကြာကြာ၊
ကာလအတန်ကြာစွာ

étunot **لِبْلَقْلَمَاتِ** at that moment, at this
time ထိုအချိန်တွင်

etminan **لِبْلَقْلَمَاتِ** at peace, satisfied,
content စိတ်တည်ငြိမ်သော

ettailla **لِبْلَقْلَمَاتِ** continuously တစုစု၊
အဆက်မပြတ်

ettefák **لِبْلَقْلَمَاتِ** 1. united စည်းလုံးညီညွတ်သော
2. alliance စည်းလုံးညီညွတ်မှု၊ မဟာမိတ်ဖွဲ့စည်းမှု

éza **لِبْلَقْلَمَاتِ** héza **لِبْلَقْلَمَاتِ** porcupine ၉၂

ezaitta **لِبْلَقْلَمَاتِ** this kind of ဒီအမျိုးအစား၊ ဒီမျိုးဒီ
နွယ်

ezazot **لِبْلَقْلَمَاتِ** ejazot **لِبْلَقْلَمَاتِ**
permission ခွင့်ပြုချက်

ezazot diya **لِبْلَقْلَمَاتِ** authorize,
permit ခွင့်ပြုသည်

ezin **لِبْلَقْلَمَاتِ** permission ခွင့်ပြုချက်

ézo **لِبْلَقْلَمَاتِ** spelling စာလုံးပေါင်း

إِلْبَا

ibá **لِبْلَقْلَمَاتِ** 1. she သူ 2. he သူ

ibá **لِبْلَقْلَمَاتِ** this ဤဟာ

ibár **لِبْلَقْلَمَاتِ** 1. her သူမ၏၊ သူ၏ 2. his သူ၏

ibattu **لِبْلَقْلَمَاتِ** from her, from him ထိုသူမှ

ibirot **لِبْلَقْلَمَاتِ** 1. lesson သင်ခန်းစာ၊ အတုယူစရာ
2. wonder အံ့သြချိုးကျူးမှု

iblíś **لِبْلَقْلَمَاتِ** 1. the devil, Satan မာရ်နတ်၊
နတ်မိစ္ဆာကြီး၊ ရိုင်းတွာန်၊ စာတန် 2. wicked person လူမိုက်၊
လူဆိုး၊ လူယုတ်မာ

id **لِبْلَقْلَمَاتِ** Feast of Breaking the Fast, Eid al-
Fitr အိဒ်

idí **لِبْلَقْلَمَاتِ** Eid day gifts အိဒ်လက်ဆောင်

idór din **لِبْلَقْلَمَاتِ** Eid day အိဒ်နေ့

idh **لِبْلَقْلَمَاتِ** brick အုတ်ခဲ

idh hóla **لِبْلَقْلَمَاتِ** brickfield, kiln,
brick-works အုတ်ဖို၊ အုတ်ကျင်း

iftar **لِبْلَقْلَمَاتِ** breaking of the fast ဝါဖြေခြင်း

iftari **لِبْلَقْلَمَاتِ** issari **لِبْلَقْلَمَاتِ** istari **لِبْلَقْلَمَاتِ**
food for the breaking of the fast,
Ifitari ဝါဖြေစာ

ikká **لِبْلَقْلَمَاتِ** here, this way, to here ဒီကို၊ ဒီဘက်
ကို၊ သည့်ကို

íkka **لِبْلَقْلَمَاتِ** there, over there, towards အဲဒီနေရာ
ကို၊ ဟိုကို

íkkai íkkai hañda **لِبْلَقْلَمَاتِ** **لِبْلَقْلَمَاتِ**
sob softly ရှိက်ငင်သည်၊ ရှိက်ငိုကြွေးသည်

ikkár **لِبْلَقْلَمَاتِ** from this side, from this part,
from this place ဒီဘက်က

íkkar **لِبْلَقْلَمَاتِ** from that side, from that part,
from that place ဟိုဘက်က

ilebile **لِبْلَقْلَمَاتِ** 1. messy, disorderly, chaotic
ဖရိုဖရဲ 2. scattered, spread out ပြန့်ကျဲသော

ilímmas **لِبْلَقْلَمَاتِ** ilíc mas **لِبْلَقْلَمَاتِ**
لِبْلَقْلَمَاتِ ilisha, hilsa fish ငါးသလောက်

imam **لِبْلَقْلَمَاتِ** imam ရှေ့ဆောင်၊ အီမမ်

imamouti لِمَامُوتِ service, ministry of an imam အီမာမ်ရှေ့ဆောင်တာဝန်

iman اِيْمَان faith, belief သက်ဝင်ယုံကြည်မှု

iman ola اَلْ اِيْمَان 1. believer သက်ဝင်ယုံကြည်သူ 2. adherent of Islam အစ္စလာမ်ဘာသာကိုးကွယ်သူ

imane amane اِيْمَان اَمَان with complete trust သစ္စာရှိရှိ၊ ယုံကြည်မှုရှိရှိ၊ ယုံကြည်စိတ်ချစွာ

imandar اِيْمَانْدَرْ 1. believer, pious person သက်ဝင်ယုံကြည်သူ၊ ဘာသာတရားကိုးကွယ်သူ 2. pious, faithful, religious သက်ဝင်ယုံကြည်သော၊ ဘာသာတရားကိုးကွယ်သော

imandari اِيْمَانْدَارီ faith, faithfulness ယုံကြည်ခြင်းတရား

íin اِيْن uín al-súb al-hín those ထိုတာများ

íin اِيْن these ဤတာများ

íinór اِيْنُور híinór of these ထိုတာ၏

indhicíng اِنْدِيْشِيْن 1. syringe with needle ဆေးထိုးပြန် 2. shot, injection ဆေးထိုးခြင်း

indhicíng mara اِنْدِيْشِيْن مَر inject ဆေးထိုးသည်

inggiras اِنْدِيْشِيْ English, British အင်္ဂလိပ်၊ ဗြိတိသျှ

inggirazi اِنْدِيْشِيْ English အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား

injl اِنْجِل engine အင်ဂျင်၊ စက်

injiniyar اِنْجِيْنِيْ 1. mechanical engineer စက်ပြင်ဆရာ၊ အင်ဂျင်နီယာ 2. technician နည်းပညာရှင်

inkar gorá اِنْكَارْ GORÁ refuse, reject, deny ငြင်းဆန်သည်၊ ငြင်းပယ်သည်

insábi اِنْسَابီ just, fair တရားမျှတသော၊ ဘက်မလိုက်သော

insáf اِنْسَاف insàb justice တရားမျှတမှု၊ တရား

insán اِنْسَان human လူသား

insán zati اِنْسَان زَاتِ mankind, human beings လူသားမျိုးနွယ်

insáni hók اِنْسَانِيْ HOK human rights လူ့အခွင့်အရေးများ

insániyoti اِنْسَانِيْ YOTI humane သနားကြင်နာသော၊ လုံ့လားချင်းစာနာထောက်ထားသော

incá Allah اِنْشَاءَ اللّٰه God willing အလွှာဟုအလိုတော်အရ

incá gorá اِنْكَارْ 1. look down on (somebody) အထင်သေးသည်၊ ကဲ့ရဲ့သည် 2. belittle သေးသိမ်စေသည်၊ သိမ်ငယ်စေသည်

ínca laga اِنْكَارْ 1. feel ashamed, feel embarrassed အရှက်ကွဲရသည် 2. lose face မျက်နှာပျက်သည်

intí اِنْتِي from here ဒီက

intú اِنْتُو from here ဒီက

írr írr اِرْ اِرْ 1. trickling တဖြည်းဖြည်း၊ တစ်ပေါက်ပေါက်ကျသော 2. softly ညင်သာစွာ

isa mas اِيْسَاسْ mas shrimp, prawn ပုစွန်

ísaf اِيْسَاف ísab 1. calculation, accounting တွက်ချက်ခြင်း၊ ချင့်တွက်မှု 2. mathematical problem သင်္ချာပစ္စာ

ísaf gorá اِيْسَافْ GORÁ 1. calculate, reckon, scrutinize တွက်သည်၊ တွက်ချက်သည်၊ အကဲဖြတ်သည် 2. evaluate တွက်ချက်သည်၊ အကဲဖြတ်သည်

ísafe اِيْسَاف 1. compared to နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရင် 2. point of view ထင်မြင်ချက်အရ၊ ရှုထောင့်အမြင်အတိုင်း။

isar bisar اِسْرَ بَسْر disorderly ဖရိုဖရဲ၊ ပရမ်းတာ

issá اِيْسَاش wish အလိုဆန္ဒ

istiri اِسْتِيْ iron မီးပူ

istiri maijja اِسْتِيْ مَيْجْ 1. iron မီးပူတိုက်သည်

istirin اِسْتِيْر 1. zipper ခံ

ic اِيْC plow beam ထယ်သန်

ic اِيْC yeast တဆေး

íc اِيْC ick, yuck ထွတ်၊ ဖွို

icára اِيْCARA 1. sign, signal အချက်၊ သင်္ကေတ 2. hint, indication အချိပ်အယောင် 3. gesture, non-verbal communication လက်ဟန်ဖြေဟန်

icára gorá اِيْCARA GORÁ point, show, signal, indicate, gesture ညွှန်ပြသည်



Public domain
istiri iron



Public domain
istirin zipper

icaraté **لِبْعَمَلْبَدِ اِشْرَتَ** by sign, non-verbally, symbolically အရိပ်အမြွက်ပြု၍ အရိပ်အယောင်ပြု၍

itar **لِبِلْمَدِ اِتَر** his သူ၏ ဤသူ၏

ítar **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** his သူ၏ ထိုသူ၏

itará **لِبِلْمَدِ اِتَر** they သူတို့၊ ဤသူတို့

ítara **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** they သူတို့၊ ထိုသူတို့

itaralla **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** for them သူတို့အတွက်၊ ဤသူတို့အတွက်

ítarallá **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** for them သူတို့အတွက်၊ ထိုသူတို့အတွက်

itarár **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** their သူတို့၏၊ ဤသူတို့၏

itarar **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** their သူတို့၏၊ ထိုသူတို့၏

itararé **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** them သူတို့ကို၊ ဤသူတို့ကို

ítararé **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** them သူတို့ကို၊ ထိုသူတို့ကို

itarattú **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** from them, of them သူတို့မှ၊ ဤသူတို့မှ

ite **لِلْبِلْدِ اِت** he သူ

ittar **لِلْبِلْمَدِ اِتَر** for now လောလောဆယ်

ízara **لِلْبِلْمَدِ اِزَر** gay, homosexual မိန်းမလျှပ်

izibizi zoñl **لِلْبِلْبِلْ اِزِ** dense forest, wilderness ချိုတော၊ တောနက်

izzoita **لِلْبِلْمَدِ اِز** respectable, honorable, dignified ဂုဏ်သရေရှိသော

izzot **لِلْبِلْمَدِ اِز** ijot **لِلْبِلْمَدِ اِ** dignity, integrity ဂုဏ်သိက္ခာ၊ ဂုဏ်သရေ

izzot ola **لِلْبِلْمَدِ اِ** respectable person, honorable person ဂုဏ်သရေရှိသူ၊ လေးစားကြည်ညိုထိုက်သူ

izzot gorá **لِلْبِلْمَدِ اِ** 1. esteem, value တန်ဖိုးထားသည်၊ 2. respect ရိုသေကြည်ညိုသည်၊ မြတ်နိုးလေးစားသည်၊ 3. honor ဂုဏ်ပြုသည်၊ ကြည်ညိုသည်

izzotdar **لِلْبِلْمَدِ اِ** respectable, honorable ဂုဏ်သရေရှိသော

o **لَا** 1. oh, sir, ma'am, excuse me အို၊ ခဏလောက်၊ 2. Oh! အော်၊ ဪ

óño **لِقُنْدَا** hón **هَفُنْدَحْ** bridge တံတား

ó fut **لَا فُت** Oh my son! သားရေ

o- **لَا** un-, non- မ-၊ မဟုတ်-

ói **لَقْدَا** yes ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်ကဲ့

ói zaa **لَقْدَا لَمَا** become ဖြစ်သွားသည်၊ ဖြစ်လာသည်

ooin **لِقَبَا** fire မီး

óinee **لَقْدَا هَمَا** 1. really!, isn't it! ဟုတ်လား၊ အမှန်လား၊ တကယ်လား၊ 2. Is it true!, Can it be! ဟုတ်ရဲ့လား၊

ooinor faár **فَالِدَا اِ** volcano မီးတောင်

oinno **لِقَبَا** other အခြားဖြစ်သော၊ အခြားသော

oñicá **لِقَنْعَا** hoñicá **هَنْشْ** new moon လကွယ်နေ့

oité ... **لَقْدَا** ... **فُجْنَتْ** ... **اِ** ... **لَقْدَا** from ... to မှ ... ထိ

óitfare **لِقَبَا** 1. possible ဖြစ်နိုင်သော၊ 2. perhaps ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်သော၊ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော

óittor **لِقَبَا** hoittor **حَيْتَر** seventy ခုနစ်ဆယ်၊ ၇၀

oiththal feñça **لِقَبَا** 1. find fault, bad mouth အပြစ်ရှာသည်၊ 2. glean ကောက်သင်းကောက်သည်၊ အကြွင်းအကျန်ကောက်သည်

oiththali feñça **لِقَبَا** pick up the remains အကြွင်းအကျန်ကျုံးကောက်ယူသည်

óour **لِقَبَا** hóour **خَر** father-in-law ယောက္ခမ (အထီး)

oóut **لَقْدَا** untouched မထိမတိရသေးသော၊ မထိမခိုက်ကျန်ရစ်သော

obá **لَقْدَا** oh brother, oh my အဘလေး၊ အမယ်လေး

obáigoitta **لِقَبَا** unlucky fellow, jinx ကံမကောင်းသောလူ၊ ကံဆိုးသူ

obáiggo **لِقَبَا** unlucky ကံမကောင်းသော

obáf **لِقَبَا** 1. unthinkable, unimaginable, incomprehensible စဉ်းစားလို့မရသော၊ အလွန်းအလွန်၊ ဉာဏ်မမီနိုင်သော၊ စိတ်ကူးမရလောက်အောင်ဖြစ်သော၊ 2. unreadable (person) အတွင်းသဘောကိုမြင်လို့မရသော

obonot **لِقَبَا** 1. disagreement သဘောမတူခြင်း၊ သဘောမကျခြင်း၊ 2. misunderstanding နားလည်မှု

O **لَا**

လွဲခြင်း၊ ကွဲလွဲမှု

obus **اَلْهٰلِسِدْ اُبُس** ignorant, foolish, undiscerning မသိနားမလည်သော၊ အတွေးအမြင်မရှိသော

obuzá **اَلْهٰلِسِلْ اُبَزْ** 1. ignorant person မသိနားမလည်သူ၊ မယဉ်ကျေးသောသူ 2. ignorant, clueless, unable to understand အဆင်အခြင်မဲ့သော၊ မသိနားမလည်သော

odhár gorá **اَلْهٰطَمْ اَدَرْ** 1. order မှာသည် 2. command, order အမိန့်ပေးသည်

odhár luwa **اَلْهٰطَمْ اَدَرْ** have permission ခွင့်ပြုချက်ရယူသည်

ófan **اَلْفَصْفَ اَفَن** close enough, almost full လုံလောက်သလောက်၊ ပြီးမပြတ်သည့်တိုင်အောင်၊ လုံလောက်အောင်

ofis **اَلْفَرْصِدْ اِفِس** office ရုံး

ofoñt **اَلْفَقْنَلْ اَفَنْت** off road, wilderness, off path လမ်းမရှိသောနေရာ

ofúrani **اَلْفُصْطَمْ اُفْرَن** eternal, infinite, everlasting အစဉ်၊ အမြဲတမ်း၊ ထာဝရ

ofuron **اَلْفُصْطَمْ اُفُورَن** 1. almost full, almost complete မပြည့်တပြည့် 2. incomplete မပြည့်သေးသော

ogáñth **اَلْهٰصُنْدَا** gñth river bank without a jetty မြစ်ကမ်းပါး

ogona **اَلْهٰصَمَا** gñ countless, immeasurable, unquantifiable အလွန်များပြားသော

ogonyiot **اَلْهٰصَمْပိမာ** gñ countless, immeasurable, unquantifiable မရေတွက်နိုင်အောင်များသော၊ မရေတွက်နိုင်သော

ogór **اَلْهٰفَعَا** gñ primitive home အိမ်တော်

oggolanti gorá **اَلْهٰفَعَمْပိမာ** gñ 1. neglect လျစ်လျူရှုသည် 2. act careless ဂရုမစိုက်ဘဲနေသည်၊ ပေါ့လျော့သည်၊ အလေးမထားဘဲလုပ်သည်

ohazor **اَلْهٰصَمْ** gñ unprofitable အကျိုးအမြတ်ရသော

ókkol **اَلْهٰطَمْ** gñ 1. (plural) -s များ 2. all, all the အားလုံး၊ အကုန်အစင် 3. each and every လူတိုင်းလူတိုင်း၊ ကိုယ်စီကိုယ်စီ

októ **اَلْهٰطَلْ** gñ time to, time for အချိန်

Okthóbor **اَلْهٰطَلْ** gñ October အောက်တိုဘာလ၊ (၁၀)လပိုင်း

óñl **اَلْهٰလِ** gñ stench အနံ့ဆိုး၊ စူးရှသောအနံ့

oñla **اَلْهٰلَا** gñ oula **اَلْهٰلَا** gñ wala **اَلْهٰလَا** gñ kitchen မီးဖိုချောင်

oola **اَلْهٰلَا** 1. spit up (children) အော့အန်သည် 2. vomit အန်သည်

óoñlá **اَلْهٰلَا** gñ special women's pre-wedding song အမျိုးသမီးများသီဆိုလေ့ရှိသောရိုးရာသီချင်းတစ်မျိုး

óñla fúl **اَلْهٰلَا** gñ 1. lotus flower ကြာပန်း 2. water lily ကြာဖြူ

olani **اَلْهٰလَا** gñ nauseate အန်ချင်သည်

ólim mas **اَلْهٰلِمَا** gñ hólím mas **اَلْهٰلِمَا** gñ striped snakehead ငါးရဲ

oliya **اَلْهٰလِ** gñ saint သူတော်စင်

óloiddá **اَلْهٰလِ** gñ jaundice အသားဝါရောဂါ

óloiddá rong **اَلْهٰلِ** gñ 1. yellow အဝါရောင် 2. yellow ဝါသော

ólomoti **اَلْهٰလِ** gñ amla, Indian gooseberry ဆီးဖြူ

olor **اَلْهٰလِ** gñ 1. motionlessly လှုပ်ရှားမှုကင်းမဲ့စွာ၊ အလှုပ်အရှားငြိမ်စွာ၊ မရွေ့မရှားဘဲ 2. paralyzed မလှုပ်ရှားနိုင်သော၊ အကြောသေသော

omanuíc **اَلْهٰلِ** gñ 1. bad person လူညံ့၊ အဆင့်အတန်းမရှိသူ 2. ordinary person သာမန်လူ

omoroni **اَلْهٰလِ** gñ immortal ထာဝရရှင်သန်သော၊ မသေနိုင်သော

ómoroní **اَلْهٰလِ** gñ impatient, grabby အလောတကြီး၊ လိုချင်စိတ်ပြင်းပြသော

onássi **اَلْهٰلِ** gñ 1. unlucky ခိုမိတ်မကောင်းသော 2. bad omen နမိတ်ဆိုးသော

oñne **اَلْهٰလِ** gñ one you ဆရာ၊ ခင်ဗျား၊ ရှင်

onegáne **اَلْهٰလِ** gñ 1. automatically အလိုအလျောက် 2. unprovoked အကြောင်းမဲ့ 3. naturally သဘာဝအားဖြင့်

oni bola áf **اَلْهٰလِ** gñ green cat snake မြေဖျတ်စစ်မျိုး

onniai **اَلْهٰလِ** gñ unjust, unfair မတရားသော

ór gorá **اَلْهٰလِ** gñ 1. repair, fix ပြုပြင်သည် 2. install တပ်ဆင်သည်

óra **اَلْهٰလِ** gñ melt အရည်ပျော်သည်

óra **اَلْهٰလِ** gñ natural disaster သဘာဝဘေးအန္တရာယ်

óran **اَلْفَاتِيْغَةُ** fatigue မောပန်းခြင်း

óran úwa **اَلْفَاتِيْغَةُ اَلْاَضَا اُوْ** hóran úwa **اَلْاَضَا اُوْ** get tired မောပန်းသည် ပင်ပန်းလာသည်

órani **اَلْاَضَا اَمْرًا** right, right side of yoke of oxen ညာဘက်၊ လယ်ထွန်ရာတွင်သုံးသောညာဘက်ရှိ ကျွဲစွဲ

órfif **اَلْاَضَا اَمْرًا** hóríf **اَلْاَضَا اَمْرًا** 1. shirker အချောင်သမား၊ အလုပ်ရှောင်တတ်သူ 2. lazy, lackadaisical အပျင်းထူသော

oról **اَلْاَضَا اَمْرًا** pigeon pea ပဲစင်းငုံ

órr **اَلْاَضَا اَمْرًا** hór **اَلْاَضَا اَمْرًا** muddy water ရွှံ့ထူရေ

órr úwa **اَلْاَضَا اَمْرًا** roil အနည်ထသည်

oónǵá **اَلْاَضَا اَمْرًا** hook တံချွဲ၊ ချိတ်

oónǵá **اَلْاَضَا اَمْرًا** ring လက်စွပ်

oónǵír ouñl **اَلْاَضَا اَمْرًا** ring finger လက်သူကြွယ်

oçiyar **اَلْاَضَا اَمْرًا** from there ထိုနေရာက

óçu **اَلْاَضَا اَمْرًا** óththu **اَلْاَضَا اَمْرًا** | **oónǵá** hook
hóçu **اَلْاَضَا اَمْرًا** cheater လိမ်လည်သူ၊ ကလိမ်ကကျစ်လုပ်သူ

oónǵá **اَلْاَضَا اَمْرًا** barrier အတားအဆီး၊ အကာအရံ

osinno **اَلْاَضَا اَمْرًا** unknown, strange မသိသကေ

osinno manúic **اَلْاَضَا اَمْرًا** stranger လူစိမ်း၊ သူစိမ်း

óossá **اَلْاَضَا اَمْرًا** óosta **اَلْاَضَا اَمْرًا** hóssá **اَلْاَضَا اَمْرًا**
cóossa **اَلْاَضَا اَمْرًا** cheap တန်ဖိုးနည်းသော၊ ဈေးချိုသော၊ ဈေးပေါသော

oossé **اَلْاَضَا اَمْرًا** if, in case အကယ်၍

óñc **اَلْاَضَا اَمْرًا** loose ချောင်သော

oñóc **اَلْاَضَا اَمْرًا** scales အကြေးခွံ

ocáir **اَلْاَضَا اَمْرًا** sweetie, honey အချစ်၊ ချစ်ချစ်

ocánti **اَلْاَضَا اَمْرًا** 1. anxiety စိတ်မငြိမ်းချမ်းခြင်း
2. insecurity စိတ်မသက်သာခြင်း၊ ခြေမကိုင်မိလက်မကိုင်
မိဖြစ်ခြင်း 3. depression စိတ်ဓာတ်ကျခြင်း 4. feeling unwell နေမကောင်းခြင်း

ocánti laga **اَلْاَضَا اَمْرًا** 1. feel anxious စိတ်မကောင်းဖြစ်သည်၊ စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်သည်၊ စိတ်ဆင်းရဲသည် 2. feel depressed, be discouraged

အားငယ်သည်၊ စိတ်ဓာတ်ကျသည် 3. worry စိုးရိမ်သည်၊

စိတ်ပူသည် 4. feel upset စိတ်ပင်သည်

ocár duniyai **اَلْاَضَا اَمْرًا** 1. boundless, limitless အကန့်အသတ်မရှိသော 2. incomprehensible, out of this world နားမလည်နိုင်သော၊ အထူးအဆန်းဖြစ်သကေ၊ သဘောမပေါက်နိုင်သော

ocíkita **اَلْاَضَا اَمْرًا** 1. uneducated, unlearned ပညာမတတ်သော၊ အတွေးအကြံမရှိသော 2. illiterate ပညာမဲ့သော၊ စာမတတ်သော

ocót **اَلْاَضَا اَمْرًا** unruly ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရသော

ocúida **اَلْاَضَا اَمْرًا** inconvenient, difficult အဆင်မပြေသော၊ ခက်ခဲသော

ocúd **اَلْاَضَا اَمْرًا** medicine (traditional medicine, natural medicine, home remedy) တိုင်းရင်းဆေးဝါး

ocúddo **اَلْاَضَا اَمْرًا** naughty ဆိုးသော၊ ခပ်ကြမ်းကြမ်း၊ စကားနားမထောင်သော၊ မဟာတရားလျှပ်ပေါ်သော

ocúk **اَلْاَضَا اَمْرًا** sickness နေမကောင်းခြင်း

ocúk laga **اَلْاَضَا اَمْرًا** feel sick မကျန်းမာတနေသည်၊ နေမကောင်းဖြစ်သည်

ót **اَلْاَضَا اَمْرًا** mark အမှတ်အသား

ót faa **اَلْاَضَا اَمْرًا** 1. realize, understand အသိတရားရသည်၊ သဘောပေါက်မိသည် 2. recognize, notice မှတ်မိသည်၊ သတိရမိသည်

ót gorí luwa **اَلْاَضَا اَمْرًا** keep in mind, remember မှတ်ယူသည်

oti **اَلْاَضَا اَمْرًا** 1. too much (of a good thing) ထူးထူးကဲကဲ၊ ကောင်းလွန်းစွာ၊ များလွန်းစွာ 2. overqualified အတတ်လွန်သော၊ အရည်အချင်းများလွန်သော

ótin **اَلْاَضَا اَمْرًا** hótin **اَلْاَضَا اَمْرًا** co-wife တလင်တည်းမယား၊ မယားငယ်

oticáni **اَلْاَضَا اَمْرًا** 1. uncomfortable ငြီးငွေ့သော၊ အဆင်မပြေသော 2. stuffy, muggy လောင်သော၊ အောက်သိုးသိုးဖြစ်သော

ótiya **اَلْاَضَا اَمْرًا** Here it is!, Here! ဒီမှာ

ótolla **اَلْاَضَا اَمْرًا** so, for that reason, because of that ဒါကြောင့်၊ ထိုကြောင့်ကြောင့်

otuú **اَلْاَضَا اَمْرًا** sweetheart, dear သားရေ၊ သမီးရေ

ótunot **اَلْاَضَا اَمْرًا** at that moment, at that time ထိုအချိန်တွင်

ótuwa **اَلْاَضَا اَمْرًا** There!, There it is! အဲဒီမှာ

ottót **اَلْاَضَا اَمْرًا** on time, in time အချိန်မှန်၊ အချိန်မီ



© Pixabay License

óth thithi faik فَتْهِ ثَيْثِي فَايْكَ fōth
thithí faik فَتْهِ ثَيْثِي فَايْكَ hóth thithí
faik فَتْهِ ثَيْثِي فَايْكَ cattle egret
ကျကျောင်းမျှင်း

ozad اَلْعَصْدَاذُ allergy, allergic reaction စာတမ်း
တည့်ခြင်း

óu اَلْهُ Dear ..., Oh ... အို...

اَلْهُ Ou

oukule اَلْهَظْسَلُ that side, across, the
opposite side ထိုဘက်ခြမ်းမှာ

ouñl اَلْهَنْدَالُ oul اَلْهَنْدَالُ finger လက်ချောင်း

ouñl dahá اَلْهَنْدَالُ صَكْفُ أَنْفٍ 1. wag one's
finger at (somebody) လက်ညှိုးထိုးသည် 2. point at
(something) or somebody) ညွှန်ပြသည်၊ လက်ညှိုးထိုး
သည်

ouli diya اَلْهَلْبِ حَيْثُ أَلِ دَى sing a lullaby ကလေး
သိပ်သီချင်းဆိုသည်၊ ကလေးချောစေးဆိုသည်

ouñlor girá اَلْهَنْدَالُ عَيْتُ أَنْفٍ 1. finger joint,
knuckle လက်ချောင်းဆစ်

اَلْهُ O

óun faik اَلْهَنْدَالُ فَايْكَ hóun faik حَنْ
فَيْكَ vulture လင်းတ

óur úwa اَلْهَلْ لَهْضَا أَوْ lose the way လမ်း
ပျောက်သည်

óuri اَلْهَنْدَالُ hóri اَلْهَنْدَالُ mother-in-law
ယောက္ခမ

óuñri اَلْهَنْدَالُ hóiñri اَلْهَنْدَالُ pumpkin မြွေပုစွန်

óuñri ák اَلْهَنْدَالُ لُطْأَنْفٍ pumpkin leaf မြွေပုစွန်ရွက်

óuñri gas اَلْهَنْدَالُ عَصْدَانٍ pumpkin plant
မြွေပုစွန်

óuroi اَلْهَنْدَالُ أَرْكَو órgwa اَلْهَنْدَالُ hóri
mustard seed မုန်ညင်းစေ့

اَلْهُ Ou

ouza اَلْهَزْ swiftly မြန်မြန်ဆန်ဆန်

اَلْهُ U

ui اَلْهَيْ termite ခြ

uúñi اَلْهَيْ mortor for hulling rice ဆုံ

uibá اَلْهَيْ 1. that one, that person, him,
her ထိုသူ 2. he, she, it ၎င်း၊ သူ

uibár اَلْهَيْ that one's, that person's ထိုသူ၏

uñíjja اَلْهَيْ 1. coop (chicken) ဆောင်း၊ ကြက်
လှောင်အိမ် 2. bamboo floor ဝါးကြမ်းခင်း

uñíjja gór اَلْهَيْ stilted bamboo
house ဝါးကြမ်းပြင်ခင်းထားသောအိမ်၊ ခြေတိုင်ရှည်အိမ်

uin اَلْهَيْ louse, lice (plural) သန်း

uit اَلْهَيْ otter ဈ

uñít úwa اَلْهَيْ turn over,
capsize, face plant မှောက်သည်

uñít gorá اَلْهَيْ turn upside
down မှောက်စေသည်

uñít thikka اَلْهَيْ upside down
မှောက်သော

uitar اَلْهَيْ his (far) ထိုသူ၏

uitará اَلْهَيْ they (far) ထိုသူတို့

uitarár اَلْهَيْ their (far) ထိုသူတို့၏

uitaráre اَلْهَيْ (to) them (far) ထိုသူတို့
ကို

uitaré اَلْهَيْ (to) him (far) ထိုသူကို

uite **سَلْبَاتِ** he (far) ထိုသူ

uñittole **سَلْبَاتِ** the space below a
stilted house ကြမ်းပြင်အောက်၊ အိမ်အောက်

uizzóti **سَلْبَاتِ** stubborn, insistent ခေါင်းမာ
သော၊ စွဲမြဲမြဲ၊ ခွတ်တရုတ် အတင်းအကျပ်နိုင်သော

uor mikká **فَعْدَ مِطَّوَرٍ** upward အထက်သို့၊
အပေါ်သို့

uora ori **أَرَا فَعْدَ** ora ori **أَرَا**
1. continuously အဆက်မပြတ် 2. again and
again, repeatedly ထပ်တလဲလဲ

uore **فَعْدَ** 1. over, on, above အပေါ်တွင်၊ အပေါ်မှ
2. upper, on top အပေါ်

uottú **فَعْدَ** 1. above, over အပေါ်မှ 2. on အပေါ်
မှ 3. from above အပေါ်က

ubbiya **سَلْبَاتِ** sleeptalk အိပ်ပျော်စဉ်
စကားပြောသည်

udár **سَلْبَاتِ** loan, borrowed item ချေးငွေ၊ ချေး
ထားတဲ့ပစ္စည်း

udár diya **فَعْدَ** lend ချေးပေးသည်

udár gorá **فَعْدَ** rescue, save,
liberate, set free ကယ်ဆယ်သည်၊ လွတ်မြောက်စေသည်

udár luwa **فَعْدَ** borrow ချေးယူသည်

úde **سَلْبَاتِ** húde **سَلْبَاتِ** cude **سَلْبَاتِ**
cúde **سَلْبَاتِ** only, just, simply, plainly
သာလျှင်၊ တစ်ခု(သို့)တစ်ဦးတည်းသာဖြစ်သော

údin **سَلْبَاتِ** cúdin **سَلْبَاتِ** dry season,
summer နွေရာသီ

údinna dán **سَلْبَاتِ** cúdinna dán
dry season rice နွေစပါး

udul fúdul **سَلْبَاتِ** mixed up,
jumbled, disordered မရီမရဲ

údda **سَلْبَاتِ** even, also ...တောင်မှ

úf **سَلْبَاتِ** oof, ouch, ow အို:

ufái **سَلْبَاتِ** benefit, result ရလဒ်၊ အကျိုးအမြတ်

uggwá **سَلْبَاتِ** 1. a, an တစ်ခု၊ တစ်ကောင်၊ တစ်
ယောက် 2. one တစ်လုံး၊ တစ်ခု

ukil **سَلْبَاتِ** wokil **سَلْبÁT** 1. lawyer
ရှေ့နေ 2. matchmaker, marriage broker အောင်သွယ်

úkka **سَلْبَاتِ** hookah တမာကူဆေးတံ

úkkaththa **سَلْبَاتِ** local official,
chairman, mayor ဥက္ကဋ္ဌ

ul **سَلْبَاتِ** mushroom မှု

ulán **سَلْبَاتِ** udder နို့အုံ

ulu **سَلْبَاتِ** ululation မြည်တမ်းခြင်း

ulu diya **فَعْدَ** ululate မြည်ကြွေးသည်

uldha **سَلْبَاتِ** 1. opposed, against,
contrary ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော 2. reverse ပြောင်းပြန်ဖြစ်
သော 3. upside down, inside-out ထက်အောက်
ပြောင်းပြန်

uldha sam uça **سَلْبَاتِ** torn cuticle လက်စွယ်ငုပ်ခြင်း

úlluk **سَلْبَاتِ** gibbon မျောက်လွဲကျော်

um **سَلْبَاتِ** warmth နွေးထွေးခြင်း

um diya **فَعْدَ** brood ဥပေါက်စေရန်ပင်
သည်

um gas **سَلْبَاتِ** ung gas **سَلْبَاتِ**
nipa palm, mangrove palm နိပပင်

um gula **سَلْبَاتِ** ung gula **سَلْبَاتِ**
nipa palm fruit နိပသီး

ummit gorá **فَعْدَ** 1. hope မျှော်လင့်သည် 2.
expect မျှော်လင့်သည်၊ မျှော်မှန်းသည်

ummot **سَلْبَاتِ** disciple နောက်လိုက်၊ တပည့်

umra **سَلْبَاتِ** small pilgrimage, Umrah မက္က
ဇ်မြို့တော်ခရီးစဉ်၊ အွမ်မရာ

uún **سَلْبَاتِ** those ထိုအရာများ

unái zaá **سَلْبَاتِ** melt အရည်ပျော်သည်

unduijja **سَلْبَاتِ** buck mouse ကြက်မို

undur **سَلْبَاتِ** 1. mouse ကြက် 2. rat ကြက်

undurni **سَلْبَاتِ** doe mouse ကြက်မ

unnúic **سَلْبَاتِ** nineteen ဆယ့်ကိုး၊ ၁၉

unnúicótor zomana **سَلْبَاتِ** 19th century ၁၉ ရာစု

ura **سَلْبَاتِ** 1. fly ပျံသန်းသည် 2. make fly, let fly
ပျံသန်းစေသည် 3. winnow လှေ့သည်

ura **سَلْبَاتِ** cowshed နွားတင်းကုပ်

úñra **سَلْبَاتِ** 1. thresh စပါးနယ်သည်၊ တလင်းနယ်သည်
2. trample, step on ခြေနှင်းသည်



Public domain
um gula nipa palm
fruit

urainna **أُرَيْنِمَ** uruinna **أُرَيْنِمَ**
fledgeling အမွေးအတောင်ပေါက်သော
ငှက်ကလေး၊ ပျံသန်းခါးငှက်ကလေး

úrum **أُرُومَ** úrung **أُرُومَ** puffed rice
ဆန့်ပေါက်ပေါက်

úrustul **أُرُسْتُلَ** hectically,
chaotically, tumultuously, in hustle and bustle
အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် အံ့အံ့ကြွကြွ

urút **أُرُوتَ** crashing sound မြှန်းခနဲကျသံ

urha bolá áf **أَفْ** Daudin's bronzeback မြွေပွေးတစ်မျိုး

urhan mara **مَرَّ** fly ပျံသန်း
သွားသည်

uçá **أُحَا** 1. rise, get up, arise တက်သည်၊ မြင့်တက်
လာသည်၊ ထသည် 2. climb တက်သည် 3. enter ကားပေါ်
တက်သည်

uçá **أُحَا** attend တက်ရောက်သည်

úuça **أُحَا** hey dude, buddy ဟေ့လူ

uçán **أُحَان** front yard ခြံဝင်းနံရံလွတ်

úuçe **أُحَا** over there ဟိုမှာ

uçí zaa **زَا** get out, leave ထသွားသည်

usíla **أُسِلَا** 1. unexpected help, godsend
ဘုရားမခြင်း၊ မမျှော်လင့်သည့် ကံကောင်းခြင်း 2. support,
sustainer, refuge မှီခိုအားကိုးရာ

uñsoilla **أُسَيْلَا** high မြင့်သော

usol **أُسُل** 1. height, altitude အမြင့် 2. high မြင့်သော

usol gorá **أُسُلْ** raise မြင့်စေသည်

usúl **أُسُلْ** rule, regulation စည်းကမ်း၊ စည်းမျဉ်း

uskai diya **أُسَكَيِ** incite
လှုံ့ဆော်သည်၊ သွေးထိုးသည်

ustat **أُسْتَدَّ** teacher, instructor ဆရာ၊ ဆရာမ

úñca **أُنْشَا** pant, breathe heavily အသက်ပြင်း
ဖြင်းရှူသည်

úñciyar **أُنْشِيَر** 1. alert, cautious သတိထားသော 2.
careful သတိရှိသော

úñciyar gorá **أُنْشِيَرْ** warn
သတိပေးသည်

úñciyar táka **أُنْشِيَرْ** be
careful, be cautious သတိရှိရှိနေသည်

uñta **أُنْتَا** 1. itch ယားသည် 2. scratch
ကုတ်သည်၊ ခြစ်သည်

uñta **أُنْتَا** pestle ကျည်ပွေ

uñtani **أُنْتَانِي** itch
ယားယံခြင်း

uñtara **أُنْتَارَا** boil
over ဝေကျသည်၊ လျှံကျဖတ်သည်၊
ပွက်ပွက်ဆူသည်

útimma **أُتِمْمَا** brown boobook ခပ်ပုပ်

utóille **أُتَيْلَا** re-infected, flared up ပြန်
ပေါ်လာသော

utúinna **أُتُونِنَا** Sweetheart, Honey,
Dear သားရယ်

uttom **أُتُونِنَا** excellent
ထူးကဲသော၊ အကောင်းဆုံးဖြစ်သော၊ ပြောင်မြောက်သော

uttor **أُتُونِنَا** North မြောက်ဘက်၊ မြောက်ပိုင်း၊ မြောက်
အရပ်

uttor mikká **أُتُونِنَا** northward
မြောက်ဘက်သို့

uñth **أُنْثَا** camel ကုလားအုတ်

uñth **أُنْثَا** lip နှုတ်ခမ်း

uñth fáça **أُنْثَا** dry lips, chapped
lips အက်ကွဲသောနှုတ်ခမ်း

uñth haça **أُنْثَا** cleft lip နှုတ်ခမ်းကွဲ

uthal **أُثَال** tall, able-bodied တောင့်တောင့်
မောင်းမောင်း

úwa **أُوَا** 1. be, happen ဖြစ်သည်၊ ရှိသည် 2.
become ဖြစ်လာသည် 3. yield, produce ထွန်းကားသည်၊
ဖြစ်မြောက်သည်

úuwa **أُوَا** over there ဟိုမှာ

uzal **أُزَال** torch တုတ်မီး

uzan **أُزَان** 1. against, opposite direction
ဆန့်ကျင်သော 2. upstream ရေဆန်သော

uzár **أُزَار** carpenter, builder လက်သမား

uzir **أُزِير** government official, minister
အမတ်၊ ဝန်ကြီး

uzoiija **أُزَيْجَا** 1. noisy person ဆူညံသူ၊ စကား
အော်ကြီးဟစ်ကျယ်ပြောသူ 2. noisy ဆူညံသော

uzón **أُزُون** weight အလေးချိန်

uzón mafoni **أُزُون** scale,
weighing scale ချိန်ခွင်



Public domain
uñta 2 pestle

uzoor **أَزَّرَ** 1. noise ဆူညံမှု 2. uproar အံ့ကြွမှု

uzoor diya **دَيَّ** **لَسْلَسَ** **حَيْثَ** **أَزَّرَ** di make noise ဆူညံသည်

uzu **أَزَّ** straight တြောင်တန်းသော

uzu bana **أَزَّ** **بَنَ** **لَسْلَسَ** **لَحْظَةً** ozu bana **أَزَّ** **بَنَ** **لَسْلَسَ** perform one's ablutions ဝူဇု ပြုလုပ်သည်။ ကိုယ်လက် ဆေးကြောသန့်စင်သည်

uzu gorá **أَزَّ** **عَفَا** **أَزَّ** straighten တြောင်အောင် လုပ်သည်

uzúitta **أَزَّ** **أَزَّ** stubborn, hard-headed ခေါင်းမာသော၊ နောက်မဆုတ်သော၊ အလျော့မပေးနိုင်သော

B ج ب

baá **لَبَّ** climb တက်သည်

baá **لَبَّ** guide somebody, educate ထိန်းချုပ်သည်၊ ညွှန်ပြသည်၊ လမ်းကြောင်းပေးသည်၊ လမ်းညွှန်သည်။

baá **لَبَّ** 1. blow (wind) လေတိုက်သည် 2. play the flute တီးမှုတ်သည် (ပလွေ)

baá **لَبَّ** 1. paddle, row လှော်ခတ်သည် (လှေ) 2. row လှော်ခတ်သည် 3. float ဖော့သည်၊ ပေါလောသည်၊ ဖျော့ပါသည်

bai **لَبَّ** 1. along အားဖြင့် 2. through ဖြတ်သန်းသွား၍

bái **لَبَّ** brother အစ်ကို၊ ညီ၊ မောင်

baái **لَبَّ** not fresh, limp, wilted, worn-out, faded ပျိုးနွမ်းသော

báinir **لَبَّ** woven basket တောင်း

báifut **لَبَّ** nephew တူ

baiggá **لَبَّ** tiger (m) ကျား

baigganí **لَبَّ** tiger (female), tigress ကျားမ

báiggo **لَبَّ** luck ကံတရား၊ ကံကောင်းခြင်း

baijja **لَبَّ** 1. knock ခေါက်သည် 2. strike ထုသည်၊ ရိုက်သည်

baikka **لَبَّ** credit အကြွေး

báil diya **لَبَّ** 1. trick, use subterfuge ပရိယာယ်ဆင်ခြင်းသုံးသည်၊ သွေးဆောင်

ဖြားယောင်းသည် 2. placate with false promise ထင်အောင်လုပ်သည်၊ လုပ်မည်ဟုပြော၍စိတ်တည်ငြိမ်စေသည်

baila mas **لَبَّ** tank goby, flat-headed goby ဂိုဗီငါး၊ ကသပိုးငါးမျိုး

bain diya **لَبَّ** build, construct ဆောက်လုပ်သည်၊ တည်ဆောက်သည်

báaina **لَبَّ** nephew တူ

bainna **لَبَّ** goldsmith, jeweller ရွှေပန်းထိမ်

baic **لَبَّ** twenty-two နှစ်ဆယ်နှစ်၊ ၂၂

baickúth **لَبَّ** movie ရုပ်ရှင်ကား

baicca **لَبَّ** baby, infant ဖိုဖိုကလေး၊ ကလေးငယ်

baicca dani **لَبَّ** uterus သားအိမ်

baait **لَبَّ** receiving the teaching of a "Firr" ရင်ကျက်လာခြင်း

baitulla **لَبَّ** Kaaba, Ka'bah ကာအ်ကာ ကျောင်းတော်

baiththá **لَبَّ** short တိုသော၊ ပုသော

baiththá manúic **لَبَّ** little person, dwarf, person of short stature လူပု၊ အရပ်ပု

baiyoinna rong **لَبَّ** purple ခရမ်းရောင်

baiyon **لَبَّ** eggplant, aubergine ခရမ်းသီး

babá **لَبَّ** daddy, father ဖေဖေ၊ အဖေ

bábi **لَبَّ** sister-in-law (brother's wife) ယောက်ဖ

baabute **لَبَّ** about, regarding နှင့် ပတ်သက်၍၊ နှင့်စပ်လျဉ်း၍

bad diya **لَبَّ** 1. abrogate, cancel ပယ်ဖျက်သည်၊ ဖျက်သိမ်းသည် 2. ignore လျစ်လျူရှုသည်၊ မျက်ကွယ်ပြုသည်၊ ထားလိုက်သည်

bañdá **لَبَّ** bound တုပ်ထားသော၊ စည်းသော

bañdá **لَبَّ** construction ဆောက်လုပ်ရေး၊ တည်ဆောက်ရေး

bañdá **لَبَّ** 1. build တည်ဆောက်သည်၊ ဆောက်လုပ်သည် 2. tie, bond ချည်နှောင်သည်

bañdá diya **لَبَّ** pawn ပေါင်နံ့သည်

bañdá diya **لَبَّ** castrate (an animal) သင်းကွပ်သည်



bañdá hoppi لَصَحْمَقَرَّ بَيْدُ حَبْ cabbage
ဂေါ်ဖီထုပ်

badam لَصَحْمَا بَدَمْ peanut မြေပဲ

badam báza لَصَحْمَا لَطَلَمَ بَدَمْ بَزْ peanut brittle,
peanut chikki မြေပဲကြော်

badam gas لَصَحْمَا عَصَدَ بَدَمْ گَسْ peanut plant
မြေပဲပင်

baáde لَصَحْبُ بَادٍ 1. later နောက်ကျတော့၊ နောက်တော့၊ နောက်
2. then ဒီနောက်၊ ပြီးတော့၊ နောက်ပြီးတော့ 3. after,
afterwards အပြီးမှာ၊ ပြီးတဲ့အခါ၊ အပြီးတွင် 4. next အဲဒီ
နောက်၊ ဒီနောက်မှာ၊ ထို့နောက်

bañdi لَصَحْبِ بَيْدِ female servant အစေခံမ၊ ကျွန်မ

bádi áñc لَصَحْبِ لَضَعْدِ بَادِ أَنْشْ white duck ဘဲဖြူတစ်
မျိုး

bañdor لَصَحْبَقْ بَنْدَرْ bandur
monkey မျောက်

baádur لَصَحْمَسِيدُ بَادُرْ bahádur
brave ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသော၊ ရဲရင့်သော၊ သူရဲကောင်းဆန်သော

baáduri لَصَحْمَسِيدُ بَادُرِ baháduri
valor, heroism, bravery ရဲစွမ်းသတ္တိ

baf لَقَدْ بَفَّ father အဖေ

báf لَقَدْ بَفَّ water vapor, steam ရေနွေးငွေ့ အငွေ့

báfa لَتَفَضَّ بَفَّ 1. think စဉ်းစားသည်၊ တွေးကြသည်၊
စိတ်ကူးသည် 2. imagine စိတ်ထဲမှန်းကြည့်သည်၊
စိတ်ကူး၊ စိတ်သန်းထုတ်သည်

báfa sinta لَتَفَضَّ فَرَمَلِ بَفَّ سِنْتَ thinking စဉ်း
စားခြင်း

báfani لَتَفَضَّ بَفَّ فَنَ thinking တွေးခေါ်ခြင်း၊ စဉ်းစား
ဆင်ခြင်မှု

bafɖada لَتَفَضَّ بَفَّ دَادَ forefathers, ancestors ဘိုး
ဘေးဘီဘင်

bafmaa لَمَضَمَذَ بَفَّ مَانْ maabaf
parents မိဘ

baga لَقَضَّ بَغْ contract farming livestock
စပ်တွဲလုပ်ငန်း

bagan لَمَعَمَ بَغْنِ garden ပန်းခြံ

bagi لَمَعِبَ بَغْ insurgent သူပုန်၊ သောင်းကျန်းသူ

bagóla mas لَمَعْلَمَ مَعْدَ بَغْلَ مَسْ silver
pomfret အန်းငါးမှတ်

bággitta لَتَبَعِبَلَمَ بَغْتْ lucky ကံကောင်းသော

bahá لَحَكَّ بِهْ 1. nest အသိုက်၊ ငှက်သိုက် 2. hive,
beehive ယုးအုံ

bañhá áf لَمْنَه لُفْدَ بَحْ أَفْ greater black krait
ငန်းတော်ကျား

bahána لَمْنَمَه بَحْنُ excuse ဆင်ခြင်၊ ဆင်ခြေပေးခြင်း

bahol لَمَكَلَه بَحْلْ 1. bark သစ်ခေါက် 2. shell အခွံ 3.
skin, peel အစုအပြေးပါး

bahór لَمَكَفْ بَحْرْ coriander
seeds နံနံစေ့

bahór fata لَمَكَفْ بَحْرْ فَتَ boór fata
لَقَد بَرَّ فَتَ cilantro, coriander
leaves နံနံရွက်၊ နံနံပင်

bajan لَمَمَ بَجَنْ bazan
lَمَلَمَ father အဖေ

bajé لَمَلَبْ بَجْ bazé
time, o'clock နာရီ

bak لَمَعْبَكْ tiger ကျား

bak لَمَعْبَكْ rooster crow
တွန့်သံ၊ တအာအာအော်ခြင်း

bák لَطَبْ بَكْ 1. share, portion, part ဝေစု 2.
division, section, zone အပိုင်း

bák diya لَطَبْ حَيْلَ بَكْ دِي give a portion ဝေစု
ပေးသည်

bák gorá لَطَبْ عَيْلَ بَكْ كَرْ divide into shares
ဝေမျှသည်

baki لَطَبِي بَكْ 1. credit, debt အကြွေး 2. remainder
အကြွင်းအကျန်၊ ကျန်ငွေ

baki لَطَبِي بَكْ muskmelon, honeydew,
cantaloupe သခွားသီး၊ သခွားမွှေးသီး

bal لَمَلْ بَلْ pubic hair ကူခြေမွေး

bañ lَمَلْ بَنْ simpleton, uneducated person ငမု၊
ငအ၊ ပညာမဲ့

balá لَمَلْ بَلْ good, welfare ကောင်းမွန်မှု၊ ကောင်းကျိုး၊
သာယာရေး

bála لَمَلْ بَلْ good ကောင်းသော

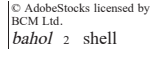
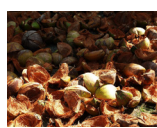
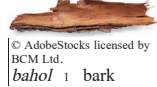
bála gori لَمَلْ عَمَلْ بَلْ كَرْ well ကောင်းမွန်စွာ၊
ကောင်းကောင်း

bañla gújja لَمَلْ عَمَلْ بَلْ كُجْ gangetic ailia
ငါးနုတစ်မျိုး

bála laga لَمَلْ لَمَعْلَ بَلْ لَكْ feel good
နေကောင်းသည်

balaiyi لَمَلْ لَبْ بَلْ good, welfare ကောင်းမွန်မှု၊
ကောင်းကျိုး၊ သာယာရေး

baalek لَطَلَبْ بَلَكْ adolescent အရွယ်ရောက်သော



balí **لَحْلَبْ بَلِي** nose ring, septum ring နာကွင်း

balok **لَحْلَطْ بَلَاكْ** sexually mature ရင့်သန်သော၊ လူလားမြောက်သော

balu **لَحْلَبْ بَال** sand သဲ

balúic **لَحْلَبْ بَعْدُ بَلُوشْ** pillow ခေါင်းအုံး

balur moidan **لَحْلَبْ مَوَيْدَانْ** desert သဲကန္တာရ

bálluk **لَحْلَطْ بَالُوكْ** bear ဝက်ဝံ

bállukor sóo **لَحْلَطْ فَوْလُوكُورْ** bear cub ဝက်ဝံပေါက်

balthí **لَحْلَبْ بَلْثِي** bucket ဖုံး

balwa **لَحْلَبْ** sandy, grainy အစအနုထွေကျသော၊ သဲများသော

bam **لَحْلَبْ** vicinity, surroundings ပတ်ဝန်းကျင် နယ်မြေ

baám **لَحْلَبْ** balm အကြောလိမ်းဆေး၊ ပရုပ်ဆီ

bam gas **لَحْلَبْ** eucalyptus tree ယူကလစ်ပစ်၊ ငှက်မြောက်ပင်

bamboijjá **لَحْلَبْ** run away without a plan လျှောက်ပြေးသည်

bambu **لَحْلَبْ** exhaust pipe အိတ်ဇောပိုက်၊ မီးခိုးထုတ်ပြွန်

ban dhaikká **لَحْلَبْ** on the left side ဘယ်ဘက်မှာ၊ လက်ဝဲဘက်မှာ

ban dhák **لَحْلَبْ** bañát ¹ left, left-hand side, on the left side ဘယ်ဘက်၊ လက်ဝဲဘက်

bana **لَحْلَبْ** only သာလျှင်၊ ÷၊ တစ်ဦးတည်း

bana **لَحْلَبْ** 1. make ပြုလုပ်သည်၊ ထုတ်လုပ်သည် 2. create, design, develop ဖန်တီးသည်၊ တီထွင်သည် 3. build ဆောက်လုပ်သည်၊ ဖန်တီးစီစဉ်သည် 4. tie ချည်သည်၊ ချည်နှောင်သည်

banaouti **لَحْلَبْ** made up, false, fake တီထွင်ဖန်တီးထားသော

báñni **لَحْلَبْ** báni niece, sister's daughter ဘုမ

banoni **لَحْلَبْ** labor charge, fee လုပ်အားခ၊ လက်ခံ

bañndóni **لَحْلَبْ** bindings ချည်စရာ

baandha **لَحْلَبْ** barendha veranda, terrace အိမ်ဘေးဝရနံ့တာ၊ အိမ်ပြင်ကြမ်းခင်း



Public domain
bali nose ring,
septum ring

bángga **لَحْلَبْ** bāñga break ကျိုးပဲ့သည်

bángga **لَحْلَبْ** cracked, broken, damaged ပျက်စီးသွားသော

bánggasúra **لَحْلَبْ** broken in pieces, destroyed အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာပျက်စီးသော

bánggi zaa **لَحْلَبْ** break apart ကျိုးပဲ့သွားသည်၊ ကွဲသွားသည်

bár **لَحْلَبْ** yoke, carrying pole ဝမ်းပိုး

bara **لَحْلَبْ** increase တိုးပွား၊ များပြားလာသည်၊ တက်သည်

bara **لَحْلَبْ** fish retaining fence ငါးပိုက်ထရံ

bára **لَحْلَبْ** deceive, cheat, rip off လှည့်စားသည်

bára **لَحْلَبْ** rent အငှားခ၊ အိမ်ငှားခ

bara bañda **لَحْلَبْ** splint ကျပ်စည်းတုစည်းသည်

bára gorá **لَحْلَبْ** 1. rent ငှားရမ်းသည် 2. reserve, book in advance ကြိုငှားသည်၊ ကြိုတင်မှာသည်

barái luwa **لَحْلَبْ** 1. receive လက်ခံရရှိသည်၊ ရယူသည် 2. welcome ကြိုဆိုသည်

barái zaa **لَحْلَبْ** pass, overtake ကျော်တက်သည်၊ ဖြတ်ကျော်သည်

barábari **لَحْلَبْ** disagreement, argument, debate, dispute, fight, verbal fight အငြင်းအခုံ

barábári diya **لَحْلَبْ** argue စကားများသည်၊ ငြင်းခုံသည်

bárang **لَحْلَبْ** rice basket ဆန်တောင်း

baáre **لَحْلَبْ** baáire out, outside အပြင်ဘက်တွင်၊ အပြင်ကို

baáre zaa **لَحْلَبْ** 1. go out အပြင်သွားသည် 2. pass

stool (often meant as diarrhea) ဝမ်းသွားသည် 3. go to the bathroom အိမ်သာတက်သည်

bari **لَحْلَبْ** door barricade bar ကန့်လန့်ကျင်း၊ တံကျင်း၊ တံခါးကျင်း၊ မင်းတပ်

bari **لَحْلပ်** strike, lash ရိုက်ချက်

bári **لَحْلပ်** heavy လေးသော၊ အလေး

bari háa **لَحْلပ်** be hit, be beaten, suffer a blow အထိုးခံရသည်၊ အရိုက်ခံရသည်



Public domain
bár yoke, carrying pole



© IOM RCMC (used with permission)
bárang rice basket

bari mara مَرَّ مَرَّ hit, beat ရိုက်သည်

barík بَارِك 1. expert ကျွမ်းကျင်သော၊ အတွေ့အကြုံရှိသော၊ ဝါရင့်သော 2. exceptionally good, brilliant, outstanding အရမ်းကောင်းသော၊ ထူးချွန်သော၊ သာလွန်ကောင်းမွန်သော

baricá رَيْش rainy season, monsoon season မိုးရာသီ၊ မုတ်သုံရာသီ

bariza بَرَز garden ပန်းခြံ

baró بَر twelve ဆယ့်နှစ် ၁၂

barúlla بَرُل fast growing အမြန်ကြီးထွားလာသော

barus بَرُس explosives, explosive material ဖောက်ခွဲရေးပစ္စည်း၊ ယမ်း၊ ခြောက်အိုး

bárgwa بَرْغُو 1. carrying pole ထမ်းပိုး၊ 2. hen pecked husband 3. supportive friend, beast of burden (figurative), squire (figurative)

baárkule بَرَكُل outside အပြင်ဘက်မှာ

baça بَر wedding gift table မင်္ဂလာလက်ဖွဲ့တင်စာပွဲ

baça بَر exchange rate ငွေလဲနှုန်း

báça بَر low tide ဒီရေကျခြင်း

baça mas مَس mullet (corsula, four-eyed fish) ကာလူးငါး၊ ကာဘီလူးငါး

bácaa zaa ز ebb tide, falling tide ဒီရေကျခြင်း၊ ရေကျ

baçí بَر short တိုတောင်းသော၊ အတို

báçiya بَرِي weeds and stickers ပေါင်းပင်များ

baçoil بَرِي chisel ဆောက်

báçoil بَرِي common quail ငှက်

bás بَس stack အုပ်

baás بَس bus ဘတ်စ်ကား

baás oktot أَكْت occasionally ကြိုးကြားကြိုးကြား၊ ရဲဖန်ရဲခါ

basa بَس 1. save, rescue ကယ်သည်၊ ကယ်ဆယ်သည်



Public domain
bari door
barricade bar

2. survive, live, remain အသက်ရှင်ကျန်ရစ်သည် 3. choose, select ရွေးချယ်သည်၊ ရွေးထုတ်သည်

basa mas مَس basa (fish) ငါးရူးတစ်မျိုး

basai louya لَوِي سَافِي savior ကယ်တင်သူ

basi táka تَك avoid, stay away လွှဲရှောင်သည်၊ ရှောင်ကြဉ်သည် 2. remain ကျန်သည် 3. survive အသက်ရှင်ကျန်ရစ်သည်

basón سَن plate ပန်းကန်

baássóra سَافِي 1. seaside road ကမ်းရိုးတန်းလမ်း၊ 2. riverside road ကမ်းနားလမ်း

bac بَش odor အနံ့၊ အနံ့ဆိုး

bañc بَش bamboo ဝါး၊ ဝါးလုံး

bac uça اَر smell bad, stink အနံ့ဆိုးထွက်သည်၊ နံ့စော်သည်

bac úwa اَر be rotten ပုပ်သိုးလာသည်

bañc bola áf اَف bamboo pit viper မြွေစိမ်းမြီးခြောက်

bañc dhuwa دُو bamboo grove, bamboo forest ဝါးရံတော၊ ဝါးပင်အုပ်

bañc furoil فُرِي bamboo shoot မျှစ်

bañc gas گَس bamboo plant ဝါးပင်

bañc halantor áf اَف live keelback wart snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

bañc hosur áf اَف common kukri snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

bacá بَش hut တဲကုပ်

báca بَش 1. floating ဖျော့ပါသော 2. vagabonding, drifting အလေလိုက်သော၊ ပေါက်လွတ်ပိစားနေသော၊ ပေါက်ကရဲနေသော



Public domain
bacá hut

báca بَش float ဖျော့ပါသည်

bácani بَش floating ပေါလောဖျော့နေသော

bací بَش whistle ခရာ၊ ဝီစီ

báci بَش inhabitant, resident နေထိုင်သူ

báñco بَش colander ဆန်ခါ



© AdobeStocks licensed by
BGM Ltd.
bácoil common
quail

bañcór búr بَنْشَر بُر **bañcór** bamboo raft ဝါးစာင်

bañcór dhuañ بَنْشَر دُو **bañcór** bunch of bamboo logs ဝါးအုပ်

bañcór gór بَنْشَر گَر **bañcór** bamboo house ဝါးအိမ်

baccú لَمْعَدْبَشْ baccú بَكْشُ **baccú** safe, lockbox မီးခံသေတ္တာ၊ အာမခံသေတ္တာ

bañát لَمَلَامِبَنَ اَت **bañát** left hand ဘယ်ဘက်လက်၊ လက်ဝဲဘက်လက်

bat dani لَمَصَمَبَت دَن **bat dani** lunch box ထမင်းချိုင့်

bát faní فَانِ **bát faní** meal အစာရေစာ၊ စားသောက်ခြင်း

bát fiçá فِیْطَاح **bát fiçá** sticky rice cooked in a banana leaf မုန့်ဖက်ထုပ်

bañtara zúk بَنْتَر زُك **bañtara zúk** medicinal leech မျှောတစ်မျိုး

batác لَمَلَمَعَد بَتَش **batác** 1. wind လေ၊ လေပြင်း 2. air လေ

bati لَمَلَبَتِ ripe မုည့်သော

bátor bóssi لَمَلَمَعَد بَقْشَر بَس **bátor bóssi** rice serving bowl ထမင်းခူးတဲ့ခွက်

bátta لَمَلَمَعَد بَت **bátta** mashed vegetables အသုပ်၊ သုပ်

batti لَمَلَبَتِ flashlight ဓာတ်မီး

baattu لَمَلَمَعَد بَت from outside အပြင်ဘက်မှ

báttwa لَمَلَمَعَد بَت **báttwa** 1. Myna ဆက်ရက် 2. Jungle myna ဆက်ရက်

báttwa ák لَمَلَمَعَد لَمَلَمَعَد بَت **báttwa ák** a kind of leafy vegetable တင်းရွက်တစ်မျိုး

bath لَمَلَمَعَد بَت rubber nipple, pacifier ချိုလိမ်း၊ နို့လိမ်း

bathár لَمَلَمَعَد بَت butter ထောပတ်

bayák لَمَلَمَعَد بَ **bayák** choker necklace ဘယ်ကပ်၊ လည်ကပ်

baáz لَمَلَمَعَد **baáz** some လူတချို့



A_Fructibus, Public Domain
báico colander



Public domain
bañcór búr bamboo raft



© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
bat dani lunch box

baza لَمَلَمَعَد **baza** 1. strike ထိုးသည် 2. knock ထုသည်၊ ခေါက်သည် 3. touch ထိတွေ့သည် 4. stick ကပ်သည် 5. trap ဖိတ်မိသည်

baza لَمَلَمَعَد play တီးသည်၊ မှုတ်သည်

baza لَمَلَمَعَد harmonica လေမှုတ် ဘာဂျာ

bazá لَمَلَمَعَد **bazá** 1. stick ကပ်နေသည်၊ တပ်ထားသည်၊ နစ်နေသည်၊ ကျုံ့နေသည် 2. hang ချိတ်ဆွဲသည်

báza لَمَلَمَعَد **báza** 1. barren, infertile မြို့သော 2. person who is infertile အမြို့

báza لَمَلَمَعَد fried အကြော်၊ ကြော်ထားသော

bazái لَمَلَمَعَد next to, attached to တွယ်ထားသော

bazái era لَمَلَمَعَد hang ချိတ်ထားသည်

bazái diya لَمَلَمَعَد attach ကပ်ထားသည်

bazáiya لَمَلَمَعَد beside ကပ်လျက်

bazábázi لَمَلَمَعَد argument အချေအတင်ပြောခြင်း၊ အငြင်းအခုံ

bazar لَمَلَمَعَد market ဈေး

bazargwa لَمَلَمَعَد poor, low quality အပေါ့စား၊ တိုလီမိုလီ

bazi لَمَلَمَعَد bet, challenge စိန်ခေါ်ခြင်း၊ ငွေလောင်းခြင်း

baazi لَمَلَمَعَد **baazi** 1. father အဖေ 2. paternal uncle ဦးလေး

bazu لَمَلَمَعَد shirt ရှပ်အင်္ကျီ

bázzí لَمَلَمَعَد niece (brother's daughter) တူမ (လေး)

beil لَمَلَمَعَد sun နေ

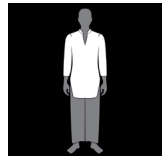
beil uçá لَمَلَمَعَد sunrise နေထွက်ချိန်၊ အရုဏ်တက်ခြင်း

beil góla لَمَلَمَعَد sunset နေဝင်

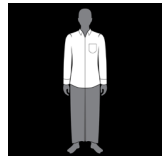
beil thik لَمَلَمَعَد noon မွန်းတည့်ချိန်

beilor foór لَمَلَمَعَد sunlight နေရောင်

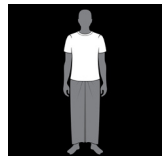
beiman لَمَلَمَعَد disloyal person, unfaithful person သစ္စာမရှိသောလူ၊ သစ္စာမဲ့သူ၊ သစ္စာမစောင့်သောလူ



Public domain
bazu shirt



Public domain
bazu shirt



Public domain
bazu shirt

beimani gorá **بَئِمَانِي غَوْرَا** betray
သစ္စာမောက်သည်

beinna **بَئِنْنَا** bínna **بَئِنْنَا** morning မနက်၊
နံနက်ခင်း

beinna sóore **بَئِنْنَا سَوَّوْرَة** early
morning မနက်စောစော၊ မနက်အစောကြီး၊ မိုးလင်းချိန်

beinsáfi **بَئِنْسَافِي** unfair မမျှတသော၊ မ
တရားသော

beizzot **بَئِزَّوْط** beijjot **بَئِجَّوْط** 1.
dishonor, shame, embarrassment ဂုဏ်သရေပျက်ခြင်း၊
ဂုဏ်သိက္ခာကျမှု၊ အရှက်ရခြင်း 2. lack of propriety, being
undignified သိက္ခာမဲ့ခြင်း

beizzot ola **بَئِزَّوْط اَلَا**
disrespectful person, shameless person ရှိသော
လေးစားမှုမရှိသောရိုင်းပျသူ၊
အရှက်မရှိသူ

beizzot gorá **بَئِزَّوْط غَوْرَا** 1. insult
စော်ကားသည် 2. dishonor, shame ဂုဏ်သရေကျဆင်အောင်
လုပ်သည်၊
ဂုဏ်သရေပျက်သည်၊ သိက္ခာချသည် 3. embarrass အရှက်ရ
စေသည်၊ အရှက်ခွဲသည်

bestostá gorá **بَئِسْتَا غَوْرَا**
arrange, prepare စီစဉ်သည်

bedom **بَدَم** stupid, dull ဉာဏ်တုံးသော၊
ဉာဏ်ထိုင်းသော

bédh baiyon **بَدْه بَايُون** pea eggplant
ခရမ်းကစောသီး

befózul **بَفَوْزُل**
pointless, vain, unnecessary
မလိုအပ်သော၊ အလဟဿ

beg **بَغ** bag အိတ်

begana **بَغَنَا** 1. non-
relative အမျိုးမတော်သူ၊ ဆွေမျိုးမစပ်
သူ 2. not related အမျိုးမ
တော်သော၊ ဆွေမျိုးမစပ်သော

begom **بَغَم** Mrs.,
lady ကတော်

begór **بَغُور**
homelessness အိမ်မဲ့အိမ်မဲ့ဖြစ်ခြင်း၊
အိမ်မဲ့ခြောက်ခြောက်ဖြစ်ခြင်း

beggín **بَغْغِين** beggún **بَغْغُون**
1. all, every အားလုံး၊
အကုန်လုံး၊ လူတိုင်း 2. everyone, everybody လူတိုင်း 3.
all, every အားလုံး၊ အကုန်အစင်



© Pixabay License
bédh baiyon pea
eggplant



© Pixabay License
bédh baiyon pea
eggplant

beggín úwa **بَغْغِين اُوْوَ** completely
finished အားလုံးပြီးပြီ

beggúla **بَغْغُولَا** everywhere နေရာတိုင်း၊
နေရာတကာ

behañ **بَهَان** bent, crooked, winding ကောက်
ကွေးသော

behañsúra **بَهَانْسُورَا** zigzag
ကွေ့ကောက်သော၊ မြွေလိမ်မြွေကောက်မျဉ်းအတိုင်း

behazor **بَهَاْزَر** 1. useless အသုံးမဝင်သော၊
အကျိုးမရှိသော 2. unprofitable အမြတ်အစွန်းမရှိသော၊
အမြတ်မရသော

behol **بَهَل** accidentally မတော်တဆ၊
အမှတ်တမဲ့

behosúr **بَهَسُور** bekosúr **بَكُوسُور**
innocent အပြစ်ကင်းသော

behoñc **بَهَوْنْج** unconscious သတိလစ်နေ
သော

bejeli **بَئِيلِي** bijili **بِجِيلِي** lightning
မိုးကြိုး၊ လျှပ်စီးအလင်းတန်း

bejelir foór **بَئِيلِير فَوَّور**
flash of lightning မိုးကြိုး
လျှပ်တစ်ပြက်၊ လျှပ်စီးအလင်းတန်း



© Pixabay License
bejeli lightning

bekar **بَكَر** behar **بَهَار**
1. useless အသုံးမဝင်
သော 2. in vain အဓိပ္ပာယ်မဲ့၊ အကျိုး
မဲ့၊ အချည်းနှီးဖြစ်စွာ၊ အလဟဿ

bekar úwa **بَكَر اُوْوَ** 1. be useless
အသုံးမကျဖြစ်လာသည်၊ အကျိုးမဲ့ဖြစ်လာသည် 2. in vain
အဓိပ္ပာယ်မရှိစွာ၊ အကျိုးမရှိစွာ၊ အချည်းနှီးဖြစ်စွာ၊ အလဟဿ

bekuaic **بَكُوعَايْ** inconvenient အဆင်မ
ပြေသော၊ အလိုက်သင့်မဖြစ်သော၊ အားမရသော

beél **بَئِيل** bell ခေါင်းလောင်း

bel fúlora **بَل فُولُورَا**
sunflower seeds နေကြာစေ့

bel gas **بَل گَس** bale tree, Bengal
quince, wood apple ဥသျှစ်ပင်

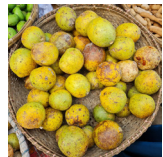
bel gula **بَل گُلَا** wood-apple ဥသျှစ်

bela **بَلَا** violin တယော

bela baáni **بَلَا باَانِي**
violin bow တယောထိုးတံ

beláb **بَلَاَب**
blackboard သင်ပုန်း

belék **بَلَك** illegal မှောင်ခို
သော၊ တရားမဝင်သော



Public domain
bel gula wood-
apple

belkul لېكۇل bilkul
لېكۇل never လုံးဝ
တယ်အခါမှ

bena بهنا rice straw
torch, fire starter ကောက်ရိုးစည်း
မီးညှစ်ရာ

benal بېنال
disorganized အဆင်မပြေသော၊
အဆင်သင့်မဖြစ်သော

bendhíc بېندھیش
bandage ပတ်ဝါး

beng بېنگ frog ʈa:

bengor féna بېنگور فېنا
frogspawn, egg mass ʈa:ɔ

bengor gorol بېنگور غورل
beñgor beñgor
gorol tadpole ʈa:လောငါး ʈa:တစ်ဝိုင်းငါးတစ်ဝိုင်း

bengor sóo بېنگور سوو beñgor sóo
froglet ʈa:ပေါက်

benk بېنك bank ʈa:ဏ်

bera بهرا visit အလည်အပတ်သွားသည်

bera بهرا visit အလည်အပတ်သွားခြင်း

berá بهرا 1. woven bamboo wall (of a
house) ʈa:ထရံ အပြင်ထရံ 2. partition ဝိုင်းခြားထားသော
ထရံ ကန့်လန့်ကာ

berá بهرا 1. wrap up
ထုပ်ပိုးသည်၊ ပတ်သည် 2. wind up
ပတ်သည်

béra بهرا okra, lady's
finger ရုံးပတီသီး

béra sóol بهرا سول beñ
sheep သိုး

béra sóolor sóo بهرا سولر سوو beñ
lamb သိုးငယ်၊ သိုးကလေး

berái dóra بهراي دورا 1. embrace, hug
ပွေ့ကပ်သည် 2. hold ကပ်သည်

berái féla بهراي فېلا wrap ပတ်သည်

berahám بهراهم cruel မသနားသော၊ ရက်စက်
ကြမ်းကြုတ်သော

berat بهرات castor oil plant ကြက်ဆူပင်



Public domain
bela violin



Public domain
bena rice straw
torch, fire starter



Charles J. Sharp, CC BY-SA
4.0
beng frog



© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
berá 1. woven
bamboo wall (of a
house)

bereijja بهريجا crass, obscene,
profane ညစ်ညမ်းသော

berikét mas بهريكت مس salmon
ဆောလ်မွန်ငါး၊ ပင်လယ်ငါးသဲလောက်

berouya بهريوي visitor အလည်အပတ်သွားသူ၊
ဧည့်သည်

bérún بهرين rambutan, hairy fruit ကြက်မောက်
သီး

beça بهچا 1. husband လင်
ယောက်ျား၊ ခင်ပွန်း၊ အမျိုးသား၊ 2.
man ယောက်ျား

beçáin بهچاين men
ယောက်ျားများ၊ အမျိုးသားများ

beçabeçi بهچابهچي married couple, husband
and wife လင်မယား

beçi بهچي 1. wife မယား၊ ဇနီး၊ အမျိုးသမီး၊ 2. woman
အမျိုးသမီး၊ မိန်းမ

beçiyáin بهچيائين women မိန်းမများ၊
အမျိုးသမီးများ

besa بهسا sell ရောင်းသည်

besáhara بهساهرا person without
support အားကိုးရာမဲ့ဖြစ်သူ

besara بهسار poor, unfortunate သနားစရာ
ကောင်းသော

besíri بهسيري poor, unfortunate သနားစရာ
ကောင်းသော

besón بهسون sink လက်ဆေးဓလုံ

besouya بهسوي seller,
road side vendor, merchant
ရောင်းသူ

besút بهسوت numb ထုံ
သော

bec بهك plenty, a lot အများကြီး

bec híssa بهك هيسا majority, mostly
အများအားဖြင့်

bec hom بهك هم 1. differently,
unevenly, unequally, irregularly မမျှတစွာ၊ မတူညီစွာ
2. discriminatingly ခွဲခြားဆက်ဆံစွာ၊ မတရားစွာ၊ မသမာစွာ

becábici بهك ابقي greatly, so much, very
much များစွာ

becí بهك يسي 1. very အလွန်၊ သိပ်၊
အရမ်း၊ အင်မတန် 2. many, much, a lot အများအပြား၊
မြောက်မြားစွာ



Public domain
bérún rambutan,
hairy fruit



Public domain
besón sink

becí bak بَـعِـىْ لَـطَـيْـشْ بَـكْ becbak بَـشَبَـكْ
 1. almost all များသောအားဖြင့် အားလုံးနီးပါး 2.
 mostly အများအားဖြင့် 3. many times အကြိမ်ကြိမ် ထပ်
 ကာထပ်ကာ

becí hom بَـعِـىْ كَـهَـمَـا بَـشْ حَـمَ very little, least
 အလွန်အမင်းနည်းသော၊ အနည်းဆုံး

becí hóraf بَـعِـىْ هَـوْـفَـا بَـشْ خَـرْـفَ worst အဆိုးဆုံး

becíttu becí بَـعِـىْ تَـتْـو بَـعِـىْ maximum
 အမြင့်ဆုံး၊ အများဆုံး

becók بَـعِـوْ كَـ بَـشْ indeed တကယ်၊ စင်စစ်၊
 တကယ်တမ်း

beckut بَـعْـكُـثْ بَـشْ بَـكْـثْ biskuth بَـسْـكُـثْ
 cookie, biscuit ဘီစကတ်

bet بَـتْ rattan ကြိမ်လုံး

bet fíra بَـتْ فِـرَـا split bamboo နီးထိုးသည့်
 နီးဖြာသည့်

bet gas بَـتْ غَـسْ rattan palm ကြိမ်ပင်

bet gula بَـتْ غُـلْ cane fruit ကြိမ်သီး

betal بَـتَـلْ disorganized
 မဟန်သော၊ ပရမ်းပတားဖြစ်သော၊
 စည်းကမ်းမဲ့သော

beton بَـتَـنْ salary လစာ

bethári بَـتْـهَـارِ battery
 ဘက်ထရီ

béthbaiyon بَـتْ بَـيْـنْ
 small eggplant
 ခရမ်းကြွယ်သီး

bézal بَـزَـلْ fake အတု

bézal gorá بَـزَـلْ كُـرْ
 confuse စိတ်ရှုပ်စေသည်

bezar بَـزَـرْ displeased စိတ်မကောင်းဖြစ်သော

bezi بَـزِـيْ mongoose မြွေပါ

bezuit بَـزَـيْـتْ hindrance အဆင်မပြေမှု

bézura بَـزُـرْ odd (number) မကိန်း၊ မကစည်း

biaramma بَـارَـمَـا 1. patient လူနာ 2.
 sickly person နာမကျန်းသူ

biaram بَـارَـمَـا illness, disease
 ရောဂါ၊ နာမကျန်း

biaram gom úwa بَـارَـمَـا گَـمَـا
 make a full recovery, recover from an

illness နာလန်ထသည်၊ ကျန်းမာလာသည်

biaram laga بَـارَـمَـا لَـگَـا be sick,
 be ill နေမကောင်းဘူး

biari بَـارِـيْ trader ကုန်သည်

bibi بَـبِـيْ wife မယား၊ ဇနီး

bidec بَـيـدِـعْ abroad နိုင်ငံခြား

bidecí بَـيـدِـعْ 1. foreign နိုင်ငံခြား 2. foreigner
 နိုင်ငံခြားသား

bidecór manuíc بَـيـدِـعْ مَـنْـوِـعْ
 foreigner နိုင်ငံခြားသား

bidda بَـيـدَـا 1. skill, capacity ကျွမ်းကျင်မှု၊
 အရည်အချင်း 2. education အသိပညာ၊
 ပညာရေး

bidda nac بَـيـدَـا نَـشْ apocalypse, end of
 the world ကမ္ဘာပျက်ခြင်း၊ ပလုံသွားခြင်း

bidhiyu بَـيـدِـيْ video ဗီဒီယို

bifot بَـفَـتْ trouble ဒုက္ခ

bífú بَـفُـفْ Hepatitis B အသည်းရောင်ရောဂါ ဘီ

bigiçi بَـيـچِـىْ distorted လှန်သော၊ ယုံခွဲသွားသော၊
 ဗလောင်းလဲဖြစ်သော

bigiçi zaa بَـيـچِـىْ زَـا 1. become distorted
 ယုံခွဲသွားသည် 2. go astray, become corrupt အကျင့်ဆိုး
 လာသည် 3. deteriorate အခြေအနေဆိုးရွားလာသည်

bil بَـلْ 1. field လယ်ကွင်း 2. bill ငွေတောင်းခံလွှာ၊
 ဖြေစာ

bila بَـلْ 1. spread out ခင်းထားသည် 2. scatter
 ဖြန့်ကြဲသည်

bilai بَـلَـيْ cat ကြောင်

bilai diya بَـلَـيْ دِـيْ spread out ခင်းထား
 တယ်

bilair sóo بَـلَـيْ سَـوْ kitten ကြောင်ပေါက်၊
 ကြောင်ကလေး

bilak dóra بَـلَـكْ دُـرْ lament, wail
 ဝိုကြွေးမြည်တမ်းသည်

bilak gorá بَـلَـكْ گُـرْ lament, wail
 ဝိုကြွေးမြည်တမ်းသည်

bilat بَـلَـتْ Britain ဗြိတိန်၊ ဗီလပ်

bilati بَـلَـتْ British ဗြိတိန်ဆိုင်ရာ၊ ဗြိတိသျှ

bile bile duñra بَـلَـ بَـلَـ دُـنْ scatter အုပ်စုခွဲသည်၊ နေရာကွက်ကျားပြေးသည်



SH Saw Myint, CC BY 4.0
 bet fíra split
 bamboo



bet fíra split
 bamboo



Dinesh Valke, CC BY-SA
 2.0
 bet gula cane fruit

bílbila تَبْلَبِلْ look around in awe တအံ့တကြည့်
လျှောက်ကြည့်သည်၊ တအံ့တကြည့်ရှုသည်

bílki mara تَبْلِكْ مَرَّ wink မျက်စိတစ်ဖက်
မှိတ်ပြသည်

bílling kélaá تَبْلِيلْ كَلْ billiards, pool
ဘီလီယက်ဆိုင်ခြင်း

bim تَبِيمْ beam ရက်မ

bini تَبِينْ 1. braid, plait ကျစ်ဆံမြီး 2. braided,
plaited ဖွတ်မြီးကျစ်သော

bini fúl تَبِينْ فُلْ ixora ပုဏ္ဏရိပ်ပန်း

binibát تَبِينْبَاتْ sticky rice ကောက်ညှင်း

binis bánga تَبِينْ بَنْG 1. braid, plait,
wattle ဆံပင်ကျစ်သည်၊ ကျစ်ဆံမြီး
ကျစ်သည်



Vee Satayamas, CC BY 2.0
binibát sticky rice

bínbini تَبِينْبِينْ dragonfly ပုစွန်



Charles J. Sharp, CC BY-SA 4.0
binbini dragonfly

bir تَبِيرْ beer ဘီယာ

bír تَبِيرْ tight တင်းကျပ်သော၊
ကျဉ်းကျပ်သော

bira تَبِيرْ bundle of betel
leaves ကွမ်းရွက်စည်း



SH Saw Myint, CC BY 4.0
bira bundle of
betel leaves

bíra تَبِيرْ 1. plot against
(somebody), induce ကြံစည်
သည်၊ ဖျာပောင်သည်၊ ဆွဲဆောင်သည်
2. convince, persuade
ဖျောင်းဖျသည်၊ စည်းရုံးသည်၊
သွေးဆောင်သည်

bíra تَبِيرْ convince, persuade, cajole
ဖျောင်းဖျသည်၊ ဇွတ်တရွတ်တိုက်တွန်းသည်

birani تَبِيرَانْ biryani ဒံပေါက်

biri تَبِيرْ filterless cigarette ဆေးလိပ်ကြမ်း၊
ဆေးပေါ့လိပ်၊ အစီခမဲ့ဆေးလိပ်

biríc تَبِيرِش bull ထွားကျိုင်းသော နွားသိုး

birbijja تَبِيرْبِيْجْ slippery, sloppy ချောသော

birbira تَبِيرْبِيرْ scurry, scuttle, zip around
ခြေကုန်သုတ်သည်၊ သုတ်သီးသုတ်ဖျာပြေးသည်

biça تَبِيْجْ homestead အိမ်ခြေ

bíçaá تَبِيْجْ 1. plot မြေကွက်၊ ခြံဝင်း 2. compound
ခြံမြေ

biçilla تَبِيْجْلْ vulgar ညစ်ညမ်းသော၊ စုတ်ပဲ့ပြောတတ်
သော

bis dana تَبِيْجْ دَنْ seed မျိုးစေ့

bisa تَبِيْجْ fan ယပ်ခတ်သည်

bisá تَبِيْجْ lay out, spread out ခင်းသည်

bisá soñi gas تَبِيْجْ سُونِيْ گَس nettles ဖက်ယားပင်

bisar diya تَبِيْجْ دِيْ file a police
report, file a complaint တိုင်ကြားသည်၊ ရဲတိုင်သည်

bisar gorá تَبِيْجْ گَرَا arbitrate ကြားဝင်
ဖျန်ဖြေသည်၊ ဖြေရှင်းပေးသည်၊ စေ့စပ်သည်

bisara تَبِيْجْ check စုံစမ်းစစ်ဆေးသည်

bisátara mas تَبِيْجْ مَسْ scat
fish ငါးတစ်မျိုး

bisoín تَبِيْجْ fan ယပ်တောင်

bissú تَبِيْجْ scorpion
ကင်းမြီးကောက်



Ferdous, CC BY-SA 3.0
bisoín fan

bistá تَبِيْجْ 1.633 kg,
viss (=100 tical, equivalent
to 1.633 kg) ပိသော

bic تَبِيْجْ 1. poison အဆိပ်
2. venom (မြေငှက်၊ ကင်းတို့၏)
အဆိပ်။

bic تَبِيْجْ pain ဝေဒနာ၊ နာကျင်ခြင်း

bic baám تَبِيْجْ balm အကြောလိမ်းဆေး၊ ပ
ရုပ်ဆီ

bic faní zóra تَبِيْجْ FANÍ ZÓRA serous
drainage သားနံရည်ထွက်ခြင်း

bic háa تَبِيْجْ drink poison, suicide
အဆိပ်သောက်သည်

bic hoñi mas تَبِيْجْ HONÍ MAS golden snapper ကသမျှင်ငါး

bic laga تَبِيْجْ feel pain နာကျင်သည်

bicana تَبِيْجْ bisán 1. sleeping
mat အိပ်ရာ 2. bed sheet အိပ်ရာခင်း

Bicibbar تَبِيْجْ Thursday ကြာပတ်နေ့



Public domain
bicana 1 sleeping
mat

biccác تَبِيْجْ 1.
belief ယုံကြည်စိတ်ချခြင်း 2. trust
စိတ်ချယုံကြည်မှု

biccác gorá تَبِيْجْ believe
ယုံကြည်သည် 2. trust စိတ်ချယုံကြည်သည်

bictel تَبِيْجْ pesticide, insecticide,
herbicide, fungicide ပေါင်းသတ်ဆေး၊ ပိုးကောင်သတ်ဆေး

biya **لَبَّى** bear, give birth မွေးဖွားသည်၊ သားဖွားသည်

biyá **لَبْنِي** 1. marriage အိမ်ထောင် 2. wedding ceremony မင်္ဂလာဆောင်ပွဲ

biyá gorá **لَبْنِي عَمَلِي** marry လက်ထပ်သည်၊ မင်္ဂလာဆောင်သည်၊ အိမ်ထောင်ပြုသည်

biyáini **لِبْنَيْنِي** the relationship between mothers of a married couple ကမည်းကမက်

biyadof **لِبْهَفْدَفَادَف** beadop **بِدَف** 1. rude, disrespectful, naughty အရှက်ကင်းမဲ့သော 2. disrespectful person, rude person မိုက်ရိုင်းသူ၊ မရိုမသေပြုသူ

biyádola **لِبْهَفْدَفَادَف** marriage negotiations မင်္ဂလာဆောင်ရန်စေ့စပ်ညှိနှိုင်းခြင်း

biyaddofi gorá **لِبْهَفْدَفَادَف** be disrespectful, be rude, misbehave လွဲမှားစွာပြုမူသည်၊ မထိလေးစားစွာပြုမူသည်၊ ရိုင်းသည်

biyari **لِبْهَمَرِي** traveling merchant, trader, hawkер ရောင်းသူ၊ ကျပန်းဈေးသည်၊ ပေါက်ကရဈေးသည်၊ အော်ရောင်းတဲ့ဈေးသည်

biyasana **لِبْهَسَن** 1. discussion ဆွေးနွေးပွဲ 2. plan, strategy အစီအစဉ်၊ အကြံဉာဏ် 3. negotiation တိုင်ပင်နှီးနှောခြင်း

biyasana gorá **لِبْهَسَن** 1. discuss, debate ဆွေးနွေးသည် 2. negotiate တိုင်ပင်နှီးနှောသည်၊ စေ့စပ်ဆွေးနွေးသည်

biyácádi **لِبْهَصَادِي** marriage အိမ်ထောင်

biyáta **لِبْهَات** married အိမ်ထောင်ရှိသော၊ လက်ထပ်သော

biyoli **لِبْهَلِيل** biili **لِبْهَلِيل** woman who gave birth recently မိခင်သစ်၊ မွေးဖွားခါစမိခင်

biñyor buddi **لِبْهَيَّر بُدِّي** tricky, devious ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော၊ အကောက်ကြံစည်သော

biyúfúl gas **لِبْهُفُفُلْ** Burma padauk ပိတောက်ပင်

bíyuñr **لِبْهُفُفُ** wasp နကျယ်ကောင်

biyúñc úwa **لِبْهُفُفُ** unconscious, unresponsive သတိလစ်သည်

bíza **لِبْهَز** visa ပီဇာ၊ နိုင်ငံဝင်ခွင့်လက်မှတ်

bíza **لِبْهَز** 1. wetness, moisture စိုစွတ်မှု၊ စိုထိုင်းမှု 2. wet စိုစွတ်သော

bizi **لِبْهَزِي** mongoose မြွေပါ

boóí **لِبْهَزِي** book စာအုပ်

boi táka **لِبْهَزِي** remain seated ထိုင်နေသည်

boiddali **لِبْهَزَالِي** exorcism နတ်အတတ်၊ ပယောဂစွဲချွတ်ခြင်း၊ တန္ဆာနှင့်ထုတ်ခြင်း

boiddo **لِبْهَزَالِي** exorcist ပယောဂဆရာ

boijjal **لِبْهَزَالِي** straw ကောက်ရိုး

boijjal kér **لِبْهَزَالِي** straw ကောက်ရိုး

boil **لِبْهَزَالِي** blossom အဖူးအပွင့်

boila **لِبْهَزَالِي** drive (an animal in a circle) တလင်းလှည့်သည်၊ စပါးနယ်သည်

boillaya **لِبْهَزَالِي** fatty ဝတုတ်

boín **لِبْهَزَالِي** sister နှမ၊ ညီမ၊ အစ်မ၊ ညီအစ်မ

boín fut **لِبْهَزَالِي** nephew (sister's son) တူ

boirat **لِبْهَزَالِي** bridal escort သတို့သမီးအားလှူဆောင်သောအဖွဲ့

boicá **لِبْهَزَالِي** jobless, unemployed အလုပ်လက်မဲ့သော

boital **لِبْهَزَالِي** loose woman အရိုင်းမ၊ နှုတ်သီးစွာမိန်းမ

boiyan **لِبْهَزَالِي** speech, address မိန့်ခွန်းစကား

boiyan diya **لِبْهَزَالِي** preach တရားဟောသည်

boiyar **لِبْهَزَالِي** 1. wind လေ 2. air လေ

boiyar úwa **لِبْهَزَالِي** flatulence, gas လေပွခြင်း

boiyar haça **لِبْهَزَالِي** pass gas, fart လေလည်သည်၊ အိပ်ပေါက်သည်

boiyare mara **لِبْهَزَالِي** 1. have a stroke လေသင်တန်းဖြတ်သည်၊ လေဖြတ်သွားသည် 2. be paralyzed အကြောသေသည်

boiyóni **لِبْهَزَالِي** seat ထိုင်စရာ

bóout becí **لِبْهَزَالِي** 1. many များပြားသော၊ အမြောက်အမြား 2. much အများကြီး၊ လွန်စွာ၊ မြားမြောင်စွာ



Michal Slovák, CC BY 4.0
bizi mongoose



Public domain
boijjal straw



Public domain
boijjal kér straw



Alvesgaspar, CC BY-SA 3.0
bíyuñr wasp

bóout dhoillá دَوَّالْ طَبْلَمْ بَتَّ دَّالْ 1. many

kinds of အမျိုးမျိုး 2. variety အမျိုးစုံ

boda بَدَ لَهْ penis ယောက်ျားတန်ဆာ၊ လိင်တံ

bodali isa اِسْ لَهْصَلْ لِهْصَلْ crayfish, crawfish ပုစွန်တုပ်

bodána بَدْنْ لَهْصَلْ spouted water jug for personal hygiene အိမ်သာသုံးရေလောင်းကရား

bodar lali لَهْصَلْ لَهْصَلْ testicles ခုတ်

bodola luwa لَوْ لَهْصَلْ take revenge ကလွဲစားချေသည့်

bodoli بَدَلْ لَهْ change, transfer လဲလှယ်ခြင်း၊ ဖလှယ်ခြင်း

bodoli luwa لَوْ لَهْ 1. substitute အစားထိုးသည် 2. exchange လဲလှယ်သည်

bodoli zaa زَ لَهْ change လဲလှယ်သည်၊ ဖလှယ်သည်

bodda بَدَّ elder brother, older brother, အစ်ကို၊ ကိုကို

boddac gorá گَرَّ endure, tolerate သည်းခံသည်၊ ခံနိုင်ရည်ရှိသည်

bodmac مَ bormac မိသားစုဝင်၊ မိသားစု

bódh boçá بَوَّحْ grumble ညည်းတွားသည်

bódhhdha بَدَّ big ကြီးမားသော

boga بَغْ egret, heron ဝေသာလီမျိုင်း၊ မျိုင်း

bok بَكْ carrying pole, yoke (for man) ထမ်းပိုး(တုံး)

bóki zókí زَكْ deceiving လှည့်စားသော၊ လိမ်လည်သော၊ ကလိမ်ကကျွန်လုပ်သော၊ နားလည်ပါးလှည့်လုပ်သော

bókka بَكْ big ကြီးမားသော၊ အကြီး

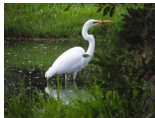
bókka rata رَتْ big cock, big rooster ကြက်ဖ

bol بَلْ 1. strength, power ခွန်အား 2. fertile land မြေဩဇာကောင်းသောမြေ၊ သီးနှံဖြစ်ထွန်းသောမြေ

boñl بَنَلْ armpit ချိုင်းကြား



Public domain
bodána spouted water jug for personal hygiene



John Robert McPherson, CC BY-SA 4.0
boga egret, heron



Public domain
bok carrying pole, yoke (for man)

boól بَلْ 1. ball ဘောလုံး 2. testicles ခုတ်

ból boillá بَلْ 1. fat ဝေသာ 2. fertile, healthy သင့်တင့်သော၊ လန်းဆန်းသော

bol diya دِي 1. support ထောက်ခံသည် 2. patronize အားပေးကူညီသည် 3. cheer အော်ဟစ်အားပေးသည်၊ အားပေးကြွေးကြော်သည်

bol fora فَر get tired မောပန်းလာသည်၊ မောလာသည်၊ ပင်ပန်းသည်

boól kéla كَلْ football game, soccer game ဘောလုံးပွဲ

bola بَل 1. curse ကျိန်စာသက်ရောက်ခြင်း 2. disaster ဘေးအန္တရာယ် 3. divine retribution မကောင်းမှု ခုစရိုက်အတွက်တုံ့ပြန်ချက်၊ ဝင့်လည်ခြင်း

bola بَل 1. fatten up ဝစေသည်၊ အသားတိုးအောင်ကျွေးသည် 2. gain weight ဝလာသည်

bolá fúk فُك hornet ပျားတူ

bolazuri بَلْ force forcibly အတင်းအဓမ္မ

bolazuri gorá گَر force အတင်းအဓမ္မလုပ်နိုင်သည်

boli بَل fat ဝဇွီးသော၊ ဝတုတ်သော

boli dóra دَر wrestle နှပန်းလုံးသည်

boli guijjá mas مَسْ salween rita ငါးရွေး

boli zaga زَك fertile land မြေဩဇာကောင်းသောမြေ၊ လယ်ကောင်းမြေကောင်း

bolic بَل wooden post သစ်သားတိုင်

boñlor keñc كَنْ armpit hair ချိုင်းမွေး

bolot goru گَر bull နွားထီး

bolduzar بَلْ bulldozer မြေထိုးစက်၊ တူးစက်၊ မြေညှိစက်

bolla بَل bella بَل for, because အတွက်

bómbi بَمْبْ shorts, short pants ဘောင်းဘီတို

bon بَنْ bun (snack) ဘန်းမုန့်၊ မုန့်ခြောက်၊ ပေါင်မုန့်အလုံးကလေး

bon بَنْ closed ပိတ်ထားသော၊ အပိတ်

boón بَنْ Brahmin ဟိန္ဒူဘုန်းတော်ကြီး၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား

bon gorá گَر 1. close ပိတ်သည် 2. arrest ဖမ်းဆီးသည် 3. stop ရပ်စေသည်၊ ရပ်ထားသည်

bona بَنْ agree သဘောတူသည်

boona بَوْنُ لَفْ advance, advance payment,
down payment ကြိုတင်ငွေ၊ စရန်

boona بَوْنُ لَفْ become ဖြစ်လာသည်၊ ဖြစ်သွားသည်

bonai بَنَائِي لَفْ tarnished reputation နာမည်ပျက်ခြင်း၊ ဂုဏ်သိက္ခာကျဆုံးခြင်း

bonái بَنَائِي لَفْ brother-in-law ယောက်ဖ

bone بَنِي لَفْ like-minded စိတ်တူသဘောတူဖြစ်သော၊ စိတ်ဓာတ်ချင်းတူသော၊ ပေါင်းသင်းတတ်သော

boniza بَنِي لَفْ concur သဘောချင်းညီညွတ်သည်၊ ကိုက်ညီသည်

bonda بَنْدُ لَفْ human လူသား။

bondó بَنْدُ لَفْ closed ပိတ်ထားသော၊ အပိတ်

bondú بَنْدُ لَفْ friend သူငယ်ချင်း

bondubos بَنْدُ لَفْ preparation ကြိုတင်စီစဉ်ခြင်း

bondubos gorá گَرُ لَفْ manage စီမံခန့်ခွဲသည်

bonduk بَنْدُ لَفْ bamboo pea shooter, bamboo toy gun ဝါးသေနတ်

boncóc بَنَسُ لَفْ 1. lineage အဆက်အနွယ် 2. clan လူမျိုးစု၊ လူမျိုးနွယ်၊ ဆွေးမျိုးစု

bor بَر لَفْ big, large ကြီးမားသော

bór بَر لَفْ heavy လေးလံသော

bóoñr بَر لَفْ awl စူး

bor alu اَل لَفْ purple yam, ube ဖျော့ဂှက်

bor azor أَف لَفْ Siebold's water snake ရေမြွေတစ်မျိုး

bor báí بَائِي لَفْ elder brother အကို

bor fóoir فَيْر لَفْ feather (after the first shed) ငှက်မွေးအမွှေး

bor hál حَل لَفْ large river မြစ်ကြီး

bor lok لَك لَفْ caterpillar ခူကောင်၊ ပေါက်ဖတ်

boñr mas مَس لَفْ katla fish ငါးသိုင်း၊ ခေါင်းပု



SH Saw Myint, CC BY 4.0
bonduk bamboo pea shooter, bamboo toy gun

SH Saw Myint, CC BY 4.0
bonduk bamboo pea shooter, bamboo toy gun



Public domain
bóoñr awl

bor nana نَن لَفْ maternal great-grandfather အဘိုးကြီး၊ အဘိုးကြီး (အမောက်က အဘိုး၏အဖ)

bor nani نَن لَفْ maternal great-grandmother အဘွားတော်၊ အဘောင် (အမောက်က အဘွား၏အမေ)

bor rasta رَسْت لَفْ main road လမ်းကြီး

bor sóñi سَنِي لَفْ green pea ရွှေပဲ

bóra رَ لَفْ 1. fill ဖြည့်သည် 2. full ပြည့်သော

boñra بَر لَفْ Carpenter bee ပျားကြီးတစ်မျိုး

bóñra بَر لَفْ beetle ပိုးတောင်မာ

bórai diya دِي لَفْ rub on သုတ်လိမ်းသည်၊ လူးသည်

borái gorá گَر لَفْ 1. be proud, be arrogant မာနကြီးသည် 2. brag, boast ကြွားဝင့်သည်

borabor رَ لَفْ exactly တိကျစွာ၊ သေချာစွာ

bóraca رَ لَفْ 1. count on (somebody), rely on (somebody) အားကိုးခြင်း၊ အားထားခြင်း၊ စိတ်ချရခြင်း 2. build one's hopes on (somebody), have placed one's hope in (somebody), pin your hopes on လူတစ်ယောက် အပေါ်မှာ မျှော်လင့်ချက်ထားသည်

borat رَ لَفْ part, share ဝေစု

borat gorá گَر لَفْ divide ခွဲဝေသည်၊ ခွဲစိတ်သည်

bori رَ لَفْ boroi pill, tablet ဆေးဂြား၊ ဆေးလုံး

boro din دِن لَفْ holy day နေ့ထူးနေ့မြတ်၊ နေ့ကြီးရက်ကြီး

borói رَ لَفْ Jujube fruit, Boroi ဆီးသီး

borói gas گَس لَفْ Boroi tree, Indian jujube, Chinese date မီးပင်

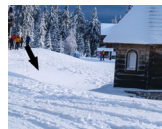


borok رَ لَفْ banana leaf ငှက်ပျော့ရွက်

SH Saw Myint, CC BY 4.0
borói Jujube fruit, Boroi

borók رَ لَفْ 1. ice ရေခဲ 2. snow နှင်း၊ ဆီးနှင်း

bórombotti رَم لَفْ attractive (body) ပြည့်စုံသော၊ ဆွဲဆောင်မှုရှိသော



© Pixabay License
borók 2 snow

boruna رَ لَفْ lid for a pan, lid for a pot အဖုံး

borbadam gas **بۆر بادام گەس** Bastard Poon tree, Jongli Badam tree လက်ခုပ်ပင်

borbat **بۆر بات** destruction ဖျက်ဆီးခြင်း၊ အပျက်အစီး

borbat zaa **بۆر بات ز** 1. get damaged ပျက်စီးသွားသည် 2. be spoiled ပျက်စီးသည်၊ အလိုလိုက်သည်

bordac **بۆرداق** tolerance, endurance သည်းခံခြင်း

bordac gorá **بۆرداق گور** 1. tolerate, endure, bear သည်းခံသည် 2. be patient သည်းခံသည်၊ စိတ်ရှည်သည်

borforan gorí **بۆر فوران گور** with anticipation, expectantly, hopefully မျှော်လင့်ချက် ကောင်းစွာ

borforan zaa **بۆر فوران ز** dying အသက်ငင်သည်၊ အသက်ထွက်လုဆဲဆိုဖြစ်သည်

borfúl gas **بۆر فۇل گەس** star-flower tree ခရေပင်

borhoñci sóñi **بۆر هوڭچي سوني** yardlong bean, string bean ပဲတောင့်ရှည်

borhot **بۆر هوت** borkot abundant blessing အလွှာဟ်၏ ကောင်းချီးမင်္ဂလာ

borketá **بۆر كيتا** quilt အိပ်ရာလွမ်း၊ အိပ်ရာပုံး

bórkí **بۆر كى** hook ငါးမျှားချိတ်၊ ငါးမျှားကောက်

borkír súp **بۆر كىر سۇپ** fishing rod, fishing pole ငါးမျှားတံ

Bormá **بۆر ما** Burma, Myanmar ဗမာ၊ မြန်မာ

Bormáya **بۆر مايا** Burmese, Myanmar citizen မြန်မာနိုင်ငံသား၊ ဗမာလူမျိုး

boča **بۆچا** 1. wind ခွေသည်၊ ရစ်သည်၊ စည်းသည်၊ ပတ်သည် 2. roll လိပ်သည်၊ လိုန့်သည်

boçót **بۆچوت** acne ဝက်ခြံ

bós **بۆس** finished, done, ok ပြီးပြီ၊ ပြီးရေ

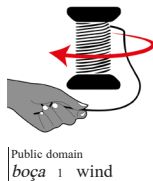
boson **بۆسون** proverb, saying စကားပု

bosór **بۆسور** year နှစ်၊ ခုနှစ်

bossí **بۆسى** cook ထမင်းချက်၊ ချက်ပြုတ်သူ

bossí **بۆسى** rice bowl ထမင်းဇလုံ

bostá **بۆستا** bóssa sack, bag အိတ်



Public domain
boča 1 wind

boc **بۆ** age အသက်အရွယ်၊ သက်တမ်း

boc becí **بۆ بىسى** old အသက်ကြီးသော

boc hom **بۆ هم** young အသက်ငယ်သော

bocóti gorá **بۆتو گور** live နေထိုင်သည်

boccíc **بۆسى** award, reward ဆု၊ ဆုလက်ခံ

bot nam úwa **بۆ نام وى** decried, get a bad name နာမည်ပျက်သွားသည်၊ သိက္ခာကျသည်

botí **بۆتى** wick, woven cord မီးစာ

botol **بۆتل** bottle ပုလင်း

bottom **بۆتم** plate ပန်းကန်ပြား

botula gas **بۆتل گەس** Red Silk Cotton tree လက်ပံပင်၊ လဲမို့ပင်

both gas **بۆထ گەس** banyan fig, banyan tree ညောင်ပင်

bowáni **بۆوانى** temporary support, temporary brace အထိုင်၊ အောက်ခံ

boyong **بۆيون** canister သိုစရာဘူးကလေး၊ ထည်စရာ ဘူး

bózzi **بۆزى** aunt (maternal) ဒေါ်ကြီး၊ ကြီးတော်

bou **بۆ** 1. wife အမျိုးသမီး၊ ဇနီး၊ မယား 2. daughter-in-law ချွေးမ 3. bride သားတို့သမီး

bou zura **بۆ زور** engagement နေစပ်ခြင်း

boudolí **بۆدولى** bra ဘရာစီယာ

bounnwa **بۆنوا** pig ဝက်

bounnwar sóo **بۆنوار سو** piglet ဝက်ကလေး

boutha **بۆထ** flag အလံ

bouwá **بۆوا** carry ထမ်းသည်

bouyák **بۆياك** a kind of necklace ဘယက်

bóuzi **بۆزى** bós sister-in-law ယောက်မ

buá gorá **بۆا گور** sit (somebody) down လိုင့်စေသည်



Tsaoliphoin, CC BY-SA 3.0
bossí² rice bowl



Public domain
botí wick, woven cord



SH Saw Myntin, CC BY 4.0

Buidhbar **سبطلبار**

Wednesday ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

buijjā **سَبْجُ** old fart အဖိုးကြီး၊ ဘဲကြီး

buijjā ouñl **سَبْجُ لَهْنَلِكُ** thumb လက်မ

búinna **سَبْجُ** búna **سَبْجُ** fried ကြော်ထားသော၊ အကြော်

bubu **سَبْجُ** buu **سَبْجُ** elder sister အစ်မ၊ မမ

buñda **سَبْجُ** bunda **سَبْجُ** bunch, bundle အထုပ်၊ အစည်း

budda **سَبْجُ** tunnel လိုက်ဆင်း၊ ဥမင်

buddi **سَبْجُ** 1. intelligent, smart ဉာဏ်စွမ်းကောင်းသော၊ တော်သော၊ ချက်ချင်းနပ်သော 2. wise ပညာကြီးသော၊ ဉာဏ်ပညာနဲ့ပြည့်စုံသော၊ လိမ္မာသော 3. advice အကြံဉာဏ်၊ အကြံပေးချက်

buddi ola **سَبْجُ لَهْنَلِكُ** wise man ပညာရှိ

buga **سَبْجُ** buigga **سَبْجُ** person who is mute from birth မွေးကတည်းကဆွဲသောလူ

buk **سَبْجُ** solar plexus, celiac plexus ရင်ညွန့်၊ တစ်ဝိုက်နေရာ၊ အမှိုက်

buk **سَبْجُ** dumb, mute စကားမပြောနိုင်သော၊ ဆွဲအသော

buk horá **سَبْجُ** chest pain ရင်ပတ်နာခြင်း

búk laga **سَبْجُ** be hungry ဆာလောင်သည်၊ ဖိုက်ဆာသည်

búkah **سَبْجُ** 1. hunger အဆာ၊ ဆာလောင်မှု၊ ငတ်ခြင်း 2. hungry ထမင်းဆာသော၊ ဖိုက်ဆာသော၊ ဆာလောင်မွတ်သိပ်သော

bukot luwa **سَبْجُ** embrace ပွေ့ဖက်သည်၊ ပိုက်ဖက်သည်

búkke mora **سَبْجُ** starve to death အစာငတ်လို့သေသည်၊ ငတ်မွတ်သေဆုံးသည်

bukkorá **سَبْجُ** brisket, breast ရင်သား

búl andha **سَبْجُ** mortified egg, dead egg ကြက်ဥပုပ်

búl mas **سَبْجُ** black drum fish ငါးတစ်မျိုး

bulá **سَبْجُ** wasp နကျယ်ကောင်

búla **سَبْجُ** 1. stir မွှေသည်၊ မွှေနှောကပ်သည် 2. blur, mislead, obfuscate မှန်ဝါးစေသည်၊ ဖုံးကွယ်သည်၊ ဆွယ်သည် 3. forget မေ့သွားသည်

bouyák a kind of necklace

buli **سَبْجُ** that's why, that's the reason ထို့ကြောင့်၊ သို့ဖြစ်၍၊ ဒါကြောင့်မို့လို့

búli zaa **سَبْجُ** forget မေ့သွားသည်

bulbuli **سَبْجُ** jacobin cuckoo ဗွတ်ငှက်

buúm **سَبْجُ** bomb ဝှဲး

bumbatti **سَبْجُ** mumbatti **سَبْجُ** candle ဖယောင်းတိုင်

búng **سَبْجُ** mum **سَبْجُ** mung **سَبْجُ** gong မောင်း

bura **سَبْجُ** bad, wicked, evil ဆိုးညစ်သော၊ ယုတ်မာသော၊ ပက်စက်သော

bura **سَبْجُ** submerge, dip in, dip into ခရစ်မိသည်

burá **سَبْجُ** old အသက်ကြီးသော၊ အိုမင်းသော

búra **سَبْجُ** mildew, mold မှို၊ မှိုသိမ်း၊ မှိုတက်ခြင်း

burá úwa **سَبْجُ** grow old, age အိုမင်းလာသည်

bura manúic **سَبْجُ** bad person, wicked person လူဆိုး

burá manúic **سَبْجُ** old man, old woman လူကြီး၊ လူအို၊ သက်ကြီးရွယ်အို

burai gorá **سَبْجُ** 1. do bad things မကောင်းမှုလုပ်သည် 2. have illicit intercourse ကာမကျူးလွန်သည်

burúng **سَبْجُ** 1. hand crank drill စူးကောက်၊ လက်လွန်ပူ 2. drill bit လွန်သွား

burus **سَبْجُ** brush ဝက်မှင်ဘင်း၊ စုတ်တံ၊

burha **سَبْجُ** burqa, burka, burkha ကိုယ်လုံး ခြုံပဝါ

búca soil **سَبْجُ** rice ဆန်

buça soloi **سَبْجُ** match မီးခြစ်ဆံ

búchung **سَبْجُ** air bubble လေပူဖောင်း၊ ပူစည်ဖောင်း

búsál **سَبْجُ** earthquake လျှင်

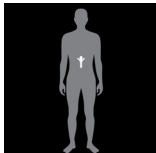
buska **سَبْجُ** bundle အထုပ်



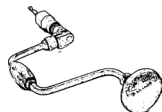
Nrik kiran, CC BY-SA 4.0
bulbuli jacobin cuckoo



Serg Childed, CC BY-SA 4.0
búng gong



Public domain
buk 1 solar plexus, celiac plexus



© Pixabay License
burúng 1 hand crank drill



Public domain
burha burqa, burka, burkha

búska سَظْطُكْ 1. squeeze ဆောင့်သည်၊
ညှစ်သည်၊ ဖိသည် 2. shake (a child) ဆောင့်သည်၊
ကိုင်လှုပ်သည်

búc سَعْدُشْ búcyā سَعْمُشْ murrah
buffalo ကွဲတစ်မျိုး

bút تَيْلُتْ demon နတ်ဆိုး

bútaá تَيْلُتْ 1. blunt
(e.g. knife, pencil) တုံးသော 2.
slow-witted, slow of mind
ဉာဏ်ထိုက်သော



Kleomarlo, CC BY-SA 3.0
búc murrah buffalo

bútaá تَيْلُتْ fibrous pulp of the jackfruit,
jackfruit fiber strands ပိန္နဲသီး(ကြွက်သား)အမျှင်

búte faa فَاتْ be possessed (by a
demon) ပယောဂစ္ဆသည်၊ နတ်ဝင်ပူးကပ်သည်

bútoiija تَيْلُفَيْلُتْ 1. secret အတွင်းကျသော 2.
secretly, in secret လျှို့ဝှက်စွာ

bútore تَيْلُفَيْلُتْ 1. in အတွင်းမှာ၊ အထဲမှာ 2. inside
အတွင်းမှာ၊ အထဲမှာ 3. among, of (group) အကြားတွင်၊
အထဲမှာ၊ အနက်မှာ

bútoror bombi تَيْلُفَيْلُتْ 1. briefs, boxer shorts အတွင်းခံဘောင်းဘီ

bútortu تَيْلُفَيْلُتْ 1. from within, from
inside အထဲက 2. among, of (group) အကြားတွင်၊
အထဲမှာ၊ အနက်မှာ

buth تَيْلُتْ 1. motorized boat စက်လှေ 2. small
ferry (boat) ကူးတိုလှေလေး

buth تَيْلُتْ 1. vote ခဲ 2. election ရွေးကောက်ပွဲ

búuth تَيْلُتْ boots ဘွတ်၊ ခြေစုံ

buth salouya سَلُتْ captain
သင်္ဘောဦးစီးသူ၊ ကပ္ပိတန်

butham تَيْلُتْ button ကြယ်သီး

búthka تَيْلُتْ fatty ဝတ်တိုကြီး

buwá سَظْطُكْ sit down ထိုင်သည်

buwá سَظْطُكْ set (something) up, set
(somebody) up ထိုင်စေသည်၊ ချသည်၊ ထားသည်

buwal mas سَظْطُكْ helicopter
catfish, wallago catfish, Bengal boal ငါးပတ်

buz سَظْطُكْ intelligence နားလည်နိုင်စွမ်း၊ ဉာဏ်ပညာ

buzá سَظْطُكْ 1. understand နားလည်သည်၊
သဘောပေါက်သည် 2. explain ရှင်းပြသည်၊ ဖော်ပြသည် 3.
translate, interpret ဘာသာပြန်သည်၊ စကားပြန်သည်

búza سَظْطُكْ cat (male), tomcat ကြောင်အထီး

búza سَظْطُكْ erase ဖျက်သည်၊ ခြစ်ထုတ်ပစ်သည်

búza búza سَظْطُكْ blurry မှန်ဝါးသော၊
ဝိုးဝိုးဝါးဝါးဖြစ်သော၊ မပြတ်သားသော

búzai féla سَظْطُكْ erase
(something), rub (something) out ဖျက်ပစ်သည်၊
ဖျောက်ဖျက်သည်

búzi سَظْطُكْ cat (female) ကြောင်မ

búzoni سَظْطُكْ 1. eraser ခဲဖျက် 2. whiteboard
eraser, blackboard eraser သင်ပုန်းဖျက် 3. white out,
correction pen မင်ဖျက်

buzorgóni سَظْطُكْ pious woman
ဘာသာတရားကိုးကွယ်သောမိန်းမ

buzurg سَظْطُكْ wise and pious person
ဘာသာတရားကိုးကွယ်သူ၊ သူတော်စင်၊ ဘာသာပညာရှိသူ

bleith تَيْلُفَيْلُتْ belóth تَيْلُفَيْلُتْ razor
blade ဘလိတ်စာ

bwara سَظْطُكْ cajeput tree ကာကူပျက်



Shillings1005, CC BY-SA
4.0
bwara cajeput tree

D ၁၁

dáa دَا 1. escape လွတ်မြောက်သွားသည် 2. run away
ထွက်ပြေးသည်

daijja fuçi mas مَسْ مَوْلَا Mola carpet ငါးဘိဇ္ဈာ

daijja mas مَسْ مَوْلَا corica
ငါးနောက်ရောင်၊ ငါးဒေါင်ခင်း

dair دَيْرْ line မျဉ်းကြောင်း

daba دَبْ 1. press ဖိသည် 2. sink, settle ကျုံ့
သည်၊ မြှုပ်သည်

dabai دَبْ 1. medicine ဆေးဝါး 2. treatment
ဆေးကုသမှု

dabai gorá گُورَ شفا cure, heal,
treat ကုသပေးသည်၊ ဆေးကုသည်

dabai gorí gom ódé biaram دَبَّيْ گُورِ گَم اَدِ بِاَرَم شفا treatable
disease ကုသနိုင်တဲ့ရောဂါ

dabai gorí gom nóódé biaram دَبَّيْ گُورِ گَم نَادِ بِاَرَم شفا untreatable disease
ကုလို့မရတဲ့ရောဂါ

dabai háa هَا دَبَّيْ take medicine ဆေး
သောက်သည်

dabai mara مَر شفا inject
ဆေးထိုးသည်

dabair duan دُبَّيْر دُون شفا pharmacy ဆေးဆိုင်

dabair cícirí دَبَّيْر شفا dabair
cícú شفا 1. ampule
ဆေးပုလင်းဆေး 2. vial ထိုးဆေးပုလင်း၊ လေးလံပုလင်း 3.
small medicine bottle ပုလင်းဆေး

dabí دَبِّ demand တောင်းဆိုချက်

dábba دَبَّ 1. criticism, attack, assault
(verbal) ဝေဖန်မှု၊ တိုက်ခိုက်ပြောဆိုမှု 2. challenge,
difficulty စိန်ခေါ်မှု

dada دَد paternal grandfather အဘိုး (အဖဘက်က)

dadi دَد paternal grandmother အဘွား (အဖ
ဘက်က)

dáf دَف diligence, industriousness ငြိုးစား
အားထုတ်မှု၊ လုံ့လဝီရိယ

dáfa دَف put (somebody) to flight, rout
(somebody) out မောင်းထုတ်သည်

daga diya دِي دَع 1. betray, break
a promise, be disloyal သစ္စာဖောက်သည်၊ လိမ်လည်သည်၊
ပရိယာယ်သုံးသည် 2. deceive, cheat လှည့်စားသည်၊
လိမ်လည်သည်

dagabas دَغَبَس duhabaz دَغَبَس 1. deceptive, fraudulent လိမ်လည်တတ်
သော၊ လှည့်ဖြားတတ်သော 2. deceiver, fraudster
လိမ်လည်သူ၊ အယောင်ဆောင်သူ၊ လူလိမ်လူကောက်၊ လှည့်စားသူ

dahá دَه show, indicate
ပြသည်

dahá gorá گُورَ دَه meet, convene
တွေ့ဆုံသည်၊ ဆုံစည်းသည်၊ စုဝေးသည်၊ စုစည်းသည်

dahá zaa زَا appear, become
visible ပေါ်သည်၊ ပေါ်ထွက်သည်၊ ပေါ်ပေါက်သည်

dahái diya دِي شفا show
(somebody) (something), display (something)
ပြသည်

dak دَك graduation line, level indicator မျဉ်း
လိုင်း

dak دَك scar အမာရွတ်၊ အနာရွတ်

dak دَك installment အရစ်၊ အရစ်ကျငွေ

daktor دَاكْ daththor دَاكْ doctor
ဆရာဝန်

daktor hána دَاكْ دَاكْ dattor
hána دَاكْ دَاكْ 1. hospital ဆေးရုံ၊ 2.
clinic ဆေးခန်း 3. doctor's office ဆရာဝန်၏ရုံး

dalal دَلال broker, realtor ပွဲစား

dalia fúl فَل شفا dahlia flower
ဒေါလိယာပန်း

dam دَم price, value, wage, fee ဈေးနှုန်း၊ တန်ဖိုး၊
လုပ်ခ၊ အခ

dami دَم 1. expensive, costly ဈေးကြီးသော၊
အဖိုးကြီးသော 2. precious အဖိုးတန်သော၊ တန်ဖိုးကြီးသော၊
တန်ဖိုးမြင့်မားသော

damíc دَمِش damric دَمِش
stupid ထုံသော၊ ဉာဏ်ထုံသော၊ ဉာဏ်ထိုင်သော

damdora gorá گُورَ دَمْدَر شفا
bargain ဈေးဆစ်သည်

dámmwa hoñsi دَمْمُو حَنْس lemon သံပရိုသီး

dan دَن donation အလှူဒါန

dán دَن paddy, rice (unprocessed, unhusked
rice) ဆန်စပါး

dán ura اُر شفا thresh rice
စပါးနယ်သည်

dán daa دَا دَع paddy
harvest စပါးရိတ်သိမ်းခြင်း၊ ကောက်
သိမ်းခြင်း

dán daa دَا دَع harvest rice
ကောက်ရိတ်သိမ်းသည်

dán gas گَس rice plant စပါးပင်

dán sala سَل sift rice ဆန်စစ်သည်

dana دَن 1. seed အစေ့၊
အဆန် 2. grain အစေ့၊
ကောက်ပဲသီးနှံ



SH Saw Myint, CC BY 4.0
dán paddy, rice
(unprocessed,
unhusked rice)



Sayem Chowdhury 416, CC
BY-SA 4.0
dán ura thresh rice

dana dana baáre zaá دَن دَن صمصم
seedy stool ဝမ်းသွားခြင်း၊ အစေ့နှင့်
ဆင်တူသော ကျင်ကြီး

dana kúr သးကူရ် သးကူရ်
drug addict မူးယစ်ဆေးဝါးစွဲသူ၊
ဆေးစွဲသူ

danar nagi သနာရ် နဂီ
hilum အစေ့ဆန်

dánda သံသာ သံသာ
pickpocket ခါးပိုက်ခိုက်။

dár သာ သာ sharp (knife) ထက်
(စားစသည်ရဲ့ ထက်)။

dará သာ သာ 1. toothpick, bamboo sliver
သွားကြားထိုးတံ၊ သစ်သားစ၊ အစအန 2. splinter သစ်သားစ၊
အချွန်အတက်

dára သာ သာ sharpen သွေးသည်၊ ထက်စေသည်

dañra သာ သာ back of the neck, nape of the
neck ကျောကုန်း

dañra áf သာ သာ Theobald's kukri
snake ခြေပေးတစ်မျိုး

dañra fôuir သာ သာ drummers in
religious ceremonies ဗုံတီးသူ၊ ဇော်ဂျီ။

dañra sissiya သာ သာ back spasm
ခါးကိုက်ခြင်း

dañrar háñdhdi သာ သာ backbone, spine
ကျောရိုး

dañrar keñça သာ သာ dorsal fin
ကျောဆူးတောင်၊ ကျောရေယက်

darí သာ သာ beard မှတ်ဆိတ်

dargwá သာ သာ firewood ထင်း

darmudar úwa သာ သာ depend on
မှီခိုသည်၊ အားကိုးသည်

dañañ သာ သာ horse-fly မှက်၊ မှက်ကြီး

dat သာ သာ tooth သွား

dat dhola သာ သာ brush teeth သွား
တိုက်သည်

dat foñsa သာ သာ tooth decay,
tooth damage သွားပုပ်စားခြင်း

dat fuke há သာ သာ cavity,
dental caries သွားပိုးစားခြင်း



© Pixabay License
dán daa² harvest
rice



SH Saw Myint, CC BY 4.0
dán sala sift rice

dat gútoní သာ သာ toothpick
သွားကြားထိုးတံ

dat hoñra သာ သာ tooth ache
သွားကိုက်နာ

dat lora သာ သာ loose tooth
သွားလှုပ်ခြင်း

dator marí fulá သာ သာ gum disease
သွားဖုံးရောင်ရမ်းနာ

dawot သာ သာ doot သာ သာ invitation
ဖိတ်ခေါ်ခြင်း

dawot diya သာ သာ doot diya
invite ဖိတ်ခေါ်သည်

deka သာ သာ see မြင်သည်

dekcó သာ သာ drawer အဆွဲ

demak သာ သာ 1. intellect အသိဉာဏ်စွမ်း 2.
idea စိတ်ကူးအကြံဉာဏ်

den သာ သာ right ညာဘက်၊ လက်ယာဘက်

den át သာ သာ den hát သာ သာ
right-hand ညာဘက်လက်

den dhaikká သာ သာ right side
ညာဘက်

der သာ သာ one and a half တစ်ခုခွဲ

deri သာ သာ late နောက်ကျသော

deri úwa သာ သာ 1. take a long time
အချိန်ကြာသည်၊ နောက်ကျသည် 2. be late, be delayed,
be running late နောက်ကျသည်

desi fúl သာ သာ marguerite, oxeve
daisy ဒေစီပန်းတစ်မျိုး (နွားမျက်လုံးနှင့်တူသည်) ?

désswa သာ သာ 1. black drongo ငှက်တော် 2.
drongo ငှက်တော်

dec သာ သာ country, state
ပြည်၊ တိုင်းပြည်၊ နိုင်ငံ

decóitta သာ သာ national
အမျိုးသား၊ နိုင်ငံသား

decci dholoni သာ သာ scouring pad
အိုးတိုက်တံ၊ အိုးတိုက်ဖတ်

decci fatila သာ သာ dishes, cookware, utensils
ပန်းကန်ခွက်များ၊ ဒယံအိုး၊ ဒန်အိုး စသည်များ၊ ခိုချောင်းသုံးပစ္စည်း

difeça သာ သာ defeca သာ သာ send ပို့သည်၊
စေလွှတ်သည်



© Pixabay License
désswa 1 black
drongo

dil دِل heart နှလုံးသား၊ အသည်း

dil báṅga دِل بَڠ break someone's heart (figurative) အသည်းကွဲသော

dil báṅgi féla دِل بَڠي فِلا break someone's heart (figurative) အသည်းကွဲသော

dil gom دِل گَم kind, dear, friendly စိတ်ကောင်းသော၊ ခင်မင်တတ်သော

dil cóñço gorá دِل كُورَا be depressed စိတ်ဓာတ်ကျသည်၊ စိတ်ညစ်သည်၊ အားငယ်သည်

din دِن day နေ့

din دِن religion ဘာသာတရား

dini دِين religious ဘာသာရေးနှင့်သက်ဆိုင်သော

dinna دِن day (unit) တစ်နေ့

dinthiya دِنْيَا whole day တစ်နေ့လုံး၊ တစ်နေ့ကျန်

Disembor دِسْمَبَر December ဒီဇင်ဘာလ၊ (၁၂)လပိုင်း

dicá gorí دِكَا گُورِي 1. firmly ခိုင်ခိုင်မာမာ၊ မြဲမြံမြဲမြံ၊ အတည်တကျ၊ ပြတ်ပြတ်သားသား 2. properly သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ၊ ကောင်းမွန်စွာ၊ မှန်မှန်ကန်ကန်

diya دِي 1. give ပေးသည် 2. pay ငွေပေးသည်၊ ငွေရှင်းသည်

díyan دِيْن 1. meditation, attention အာရုံပြုခြင်း၊ အာရုံစိုက်မှု 2. mind အသိဉာဏ်၊ အသိစိတ် 3. attention အာရုံစိုက်မှု 4. concentration အာရုံစိုက်စွမ်းအား

díyan diya دِي دِي 1. contemplate, concentrate စဉ်းစားဆင်ခြင်သည်၊ အာရုံစူးစိုက်သည် 2. pay attention အာရုံစိုက်သည်၊ ဂရုစိုက်သည်

diyoo دِيْ demon, evil spirit နတ်ဆိုး၊ သရဲ၊ မကောင်းဆိုးဝါး

diyor دِيْر brother-in-law ယောက်ဖ

dizel دِيْزလ diesel ဒီဇယ်လောင်စာ၊ ဒီဇယ်ဆီ

doo دَا daa دَا 1. large knife, kitchen slicer စား၊ မီးဖိုသုံးစား 2. machete တောခုတ်စား

doi دِيْ yogurt ခန့်ချဉ်

doijja دِيْج sea ပင်လယ်

doijjar hossóf دِيْجَر حَسُوف sea turtle ပင်လယ်လိပ်



Ned Jelyazkov, CC BY-SA 3.0
doi yogurt

doóin دُوْين south တောင်ဘက်၊ တောင်ပိုင်း

doóin míkka دُوْين مَكَم southward တောင်ဘက်ဆီသို့

dooit دُوْيت 1. fungal rash မှိုတက်ခြင်း၊ ဖားဥစွဲခြင်း 2. tine, ringworm အရေပြားမှိုစွဲခြင်း၊ ပွေး၊ ပွေးစုန်နာ

dola دَل chunk, lump အတွဲ၊ အခဲ၊ အတစ်

dóla دَل white ဖြူသော၊ အဖြူ

dóla isa دَل اِس Indian prawn, white prawn ပုစွန်ဆိတ်

dola úwa دَل اُو 1. meet with (somebody) တွေ့ဆုံသည် 2. be together အတူတူနေသည်

dóla bikiri دَل بَكِر leukorrhea, fluor albus သွေးဖြူဆင်းခြင်း

dóla fuañ mas دَل فُنا مَس white croaker ငါးသင်ဖြူ

dola gorá دَل گُور 1. collect စုသိမ်းသည်၊ စုဆောင်းသည် 2. add ဖြည့်စွက်သည်၊ ဖြည့်သွင်းသည်၊ ထပ်ပေါင်းသည်

dóla gorá دَل گُور whiten ဖြူဖွေးစေသည်

dóla kún báṅga دَل كُن بَڠ leukorrhea, fluor albus သွေးဖြူဆင်းခြင်း

dóla rong دَل رُڠ white (color) အဖြူရောင်

dóla russańda mas دَل رُسْدَا مَس white pomfret, silver pomfret ငါးမုတ်၊ ယုဇနပါးမည်း

dóla sondói mas دَل سُنْدُوْ مَس helicopter catfish, wallago catfish, Bengal boal ငါးပတ်

dóli boga دَل بَك little egret ချိုင်း

dom دَم breath အသက်ရှူ

dóma دَم pant, breathe heavily အသက်ပြင်းပြင်းရှူသည်၊ မောဟိုက်သည်

domor uore dom دَم وِر حُمور panting အသက်ပြင်းပြင်းရှူခြင်း၊ မောဟိုက်ခြင်း

dómki دَمَك threat ခြိမ်းခြောက်မှု

dómki diya دَمَك دِي threaten ခြိမ်းခြောက်သည်

dón دَن wealth ငွေကြေးညွှတ်ပိုင်ဆိုင်မှု၊ ပစ္စည်းညွှတ်

doní دَنِ 1. rich, wealthy ချမ်းသာကြွယ်ဝသော 2. rich person, wealthy person တင်ဌေး၊ ချမ်းသာသူ၊ သူကြွယ်

dóoníní دُونِيْنِي dónoní دُونُونِي dóoní
asthma, COPD, emphysema ပန်းနာရောဂါ
ရင်ကျပ်ရောဂါ

dónú دُونُ rainbow သက်တံ၊ သက်တင်

dóndoulot دُونْدُولُوْتُ wealth ငွေကြေး
ဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှု၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ

dongco gorá دُونْجُوْ غَوْرَا destroy
ဖျက်ဆီးသည်

dor دَرْ price, value ဈေးနှုန်း၊ တန်ဖိုး

dor gorá دَرْ غَوْرَا bargain ဈေးဆစ်သည်

dóra دَرْ 1. hold ဆုပ်ကိုင်သည် 2. catch
ဖမ်းဆီးသည် 3. bear fruit အသီးသီးသည်

dóra دَرْ arrest အဖမ်းဆီးသည်

dóra bañhá áf دَرَا بَانْجَا أَف oriental ratsnake
လင်းမြွေ

dónra goru دُونْرَا غَوْرُو bull calf,
bullock နွားသိုး

dóra laga دَرَا لَاجَا feel back pain ခါး
နာသည်

dori دَرِي rope ကြိုး

dóri táka دَرِي تَاكَ hold ကိုင်ထားသည်

doriya دَرِيْ sea ပင်လယ်

doró دَرْ hard မာသော

dóroni دُونِيْ handle
လက်ကိုင်

dóroni دُونِيْ midwife
သားဖွားဆရာမ

doroza دَرَزَا door တံခါး

doruwan دَرُوْانْ gatekeeper, guard
ဂိတ်စောင့်၊ တံခါးစောင့်

dorgá دَرْجَا tomb, shrine သင်္ချိုင်းဂူ၊ ဒါရ်ဂါ

dorhás دَرْحَاسْ application လျှောက်လွှာ

dorhás diya دَرْحَاسْ دِيْ submit a
complaint တိုင်ကြားသည်

dorhás gorá دَرْحَاسْ غَوْرَا appeal,
request မေတ္တာရပ်ခံသည်

dorkar úwa دَرْكَارْ أُوْ useful,
essential အသုံးဝင်သော

dormiyanot دَرْمِيْانُوْتُ 1. between
ကြားမှာ၊ အကြားတွင် 2. among ကြားထဲမှာ၊ အကြားတွင် 3.

average ပျမ်းမျှသော၊ ကြိတ်နှုန်းအားဖြင့်

dórmioy دَرْمِيْوِيْ piousness ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းမှု

dórmo دَرْمُوْ religion ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ

dórmor din دَرْمُوْر دِيْن religious
day နေ့ထူးနေ့မြတ်၊ အခါကြီးရက်ကြီး

dórmor górá دَرْمُوْر غَوْرَا temple
ဝတ်ကျောင်း

dostar hána دَوْستَرْ حَنَا tablecloth
စားပွဲခင်း

doc دَشْ ten တစ်ဆယ်၊ ၁၀

dóu áre diya دُوْ اَرِيْ دِيْ protest,
demonstrate ဆန္ဒပြသည်၊ ဒီမိုအရေး အော်သည်

doulot دُولُوْتُ possessions, property ဥစ္စာနေ

dua دُعَا prayer ဆုတောင်းခြင်း၊ ဒီအာ

dúañ دُوْاْنْ smoke မိုးခိုး

dua gorá دُوْاْ غَوْرَا pray ဆုတောင်းသည်

dua gorá دُوْاْ غَوْرَا razе လုံးလုံးလျားလျား
ဖြိုဖျက်ပစ်သည်၊ ချေမှုန်းသည်

duadi دُوْادِيْ rush လောခြင်း၊ အလောတကြီးလုပ်ခြင်း

duadi دُوْادِيْ busy အလုပ်ရှုပ်နေသော

duali دُوْلِيْ belt ခါးပတ်

duan دُوْانْ shop, store ဆိုင်

duandar دُوْانْدَرْ shopkeeper ဆိုင်ရှင်

duar دُوْارْ door တံခါး

duara دُوْارَا again ထပ်မံ၊ တစ်ဖန်

duara gorá دُوْارَا غَوْرَا repeat တစ်ပတ်
ပြန်လုပ်သည်၊ ထပ်ကျောလုပ်သည်

duarsoñi دُوْارْسُونِيْ gatekeeper,
watchman တံခါးစောင့်၊ ဂိတ်စောင့်

dui دُوِيْ two နှစ်၊ ၂

dui féla دُوِيْ فَيْلَا wash ဆေးကြောသည်

dúñi fiçá دُوْنِيْ فَيْصَا dúñfiça دُوْنْفِيْصَا
rice cake ဆန်းမုန့်

dui mikká دُوِيْ مِيْكَكَ 1. on both sides
နှစ်ဘက်စလုံးတွင် 2. to both sides နှစ်ဘက်ဦးတည်လျက် 3.
two-faced နှစ်ဘက်လွှဲသော၊ လှည့်ပြားသော

dui thaim دُوِيْ ثَيْم twice နှစ်ကြိမ်၊ နှစ်ခါ



duidá gá گ سبب عديء thrush, oral candida

မှကွရ

duihaça ديهيحه catch-22, dilemma

အကျပ်ရိုက်ခြင်း၊ ညှပ်ပိုးညှပ်ပိတ်ဖြစ်နေခြင်း၊ ဆုပ်လည်းစူး စားလည်းရှူး

duñijja دونهيجه afternoon မွန်းလွဲပိုင်း

dúil دويل dust ဖုန်မှုန့်

duinali دويلي double-barrelled သေနတ်
ပြောင်း နှစ်ပြောင်းရှိသော

dúb ديب very white ဖြူဖွေးသော၊ ဖြူဆွတ်သော၊ ဖြူဆင်သော

dúbi ديب laundryer အဝတ်လျှော်သူ၊ ပင်းမင်း ဒိုဘီသည့်

dudór fua فو دودور breastfeeding
baby, infant နို့စို့ကလေး

dudór matáinna دودور ماتينا nipple နို့သီးခေါင်း

duddufa دودفة 1. thump တခုတ်ခုတ်ခန်သည်၊ တန်လှုပ်အောင်ခန်သည်၊ ဆောင့်သည် 2. throb တခုတ်ခုတ်မြည်သည်၊ ခန်သည်

dufa دفة 1. grind ကြိတ်သည် 2. crush ကြိတ်ချေသည်၊ ခြေမှုှသည်၊ ထောင်းသည်

dufoni دفون mortar and pestle ဆုံ



duk دك trouble, difficulty ဒုက္ခ

duk diya دي دك oppress နှိပ်စက်သည်၊ ဖိနှိပ်သည်၊ ဒုက္ခပေးသည် 2. hurt နာကျင်စေသည်၊ ထိခိုက်စေသည်

duk faa ف دك feel offended စိတ်နာသည် 2. suffer, be hurt နာကျင်သည်

duk gorá گ دك labor အလုပ်ကြိုးစားသည်၊ ဒုက္ခခံ၍လုပ်သည်

duk gorá گ دك with difficulty အလုပ်ကြိုးစားပြီး၊ ဒုက္ခခံ၍၊ ရုန်းကန်စွာ

dúkabazı دكابهز deceit လိမ်လည်မှု

dulá دل bridegroom, groom သတို့သား

dum دم dromedary, Arabian camel ဘိုတစ်လုံး၊ ကယားအုတ်

dúm balu دمل fine sand သဲ၊ သဲပွင့်လှ

dúm hoónl دمل حنل Rock pigeon ခို

dúmduimmyá دمدوميء very အလွန်အရင့်

dúna دن tar ကတ္တရာစေး

dúnar rasta رسته paved road ကတ္တရာလမ်း

duniyai دني world ကမ္ဘာ၊ လောက

duniyai agagura اگور دني all over the world တစ်ကမ္ဘာလုံး၊ ကမ္ဘာတဝန်း

duniyai dari در دني mundane matters လောကီရေးရာ၊ လောကသဘာဝ

duniyaibi دنيبي worldly လောကီ

dunúwa و دني both နှစ်ခုစလုံး၊ နှစ်ဦးစလုံး

dura در lash ကြိမ်ဒဏ်

duñra دنة 1. run ပြေးသည် 2. chase နောက်ကပြေးလိုက်သည်

duñra دنة duñra duñri دنة race, running competition အပြေးပြိုင်ပွဲ

dura azor áf اف المضدур Jerdon's pit viper မြွေမွေးတစ်မျိုး

dura fainná af اف فضف Indian egg-eating snake ငှက်ဥစားသော မြွေတစ်မျိုး

duré دة 1. away အဝေးသို့ 2. far ဝေးကွာတွင်း၊ ဝေးလံသော

duré gori féla فل دة throw away လွှင့်ပစ်သည်၊ စွန့်ပစ်သည်

durud دد prayer for Muhammed ရွတ်ဖတ်ခြင်း

durús kurá ك دة whole roasted chicken ကြက်ကောင်လုံးကြော်

durucca meçi دة مبر دة loam နန်းမြေ

dusára دة second ဒုတိယ

dustí دة friendship ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှု၊ ခင်မင်ရင်းနှီးမှု

dusti giri دة دة friendship ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှု၊ ခင်မင်ရင်းနှီးမှု၊ မိတ်ဆွေဖြစ်ရေး

dustí gorá گ دة become friends with, befriend မိတ်ဆွေဖွဲ့သည်

dustó دة friend သူငယ်ချင်း

ducmon دة دشمن ducfon دشمن enemy, foe ရန်သူ

Public domain
dufa 1 grind



Public domain
dufa 2 crush

ducmoni دُكْمُونِي enmity ရန်လုပ်ခြင်း၊
မလိုမနိုးထားမှု

ducconi gorá دُكُونِي گورَا ducfoni
gorá- دُكُونِي گورَا 1. frame
ရန်မြှိုးထားသည်၊ ရန်မူသည်၊ အမှဆင် 2. conspire လျှို့ဝှက်
ကြစည်သည်၊ မကောင်းမှုကို လျှို့ဝှက်ပူးပေါင်းကြစည်သည်

dut دُت 1. milk နို့ 2. mother's breast ရင်သား

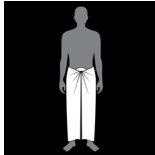
dut firá دُت فِرَا breast engorgement
ရင်သားအနာ၊ ရင်သားနို့ဖြင့်ပြည့်နေခြင်း

duti دُتِي snitch, informer သတင်းပေး၊ ဖော်ကောင်

dúti دُتِي longyi, lungi လုံချည်၊ ပုဆိုး

duwa دُوَا 1. wash
ဆေးကြောသည် 2. clean သန့်ရှင်း
အောင်လုပ်သည်

duwái diya دُوَايِي دِيَا
جِلْم nag ရှိုတိုက်သည်၊
ပွစိပွစိပြောသည်၊ ပူညံ့ပူညံ့ပြောသည်



Public domain
dúti longyi, lungi

Dh

dhaái دُهَايِي group, team အုပ်စု

dhail دُهَايِي lentils, dal ကုလားပဲ

dhailsiní دُهَايِي سِنِي cinnamon သစ်ကြံပိုး
ခေါက်

dhain دُهَايِي glutton အစားကြီးသူ၊ အစားပုပ်

dhab naijjoL دُهَايِي نَجْل young,
green coconut အုန်းသီးနု

dhaba دُهَايِي bald ခေါင်းပြောင်သော

dhaból دُهَايِي double နှစ်ဆ

dhabba دُهَايِي railroad car ရထားတွဲ

dhabba دُهَايِي box, bin ပုံး၊ တူး

dhabbwa دُهَايِي big ladle ယောက်ချို၊ ဇွန်းကြီး

dhahait دُهَايِي robber
ဓားပြ

dhahaiti دُهَايِي robbery လုယက်မှု၊ ဓားပြ
တိုက်ခြင်း

dhahaiti gorá دُهَايِي گورَا rob
လုယက်သည်၊ ဓားပြတိုက်သည်

dhak دُهَايِي monopoly ကုန်သွယ်မှုတွင်
လက်ဝါးကြီးအုပ်ခြင်း

dhák دُهَايِي side, edge အနား၊ ဘေးဘက်

dhák sissiya دُهَايِي side pain
နံရိုးနာခြင်း၊ ခါးဘေးနာခြင်း

dhaka دُهَايِي call ခေါ်သည်

dháke دُهَايِي 1. near အနား၊ အနီး 2. beside အနား၊
မှာ၊ အနီးတွင်၊ ဘေးမှာ

dhákortu دُهَايِي 1. on the side of ဘေး
ဘက်တွင်၊ ဘေးဘက်မှာ 2. from near, from nearby ဘေး
ဘက်က၊ ဘေးဘက်မှ 3. next to ဘေး၌၊ ဘေးမှာ၊ ကပ်လျက်

dhakfiyon دُهَايِي postman စာပို့သမား၊
စာပို့လုလင်

dhakkwa دُهَايِي informer, informant
သတင်းပေးသူ၊ ဖော်ကောင်

dhál دُهَايِي cardboard ကတ်ထူပြား၊ စက္ကူထူ

dhála دُهَايِي mountain pass တောင်ကြားလမ်း

dhála دُهَايِي pour သွန်းသည်၊ သွန်ချသည်၊ ရေလောင်း
သည်။

dhalúng دُهَايِي pomegranate တလင်းသီး

dhamíc دُهَايِي trickster, cheater လှည့်စား
သူ၊ လူလိမ်လူကောက်

ghanor tali fáci zaa زَ تَالِي فَاعِي rupture of the ear drum နားခင်ပေါက်ကွဲခြင်း၊
နားစည်မြှေးပေါက်ကွဲခြင်း

dhandha دُهَايِي rod, baton တုတ်ချောင်း

dhang دُهَايِي wooden bat
(dhang-kela game) သစ်ရိုက်တံ၊
ဘက်တံ

dhang kélaá دُهَايِي tipcat ကျည်းသားရိုက်
ကစားသည်

dhángna دُهَايِي lid
(of a saucepan) အဖုံး

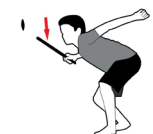
dhángni دُهَايِي lid, cover (flat) အဖုံး (ပက်)

dhánna دُهَايِي lid (of a
saucepan) အဖုံး

dhañci دُهَايِي handle, helve (of a tool) လက်ကိုင်



© Pixabay License
dhandha rod, baton



dhañço **طحنط** thick **ထူ**
သော

dhañth **طحنط دنت** handle
လက်ကိုင်

dhéni **طحنط دني** foot powered
rice mill မောင်း

dhéin ák **طحنط لسط دني أك** a
kind of leafy vegetable, fern
leaves ဟင်းရွက်တစ်မျိုး

dheil zaga **زك طحنط**
drained soil, upland
soil မြေရိုင်းလွင်ပြင်ရှည်

dheb **طحنط دث** huge
cooking pot ချက်ပြုတ်အိုးကြီး

dheba **طحنط دب** thunder
မိုးချန်သံ၊ မိုးခြိမ်းသံ

dhebal **طحنط دبال** wall နံရံ

dhebalor gór **زك طحنط**
building
အဆောက်အအုံ၊ တိုက်အိမ်

dhéfa **طحنط دف** 1. lake, pond
dam ဆည်

dhék **طحنط دك** belch, burp
လေချဉ်၊ လေတက်သံ

dhék mara **مر طحنط**
burp လေချဉ်တက်သည်၊
လေပျံသည်၊ လေတက်သည်

dhekká mara **مر طحنط**
1. push ဝှန်သည်၊
ထိုးသည် 2. push over တိုက်လှဲ
သည်

dhen dhák **دك دهن**
right-hand side, on the
right side ညာဘက်မှာ၊
လက်ယာဘက်မှာ

dhengú **دعك دهن**
Dengue fever သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါ

dheráibar **طحنط ابر** driver ကားဆရာ၊
ဟာဠ်မောင်း၊ ဒရိုင်ဘာ

dheróm **رَم طحنط** drum, barrel ရေစည်၊ သံစည်

dhecci **طحنط دشي** cooking pot ဟင်းအိုး၊ ချက်ပြုတ်အိုး

dhií **طحنط** reservoir ရေလှောင်တံ

dhísthāb gorá **رَا طحنط**
disturb အနှောင့်အယှက်ပေးသည်

Public domain
dhang wooden bat
(dhang-kela game)



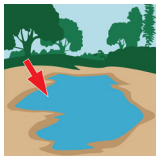
Public domain
dhang kélaá tipcat



Public domain
dheil zaga drained
soil, upland soil



Public domain
dhéfa 1 lake,
pond



Public domain
dhéfa 2 natural
dam

dhiya **طحنط دي** island ကျွန်း

dhiyáilla **طحنط اilla**
oriental magpie-robin
သပိတ်လွယ်

dhoila bodhoila **دو دو**
many
different kinds of အမျိုးမျိုး

dhoilla **طحنط دو** 1. as, like
ကဲ့သို့ 2. alike, similar to ဆင်
တူသော 3. kind အမျိုး

dhoolla **طحنط دو** sort,
kind, type အမျိုးအစား

dhoolla **طحنط دو** like, similar to နည်းတူ၊ ကဲ့သို့
သဖွယ်၊ ဆင်တူ၊ အလားတူ

dhóoñk diya **دي طحنط** posture,
threaten, feint ခြိမ်းခြောက်သည်၊ ဟန်ပြသည်

dhol dholá **دل طحنط** wobble ယိမ်းယိုင်
သည်

dhola **طحنط دل** 1. brush, scrub, rub ပွတ်တိုက်သည်
2. grind ကြိတ်သည်၊ ပွတ်ခြေသည်

dholoin **طحنط دلوين** rice huller, rice threshing
machine (manually operated) ကောက်ခြွေနှယ်စက်

dholoni **طحنط دلوين** wiper
သုတ်စရာ၊ တိုက်စရာ

dhor **طحنط دور** fear ကြောက်စိတ်၊
ကြောက်လန့်ခြင်း

dhoñr **طحنط دنر** big
ကြီးမားသော

dhoñr úwa **او طحنط**
1. come of age ကြီးပြင်း
လာသည်၊ ကြီးထွားလာသည်၊
အသက်စေ့လာသည် 2. mature,
grow ရင့်ကျက်လာသည်၊ ကြီးထွား
ဖွံ့ဖြိုးလာသည်

dhoñr dada **دَد طحنط** paternal great
grandfather ဘေး

dhoñr fua **فُو طحنط** eldest son သား
ကြီး

dhoñr gorá **رَا طحنط** 1. raise မြှူ
ပျိုးထောင်သည် 2. enlarge, expand ချဲ့သည်၊ ကြီးစေသည်

dhoñr gori **رَا طحنط** large ကြီးမာစွာ

dhoñr gori saá **رَا طحنط**
zoom in, widen အနီးကပ်လာအောင် ဆွဲချိတ်သည်၊
စိုက်ကြည့်သည်



Public domain
dhecci cooking pot



Shantanu Kuveskar, CC BY-SA 4.0
dhiyáilla oriental
magpie-robin



© IOM RCMC (used with permission)
dholoin rice huller,
rice threshing
machine (manually
operated)

fáik buwání فَيْكُ بُوْنِ well rig well rig
စက်ကိရိယာ

fáik fucú فَيْكُ فُشْ birds
ငှက်များ

fáikór bahá فَايْكَوْرَ بَهْ bird's nest
ငှက်သိုက်

fáikór nok فَايْكَوْرَ نَكْ talon, claw
ငှက်တို့၏ ခြေသည့်လက်သည်း

fáikor nol فَايْكَوْرَ نَلْ 1. pipe end
ပိုက်လုံး 2. hose opening
ရေပိုက် ပျော့၏ အပေါက်

fáikór sóo فَايْكَوْرَ سُوْ chick
ငှက်ကလေး၊ ငှက်ပေါက်

fáikká فَايْكَكَ ripe
မှည့်သော၊ ရင့်သော

fáil zoura áf فَايْلُ زُوْرَ أَفْ banded racer
မြွေပွေးတစ်မျိုး

failla فَايْلُ pot, cooking
pot ခန်းအိုး

fain فَايْن solder
ဂဟေ၊ ဂဟေဆော်ဂေါက်တံ

fainná فَايْنَا watery
အရည်ကျနေသော၊ ပျော့သော

fainná áf فَايْنَا أَفْ 1. water snake,
mudsnake မြွေပုပ်မ 2. Wall's
krait ငန်းတော်ကျား

fainná gula فَايْنَا غُلْ prune
မက်မန်း

faincá فَايْنَسْ unsalty,
tasteless အရသာပေါသော

fáisela فَايْسِلَا decision
ဆုံးဖြတ်ချက်၊ စီရင်ချက်

fáisela gorá فَايْسِلَا غَوْرَا decide
ဆုံးဖြတ်သည်၊ စီရင်သည်

fáicca mas فَايْكََا مَسْ Gangetic hairfin
anchovy ငါးလေးတစ်မျိုး



Raysonho, Public Domain
faik² 2 pipe



faik² 3 hose, tube



Raysonho, Public Domain
faik² 4 straw



© Pixabay License
faik² 5 water
faucet



SH Saw Myint, CC BY 4.0
faik buwání well
rig

faiththaillya فَايْثْثَايْلْيَا mat-maker
ဖာထုတ်လုပ်သူ

faiththe فَايْثْထီး 1. torn, ripped
ပြဲသော၊ ကွဲသော 2. cracked
အက်ကွဲသော

faiya فَايْ pillar ကျောက်တိုင်

faba فَابَا ¼ seer, 250 grams, 250 ml
၁/၄

faáfa فَايْ فَايْ thoroughly
စေ့စေ့စပ်စပ်၊ လုံးလုံးလျားလျား၊ ကျကျနန

faga فَايْ 1. ripen မှည့်လာသည် 2. make ripe
ရင့်မှည့်လာအောင်လုပ်သည်

fága فَايْ ၁ angular cheilitis
နှုတ်ခမ်းထောင့်ကွဲ

faháradar فَايْ ၁ guard
အစောင့်

fak فَايْ purity, holiness, cleanliness
(religious) စင်ကြယ်ခြင်း၊ သန့်စင်ခြင်း

fak فَايْ wing ငှက်တောင်ပံ

fak sáf فَايْ سَفْ purification
စင်ကြယ်စေခြင်း၊ ဖြူစင်စေခြင်း

fáki فَايْ powder
အမှုန့်ဖြစ်သော

fakka فَايْ 1. solid, strong
ခိုင်မာသော၊ ခိုင်ခံ့သော 2. exactly, actually
အတိအကျ၊ တိတိ 3. work
faithfully သစ္စာတည်စွာ

fakká فَايْ 1. spin, whirl
လှည့်သည် 2. orbit လှည့်ပတ်သည်
3. rotate ပတ်လည်သည် 4. stroll
အေးအေးလူလူလမ်းလျှောက်သည်

fakka fakki فَايْ فَايْ certain,
finalized အပြီးသတ်သော၊ အသေအချာ

fakká ráiya فَايْ رَايَا rounded
ဝိုင်းထားသော

fakkon fiqá فَايْ فَيْ rice flour
banana bread ငှက်ပျော့မှုန့်တစ်မျိုး

fál فَايْ plow share
ထယ်သွား

fál diya فَايْ دِي jump
ခုန်ချသည်

fal mas فَايْ مَسْ fár mas فَايْ مَسْ
zig-zag eel ငါးမြွေထိုး

fala فَايْ adopt
မငွေ့စားသည်

fála فَايْ pitcher
ကရား

fála فَايْ bowl
ဖလား

falong فَايْ bed, bed frame
ခုတင်

falouya فَايْ herdsman
ကျွဲနွားကျောင်းသား၊ ဆိတ်ထိန်း၊ သိုးထိန်း

fáluza فُلُوزَا falooda ၁၈၁၁

falda فَالْدَا scale ချိန်ခွင်

falda فَالْدَا switch, exchange ပြောင်းရွှေ့သည်

faldai فَالْدَايَ فَل exchange, switch လဲလှယ်သည်၊ ပြောင်းရွှေ့သည်၊ ကူးပြောင်းသည်

falki فَالْكِي palanquin ထမ်းစင်း၊ သန်လျှင်

fálmara فَالْمَارَا မုန်တိုင်း
fólmara فَالْمَارَا မုန်တိုင်း
jump ခုန်သည်၊ ခုန်ကျော်သည်

fan فَان betel leaf ကွမ်းရွက်

fán فَان 1. rope trap, snare ညွတ်၊ ကျောကွင်း
ထောင်ချောက် 2. noose ကြိုးကွင်း

fán فَان similar to, as, like ကဲ့သို့

fan boro فَان بَر place of betel leaf cultivation ကွမ်းရိုး

fán gorá فَان غَر act, pretend ဟန်ဆောင်သည်

fani فَانِي water ရေ

fání bánga فَانِي بَا 1. water leaking, water breaks ရေပြွေပေါက်ခြင်း 2. cut through water ရေအက်ကွဲသည်

fání góla فَانِي غَل leak (water) ရေယိုသည်၊ ရေစိမ့်သည်

fání hóuri فَانِي حُر cormorant တင်ကျိုးငှက်

fání kélaa فَانِي كَل water festival, Thingyan သင်္ကြန် ပွဲတော်

fání sóiñ فَانِي سُون water filter ရေစစ်

fání timot فَانِي تَم still waters ရေ ငြိမ်ခြင်း

fání tulá فَانِي تَل irrigate ရေပေးသွင်းသည်၊ ရေတင်သည်၊ ရေဆွဲသည်

faniban فَانِبَان flood ရေကြီးခြင်း



Celestial Pari, CC BY-SA 4.0.jpg
fáluza falooda



Salim Khandoker, Public Domain
falki palanquin



Chris 73, CC BY-SA 3.0
Unported
fán 1 2 noose



Biswarup Ganguly, CC BY 3.0
fan boro place of betel leaf cultivation

fanír áñti فَانِير أَنْتِي hippopotamus ရေမြင်း

fanír fúca فَانِير فُكَا water drop ရေစက်

fanír gañrá فَانِير غَانِرَا puddle ဗွတ်အိုင်

fanír goir فَانِير غَيْر wave of water ရေ လှိုင်း

fanír zól فَانِير زَل algae ပင်လယ်ရေမှော်

fanor aga فَانَر اَك betel shoot ကွမ်းအစို၊ ကွမ်းအတက်

fanor kili فَانَر كِل betel quid ကွမ်းယာ

fanor kuththa فَانَر كُتْ betelnut box ကွမ်းအစ်



Public domain
fanor kili betel quid

fánoc فَانَوَك kerosene lamp ဆီမီးအိမ်

fánoc áf فَانَوَك أَف rough-scaled sand boa စပါးကြိုးမြွေ တစ်မျိုး

fand فَانْد snare ထောင်ချောက်၊ ညွတ်ကွင်း၊ ကျောကွင်း

fand boa فَانْد بَا set a trap, ensnare ထောင်ချောက်ဆင်သည်၊ ထောင်ချောက်ထောင်သည်

fándha mas فَانْدَا مَس Flathead grey mullet ကဘီလူး

fandhúk فَانْدُوك tobacco pipe ဆေးတံ

fangká فَانْكَ fan ပန်ကာ

fankác mas فَانْكَ مَس Pangas catfish ငါးတန်

far فَار bank, shore ကမ်းပါး၊ ကန်သင်းရိုး

faár فَار mountain တောင်

fara فَار village ရွာ၊ ကျေးရွာ

fara فَار can, be able လုပ်နိုင်သည်

fara فَار lay egg ဥသည်

fara فَار pluck ခူးသည်

fará فَار cross ကူးသည်

farái فَارَإ across မျက်ခွာချင်းဆိုင်း၊ ဖြတ်သန်း၍

farái zaa فَارَإ ز cross over ဖြတ်ကျော်သည်၊ ကျော်သွားသည်

faraila فَارَإ_L villager ရွာသား

faári فَارَإ_I mountainous တောင်ထူထပ်၊ သစ်တော နယ်မြေ

fáarót فَارَوْت spacious ကျယ်ပြန့်သော

faça فَاع flat mortar ကြိတ်ပြာ

fáça فَاع crack အက်ကြောင်း

fáça فَاع tear, rip ဆုတ်ဖြဲ
သည့်



SH Saw Myint, CC BY 4.0
faça flat mortar

fañčá فَانچ male goat ဆိတ်သိုး၊ ဆိတ်ခို

fáañčá فَانچ hoe ပေါက်တူး

fáça kuwal فَاع طسطل كوال unlucky ကံမ
ကောင်းသော

fáça cuça فَاع شر ragged ဟောင်းနွမ်း
စုတ်ပြတ်သော

façi فَاع woven mat မျာ

fañci فَانچ female goat
ဆိတ်မ



Public domain
façi woven mat

fañs فَانس five ငါး ဂ

fas úwa فَاس اُو pass examination
စာမေးပွဲအောင်သည်

fañs máiccyá dán فَانس مئش دن
summer rice နွေစပါး

fasá zulaf فَاس زلف suppository
ဝမ်းချူဆေးတောင့်

fáasek فَاسك 1. hypocrite ကြောင်သူတော်၊
ဟန်ဆောင်သူ 2. funny person, witty person နောက်
ပြောင်သူ၊ ကိုဇာန်သူ

fasíl فَاسل stern လှေမင်ပိုင်

fac فَاع permit ခွင့်ပြုချက်၊ ခွင့်ပြုခံ

fáñc فَانچ 1. fertilizer ဓာတ်မြေဓာတ် 2.
manure သဘာဝမြေဓာတ် 3. marrow ခြင်ဆီ

fáñc óla فَانچ اَل fertile မြေဩဇာကောင်းသော

fáaca فَاع joke ဟာသလုပ်သည်

fañci há فَانچ ك ه 1. strangle with rope
လည်ပင်းညှစ်သည် 2. hang oneself ကိုယ့်ကိုယ်ကိုကြိုးဆွဲချ
သည်

fat فَاد serving size, portion တစ်ပွဲ

fát mas فَاد ماس stingray, ray fish
ငါးလိပ်ကျောက်

fata فَاد 1. leaf သစ်ရွက်၊ အရွက် 2. petal of a
flower ပွင့်ချပ်၊ ပွင့်ဖတ် 3. page စာရွက်၊ စာမျက်နှာ

fatá fatá فَاد فَاد search thoroughly,
look everywhere နေရာစုစပ်စပ်အနှံ့ရှာသည်

fata fori gas فَاد فورت گاس Goethe plant, air plant, miracle leaf ရွက်ကျပ်

fata hoicca فَاد كحیة حجاج teenager
ဆယ်ကျော်သက်

fata mas فَاد ماس long tongue sole
ငါးခွေးလှူ

fatáijja فَاد ايج 1. width အနံ 2. across
အလျားလိုက်၊ ဖြတ်၍ 3. horizontal အလျားလိုက်၊ တည့်တည့်
ဖြစ်သော

fatal فَاد fat 1. deep underground အဝီစိ၊ အနက်
စောက်ကြီး 2. deep underwater မြေအောက်ရေ၊ အဝီစိရေ

fatal fúr فَاد فُور deep inside the
earth's layers မြေလွှာအနက်စောက်တွင်

fatila فَاد ایل clay cooking pot, ceramic pot
စဉ့်အိုး၊ မြေအိုး

fátiya فَاد ایت memorial feast အထိမ်းအမှတ်
အခမ်းအနား၊ ဖာသီယာပွဲတော်

fatol فَاد fat 1. light ပေါ့ပါးသော 2. thin ပိန်သော၊
ပါးလွှာသော

fatola فَاد fat 1. light ပေါ့ပါးသော 2. thin ပိန်သော၊
ပါးလွှာသော

fáttara فَاد تار pomelo ရှောက်ခါးသီး၊ ဂရိတ်ဖရသီး

fáttara gas فَاد تار گاس grapefruit
tree ဂရိတ်ဖရသီး၊ ရှောက်ခါးသီးကြီးပင်

fattarazi gorá فَاد تار گور pester,
bother, misbehave နှောင့်ယှက်သည်၊ နားပူနားဆာလုပ်သည်၊
လူပါးစာသည်

fattór فَاد تور stone, rock ကျောက်၊ ကျောက်တုံး၊
ကျောက်ခဲ၊ ကျောက်စရစ်

fath فَاد small wooden stool ခွေးခြေခုံ၊ ခုံပု

faththa فَاد تة jute fiber ဂုန်လျှော်အမျှင်

fatthhi فَاد تھی bandage ပတ်တီး

Febuari فَاد بوار febuari
February ဖေဖော်ဝါရီလ၊ (၂)လပိုင်း

fédarâ فَاد ر فیدر icky, messy ညစ်ပတ်သော၊ မ
သန့်ရှင်းသော

fehenâ فَاد ن فیهن stool, human waste
ကျင်ကြီး၊ မစင်

fehêna doró úwa فَاد ر اُو ههنا hard stool, constipation ဝမ်းချုပ်သည်၊ ဝမ်းအာ
သွားသည်

felâ فَاد ل support အခံ၊ အမှီ၊ ဒေါက်

fêla فَاد ل drop, throw ကျသည်၊ ချသည်၊ ပစ်သည်

félai éra ٱفَلايَ ٱرَ discard, abandon
စွန့်ပစ်သည်၊ ပစ်ထားသည်၊ ပစ်ပယ်သည်

félai diya ٱفَلايَ دَيَ throw away လွှင့်ပစ်
သည်၊ စွန့်ပစ်သည်

felásthík ٱفَلاٱٱٱٱٱ plastic ပလတ်စတစ်

félu ٱفَلا black-eyed pea pod, cowpea pod
ပဲပိစပ် အသီးတောင့်

félur dana ٱفَلا دَنَ black eyed pea,
cowpea ပဲပိစပ်

fén ٱفَ rice water ထမင်းရည်

feén ٱفَ pants ဘောင်းဘီ

féna ٱفَ 1. foam အမြှုပ် 2. soap bubble ဆပ်ပြာ
ပူဖောင်း 3. foam, froth အမြှုပ်၊ ရေမြှုပ်၊ ဝလုံ

féna féna baáre zaa ٱفَ ٱفَ ٱفَ ٱفَ foamy stool
အမြှုပ်ထသောမစင်

fená gas ٱفَ ٱفَ water hyacinth
ဗေဒါပင်

féni zal ٱفَ ٱفَ push net ငါးဖမ်းပိုက်ကွန်တန်
မျိုး

fera ٱفَ juice, extract juice ဖျော်ရည်ထုတ်ယူသည်၊
အရည်ညှစ်သည်

féñrai ٱفَ ٱفَ foreigner, caucasian,
Westerner နိုင်ငံခြားသား၊ လူဖြူ

ferecan ٱفَ 1. sad စိတ်မချမ်းသာသော၊
ဝမ်းနည်းသော 2. worried, concerned စိုးရိမ်သော၊
ကြောင့်ကြသော၊ ပူပန်သော၊ စိတ်ပူသော

ferecan gorá ٱفَ ٱفَ bother,
disturb အနှောင့်အယှက်ပေးသည်

ferecani ٱفَ 1. sadness ဝမ်းနည်းခြင်း 2.
worry, concern, care စိုးရိမ်မှု၊ ပူပန်သောက

ferecar ٱفَ ٱفَ blood
pressure သွေးဖိအား၊ သွေးပေါင်

ferecar asé ٱفَ ٱفَ high blood
pressure, hypertension သွေးတိုးရောဂါ

ferecar uça ٱفَ ٱفَ high blood
pressure သွေးတိုးခြင်း

ferecar fora ٱفَ ٱفَ low blood
pressure, hypotension သွေးနည်းခြင်း၊ သွေးပေါင်ကျခြင်း

ferecar mafoni ٱفَ ٱفَ blood
pressure cuff သွေးတိုးချိန်စက်

férok diya ٱفَ ٱفَ return ပြန်
ပေးသည်၊ ပြန်သည်

ferot ٱفَ 1. unhygienic, unsanitary
ညစ်ပတ်သော၊ ကြေးမူးသော၊ ညစ်ညမ်းသော 2. filthy
ညစ်ပတ်သော 3. unclean spirit နတ်ဆိုး၊ ဝိညာဉ်ဆိုး

ferota ٱفَ unhygienic person ညစ်ပတ်သူ၊
ကြောင်ချေးရုပ်

fergwa ٱفَ wide, shallow wicker bowl
ခြင်းတောင်း

feñça ٱفَ gather,
collect, pick up ကောက်သည်၊
ကောက်ယူသည်

feçor bútoře fura ٱفَ ٱفَ
burning abdominal pain ဖိုက်
စပ်ခြင်း

feçor ffoir ٱفَ ٱفَ pelvic fin ဝမ်း
ရေယက်

feçot dóla úwa ٱفَ ٱفَ intestinal polyp
အူတွင်းအသားသီး၊ အသားဖု

feçot fua luwa ٱفَ ٱفَ pregnant
ကိုယ်ဝန်ဆောင်သည်၊ ကိုယ်ဝန်လွယ်ထားသည်

feñs ٱفَ 1. twist လိမ်ခြင်း၊ ပတ်လည်လှည့်ခြင်း 2.
screw thread အရစ်၊ ဝက်အူရစ် 3. twisted mind
မလိုတမာစိတ်၊ ယုတ်မာမှု၊ အငြိုးအကောက်ဉာဏ်

feñsa ٱفَ 1. owl, owlet
မီးကွက် 2. spotted owl မီးကွက်

feñsara ٱفَ papular rash အဖုအပိမ့်ထွက်
ခြင်း၊ ယားနာခြင်း

feselan gorá ٱفَ ٱفَ bother,
disturb အနှောင့်အယှက်ပေးသည်

féeñc ٱفَ hiss တွန်သံ၊ ရှူသံ

fecá ٱفَ profession အလုပ်အကိုင်၊
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း

fecák ٱفَ fecap ٱفَ urine ဆီး

fecák goillé fuiñc áá ٱفَ ٱفَ white discharge in urine,
cloudy urine နောက်ကျီသောဆီး

fecák goillé fura ٱفَ ٱفَ sharp burning pain while urinating ဆီးသွား
လျှင် စပ်ခြင်း၊ ဆီးကျည်

fecák goillé lou áá ٱفَ ٱفَ have blood in the urine, hematuria
ဆီးသွားလျှင် သွေးပါလာခြင်း

fecák goillé thonthona ٱفَ ٱفَ throbbing pain with urination
ဆီးသွားလျှင် ကျင်လာခြင်း၊ ဆီးကျည်



Public domain
fergwa wide,
shallow wicker
bowl

fecák cek gorá فَعَاكُ جَكَ test urine ဆီးစစ်သည်

fecákor tóilla فَعَاكُورُ تَوِيلَا urinary bladder ဆီးအိမ်

fécwaw فَعْكَوَوُ lung အဆုတ်

feténí فَتَنِينِ fitini stingy စေးနဲ့သော၊ ကပ်စေးနဲ့သော

feth فَثُ belly, abdomen, tummy ဝမ်း၊ ဗိုက်

feth fulá فَثُ فَسْلُو فَثُ abdominal bloating ဗိုက်ကယ်ခြင်း၊ ဝမ်းတောင်ခြင်း၊ ဝမ်းပွလာခြင်း

feth fura فَثُ فَسْلُو فَثُ 1. irritated gastrointestinal tract ဗိုက်စပ်သည် 2. gastric ulcer အစာအိမ်ပြည်တည်နာ၊ အစာအိမ်ရင်းနာ

feth fura فَثُ فَسْلُو فَثُ miss လွမ်းသည်၊ သတိရသည်

feth hoñra فَثُ كَهْنَا فَثُ خَنْ stomach pain ဝမ်းကိုက်ခြင်း၊ ဗိုက်အောင့်ခြင်း

feth kuth فَثُ طَسْكَ فَثُ كُثُ hard stool, constipation ဝမ်းချုပ်ခြင်း၊ ဗိုက်တင်းခြင်း

feth musora فَثُ مَسْعَا فَثُ مُسْرُ abdominal churning, stomach cramps ဗိုက်အောင့်ခြင်း

feth thonthona فَثُ ثَنْثَنْ abdominal throbbing pain ဗိုက်နာခြင်း

fethi فَثِي storage box, trunk သေတ္တာ

fethi áñc فَثِي اَلْضَنْع فَثِي أَنْثُ 1. duck တဲ၊ ဝမ်းဘဲ 2. mallard တဲခေါင်းစိမ်း

fethi hoónl فَثِي كَهْدَلْد فَثِي حَنْ western spotted dove ချိုးလည်ဖြောက်

fethrul فَثْرُلُ gasoline, petrol ဓာတ်ဆီ

feththwa فَثْثَوُ beer bellied, pot bellied, abdominally obese ဗိုက်ပူသော၊ ဗိုက်ခွံသော

feñza فَهْنَزَا display aggression ရန်လိုမှုကိုပြသည်

fénza فَهْنَزَا garbage pile, trash pile အမှိုက်သရိုက်

fiañijja فَيَاñِيْجَا 1. house sparrow စာကလေး 2. common stonechat ငှက်ကျား

fiada فَيَاْدَا bloodsucker, sponge, drain on society ကပ်ပါးရပ်ပါး၊ သွေးစုပ်ကောင်

fiáñra فَيَاñَرَا ant ပုရွက်ဆိတ်

fiañrá gusso فَيَاñَرَا غُسُّو gristle အရိုးနု၊ အရွတ်များသောအသား

fiañs فَيَاñَسْ onion ကြက်သွန်နီ

fiañzú فَيَاñِزُ piazu, lentil fritter ဗယာကြော်

fídiya فَيدِيَا alms အလှူပစ္စည်း၊ အလှူငွေ စွန့်ကြဲလှူဒါန်းခြင်း

fikír gorá فَكِيْرُ گَرَا worry စိတ်ပူသည်၊ စိုးရိမ်သည်၊ ပူပန်သောကထားသည်

fífl فَيفْلُ field ကွင်း၊ ကွင်းပြင်

filim فَيلِمَا film, movie ရုပ်ရှင်ကား

fin فَينِ pin, thumbtack အပ်၊ တွယ်အပ်၊ သံမှို

finak فَينَاكُ nasal polyps နာခေါင်းတွင်း အဖုအသီး

finis فَينِسْ small plate, saucer အောက်ခံပန်းကန်ပြား၊ ပန်းကန်လေး

finíyar فَينِيَارُ cogwheel, gear ခွေးသွားစိတ်ဘီး၊ ဂီယာ

finda فَينْدَا 1. put on, dress ဝတ်ဆင်သည်၊ အဝတ်ဝတ်သည် 2. wear ဝတ်သည်

finda فَينْدَا spool of thread အပ်ချည်လုံး

finfini zór diya فَينْفِينِ زَرُ دِيَا drizzle မိုးဖွဲဖွဲရွာသည်၊ မိုးဖြောက်ဖြောက်ရွာသည်

fir فَيرُ pir, Muslim spiritual guide ဘာသာတရားဦးဆောင်လမ်းပြ၊ ဖိရ်ဆပ်၊ ဓမ္မကထိက၊ ဂုရု

fira فَيرَا bedroom အိပ်ခန်း

fira فَيرَا 1. turn လှည့်သည်၊ လည်စေသည် 2. turn around လှည့်သည်

firai diya فَيرَايَا دِيَا return ပြန်ပို့သည်၊ ပြန်လာသည်

fiñrifat فَينْرِيفَاتُ hives အင်ပျဉ်

fírij فَيرِيْجُ 1. refrigerator ရေခဲသေတ္တာ 2. freezer ရေခဲခဲသေတ္တာ၊ ရေခဲဘူး

fíring فَيرِيْجُ grasshopper နံကောင်

fírista فَيرِيْستَا firista baked goods ဖုတ်ထားတဲ့မုန့်

fiçá فَيْçَا hit, beat with a stick ရိုက်သည်

fiçá فَيْçَا snack, pita မုန့်

fiçá hólá فَيْçَا حَلْ baked goods ဖုတ်ထားတဲ့မုန့်

fíis فَيْيسْ fees အခ

fisé fisé zaa فَيسْ فَيسْ زَا follow နောက်ကလိုက်သည်၊ လိုက်သည်

fisóttu **فِسْأُتْ** 1. from the back, from behind နောက်မှ 2. behind, at the back နောက်မှာ

fiski **فِسْكِي** 1. squirt, jet ရေလုံး၊ ပန်းထွက်လာသည့်အရည် 2. sprayer ပက်ဖျန်းသည့်မူတ်စက်

fissá **فِسْأ** 1. backwards နောက်မှာ 2. behind နောက်သို့

fissán **فِسْأْن** 1. descendants သားမြေးစဉ်ဆက်၊ မျိုးရိုးအဆက်အနွယ်၊ မျိုးရိုးဆင်းသက်သူ 2. generation မျိုးဆက်

ficá **فِصْأ** pulverize, grind ကြိတ်သည်

fit **فِيتْ** gall bladder သည်းခြေအိတ်

fitah **فِيتْ** tape တိပ်ခွေး၊ ဗီစီယိုတိပ်ခွေး

fitol **فِيتْل** silver ငွေ (သတ္တု)၊ ငွေသား

fitorot **فِيتْرُوتْ** character of a person အကျင့်စရိုက်၊ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ အပြုအမူ

fitta **فِيتْ** disappointed, hurt, let down စိတ်ပျက်သော၊ ရင်နာသော

fith **فِစ်** back ကျောကုန်း

fith diya **فِစ် دِي** turn one's back to someone ကျောပေးသည်၊ ကျောခိုင်းသည်

fith haim **فِစ် حَيْم** ruler ပေတံ

fith hala mas **فِစ် هَلَا مَسْ** Sardine ငါးကျော်သို၊ ဆားငါးငါး

fiya **فِيْأ** drink သောက်သည်

fiyá **فِيْأ** cent ပြာ

fiyala **فِيْأَلَا** tea cup လက်ဖက်ရည်ခွက်

fizara **فِيْأَرَا** woven bamboo basket ဝါးကပ်ခြင်း၊ ခြင်း

foida **فِيْأ** creation ဖန်ဆင်းခြင်း

foijjal **فِيْأْجَال** dose ဆေး၊ အချိန်အဆ

foil **فِيْ** stick တုတ်ချောင်း

foila **فِيْأ** foila first, primary ပထမ၊ အရင်းဦးစွာ

foin **فِيْن** pot for steaming ပေါင်းအိုး

fooir **فِيْر** feather မွှေး

fooir **فِيْر** pond, pool ရေကန်၊ ရေအိုင်



fizara
fizara woven
bamboo basket



Public domain

fooir ali **فِيْر أَلِي** 1. |foin pot for steaming
dhikr, sufi worship,

meditative Islamic chanting လျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ်သောဝတ်ပြုခြင်း 2. divinely empowered ministry တန်ခိုးကြီးသော လုပ်ဆောင်မှု

foisá **فَيْسَا** foicá ¹ **فَيْش** coin အင်္ကျီ

foisá ola **فَيْسَا أَلَا** wealthy person ကြွယ်ဝသူ၊ သူဌေး

foissá **فَيْسَا** stabilizing ring အိုးစင်း၊ အိုးတင်ကွင်း

foicá **فَيْسَا** hair tie, hair band ခေါင်းစည်းကြိုး၊ ခေါင်းစည်းကွင်း

foicá **فَيْسَا** pot holder ring ကရုတ်

foittó **فَيْتْ** each, every တိုင်း

foittou wá **فَيْتْ وَ** each one တိုင်း၊ တစ်ခုချင်း၊ တစ်ခုစီ

foóurú **فُوْرُو** 1. day before yesterday တစ်နေ့က၊ တဖြန်မနေ့က 2. day after tomorrow သန့်ဘက်ခါ

fódana **فُوْدَانَا** balloon ပူဖောင်း

fogeth **فُوْجْ** packet အထုပ်ငယ်၊ အထုပ်ကလေး

fohór **فُوْ** pride မာနီမာန

fojzonto **فُوْجْ** 1. until, till, up to အထိ၊ ထက်တိုင်၊ ချိန်တိုင်အောင် 2. still သေး၊ တုန်း

fok gas **فُوْ** sesbania ပေါက်ပန်းဖြူ

fókir **فُوْ** pauper, beggar သူတောင်းစား

fókkor **فُوْ** cheater, deceiver, trickster လူလိမ်၊ ကလိမ်ကကျစ်လုပ်သူ၊ လှည့်စားသူ

fókkorai **فُوْ** cheating, deceiving, tricking ကလိမ်ကကျစ်လုပ်ခြင်း၊ လှည့်စားမှု

fokkorai gorá **فُوْ** cheat, deceive, trick လှည့်စားသည်

fól **فُوْ** cucumber သခွားသီး

fool **فُوْ** 1. person suffering mental illness စိတ်နောက်သောသူ၊ စိတ်ချို့ယွင်းသူ၊ စိတ္တဇဖြစ်သူ၊ စိတ်ရောဂါဖြစ်သူ 2. person who is mentally unwell စိတ်မနံ့သောသူ 3. fool, crazy person, nut လူအ၊ အရူး 4. foolish, stupid အရူး၊ ရူးသော၊ အသော 5. crazy စိတ်နောက်သော



© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
foissá stabilizing ring



© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
foicá pot holder ring

fool úwa فُولُ الْوَا mental confusion
(psychological) ရူးသွပ်ခြင်း၊ ရူးနမ်းခြင်း

fól folát فَوْلُ فَوْلَاتْ fruit သစ်သီးဝလံ

foola فُولَا crazy man အရူး

fooli فُولِي crazy woman အရူးမ

foona فَوْنَا ripe မှည့်သော

fonja hana فَونْجَا هَنَا mosque's
veranda ဗလံရေခန်း

fonjaic فونْجَايْ fifty ငါးဆယ်၊ ၅၀

fonná فونْنَا script, writing system စာ၊ အရေး
အသား

for فَوْر vowel သရ၊ သရည်

foór فَوْر light အလင်း

fora فَوْر fall လဲသည်

forá leká فَوْرَا لِكَا 1. read စာတတ်သည် 2. study သင်ယူသည်၊
လေ့လာသည် 3. teach, educate သင်ပေးသည်

forá leká فَوْرَا لِكَا literate, educated
ပညာတတ်သော၊ ပညာရှိသော

foórái féla فَوْرَايْ فَيْل forget မေ့လိုက်
တော့

foórái zaa فَوْرَايْ ز forget မေ့သွားသည်

foran فَوْرَان life အသက်

foran diya فَوْرَان دِي 1. sacrifice
one's life, give one's life အသက်ပေးသည်၊ အသက်
စွန့်လွှတ်သည် 2. commit suicide, take one's own
life ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသတ်သေသည်

fore فَوْر later, next, after ပြီးတော့

fori fúl فَوْرِي فُول hibiscus ခေါင်းရန်း

foóri zaa فَوْرِي ز forget မေ့သွားသည်

forinna fuain فَوْرِيْنَا فَوَيْن school children, students ကျောင်းသူကျောင်းသား

foriso diya فَوْرِيْسَا دِي introduce
မိတ်ဆက်ပေးသည်

foriso faa فَوْرِيْسَا فَ recognize
ထပ်တူဖြစ်ကြောင်းပြသည်၊ မှတ်မိသည်

fóriyat فَوْرِيَات request တောင်းဆိုချက်

forók gorá فَوْرَكْ غَوْر different
ကွဲပြားသော၊ ခြားနားသော

forók gorá فَوْرَكْ غَوْر be partial ခွဲခြား
ဆက်ဆံသည်၊ ဘက်လိုက်သည်၊ မျက်နှာလိုက်သည်

forók no gorá فَوْرَكْ نَ غَوْر be
impartial ခွဲခြားမဆက်ဆံဘဲနေသည်၊ ဘက်မလိုက်ဘဲနေသည်၊
မျက်နှာမလိုက်ဘဲနေသည်

fórom فَوْرَم form လျှောက်လွှာ

forotha فَوْرَثَا paratha, fried south asian
flat bread ပလာတာ

fóroz فَوْرَز compulsory, necessary မဖြစ်မနေ
လုပ်ရသော

fooruti فَوْرُت flatbread, pita နံပြာ

forba فَوْرَب care,
concern ဂရုစိုက်ခြင်း၊ ပြုစု
စောင့်ရှောက်ခြင်း

forba gorá فَوْرَبْ غَوْر care
ဂရုစိုက်သည်၊ ပြုစု
စောင့်ရှောက်သည်



© Pixabay License
fooruti flatbread,
pita

forda فَوْرَد foreda فَوْرِد forotha²

2 فَوْرَد 1. religious female seclusion
အကာအကွယ်၊ မမြင်ကွယ်ရာထားခြင်း 2. partition, curtain,
veil ကန့်လန့်ကာ၊ စာမျက်နှာခုံး

forda فَوْرَد diaphragm ရင်ခမ်းခြားကြွက်သား

fórfora فَوْرَفَا flutter, flap အတောင်ပံ
ခတ်သည်၊ တဖျပ်ဖျပ်ပျံသည်

forhəsgar فَوْرَهْسْغَرْ righteous သမာဓိ
ရှိသော၊ ခြံငုံမတ်သော၊ မကောင်းမှုမှရှောင်ရှားသော၊ ဘာသာရေး
ကိုင်းရှိုင်းသော

forman فَوْرْمَان proof သက်သေပြချက်၊
အထောက်အထား

fórmandar فَوْرْمَنْدَرْ person of
integrity သစ္စာရှိသူ၊ ယုံကြည်စိတ်ချရသောလူ

fórmandarí فَوْرْمَنْدَرْ faithfully သစ္စာရှိ
စွာ၊ သစ္စာရှိရှိ

formurí فَوْرْمُور folmurí فَوْرْمُور
heel ခြေဖျောင့်

fóoñç فَوْرَنْج rectum စခို

fóçik فَوْرْچِك glass (material) ဖန်

foñsa فَوْرْسَا rotten, spoiled ပုပ်သိုးသွားသော

foñsa فَوْرْسَا rot ဆွေမြည့်သွားသည်

foóñsa فَوْرْسَا arrive ရောက်လာသည်

foóñsa فَوْرْسَا deliver တင်ပို့သည်၊ ပေးအပ်သည်

fosón gorá فَوْرْسَانْ غَوْر like ကြိုက်သည်၊
နှစ်သက်သည်

fosón laga فَوْرْسَانْ لَك like
နှစ်သက်သည်၊ ကြိုက်သည်

fóssáti فَهْصَلَبْرِفَسْتِ awning နေကာ၊ ဆင်ဝင်

fóñc فَهْنَفْشُ coconut sprout, coconut apple
ဆဲခြည်ထွေး

fóñc gula فَهْنَفْشُ كُلْ bladder cherry,
Chinese lantern ဗောက်သီး

foccu فَهْصَدْفَشُ animal
တိရစ္ဆာန်

fóñt فَهْنَفْشُ way, path
လမ်းကြောင်း

fot dada فَهْصَدْفَدْ paternal great-great-grandfather အဘီ (အဖေဘက်က)

fot dedi فَهْصَدْفَدْ paternal great-great-grandmother အဘွားတော် (အဖေဘက်က)

fóñtá فَهْنَفْشُ supple, flexible ပျော့ပျောင်းသော

fóta gorá فَهْصَدْفُتْ 1. conquer သိမ်းပိုက်သည်၊ တိုက်ခိုက်သိမ်းယူသည် 2. demolish, devastate ဖျက်ဆီးသည်၊ ဖြိုခွဲသည်၊ ချေမှုန်းသည်

fotor فَهْလَقْတَرْ valve အဆီရိုင်း၊ အခင်း၊ ဗား

fótua diya فَهْတُဝَ دِي give an islamic religious ruling, issue a fatwa ဘာသာရေးအကြောင်းပြချက်ပေးသည်

fottí فَهْတُفْ each, every တိုင်း

fottí ekkán فَهْတُفْ لِهْطَمَمَتْ إِنَّ every, all အရာတိုင်း၊ အားလုံး

fottí manúic فَهْတُفْ مَمنُصِبَعَتْ everybody, everyone လူတိုင်း၊ အားလုံး

fottían فَهْတُفْ نِ each, every one တိုင်း

fottízon فَهْတُفْ زَن everybody, all လူတိုင်း၊ အားလုံး

foth فَهْတُ tin can သံဘူး

fóth فَهْတُ hole အပေါက်

fóth فَهْတُ broke ဘိုင်းကျသော၊ မွဲပြာကျသွားသော

fóthú فَهْတُ 1. picture, photograph ဓာတ်ပုံ 2. Citizen card နိုင်ငံသားကတ်၊ မှတ်ပုံတင်ကတ်ပြား

fóthú mara فَهْတُ مَر photograph, take a picture ဓာတ်ပုံရိုက်သည်

fóthfoththya فَهْတُفْ تَهْثَمَّ refreshed လန်းဆန်းလာသော

fózor فَهْလَقْزُ morning မနက်၊ နံနက်ခင်း



Vishvaradhyia CC BY-SA 4.0
fóñc coconut sprout, coconut apple

fózzat فَهْصَلَبْرِفْ confrontation, conflict ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း၊ အငြင်းအခုံ

fózzat gorá فَهْصَلَبْرِفْ ُ confrontation, quarrel ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားသည်၊ ငြင်းခုံသည်

fóuni فَهْصَمُفْنُ 1. comb ဘီး 2. hairbrush ဆံပင်ဝက်မှင်ဘီး

fóuni فَهْصَمُفْنُ paddle လှော်တက်၊ ဓာတ်တက်



fóurán فَهْصَمُفْنُ immediately, quickly ချက်ချင်း

Crisco, CC BY-SA 4.0
fóuni 1 comb

fouri فَهْصَمُفْنُ turban ခေါင်းပေါင်း

fouri فَهْصَمُفْنُ fairy နတ်သမီး



Crisco, CC BY-SA 4.0
fóuni 2 hairbrush

fousím فَهْصَمُفْنُ west အနောက်ဘက်၊ အနောက်ပိုင်း၊ အနောက်အရပ်

fóut فَهْصَلْبَتْ finished, destroyed ဆုံးရှုံးသွားသော၊ ဖျက်စီးသွားသော

fúu فَهْصَدْ aunt အရီး

fúu فَهْصَدْ blow မှုတ်ခြင်း



Public domain
fouri 1 turban

fúu diya فَهْصَدْ دِي blow မှုတ်သည်

fua فَهْصَدُ 1. child ကလေး 2. son သား

fuañ فَهْصَدْ نِ cricket ပုရန်

fuañ فَهْصَدْ نِ smell အနံ့ခံသည်၊ နမ်းကြည့်သည်

fua uldha úwa فَهْصَدْ لَهْثَمَ فُو اُو breech birth တင်ပါးဆုံဖြင့်မွေးဖွားခြင်း၊ ခြေကဖွားခြင်း

fua dóroni فَهْصَدْ دُورَن midwife သားဖွားဆရာမ

fua fataijja úwa فَهْصَدْ لَهْثَمَ فُو فَتَاجْ اُو transverse lie သန္ဓေသားကန့်လန့်အနေအထား

fua félai diya فَهْصَدْ لَهْثَمَ فُو فَالِي دِي abort a pregnancy ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချသည်၊ ကလေးဖျက်ချသည်

fua félai diya فَهْصَدْ لَهْثَمَ فُو فَالِي دِي induce an abortion ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချသည်

fuain فَهْصَدْ فُونْد children ကလေးများ၊ သားသမီးများ

fuain súain فَهْصَدْ فُونْد سُوَيْن fuain cuain فَهْصَدْ فُونْد سُوَيْن children ကလေးများ၊ သားသမီးများ

fúainna فَهْصَدْ فُونْ 1. equal, same, even ညီညာသော 2. level, flush, aligned တစ်ညီတည်းဖြစ်သော

fúñajja **فُنُجْ** friend သူငယ်ချင်း၊ မိတ်ဆွေ

fúñajja gíri **فُنُجْ** friendship
ခင်မင်ရင်းနှီးမှု၊ မိတ်ဆွေဖြစ်ရေး

fúan **فُونْ** 1. equal ညီမျှသော 2. matching, consistent, coherent တစ်ညီတည်းဖြစ်သော 3. equal, even, level, flush, aligned ညီညာသော

fúan fúan **فُونْ** equal to, same as တန်းတူညီမျှသော

fúan gorí **فُونْ** equally, evenly ညီမျှစွာ

fúaná **فُونْ** fúa **فُونْ** cúwana **شُونْ**
dry ခြောက်သွေ့သော

fúaná fesara **فُونْ** scabies
ဝဲနာ၊ ဝဲပေါက်ခြင်း

fúaná hañc **فُونْ** dry
cough ချောင်းခြောက်

fúaná mas **فُونْ** dried fish
ငါးခြောက်

fúañr féla **فُونْ** jinx ကျိန်သည်၊
ကျိန်စာတိုက်သည်

fuar sála **فُونْ** uterus သားအိမ်

fúañti **فُونْ** 1. with နဲ့၊ နှင့်အတူ 2.
together အတူတူ၊ အတူတကွ

fúille **فُونْ** swollen ရောင်ရမ်းသော

fúuinna **فُونْ** aunt အနီးကြီး၊ အနီးလေး

fuiñc **فُونْ** pus ပြည်

fúic **فُونْ** pin အပ်၊ တွယ်အပ်

fúñic **فُونْ** needle အပ်

fuic korá **فُونْ** hapless, unlucky
ကံဆိုးသော

fuiñc niala **فُونْ** fester, discharge pus ပြည်တည်သည်၊ သွေးပြည်ယိုသည်

fúñicca **فُونْ** whisper တိုးတိုးပြောသည်၊ လေသံဖွဲ့နေပြောသည်

fuiccón **فُونْ** adoption မွေးစားခြင်း

fuñda **فُونْ** 1. coward သတ္တိကြောင့်သူ၊ သူရဲကောကြောင့်သူ၊ ငကြောင့် 2. cowardly သတ္တိနည်းသော၊ သူရဲကောကြောင့်သော

fuñdor foñci **فُونْ** anus စခို

fuñdor zurí **فُونْ** gluteal cleft, butt crack တင်ပါးကွဲ

fúdh **فُونْ** mud မြူ၊ ဗွက်၊ ရွှံ့စပ်၊ ရွှံ့ညွန်

fuk **فُونْ** east အရှေ့ဘက်၊ အရှေ့

fúk **فُونْ** 1. bug, insect ပိုးကောင်၊ အင်းဆက်ပိုးမွှား 2. bug, germ ရောဂါပိုး၊ ပိုးသေး

fúk **فُونْ** 1. hair clip ဆံနိပ်၊ ဆံညပ် 2. sliding bolt, barrel latch တံခါးကျင်း၊ မင်းတုပ်

fúk mara **فُونْ** 1. staple ချပ်သည်၊ ညှပ်သည် 2. vaccinate ကာကွယ်ဆေးထိုးသည်

fúkor sóo **فُونْ** larva ပိုးတုံးလုံး၊ ပိုးလောင်း

fukkul **فُونْ** eastern အရှေ့ဘက်

ful **فُونْ** bridge တံတား

ful **فُونْ** hole အပေါက်၊

fúl **فُونْ** flower ပန်း၊ ပန်းပင်

fúl baila mas **فُونْ** goby ကသမိုး

fúl déikke **فُونْ** 1. first menstruation, menarche မီးယပ်သွေးပေါ်စချိန်၊ ရာသီသွေးစလာချိန် 2. girl coming of age, girls' growing up အပျိုပေါက်ဖြစ်လာချိန်၊ အပျိုဖော်ဝင်ချိန်

ful gorá **فُونْ** drill, bore ဖောက်သည်

fúl hoppi **فُونْ** cauliflower ပန်းဂေါ်ဖီ

fúl zoura áf **فُونْ** monocled cobra မြွေဟောက်

fúla **فُونْ** 1. swell ဖောင်းလာသည်၊ ရောင်ရမ်းသည် 2. inflate လေဖူတ်သွင်းသည်၊ လေထိုးသည်

fúla homi zaa **فُونْ** reduction of swelling အရောင်လျော့ကျမှု၊ ရောင်ရမ်းခြင်းကျဆင်းမှု

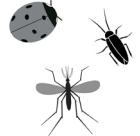
fulic **فُونْ** 1. police ရဲ၊ ရဲတပ်ဖွဲ့ 2. policeman, police officer ရဲသား

fúlgor **فُونْ** fallopian tube သားအိမ်ပြွန်၊ ဥပြွန်

fun **فُونْ** backside, buttocks တင်ပိး

fúna **فُونْ** funá **فُونْ** 1. hear ကြားသည် 2. listen နားထောင်သည်

fúnafúni **فُونْ** court hearing တရားရုံးတွင် ကြားနာခြင်း



Public domain
fúk 1 bug, insect



Public domain
fúk 2 bug, germ

fúnoni **فُنُونِي** fee for listening to (something) နားထောင်ခ

fundor manggula **فُنْدُورْ مَنَّاغُولَا** buttocks, bottom တင်ပါးဆုံ

fundóro **فُنْدُورْ** fifteen ဆယ့်ငါး ၁၅

fúnta hotá **فُنْتَا هُوتَا** hearsay တစ်ဆင့်ကြား၊ အတင်းစကား

fura **فُورَا** fill ဖြည့်သည်၊ ထည့်သည်

fura **فُورَا** 1. burning, burn wound မီးလောင်ဒဏ်ရာ၊ မီးလောင်မှု 2. burning pain အနာစပ်ခြင်း

fura **فُورَا** burn မီးလောင်သည်

fura **فُورَا** burn မီးလောင်ကျွမ်းသည်၊ မီးရှို့သည်

furá **فُورَا** miss လွမ်းသည်

fúra **فُورَا** boil, abscess အနာစိမ်း

fúra **فُورَا** finish ပြီးဆုံးသည်၊ အပြီးသတ်သည်

fúraá **فُورَاَا** 1. be used up ကုန်သွားသည် 2. finish, end ကုန်ဆုံးသည်

furá thaim **فُورَا ثَايْم** whole time တစ်ချိန်လုံး၊ အချိန်ပြည့်

fúrai zaa **فُورَاي زَاَا** finish, complete ပြီးသွားသည်၊ အဆုံးသတ်ပြီသည်

fúrafan **فُورَا فَاَن** until the end အပြီးအထိ၊ အဆုံးထိ၊ အကုန်အထိ၊ ကုန်အောင်

furafuri **فُورَا فُورِي** completely အပြည့်အဝ၊ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ

furan **فُورَان** old အဟောင်း၊ ဟောင်းခွမ်းသော

furana **فُورَانَا** 1. former ရှေးဟောင်းသော၊ အရင်တုန်းက 2. old ဟောင်းသော

furani **فُورَانِي** 1. longing, yearning အလွမ်း၊ တမ်းတမှု 2. intense burning အပူလောင်ခြင်း

fúranti **فُورَانْتِي** at the end နောက်ဆုံး၌

fúrari **فُورَارِي** garbage အမှိုက်သရိုက်

furat diya **فُورَات دِيَا** set fire to, burn မီးရှို့သည်၊ မီးဖုတ်သည်

furat diya **فُورَات دِيَا** roast, toast, bake မီးကင်သည်၊ လှော်သည်

furíkka **فُورِي كَا** insurgent သူပုန်၊ သောင်းကျန်းသူ

fúroin **فُورُوَيْن** broom တခြက်စည်း

fúron suar **فُورُون سُوَار** blow pipe မီးပူတံ

furúic **فُورُؤِيْ** 1. young man လူငယ် 2. young men လူငယ်များ

fúça **فُؤَا** púça **فُؤَا** drop အပေါက်၊ အစက်

fúça **فُؤَا** 1. dot အစက် 2. period ဝါကျအဆုံးသတ်သင်္ကေတ၊ ပုဒ်မ

fúça **فُؤَا** 1. sprout ပေါက်သည်၊ ပေါ်ပေါက်သည် 2. explode ပေါက်ကွဲသည်

fúça **فُؤَا** prick စူးသည်

fuçá hosur áf **فُؤَا هُؤُورَا أَف** streaked kukri snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

fuçí mas **فُؤَا مَس** 1. barb ငါးခုံးမနံပြောက် 2. anchovy ငါးပါးနီ

fúñcor gañrá **فُؤَنْكُورْ** gañrá **فُؤَنْكُورْ** puddle ရေအိုင်၊ ဇွက်အိုင်

fuñsá **فُؤَنْسَا** wipe သုတ်သည်

fusár gorá **فُؤَسَارْ** gorá **فُؤَسَارْ** ask မေးမြန်းသည်

fusár luwa **فُؤَسَارْ** luwa **فُؤَسَارْ** ask မေးမြန်းသည်

fuñsí féla **فُؤَنْسِيْ** féla **فُؤَنْسِيْ** wipe off သုတ်သည်

fuñsóni **فُؤَنْكُورْ** mop ကြမ်းတိုက်အဝတ်စုတ်

fúñca **فُؤَنْكَا** 1. pant မောဟိုက်သည် 2. be exhausted မောပန်းသည်

fucák **فُؤَا كَا** uniform တူညီဝတ်စုံ၊ ယူနီဖောင်း

fúñcani **فُؤَنْكَانِي** out of breath မောပန်းစွာ၊ ဖိုလို့က်ဖိုလို့က်ဖြစ်၍

fúñcaní **فُؤَنْكَانِي** carrying pole ချွန်တံ

fúcca bac **فُؤَا كَا** musty smell မှိုစေ့နံ့သောအနံ့၊ အောက်သုံးသုံးဖြစ်သောအနံ့

fut **فُؤُت** son သားသား၊ သားလေး

fut azor áf **فُؤُتَا أَف** common cat snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

fut halantor áf **فُؤُتَا هَالَانُتُورْ** 1. arrowback tree snake မြွေပွေးတစ်မျိုး 2. common mock viper မြွေပွေးတစ်မျိုး

fúñta **فُؤَنْكَا** thread ချည်မျှင်၊ အပ်ချည်ကြိုး

fúñta nailla áf **فُؤَنْكَا نَايْلَا أَف** Cantor's black-headed snake မြွေပွေးတစ်မျိုး



Shadow Ayush, CC BY-SA 4.0
fuçí mas 1 barb

fúta thuinni فَتَا ثُونِي tailorbird
နို့ငါးစုတ်

futi فَتِي great-grandchild မြစ်

futíla فَتِيلَا doll ကစားစရာအရုပ်

futú فَتُو 1. toddler (male) ယောက်ျားကလေး
ငယ် 2. baby (male) နို့စိုက်ကလေး

futúinna فَتُونِنَا son သားရေ ချစ်သား

futúni فَتُونِي 1. baby (female) နို့စိုက်ကလေး 2.
my little girl သမီးကလေး 3. baby (figurative)

futfuta hoñsu haikka áf فَتْفُتَا هُونْسُو هَايْكَكَ أَفْ green keelback
မြွေပွေးတစ်မျိုး

futki فَتْكِي Indian
rhododendron, Malabar melastome တောင်ဇလင်

futh فَثُ seasoning ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်၊ ဟင်း
မွှေး

futhin فَثِين 1. pudding ပူတင်း 2. sealant ထေး
ဆေး၊ အထေး

fúthbol فَتْبُولُ football, soccer
ဘောလုံး

futhka فَثْكَ pufferfish ငါးပူတင်း

futhka فَثْكَ Tidal puffer fish ငါးပူတင်း၊ ဟဂျင်

fuththóin فَثْثُونِ tar sealant ကတ္တရာ၊
ကတ္တရာဆေး

fúwai فَوَيِ dryness
ခြောက်သွေ့ခြင်း၊ အခြောက်

fúwaidda فَوَيْدُو taste အရသာ

fúwaidda فَوَيْدُو hearty curry ဟင်းကောင်း

fuñya فَيْ Bengalese kukri
snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

fuñya mas فَيْ مَس loach
ငါးသလံတုံး

fuñzá فَزَا load, burden ဝန်လေး၊ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး

gáa GÁ 1. rash, skin infection အရေပြားအဖုအပိမ့်
2. sore အနာ၊ ဒဏ်ရာ 3. scar အမာရွတ်၊ အနာရွတ်

gaá GÁ sing တေးဆိုသည်
သီချင်းဆိုသည်

gaa dúa GÁ DÚA bathe, take a bath ရေချိုးသည်

gaa fira GÁ FIRA stretch ကိုယ်ခန္ဓာဆွဲဆန့်သည်

gáa fúai zaa GÁ FÚAI ZAA drying out a
wound အနာကျက်သွားသည်

gaa gíañ GÁ GÍÑAE cuddle up, cling ယှဉ်သည်၊
တယုတ်ယူပြုသည်၊ ပွတ်သီးပွတ်သပ်
လုပ်သည်

gaa guñça GÁ GUÑÇA whole body တစ်ကိုယ်
လုံး

gaa lama GÁ LAMA have diarrhea ဝမ်းလျှောသည်

gaa lamani GÁ LAMANI diarrhea ဝမ်းသွားခြင်း၊ ဝမ်းလျှောဝမ်းပျက်ရောဂါ

gaa musora GÁ MUSORA stretch
(body) အညောင်းဆန့်သည်

gai goru GAI GORU cow (female) နွားမ

gaib úwa GAI ÚWA disappear ပျောက်ကွယ်သွားသည်၊
ပျောက်ဆုံးသည်

gáail úwa GÁAIL ÚWA be injured, be
wounded ဒဏ်ရာရသည်၊ အနာရသည်

gail diya GAIL DIYA gal diya cuss
ဆဲဆိုသည်

gair decí GAIR DECÍ foreigner
နိုင်ငံခြားသား

gair háñzir GAIR HÁÑZIR absent ပျက်ကွက်
သော

gair koum GAIR KOUM outsiders
လူမျိုးခြား၊ တာသာခြား

gáñiththa GÁÑITHTHA ferryman ကူးတို့သမား

gaiñya GAIÑYA villager, hillbilly ရွာသား၊
တောသား

gabi GABI miraculously
အံ့ဩဖွယ်ရာ၊ အံ့ဩလောက်အောင်

gada GADA residue အကြွင်းအကျန်၊ အကပ်အသပ်



© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
gáa 1 rash, skin
infection



Farhan 9909, CC BY-SA 4.0
gáa 2 sore



Public domain
gáa 3 scar

G گ

gaa GÁ gat body ကိုယ်ခန္ဓာ

gadá گَدَ محمّ donkey (male), jackass မြင်း

gadi گَدِي محمّ gadání گَدْنِي محمّ donkey (female), jenny မြင်းမ

gadi گَدِي محمّ foam mattress မွှေရာ

gaádh گَآدْ guard အစောင့်၊ ကိုယ်ရံတော်

gágguwa گَآဂُو bark ဟောင်သုဉ်

gaák گَآက customer, client ဝယ်ယူသူ

gal گَل mouth ဖါးဝ

gal saba سَبَ محمّ 1. gill ဖါးဟက် (ငါး)
2. cheek ဖါး 3. jawbone အောက်မေးရိုး

gal túañ áf أَفْ red-tailed bamboo pit viper မြွေပွေးတစ်မျိုး

gala گَل squeeze out ညှစ်သည်၊ ဖျစ်သည်

gaála گَآل bowl ဇလုံ

galai diya دِي reject, exclude ဖယ်ချန်ထားသည်၊ ချန်လှပ်သည်၊ ခြင်းချန်သည်

galén گَلِن jug, water jug, gas can, jerrycan ထည့်စရာဘူး၊ ရေပုံး

gaáli گَآلِي gail گَآلِي cuss word, expletive စော်ကားခြင်း၊ အသရေဖျက်မှု၊ ဆဲဆိုခြင်း

galor sáinna گَآلَر سَآِنَا cheek ဖါး

galor sira سِرَ محمّ mouth ဖါးစပ်ပေါက်

gálu گَآل comedian

လျှာရှည်၊ ရယ်စရာရွှင်စရာပြောတတ်သူ၊ လူရွတ်၊ ပြက်လုံးထုတ်တတ်သူ

gám گَآم sweat ချွေး

gáma گَآم sweat ချွေးထွက်သည်၊ ချွေးပြန်သည်

gáme roce رَشَ محمّ sweaty ချွေးစိုနေသော

gámi زَآ گَآမِي sweat ချွေးထွက်သည်၊ ချွေးပြန်သည်

gaán گَآ gun, pistol သေနတ်ကလေး၊ ပစ္စတို

gana گَن song သီချင်း

gana gaá گَآ sing သီဆိုသည်၊ သီချင်းဆိုသည်

gáni گَآ manual oil-press ဆီဆုံး၊ ကျည်ပွေ့

gang گَآ gang saith محمّ countryside ကျေးလက်ဒေသ

gangor fua فُو hillbilly တောသား

gansá گَآ scarf ခေါင်းစည်း၊ ခြုံတဘက်

gaar guosso گَآ gar gusto گَآ flesh အသား

gaar híssa گَآ body part ကိုယ်အင်္ဂါ၊ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်း

gaar keñc گَآ body hair ကိုယ်မွေးအမွေး

gaar sam سَم skin အရေပြား၊ အသားအရေ

gañra گَآ hole အပေါက်

gañra گَآ bury မြေမြှုပ်သည်၊ သင်္ဂြိုဟ်သည်

gañra گَآ plant စိုက်သည်၊ ထောင်သည်

gañrá gَآ hole in the ground, pit, pothole တွင်း

gáñrát گَآ police station ခဲစခန်း

garí گَآ 1. vehicle ယာဉ် 2. car ကား

gañri diya دِي drive (something) into (something) စိုက်သည်၊ ခိုက်သည်

garí salouya سَآ driver ယာဉ်မောင်း၊ ကားဆရာ

gañri táka تَآ stay seated မရွေ့မရှားထိုင်နေသည်

garít uça اُ go into a vehicle, get into a vehicle, climb in ကားပေါ်တက်သည်

garíttu lama لَآ come out of a vehicle, get off of a vehicle ကားပေါ်ကဆင်းသည်

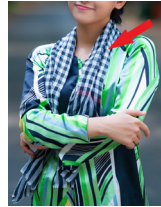
garuli گَآ snake charmer မြွေမင်း၊ မြွေလမ္မာယ်ဆရာ

gáñça گَآ bamboo gate ဝင်းတံခါး၊ ဂိတ်

gáñça گَآ stir မွှေသည်



© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
gáni manual oil-press



© Pixabay License
gansá scarf



© Pixabay License
galén jug, water jug, gas can, jerrycan

gas **မေသ** ၁. tree သစ်ပင်
2. plant အပင် 3. wood သစ်သား

gas alugas **ဂေ့** ၁. **မေသ** manioc
plant, Cassava ပီလောနီနပင်

gás diya **ဂေ့** ၁. **မေသ** defeat အနိုင်ယူသည်၊
အနိုင်ရသည်

gas gusála **ဂေ့** ၁. **မေသ** trees,
forest အပင်များ၊ သစ်တော

gás háa **ဂေ့** ၁. **မေသ** lose (game) ဆုံးရှုံးသည်
(ကစားပွဲ)

gas haça **ဂေ့** ၁. **မေသ** cut wood, cut
plants သစ်ခုတ်သည်၊ အပင်ဖြတ်သည်၊ သစ်ပိုင်းသည်

gas kuiththani **ဂေ့** ၁. **မေသ** 1.
woodpecker သစ်တောက်ငှက် 2. common flameback
ခေါက်ရာငှက်

gasór thúni **ဂေ့** ၁. **မေသ** bud အပွင့်၊ အဖူး

gáñc **ဂေ့** ၁. **မေသ** snitching
အတိုအထောင်လုပ်ခြင်း၊ တိုင်ကြားခြင်း၊
အငြင်းအခုံလုပ်ခြင်း

gáñc **ဂေ့** ၁. **မေသ** animal
food တိရစ္ဆာန်အစာ

gáñc gorá **ဂေ့** ၁. **မေသ** snitch, tatttle, tell on,
report အတိုအထောင်လုပ်သည်၊
တိုင်ကြားသည်၊ အငြင်းအခုံလုပ်သည်

gañt **ဂေ့** ၁. **မေသ** hole, cave
တွင်း၊ ချိုင့်၊ အပေါက်

gaat diya **ဂေ့** ၁. **မေသ** wear ဝတ်ဆင်သည်

gaat zor **ဂေ့** ၁. **မေသ** gazor fever
အဖျား၊ ဖျားခြင်း

gaat zor homi zaa **ဂေ့** ၁. **မေသ** decreasing fever,
subsiding fever အဖျားကျသည်၊ အဖျားလျော့သည်

gaat zor mafoni **ဂေ့** ၁. **မေသ** thermometer ပြဒါးတိုင်၊ အဖျားတိုင်းကိရိယာ၊
သားမိုမီတာ

gañtá **ဂေ့** ၁. **မေသ** 1. pierce ထိုးဖောက်သည် 2. bead,
thread ကုံးသီသည်

gáñth **ဂေ့** ၁. **မေသ** quay လှေဆိပ်၊ သင်္ဘောဆိပ်

gáñthi **ဂေ့** ၁. **မေသ** military,
police post (temporary)
ယာယီရဲစခန်း၊ ယာယီတပ်စခန်း



Coghlan, CC BY-SA 2.0
gáñca 1 bamboo
gate



xuleseu_g, CC BY-SA 2.0
gáñthani 1
woodpecker



Hemaka Pathirana, CC
BY-SA 4.0
gas kuiththani 2
common
flameback



SH Saw Myint, CC BY 4.0
gáñth quay

gaza **ဂေ့** ၁. **မေသ** marijuana, weed, pot, ganja
ဆေးခြောက်၊ မူးယစ်ဆေးခြောက်

gazi **ဂေ့** ၁. **မေသ** hero သူရဲကောင်း

geith **ဂေ့** ၁. **မေသ** gate တံခါးကြီး၊ ဝင်းတံခါး၊ တံခါးပေါက်၊
ဂိတ်

geith soiñ **ဂေ့** ၁. **မေသ** gatekeeper ဂိတ်
စောင့်

gelom **ဂေ့** ၁. **မေသ** jug, water
jug, gas can, jerrycan ထည့်စရာဘူး၊ ရေပုံး

gera **ဂေ့** ၁. **မေသ** centipede
ကင်းခြေများ

géra zoura áf **ဂေ့** ၁. **မေသ** tawny
cat snake မြွေဟောက်တစ်မျိုး

gerám **ဂေ့** ၁. **မေသ** grem
lattice, crossed slats သံဆန်ခါ

gerenza **ဂေ့** ၁. **မေသ** lattice, crossed slats သံဆန်ခါ

gēñci **ဂေ့** ၁. **မေသ** back of the
neck, nape ကုပ်ဆက်၊ စက်ကခြေ

geés **ဂေ့** ၁. **မေသ** gas ဓာတ်ငွေ့

geés diya **ဂေ့** ၁. **မေသ** give nebulization, give
inhalation, give oxygen နေဘူ
လိုင်ဓာတ်ငွေ့ကုသပေးသည်

geésthik úwa **ဂေ့** ၁. **မေသ** gastritis အစာအိမ်ရောင်နာ

géthgēca **ဂေ့** ၁. **မေသ** scold, shout at, yell at
ဆူပူကြမ်းမောင်းသည်၊ ငေါက်သည်

geza **ဂေ့** ၁. **မေသ** nutrients အာဟာရ

gī **ဂေ့** ၁. **မေသ** clarified butter, ghee ထောပတ်ဆီ၊
ဆီဦးထောပတ်၊ ဂီ။

giár **ဂေ့** ၁. **မေသ** gear ဂီယာ

gibot gorá **ဂေ့** ၁. **မေသ** slander, bad
mouth, gossip, spread rumors ကွယ်ရာမှာ အတင်းပြော
သည်

gil **ဂေ့** ၁. **မေသ** plant stake, bean pole အပင်နွယ်တက်ရန်
စင်

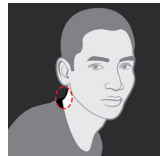
gila **ဂေ့** ၁. **မေသ** swallow မျိုချသည်

gila **ဂေ့** ၁. **မေသ** gizzard (poultry) အမြွှာ (ကြက်၊ ငှက်
များ)

gilói **ဂေ့** ၁. **မေသ** 1. if
... go(es) သွားရင် 2. apart from, minus နုတ်ရင်



© Pixabay License
gelom jug, water
jug, gas can,
jerrycan



Public domain
gēñci back of the
neck, nape

gilóth fúla **فُلْ فَسْلَهْ** swollen gland
 ပြန့်ရည်ဖူး ရောင်ရမ်းခြင်း

gilthí **جِلْثِي** chrome, chrome-plated metal
 ကရိုမီယမ်၊ ခရိုမီယမ်ရည်စိမ်ထားသော သတ္တုတည်

gín **غِيْن** spite, grudge အာဟာတ၊ အရှက်တရား၊
 မလိုမုန်းထားစိတ်ဖြင့် တမင်တကာလုပ်ခြင်း

girá **غِرَا** 1. joint အဆစ်၊ ရိုးဆစ် 2. node အဖူး၊ ရွက်
 ဆစ် 3. knot အထုံး၊ ကြိုးထုံး

girá **غِرَا** stingy, hard-hearted, merciless
 ကပ်စေးနဲ့သော၊ ကြပ်နာခြင်းမရှိသော

gíra **غِرَا** fence ခြစည်းရိုး

gíra **غِرَا** fence in, surround ကာရံသည်၊ ဝိုင်းရံ
 သည်၊ ခြစည်းရိုးဆတ်သည်

girá girá bic **بِشْ** joint
 pain အဆစ်ကိုက်ခြင်း၊ အဆစ်ရောင်နာ

girá lori zaá **لَرَزْ** dislocate a
 joint အဆစ်လွဲသည်၊ အဆစ်ပြုတ်သည်

girós **غِرُوسْ** owner ဝိုင်ရှင်

gírgira **غِرْغِرَا** vibrate တုန်ခါသည်၊ လှုပ်
 ခါသည်

girza **غِرْزَا** church ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်း

giçílla **غِيْچِلْلا** hard lump under the skin အဖူး

gisgisi **غِسْغِسْ** gladness at someone's
 comeuppance မလိုမုန်းထားဖူး၊ သူတစ်ပါးနစ်နာမှုကိုနှစ်ထောင်း
 အားရဖြစ်ခြင်း

git **غِتْ** song သီချင်း

git gaá **غِتْ غَاَا** sing သီချင်းဆိုသည်

githar **غِيْثَارْ** guitar ဂီတာ၊ ဂစ်တာ

giñyo **غِيْنْيُو** grain ဂျုံ

goir **غُوَيْرْ** wave လှိုင်း

góicca **غُوَيْعَا** sesame seed နှမ်း

góicccá **غُوَيْعَا** sesame seed နှမ်း

goóuli **غُوُوْلِي** goalie, goal keeper ဂိုးသမား၊
 ဂိုးစောင့်

goóur **غُوُوْر** laborer, hired hand, servant
 လုပ်သား၊ အလုပ်သမား

gobá **غُبَا** witness သက်သေ

goddana **غَدْدَنَا** gordana **غَرْدَن**
غَدْدَنَا neck လည်ကုပ်၊

goddana sissiya **غَدْدَنَا سِسِيَا** neck pain, neck cramp
 ဇက်လေးနေခြင်း၊ ဇက်ကြောနာ
 ခြင်း

godhgoça **غَدْهْ غُوْچَا** boil ပွက်ပွက်ဆူသည်

gof **غَفْ** conversation စကားပြော
 ခြင်း၊ အာလာပသလ္လာပ

gof mara **مَرْ** 1. brag လေလုံးထွား
 သည်၊ ကြားဝင့်သည် 2. praise, flatter မြှောက်ပြောသည် 3.
 chat အာလာပသလ္လာပ ပြောသည်

goffúcu **غُوْفُوْجُو** prattler စကားများသူ၊ စကားအို၊
 လေအို

gola **غُلَا** neck လည်ပင်း

góla **غُلَا** 1. enter ဝင်သည်
 2. insert, put in ထည့်သွင်းသည်၊
 ဖြည့်စွက်သည် သွင်းရန်။

góla **غُلَا** pass over ကူး
 သွားသည်၊ ကူးပြောင်းသည်

góla **غُلَا** leak, shed,
 drip ယိုသည်၊ စိမ့်သည်

gola bánga **بَنْغْ** be hoarse
 အသံဝင်သည်

gola bic **بِشْ** 1. sore throat
 လည်ချောင်းနာ 2. neck pain ဇက်လေးနေခြင်း၊ ဇက်ကြောနာ
 ခြင်း၊ လည်ပင်းဝေဒနာ

gola gúcucá **غُلَا غُوْجُوْشْ** sore throat
 လည်ချောင်းနာခြင်း

gola mata **مَتْ** wheeze အသက်ရှူ
 လျှင်မြန်ပြည်သည်

gólai féla **فِلْ** occupy သိမ်းပိုက်
 သည်

golar bañdóni **بَنْدُنْ** tie, necktie လည်စည်း

golar fitá **فِتْ** tie, necktie
 လည်စည်း

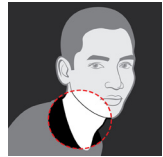
golat bazá **بَزْ** (something)
 stuck in throat လည်ချောင်းထဲမှာတစ်ဆို့နေသည်

golóic **غُلُوْيعْ** glass, cup ဖန်ခွက်

golot **غُلُوْٹْ** 1. mistake အမှား၊ 2. incorrect
 မှားသော၊ မမှန်ကန်သော

golot buzá **بُزْ** misunderstand နားလည်မှုလွဲသည်၊ မှားယွင်းစွာ နားလည်
 ထားသည်၊ တလွဲသဘောပေါက်သည်

golgola gorá **غُلْغُلْ** gargle
 ဟလိုတ်ကျင်းသည်



Public domain
 gola neck

golti **غَلَت** 1. fault အမှားအယွင်း 2. mistake အမှား 3. guilty အပြစ်ရှိသော

golti **جَلْبَ غَلَت** narrow path လမ်းကြား၊ လမ်းငယ်

gom **مَم** good ကောင်းမွန်သော

gom **gori** **گَر مَم** well ကောင်းကောင်း၊ ကောင်းမွန်စွာ

gom laga **لَا مَم** feel good နေကောင်းသည်၊ ချမ်းသာသည်၊ ပျော်ရွှင်နေသည် ?

gom mikká **مَكَم مَم** 1. better သာ သော၊ ပိုပြီးကောင်းသော 2. alright သင့်တင့်သော

gona **كُن** count ရေတွက်သည်

gono **كُن** dense, packed ထူထပ်သော

gono **كُن** viscous စေးကပ်သော၊ အရည်ပျစ်သော

gonó gonó **كُن كُن** often, frequently မကြာခဏ၊ ခဏခဏ

gono gono **فَعَاك** **gorá** **كُن فَعَاك** frequent urination မကြာခဏ ဆီးသွားသည်၊ ထပ်တလဲလဲအပေါ်သွားသည်

gonouya **كُن** fortune teller ဗေဒင်ဆရာ

gondá **كُن** **ganná** eclipse နေ(လ) ကြတ်ခြင်း

góndhá **كُن** 1. bell ခေါင်းလောင်း 2. cow bell ခလောက်၊ ဆွဲလဲ

góndhá **كُن** **góntha** **كُن** hour နာရီ

gónthi **كُن** **gónthi** **كُن** **gundi** kite ခွန်

gonti **كُن** counting ရေတွက်ခြင်း

gónthi **كُن** **gónthi** **كُن** bell ခေါင်းလောင်း

gonzi **كُن** 1. undershirt, tanktop စွပ်ကျယ်၊ အတွင်းခံအင်္ကျီ 2. polo shirt, collared T-shirt တီရှပ်၊ ရုပ်လက်တို

gop **كُن** chat, talk, conversation အပြော၊ စကားပြော ဆိုခြင်း

gor **كُن** street gutter ရေမြောင်း

gór **كُن** house, home အိမ်

gor salouya **كُن** **كُن** head of a household အိမ်ထောင်ဦးစီး



Dami96, CC BY-SA 4.0
gonzi 1
undershirt, tanktop

gór sára **كُن** shelterless, homeless အိမ်မဲ့အိမ်မဲ့၊ အမီးအကာမဲ့

gorá **كُن** 1. cause ဖြစ်လာစေသည် 2. do လုပ်သည်၊ ဆောင်ရွက်သည်

góra **كُن** water pot ရေအိုး

gorác **كُن** spoonful, mouthful, morsel အလှတ်၊ ထမင်းတလှတ်

gorib **كُن** **gorif** **كُن** 1. poor ဆင်းရဲ သော 2. poor person ဆင်းရဲသား

gorif gonda **كُن** the poor ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ

gorila **كُن** gorilla ဂေါ်ရီလာမျောက်ဝံ၊ လူဝံ

goróinna **كُن** fixed average price ပျမ်းမျှကျေးဇူး၊ ပျမ်းမျှဈေးနှုန်း

gorom **كُن** 1. heat, warmth အပူ 2. hot ပူသော 3. warm နွေးသော

gorom bazu **كُن** 1. jacket အပေါ်အင်္ကျီ 2. coat ကုတ်အင်္ကျီ 3. sweater အနွေးထည်

gorom gorá **كُن** heat အပူပေးသည်၊ နွေးအောင်လုပ်သည်၊ နွေးသည်

gorom gorom **كُن** hot and fresh ပူပြီး လတ်ဆတ်သော

gorom hal **كُن** summer နွေရာသီ

goromor **كُن** summer, hot season နွေရာသီ

górór gucci **كُن** family, immediate family မိသားစု

goróuya **كُن** doer, one who does something လုပ်သူ

goru **كُن** cow နွား

goru sóol **كُن** livestock ကျွဲနွား၊ တိရစ္ဆာန်၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်

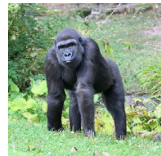
goru sora **كُن** herd ထိန်းကျောင်းသည်

gorur úlan **كُن** udder နို့အုံ

gorur dhakhthor **كُن** veterinarian, veterinary doctor တိရစ္ဆာန်ဆေးကုဆရာဝန်



Public domain
gora water pot



Rufus46, CC BY-SA 3.0
gorila gorilla

gorur gúu گُورُورُ سَاسُ cow pie, cow
poop နွားချေး

gorus sóo گُورُوسُ calf နွားကလေး၊ နွားငယ်

gorba گُورْبا visitor, guest ဧည့်သည်

gorbar gór گُورْبارْ گُورُ guest house
တည်းခိုခန်း

gorgora گُورْگُورْ roll လှိမ့်သည်၊ လိမ့်သည်

górgorá گُورْگُورْا death rattle သေခါနီးတံ
ခေါက်ခေါက်မြည်သံ၊ ဖုတ်လို့ကုန်ဖုတ်လို့ကုန်သံ၊ အသက်ငင်ခြင်း

gorgorai گُورْگُورْاي 1. fluently
လည်လည်ပတ်ပတ်၊ သွက်သွက်လက်လက် 2. easily,
naturally သွက်လက်စွာ၊ အလွယ်တကူ

gos گُوس yard ဝိုက်

gós haim گُوسْ هَيم yardstick ကိုက်တံ၊
တိုင်းတာကြိုး

gosa گُوسا accept လက်ခံသည်

gosái diya گُوسَایْ دَیْ submit,
return, give back, hand over အပ်ပေးသည်

gosi luwa گُوسِ لَوا receive back, take
back လက်ခံယူသည်

góca گُوسا rub ပွတ်တိုက်သည်

goto گُوسا 1. past ယခင်၊ အလျင်၊ အရင်၊ အတိတ်
ဖြစ်ရပ် 2. last ပြီးခဲ့တဲ့

goto hailla گُوسا هَیْلا yesterday မနေ့
က၊ မနေ့တုန်းက၊ ယမန်နေ့က

goyam گُوسامْ goyom گُوسامْ guava
မာလကသီး

goza گُوسا sweet fried snack sticks မုန့်ကြွပ်

gozob گُوسب curse ကျိန်စာ၊ ကျိန်ဆဲစကား

gozgoza گُوسگُوسا scold, chew out ဆူယူ
ကြိမ်းမောင်းသည်

góuk گُوسك greater painted-snipe ဆန်ကံတပ်
မျိုး

gouppwa گُوسپوا talkative စကားများသော၊
အပြောကြွယ်သော

góuçi گُوسچی clock, watch နာရီ

gúu گُو poop ချေး၊ မစင်

guña گُونا grumble, mutter ညည်းသည်၊ ဒေါသ
အကြိတ်သည်

gúañdá گُوانْدَا 1. plow sore, plough sore
ကျွဲနွားလည်ပင်းအနာ 2. sore အနာ၊ အသားပွန်းနေခြင်း

gúañya گُوانْیا rounded စက်ဝိုင်းသော၊ ဝိုင်းပတ်
လျက်

gui áf اُفْ سَیْ monitor lizard ဖွတ်

guiija گُویْیا base အထိုင်၊ အောက်ခြေ၊ အုပ်မြစ်

gúijja گُویْیا base အောက်ခြေ

guiija mas گُویْیا مَسْ bagrid catfish
ငါးရောင်

guillá mas گُویْلا مَسْ striped dwarf
catfish ငါးစင်ရိုင်းကြွက်ခြေ

gúith tha گُویْثْ ثَا stump သစ်တုံးတို

gudá گُودَا fish farm pond ငါးမွေးကန်

gudam gór گُودامْ گُورْ mud house
အိမ်၊ မြေကြီးတဲ

gudár ban گُودَارْ بَنْ dike
ရေလှောင်တံ၊
ရေကာတာ

gudhghuthi گُودْگُودْ uneasy conscience စိတ်မလုံသော၊
အသည်းယားသော

gul گُلْ 1. circle စက်ဝိုင်း၊ အဝိုင်း 2. sphere
စက်လုံး၊ အဝိုင်း

gul mes گُلْ مَسْ round table စားပွဲဝိုင်း

gul moris گُلْ مَریسْ black pepper
ငရုတ်ကောင်း

gula گُلْ fruit အသီး

gulá گُلْ swirl,
fountain, whirlpool ခရုပန်း၊ ဝဲ
ဂယက်၊ ဝဲကတော့

gula hoón گُلْ حُونا yellow-footed
green-pigeon ချိုးစိမ်း

gulail گُلْايل slingshot လောက်လေးခွ၊ လေးခွ

gulaf fúl گُلْ فُلْ rose
နင်းဆီပန်း

gulafi rong گُلْا فِ رَونْ pink
ပန်းရောင်

gulagala گُلْا گُلْ fruits, fruit
သစ်သီးဝလံ၊ အသီးအနှံ

gulam گُلْام slave ကျွန်၊
ကျေးကျွန်

gulami گُلْامی slavery ကျွန်ဘဝ၊ ကျွန်ခံခြင်း

guli گُلْ gun သေနတ်



Public domain
gudam gór mud
house



Parvathisri, CC BY-SA 3.0
gul moris black
pepper



Yug, Roby, Opspin, Yug
talk, CC BY-SA 3.0
gulail slingshot

guli mara مَ شِلْ مَလ် ကွဲ shoot ပစ်ခတ်သည်။
သေနတ်နံ့ပစ်သည်။

gulguilla گُلْگُلْ round ဝိုင်းသော၊ အဝိုင်း

gulkús گُلْگُلْ glucose ဂလူးကို့စ်
ဆေးသကြား။

gúm گُم sleep အိပ်ရေး၊ အိပ်စက်ခြင်း

gum gumar گُم گُم ocean roar,
sound of crashing waves ဟိန်းသံ၊ အော်သံ

gúm hança گُم هَنْچ sleep အိပ်ခြင်း

gúm hára گُم هَار snore ဟောက်သည်

gúm zaa گُم ز 1. sleep အိပ်နေသည် 2. fall
asleep, drop off အိပ်ပျော်သွားသည်၊ အိပ်မောကျသည်

gúm zai no fará گُم زاي ن فر失眠 insomnia အိပ်မပျော်နိုင်သောဝေရာဂါ

guman گُم pride, conceit ဘဝင်မြင့်ခြင်း

gúmot áñça گُم اَنْچ sleep
walk အိပ်ရင်းလမ်းလျှောက်သည်

gúmot fora گُم فَر fall asleep
အိပ်ပျော်သွားသည်

gumdoíjjá گُم دَوِيْج overcast, cloudy
weather မိုးအုပ်ဆိုင်းနေခြင်း၊ မိုးအုံ့ခြင်း

gumrá گُم ر mislead လမ်းမှားပြသည်၊ မှားယွင်း
စေသည်၊ ဖြားယောင်းသည်

gun گُن gratitude ကျေးဇူး

gún گُن earwax နားစာချေး

guna گُن wire, metal wire, uninsulated
wire နန်းကြိုး၊ ဓာတ်ကြိုး

guná گُن sin အပြစ်၊ အကုသိုလ်မှု၊ ဒုစရိုက်

gúna گُن fry ကြော်သည်

gúna گُن gúna zaga گُن زَك valley
တောင်ကြား၊ ချိုင့်ဝှမ်း

gunágar گُن اْگار sinner အပြစ်သား၊
အကုသိုလ်ကျူးလွန်သူ

gunári گُن اْري 1. compensation အလျော်ပေး
ခြင်း၊ နှစ်နာကြေး၊ လျော်ကြေး 2. loss ဆုံးရှုံးမှု

gunári diya گُن اْري دي compensate
အလျော်ပေးသည်၊ နှစ်နာကြေးပေးသည်

gundha گُن د gangster, gang member
လူဆိုးဂိုဏ်းဝင် 2. thug လူမိုက်လူဆိုး

gundhá گُن د cow chip, dried cowpat နွား
ချေးမြှောက်

gúng gas گُنْج gas lebbeck tree,
woman's tongue tree ကုက္ကိုပင်

gunguni گُنْج mite သဲ၊ ကမျှင်းနီ

gungguwañ گُنْج وَا rumbling
sound ဂျိုးဂျိုးဂျိုးဂျိုးသံ၊ တဝုန်းဝုန်းမြည်သံ

gunsí گُنْج س charm rope, charmed rope
belt for a toddler မန်းကြိုး

gura گُر young လယ်ရွယ်သော၊ အသက်ပျိုရွယ်သော

gura گُر 1. rotate လှည့်သည် 2. spin လှည့်သည်
ချာလည်ပတ်လှည့်သည်၊ လှည့်ပတ်သွားလာသည်

gúra گُر turn around ပြန်လှည့်၊ ပြန်လျှောက်

gúra گُر cover ဖုံးထားသည်

gúñra گُنْ horse မြင်း

gura fiça گُر فِ rice noodle pudding
မုန့်လုံး

gura fua گُر ف toddler, infant,
small child ကလေးငယ်

gura hale گُر ه childhood ကလေးဘဝ

gúra sóo گُر س foal မြင်းကလေး

guri گُر flour, powder အမှုန့်

guri isa گُر اْ is prawn ပုစွန်ဆိတ်

gúroni گُنْ lid အဖုံး

gurdá گُر د kidney ကျောက်ကပ်

gurgurar گُر ر stomach growl ဗိုက်
ထဲကတုတ်တုတ်မြည်သံ

guñça گُنْ 1. whole တစ်ခုလုံး 2. whole တစ်ခု
လုံး

guñça din گُنْ د the whole day,
all day long တစ်နေ့လုံး

gus گُس bunch အစည်း၊ အတုပ်

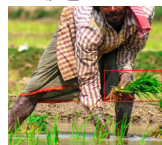
gus گُس achilles tendon ဖနောင့်ကြော

gusá گُس rice plant bunch ပျိုးစည်း

gusól گُس ل shower,
bath ရေချိုးခြင်း

gusól گُس menstruation မာသီလာခြင်း

gusól hána گُس ح bath
bathroom
ရေချိုးခန်း



© Pixabay License
gusá rice plant
bunch

gusso ሰጽፍ ሰጽፍ gusto ሰጽፍ meat
အသား

gusso bángga ሰጽፍ ሰጽፍ muscle
strain ကြွက်သားတင်းမာခြင်း

gúic ሰጽፍ ሰጽፍ bribe လာဘ်

gúic diya ሰጽፍ ሰጽፍ bribe, give a
bribe လာဘ်ထိုးသည်

gúca ሰጽፍ ሰጽፍ fist လက်သီး

gúca mara ሰጽፍ ሰጽፍ punch လက်သီး
ထိုးသည်

guccá ሰጽፍ ሰጽፍ anger, temper, wrath, upset,
ဒေါသ, အမျက်, စိတ်ဆတ်မှု

guccí ሰጽፍ ሰጽፍ guethi ሰጽፍ ሰጽፍ blood
relatives, clan ဆွေမျိုးသားချင်း, သွေးရင်းသားရင်း,
ဆွေမျိုးရင်းချာများ, မျိုးနွယ်

gutá ሰጽፍ ሰጽፍ poke ထိုးခြင်း

gutá ሰጽፍ ሰጽፍ diacritic အသံခွဲခြားသောသင်္ကေတ

gutá mara ሰጽፍ ሰጽፍ poke ထိုးသည်, ማ
က်သည်

guth guiththa andár ሰጽፍ ሰጽፍ pitchblack night ပိန်းပိတ်အောင်မှောင်သောည

guyáñ gaiñya ሰጽፍ ሰጽፍ in detail
အသေးစိတ်, အနုစိတ်

guz saá ሰጽፍ ሰጽፍ put in a corner or gap
မြစ်သလိုထားသည်

guza ሰጽፍ ሰጽፍ 1. person with a hunchback ကျောခုံး
သူ, ခါးကုန်း, ကျောတုရှိုသောလူ 2. hunched, stooped
ခါးကုန်းသော, ကျောခုံးသော

guzora ሰጽፍ ሰጽፍ 1. yell, shout အော်သည် 2.
scream ဟစ်သည်

guzorani ሰጽፍ ሰጽፍ 1. loud shouting
အော်ဟစ်သံ 2. loud crying သဲကြွေးသံ, သဲကြွေးသံ
အသံ, အသံခွဲခြားသော

H ح

háa ሰጽፍ ሰጽፍ 1. eat စားသည် 2. drink သောက်သည် 3.
smoke ဆေးလိပ် သောက်သည်

hañi ሰጽፍ ሰጽፍ step ሮግလမ်း

hái fara ሰጽፍ ሰጽፍ edible စားသုံးနိုင်သော

hái no fara ሰጽፍ ሰጽፍ inedible ሰ
စားနိုင်သော

háibar tel ሰጽፍ ሰጽፍ edible oil,
cooking oil စားသုံးဆီ

hañijja ሰጽፍ ሰጽፍ granary ကျို

hailla ሰጽፍ ሰጽፍ tomorrow မနက်ဖြန်

hailla ሰጽፍ ሰጽፍ yesterday မနက်, ယမန်နေ့က

háilla ሰጽፍ ሰጽፍ áilla 2 2 empty
အလွတ်, ህလာ, အခွဲ

háilla ሰጽፍ ሰጽፍ free အလွတ်, အားနေသော

haillazira ሰጽፍ ሰጽፍ cumin seed ሽီရာစေ့

haim ሰጽፍ ሰጽፍ bamboo strip ဝါးချောင်း

háin ሰጽፍ ሰጽፍ turn အလှည့်

haindá ሰጽፍ ሰጽፍ steep
river bank မြစ်ကမ်းပါးစောက်

háire ሰጽፍ ሰጽፍ alas ဖြစ်မှဖြစ်ရလေ, အလိုလေး

háicca ሰጽፍ ሰጽፍ kidney bean ဗိုလ်စားပဲ

háñit ሰጽፍ ሰጽፍ fallen over လဲကျသွားသော

hañit ሰጽፍ ሰጽፍ 1. sideways လဲ၍ 2. on the
side, on one's side လဲလျောင်း၍

háith ሰጽፍ ሰጽፍ áith ሰጽፍ ሰጽፍ sixty ခြောက်
ဆယ်

haiththa ሰጽፍ ሰጽፍ cut ဖြတ်တောက်သည်, ကိုက်ညှပ်
သည်

háiththa ሰጽፍ ሰጽፍ plow, harrow ထယ်, ထွန်

háiththa ሰጽፍ ሰጽፍ cram, stuff ထည့်သွတ်သည်,
မီသပ်ထည့်သည်

háñiththa mara ሰጽፍ ሰጽፍ harrow
ထွန်ယက်သည်, ထွန်မြစ်နဲ့ညှပ်သည်

háiban ሰጽፍ ሰጽፍ animal တိရစ္ဆာန်

hába ሰጽፍ ሰጽፍ feed အစားကျွေးသည်

hába ሰጽፍ ሰጽፍ hava ሰጽፍ ሰጽፍ air လေ

hábar math ሰጽፍ ሰጽፍ airport
လေဆိပ်, လေယာဉ်ကွင်း

hábar zaáñis ሰጽፍ ሰጽፍ hábar
jaáñis ሰጽፍ ሰጽፍ aircraft လေယာဉ်ပျံ

habil ሰጽፍ ሰጽፍ expert စော်သူ, ကျွမ်းကျင်သူ

hábizábi هَابِيزَابِي **ábizábi** أَبِيزَابِي
 ʔábiʔábi strange, weird, silly, ridiculous
 မဟုတ်ကဟုတ်က

habos هَابُوس **hagos** هَاغُوس 1.
 paper, sheet စာရွက် 2. contract စာချုပ်

habos fonna gorá هَابُوسُ فُونْنَا غُورَا **formá** فُورْمَا
 form a contract စာချုပ်ချုပ်ထားသည်

habos fúl هَابُوسُ فُل **bougainvillea**,
 paperflower စက္ကူပန်း

háda هَادَا **tobacco** ဆေးရွက်ကြီး၊ ကွမ်းစားဆေး

hañda هَانْدَا **cry** ငိုသည်

hañdá هَانْدَا **shoulder** ခုခံ

háda gas هَادَا غَاس **tobacco plant** ဆေးရိုးပင်

háadem هَادِيم **servant**
 အပိုင်းအစ၏ အစေ့

hadíra هَادِير **deck**
 chair ပက်လက်ကုလားထိုင်

hádiya هَادِيَا **gift**,
 present လက်ဆောင်

háddwa هَادْدْوَا **rough**
 ကြမ်းသော၊ အကြမ်း

háf هَاف **dream** အိပ်မက်

hafa هَافَا 1. shake,
 tremble လှုပ်သည်၊ တုန်လှုပ်သည် 2. vibrate တုန်ခါသည် 3.
 shiver တုန်သည်

hañfa هَانْفَا 1. shake လှုပ်သည် 2. vibrate,
 cause (something) to vibrate တုန်ခါသည်၊ လှုပ်ခါသည်

háfez هَافِيز **hafiz** ဟာဖီဇ်၊ ကုရ်အာန်တစ်ကျမ်းလုံး
 အလွတ်ကျွတ်မှတ်ထားသူ

háafot deká هَاافُوتُ دَكَا **dream**
 အိပ်မက်မက်သည်၊ အိပ်မက်မြင်သည်

hafúr هَافُور **mothball** ပရုတ်လုံး

háfsi هَافْسِي **black person** လူမည်း၊ ကပ္ပလီ

háfta هَافْتَا **captá** شَافْتَا **week**
 ရက်သတ္တပတ်၊ အပတ်

háji هَاجِي Hajji, Muslim pilgrim ဟာဂျီ

háki هَاكِ **army green**, dark green စစ်စိမ်း
 ရောင် ကာကီရောင်၊ အစိမ်းရင့်ရောင်

hákikot هَاكِكَوْت **reality** အဖြစ်အပျက်တရား၊
 သဘာဝကျမှု

hákim هَاكِيم **magistrate** တရားသူကြီး

hakku هَاكُّ **cousin** တစ်ဝမ်းကွဲညီ၊ တစ်ဝမ်းကွဲ
 အစ်ကို

hal هَال 1. season ဥတု၊ ရာသီ 2. period of time
 အချိန်ကာလ

hál هَال **river** မြစ်၊ ချောင်း

hál aga هَالَا آغا **headwaters**, source of a
 river မြစ်ဖျားခံချောင်း၊ မြစ်ဖျားဒေသ၊ မြစ်
 စ

hala هَالَا **black** အနက်ရောင်၊
 အမည်းရောင်

hála هَالَا **maternal aunt**
 အဒေါ၊ ဒေါကြီး

háñla هَانْلَا **ánla** أَنْلَا
 brother-in-law ယောက်ဖ

hala áiththa هَالَا آيْتْثَا **old thatch** သက်ငယ်အမိုးဟောင်း

hala áf هَالَا آف **dog-faced water snake** မြွေပုပ်ပ

hala isa هَالَا إِس **tiger prawn** ပုစွန်ဆိတ်

hala binibat هَالَا بِنِبِيبَات **black**
 sticky rice ကောက်ညှင်းငချုပ်

hala fainná áf هَالَا فَايْنَنَّا آف **crab-eating water snake** မြွေပုပ်ပ

hala hosur áf هَالَا هُوسُرُ آف **many-spotted cat snake** မြွေပွေးတစ်မျိုး၊ 2. golden
 flying snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

hala jontís هَالَا جَنْتِيس **jaundice**, icterus အသားဝါရောင်၊ 2. hepatitis အသည်း
 ရောင်ရောင်

hálak هَالَاك 1. killed, destroyed အသတ်ခံရ
 သော 2. death penalty, death sentence သေဒဏ်

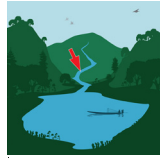
hálaká هَالَاكَ **hálaké** هَالَاكَ **actually** အမှန်တကယ်၊ တကယ်တော့

halantor áf هَالَانْتَرُ آف **Dussumier's water snake** ရေမြွေတစ်မျိုး

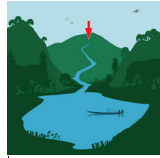
hálar zamai هَالَارْ زَمَائِي **uncle**
 (mother's sister's husband) ဦးလေး

hálás هَالَاس **finished** ဖြီးမြဲ

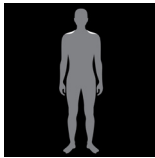
hálás gorá هَالَاسُ غُورَا **release**, set
 free လွှတ်ပေးသည်၊ လွှတ်မြှောက်စေသည်



Public domain
hál river



Public domain
hál aga
 headwaters, source
 of a river



Public domain
hañda shoulder



© Pixabay License
hadíra deck chair

háales هَاطِلَيْدْ خَلْسْ pure, guileless ရိုးသား
ဖြောင့်မတ်သော

hali هَاطِلْ hálí soot ကျပ်ခိုး၊ အိုးခဲ

hálí át هَاطِلْ لُفْلَدْ خَلْ أَتْ empty-handed
လက်ချည်းသက်သက်၊ လက်လွတ်

hálīga هَاطِلْဂَا hálīga هَاطِلْط alone တစ်ဦး
တည်း၊ တစ်ယောက်ပဲ

hálím هَاطِلْمْ hálím هَاطِلْမဟာလိမ်ဟင်း၊ ဂန့်ဂျီ

háalot هَاطِلْ هَاطِلْ condition, situation လက်ရှိ
အနေအထား၊ အခြေအနေ

hálowa هَاطِلْ هَاطِلْ állwa هَاطِلْ
hálím halwa ဟလဝါ

halma هَاطِلْ هَاطِلْ blue dye
powder ဆိုးဆေး

ham هَاطِلْ 1. work အလုပ် 2.
occupation, job အလုပ်အကိုင် 3.
action လုပ်ရပ်၊ ပြုလုပ်မှု၊
လုပ်ကောင်ချက်၊ အပြုအမူ

ham gorá هَاطِلْ 2. work, do, act, labor အလုပ်လုပ်သည်

ham goróuya هَاطِلْ 3. laborer,
worker အလုပ်သမား၊
လုပ်သား

ham horos هَاطِلْ 4. work အလုပ်
လုပ်ငန်း

ham sará هَاطِلْ 5. jobless အလုပ်လက်မဲ့

ham zanouya هَاطِلْ 6. skilled
worker, expert အတွေ့အကြုံရှိသူ၊
ဝါရင့်ကျွမ်းကျင်သူ

hama هَاطِلْ 7. earn ငွေရှာသည်

hama هَاطِلْ 8. shave မှတ်ဆိတ်ရိတ်သည်၊ အမွေးရိတ်
သည်

hámaká هَاطِلْ 9. hameka هَاطِلْ
definitely ဧကန်မှန်၊ အသေအချာ၊ တကယ့်ကို

hámál mara هَاطِلْ 10. pile, stack
ပုံထားသည်

hamani هَاطِلْ 11. income, earnings ဝင်ငွေ

hameñ هَاطِلْ 12. ferrule အမွှေး၊ ကိုက်

hámil هَاطِلْ 13. pregnancy ကိုယ်ဝန်

hámil úwa هَاطِلْ 14. be pregnant
ကိုယ်ဝန်ဆောင်သည်



Monir Shrabnamonir, CC
BY-SA 4.0
hálím haleem



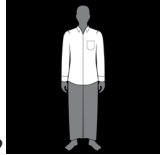
Public domain
hálowa halwa

hámil cek gorá هَاطِلْ 15. check on the pregnancy, do a pregnancy
checkup ကိုယ်ဝန်ဆေးသည့်

hamis هَاطِلْ 16. kemiz shirt
အင်္ကျီ၊ ရှပ်အင်္ကျီ

hámicá هَاطِلْ 17. always အမြဲတစေ၊ အမြဲတမ်း 2.
forever ထာဝရ

hamor fuñzá هَاطِلْ 18. workload အလုပ်တာဝန်၊
လုပ်ငန်းပမာဏ



Public domain
hamis shirt

hamot góla هَاطِلْ 19. be hired
အလုပ်ရသည်၊ အလုပ်ဝင်သည် 2. hire အလုပ်ခန့်သည်

hámba هَاطِلْ 20. electric pole, utility pole
မီးတိုင်၊ ဓာတ်တိုင်

Hámboli هَاطِلْ 21. hánbali هَاطِلْ
Hánbali school ဟန်ဘလီဂိုဏ်း

hámlla هَاطِلْ 22. hamala هَاطِلْ
attack တိုက်ခိုက်ခြင်း

han هَاطِلْ 23. ear နားရွက်၊ နားရွက်

han uñta هَاطِلْ 24. itchy ear နားယာခြင်း

han fáça هَاطِلْ 25. ear discharge နားအုံထဲမှ အရည်ယို
ထွက်ခြင်း

han fúra هَاطِلْ 26. pierce ear နားထိုးသည်

han gutóni هَاطِلْ 27. ear spoon
နားအချေးထုတ်တံ

han haça faik هَاطِلْ 28. crested
treeswift သစ်ပင်ပျံလွှား

han hoñra هَاطِلْ 29. ear pain, earache နား
ကိုက်ခြင်း

han saba هَاطِلْ 30. sideburns ပါးမုန်းမွေး၊ ပါးဖြိုင်းမွေး

han thonthona هَاطِلْ 31. earache နား
ကိုက်ခြင်း

han thúañ هَاطِلْ 32. inflammation at the
outer ear နားရွက်ရောင်ရမ်းခြင်း

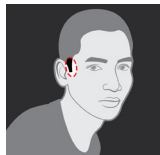
hana هَاطِلْ 33. 1. hole အပေါက် 2. one-eyed မျက်စိ
တစ်ဖက်ကန်းသော၊ မျက်စိတစ်ဖက်လပ်သော



Public domain
han ear



Public domain
han gutóni ear
spoon



Public domain
han saba sideburns

hána ḥáṇi meal အစားအစာ

háñna háñni ḥan ḥan death match, deadly confrontation သေချေရှင်ရေး ရန်တိုက်ပွဲ

hána hózom úwa ḥan ḥan have good digestion အစာကြေလွယ်သည်

hane hom fúna ḥan ḥan be hard of hearing နားလေးသည်

hani ḥan pot cloth, potholder အဝတ်စုတ်၊ လက်နီး

hani ḥan kani ḥan 0.4 acres ၀.၄ ဧက

hani boga ḥan pond heron ဗျိုင်းအောက်၊ ဗျိုင်းနွမ်း

háani no aá ḥan have a lack of appetite စားချင်စိတ်မရှိဘဲနေသည်၊ ခံတွင်းပျက်သည်

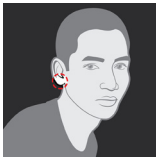
hanifáça ḥan hot pad, kitchen towel, coarse cloth အဝတ်စုတ်၊ အထည်ကြမ်း၊ လက်နီး

Hánifi ḥan Hanafi school ဟာနီဖီဂိုဏ်း

hanor loti ḥan earlobe နားပန်

hanor tali ḥan eardrum နားခင်း၊ နားစည်မြွေ

hanortú fuiñc aá pus discharge from ear နားထဲက ပြည်ထွက်ခြင်း



Public domain
hanor loti earlobe

háandan ḥan clan ဗျိုးနွယ်လူ၊ ဗျိုးရိုးစု

háandani ḥan high class ဆွေကြီးမျိုးကြီးဖြစ်သော၊ ဆွေမျိုးသားကောင်းသော

hándha ḥan piece အပိုင်းအစ၊ အစိတ်၊ အမြွှာ၊ အပဲ

hanfúl ḥan earring နားကပ်၊ နားဆွဲ၊ နားကွင်း

hánhán ḥan torn to pieces, torn to shreds အပိုင်းအစ၊ အတုံးတုံး

hánnaggáne 1. automatically အလိုအလျောက် 2. for nothing, in vain အချည်းနှီး၊ အကြောင်းမဲ့၊ သက်သက်မဲ့ 3. for no reason အကြောင်းမဲ့

hánnak ḥan for no apparent reason အကြောင်းမဲ့၊ အကြောင်းပြချက်မရှိဘဲ

hánnaksún ḥan for no reason, without any reason အကြောင်းမဲ့၊ အကြောင်းမရှိဘဲ

har ḥan 1, whose မည်သူ၏၊ ဘယ်သူ့ရဲ့ 2, to whom ဘယ်သူကို

hára ḥan quickly, hurry up အမြန်၊ မြန်မြန်

hára ḥan snatch လုယူသည်၊ ဆုပ်ကိုင်ဆွဲယူသည်

hára ḥan lose, be defeated ဆုံးရှုံးသည်၊ ရှုံးနိမ့်သည်

hañrá ḥan aañránga chickenpox, varicella ရေကျောက်

háñra ḥan bier, stretcher for dead body အလောင်းထမ်းစင်



KannanVM, CC BY-SA 4.0
háñra bier, stretcher for dead body

hára hári kélaá ḥan gamble လောင်းကစားသည်

háram ḥan prohibited, forbidden တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားသော၊ ခွင့်မပြုသော

hárami ḥan 1. uncaring လျစ်လျူပြုသော၊ စာနာစိတ်မရှိသော 2. forbidden, unlawful, prohibited တရားမဝင်သော၊ ခွင့်မပြုသော

haré ḥan whom မည်သူကို၊ အဘယ်သူကို

háñri kurá ḥan ostrich ငှက်ကုလားအုတ်

harí luwa ḥan 1. grab, snatch လုယူသည်၊ လုယက်သည် 2. usurp အတင်းအဓမ္မလုယူသိမ်းပိုက်သည်

harigor ḥan 1. chef စားဖိုမှူး 2. baker မုန့်ဖုတ်သူ၊ မုန့်ဆီရာ

háru ḥan bangle, bracelet လက်ကောက်

harúl ḥan young cow (heifer) နွားမတမ်း၊ နွားပျိုမ

harbar ḥan business အလုပ်အကိုင်၊ လုပ်ငန်း

harbari ḥan hotshot မိုက်ရှူးရဲ၊ စောက်ပို

hároni ḥan harmonium ဟာမိုနီးယမ်

hárr ḥan 1. every တိုင်း 2. all အားလုံး

hárr mikká ḥan all around ပတ်ပတ်လည်မှာ၊ ဘက်ပေါင်းနံ့မှာ၊ အရပ်ရပ်မျက်နှာမှာ

haça ḥan 1. cut ကိုက်ညှပ်သည် 2. cut oneself ရှသည်

haça síra ḥan 1. cut up ကိုက်ညှပ်များသော၊ အပိုင်းပိုင်းလှီးဖြတ်သော 2. cuts ကိုက်ညှပ်များ

háçail ḥan bedroom အိပ်ရာခန်း

háas ḥan closest, most trusted (friend) အရင်းနှီးဆုံးဖြစ်သော၊ ယုံကြည်မှုအရှိဆုံးဖြစ်သော

háñs **هَنْسُ** 1. uniform တူညီဝတ်စုံ 2. die, casting mold သွန်းပုံ

haás gori **هَاسْ غورِ** especially အထူးသဖြင့်

hañsa **هَنْس** edge အနား၊ ဘေးဘက်

háñsa **هَنْس** true အမှန်၊ မှန်ကန်သော

hañsari **هَنْسَارِ** 1. court တရားရုံး 2. local administration office ဒေသဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး 3. city hall မြို့တော်ခန်းမ

hañsé **هَنْسِ** near, close အနီးအနားမှာ၊ အနီးတွင်

hasé haicca **هَاسِ هَاسِ** closely နီးကပ်စွာ

hañsi **هَنْسِ** sickle တံစဉ်

háñsi **هَنْسِ** shallow basket တောင်း

hañsi surá **هَنْسِ سُرَا** oriental pied hornbill အောက်ချင်း

hásolót **هَاسُولُوتْ**

hásiyót **هَاسِယُوتْ**

hássá **هَاسَّاسْ** 1.

behavior အပြုအမူ၊ အနေအထိုင် 2.

character အကျင့်စရိုက်

hásorot gorá **هَاسُورُوتْ غُورَا** feel jealous မနာလိုသည်

háñsura **هَنْسُورَا** swim ရေကူးသည်

hasharbar **هَاشَرْبَارْ** 1. daily activity နေ့စဉ်အလုပ်အကိုင် 2. business, work စီးပွားရေး၊ အလုပ်၊ လုပ်ငန်း

hañc **هَنْسْ** cough ချောင်းဆိုးခြင်း

hañcáni becí úwa **هَنْسَانِ بَاصِ اُؤْ** increased coughing, severe cough ချောင်းတစ်အားဆိုးသည်

hañcáni hom úwa **هَنْسَانِ هَمْ اُؤْ** decreased coughing ချောင်းဆိုးသက်သာသည်

háñci **هَنْسِ** wether (castrated goat) ရှေးသင်းသောဆိတ်

háñci gorá **هَنْسِ غُورَا** castrate သင်းကွပ်သည်

háñci goru **هَنْسِ غُور** ox, bullock နွားထီး

hañcile leththwa áá **هَنْسِلِ لَئْثْوَا** productive cough ချောင်းဆိုးရင် သလိပ်ဟက်သည်



© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
háñsi shallow basket

háñcor **هَنْسُورْ** áñcor **اَنْسُورْ** The Last Judgment တရားစီရင်

háñt **هَنْتْ** seven ခုနစ် ၇

háta **هَاطَا** error, mistake, fault, physical lack အနာအဆာ၊ အမှား၊ ချို့ယွင်းမှု

háta úwa **هَاطَا اُؤْ** bloody diarrhea သွေးပါဝမ်းသွားသည်

háta hosuri **هَاطَا هُوسُورِ** mistakes အမှားအယွင်း

hátai biaram **هَاطَا بَارَمْ** dysentery သွေးဝမ်းကိုက်ရောဂါ

hatar **هَاطَرْ** 1. row အတန်း 2. line, queue လိုင်း၊ အတန်း

hátaro **هَاطَارُ** hoñtoro **هَنْتُور** seventeen ဆယ့်ခုနစ် ၁၇

háñtini **هَنْتِنِ** female elephant, elephant cow ဆင်မ

hátiyar **هَاطِيارْ** átiyar **اَاطِيارْ**

1. tool ကိရိယာ၊ တန်ဆာပလာ 2. arms, weapons လက်နက်များ

hátdiya **هَاطِدِ** peep, peek ချောင်းကြည့်သည်

háth ethek **هَاطْ اِثْ** heart attack နှလုံးဖောက်ပြန်မှု၊ နှလုံးလေဖြတ်ခြင်း

háthi **هَاطِ** pure, real, genuine စစ်မှန်သော၊ အစစ်၊ အစစ်အမှန်

haththa **هَاطْطَا** recliner, reclining chair, lounge ပက်လက်ကုလားထိုင်

haththa diya **هَاطْطَا دِ** cross out, x out ကြက်ခြေခတ်သည်

haththól **هَاطْطُولْ** jack fruit ပိန္နဲသီး

haththolor kuāñ **هَاطْطُولُورْ كُؤَانْ** aril of jack fruit ပိန္နဲစေ့၊ ပိန္နဲသီးအမြှာ

haththuc **هَاطْطُ** muzzleloader တူးသေနတ်

hawa **هَاطَا** 1. raven, crow ကျီးကန်း၊ ကျီးနက် 2. house crow ကျီးကန်း

hawa **هَاطَا** Eve ဧဝ၊ ဟောင်ဝါ

hawa gúm **هَاطَا غُ** dozing ငိုက်သည်၊ အိပ်ငိုက်သည်

háaza **هَاطَا** crisp-fried pastry ခါကျာမုန့်

házana tulúuya **هَازَنَ تُلُوْوَا** tax collector, fee collector အခွန်ကောက်သူ၊ အခွန်စည်းကြပ်သူ

háazar **هَازَار** edible စားလို့ရသော၊ စားနိုင်သော၊ စားရကောင်းသော

házar theinggá **هَازَارْ تِيْنْဂَا** azartheinggá **هَازَارْ تِيْنْဂَا** millipede ပိုးနားသန်း၊ ကင်းနားသန်း၊ ကင်းခြေများ

hañzi **هَانْزِي** sour soup ဟင်းချိုရည်

hañzi **هَانْزِي** 1. judge တရားသူကြီး၊ 2. marriage officiant လက်ထပ်အရာရှိ

házir **هَازِير** present ရောက်လာသော

házir úwa **هَازِيرْ أُوْا** be present, appear တက်ရောက်သည်၊ မျက်မှောက်ရောက်ရှိနေသည်

hazol **هَازِل** eye shadow ကာချယ်

házoni **هَازُونِي** makeup အလှပြင်စွည်း

hazor **هَازَر** useful အသုံးဝင်သော

hazot **هَازُوت** necessary, needed မဖြစ်မနေ လိုအပ်သော

házur **هَازُور** hazur gula **هَازُورْ گُلْ** date **هَازُورْ** date ဇွန်ပလွမ်း

házur gas **هَازُورْ گَاس** date palm **هَازُورْ** ဇွန်ပလွမ်း

háñzwa añdā **هَانْزْوَا اَنْدَا** nightblind person ကြက်မျက်သင့်သူ၊ ညမျက်ကန်း

héfazot **هَفَازُوت** safety လုံခြုံမှု

héfazot gorá **هَفَازُوتْ گَرَا** take care of, look after ပြုစုစောင့်ရှောက်သည်

hékarot **هَكَارُوت** contempt အထင်သေးခြင်း

héknot **هَكَنُوت** hédmot **هَكَدْمُوت** 1. competence, ingenuity လိမ္မော်နပ်မူ 2. caretaking, assisting ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း

héknot **هَكَနُوت** service, aid, support, relief, assistance စောင့်ရှောက်ပြုစုခြင်း၊ အကူအညီ၊ အထောက်အကူ၊ အရေစိုက်ခြင်း

héknot gorá **هَكَنُوتْ گَرَا** care for, look after အလုပ်အကျွေးပြုသည်၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်သည်

hélikopthar **هَلِيْكَوْပَتْထာ** helicopter ရဟတ်ယာဉ်

héñça **هَنْچَا** vagina မိန်းမလိင်အင်္ဂါ

hímmot **هِيْمْمُوت** bravery, courage သတ္တိ၊ ရဲရင့်စိတ်ဓာတ်

hímmot ola **هِيْمْمُوتْ اَلَا** brave, courageous ရဲရင့်သော

híndi **هِيْنْدِي** Hindi ဟိန္ဒီဘာသာစကား

híndu **هِيْنْدူ** Hindu ဟိန္ဒူဘာသာဝင်

híra **هِيْرَا** diamond စိန်

hírafúl gas **هِيْرَاْفُلْ گَاس** flame tree, peacock flower **هِيْرَاْفُلْ** စိန်ပန်းပင်

híssa **هِيْسَا** 1. part အစိတ်အပိုင်း၊ 2. piece အပိုင်း၊ အစိတ်၊ အစအန

hóon **هَوْن** small bridge တံတားငယ်

hoo gorá **هَوْ گَرَا** vomit အော့အန်သည်၊ ပျို့အန်သည်



SH Saw Myint, CC BY 4.0
hóon small bridge

hóñi **هَوْنِي** popped rice ဆန်ပေါက်ပေါက်

hoói fara **هَوْئِيْ فَارَا** know သိသည်

hoñi fuçi mas **هَوْنِيْ فُؤْشِيْ مَسْ** shad ငါးသလောက်သောက်ဖ၊ ဟဲရင်းငါးတစ်မျိုး

hoñi mas **هَوْنِيْ مَسْ** climbing perch ငါးခြေဖ

hoijjar ouñl **هَوِيْجْဂျာ اُونْل** index finger လက်ညှိုး

hoñikka **هَوْنِيْكَ** where ဘယ်ကို၊ ဘယ်နေရာကို

hoila **هَوِيْلَا** charcoal, coal မီးသွေး

hoilla **هَوِيْلَا** holiza **هَوِيْلَا** 1. liver အသည်း၊ 2. heart အသည်း၊ နှလုံးသား



© Pixabay License
hoila charcoal, coal

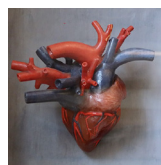
hoilla **هَوِيْلَا** plastic bag, shopping bag ကြပ်ကြပ်အိတ်၊ ဈေးဝယ်အိတ်

hoilla dufdufa **هَوِيْلَا دُفْدُفَا** palpitation ရင်ခုန်ခြင်း၊ နှလုံးတုန်ရင်တုန်ခြင်း



Public domain
hoilla 1 liver

hoillar gura hoñra **هَوِيْلَارْ گُورَا هَوْنْرَا** ache in the chest, chest pain ရင်ပတ်နာခြင်း



Zytheme, CC BY 4.0
hoilla 2 heart

hoillar gura sissiya **هَوِيْلَارْ گُورَا سِيْسِيَا** chest discomfort ရင်ပတ်နာခြင်း

hoinsoil حَبَل خَيْسَل millet လူး၊ ဆပ်၊
နံ့စားပြောင်း

hoiñčá خَنْبَر كَبْش snake gourd ပဲလင်းမြွေ၊ ပုံလုံသီး

hoiñčá haçoni حَنْبَر كَبْش peeler
အခွံခွာကိရိယာ

hoicca حَبْل أَحْمَد unmarried young adult အပျို

hoicca manúic مَعْش أَحْمَد young man, young woman, youth လူငယ်၊ လူပျို

hoitor حَبْل خَيْت pigeon, dove ချုံ၊ ချို

hoiña حَبْل خَيْت papaya သဘောသီး

hóouñk حَبْل خَنْب snail ခရုပက်ကျိ

hobor حَبْل خَب grave
သင်္ချိုင်းဂူ၊ အုတ်ဂူ

hóbor حَبْل خَب news,
information သတင်း

hóbor huwá حَبْل خَو inform အကြောင်းကြားသည်၊ သတင်းပေးသည်၊
သတင်းစကားပြောသည်၊ ပြန်ကြားအသိပေးသည်

hóbor luwa حَبْل خَب inquire after, get
information သတင်းယူသည်၊ စုံစမ်းမေးမြန်းသည်

hóbor nama حَبْل خَب written notice,
flyer ကြော်ငြာစာ၊ လက်ကမ်းစာစောင်

hóbora hóbora حَبْل خَب touch with (somebody) ဆက်သွယ်ခြင်း

hóbori habos حَبْل خَب newspaper သတင်းစာ

hóborgwa حَبْل خَب messenger ဆက်သား၊
သတင်းပို့သူ

hoborstán حَبْل خَب graveyard,
cemetery သင်္ချိုင်း၊ သုသာန်၊ ကပရိစတာန်

hodi حَبْل خَب prisoner အကျဉ်းသား

hodi bana حَبْل خَب 1, imprison
ထောင်ချသည်၊ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်သည် 2, take (somebody)
hostage စားစာခံလုပ်သည်၊ စားစာခံအဖြစ်ဖမ်းသည်

hodoma حَبْل خَب fungal infection အရေပြားရိုး
စွဲခြင်း၊ ပွေ

hodú حَبْل خَب 1. bottle gourd, calabash ဘူးသီး 2.
squash ဖရုံမျိုး

hodú fičá حَبْل خَب calabash fries
ဘူးသီးကြော်

hoduggún حَبْل خَب how many
ဘယ်လောက်

hodún حَبْل خَب 1. how
much ဘယ်လောက်လဲ 2. how
many ဘယ်နှခါ၊ ဘယ်နှလုံး

hoddá حَبْل خَب log သစ်လုံး

hoddá حَبْل خَب cup, bowl
ပန်းကန်လုံး၊ ဟင်းခွက်

hoddafuti حَبْل خَب butterfly လိပ်ပြာ

hofón حَبْل خَب shroud
အလောင်းကိပ်ပတ်သည့် အဝတ်စ၊
အလောင်းလွှမ်းစောင်

hoj حَبْل خَب Hajj, Islamic pilgrimage ဟာဂျ်ဝတ်ပြု
ရေးခရီးစဉ်

hojja gorá حَبْل خَب hoziya gorá
quarrel, fight
ခိုက်ရန်ဖြစ်သည်

hók حَبْل خَب 1. right ရပိုင်ခွင့်၊ အခွင့်အရေး 2.
truthfulness အမှန်တရား

hók حَبْل خَب fold ခေါက်သည်၊ ချိုးသည်

hók gorá حَبْل خَب fold ခေါက်သည်၊
ကျေးသည်

hók manúic حَبْل خَب trustworthy person ချီးသားမှန်ကန်သူ၊
ဖြောင့်မတ်သောလူ

hókum حَبْل خَب order, command အမိန့်

hókum ola حَبْل خَب administrator
အုပ်ချုပ်သူ၊ ကြီးကြပ်ရေးမှူး

hókum diya حَبْل خَب give order
အမိန့်ပေးသည်၊ အမိန့်ထုတ်ပြန်သည်

hókum gorá حَبْل خَب command
အမိန့်ပေးသည်

hokúmot حَبْل خَب government အစိုးရ

hókumot gorá حَبْل خَب govern, rule စိုးမိုးချယ်လှယ်သည်၊
အုပ်စိုးသည်

hókdar حَبْل خَب a person of integrity
ချီးသားသူ၊ စိတ်ထားမှန်သူ

hókkan حَبْل خَب okkan truth,
the right one အမှန်တရား

hókkot حَبْل خَب ethical ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ၊
အမှန်တရားဆိုင်ရာ

hol حَبْل خَب sewing machine အုပ်ချုပ်စက်

hol حَبْل خَب trap ထောင်ချောက်

hoñól حَبْل خَب dove, pigeon ချို၊ ခို



TBhagat, CC BY-SA 4.0
hodú 1 bottle
gourd, calabash



Fawaz, tairou, CC BY-SA
4.0
hóouñk snail

hooñil fata **هفنل فتل** new leaf အရွက်နု

hóla **هفلا** ceramic **هفلا** ceramic pan မီးတုံး

hóla **هفلا** threshing ground, threshing floor တလင်း

hoñla **هفنل** orange (fruit) ရှောက်ချိုသီး၊ ကမ္ဘလာသီး

hóoñla fúl **هفنل** water lily, lotus **هفنل** water lily, lotus **هفنل** water lily, lotus

hólibá **هفلبا** tailor (male), seamstress (female) အပ်ချုပ်သမား

holom **هولم** pen ဘောပင်၊ ဖောင်တိန်၊ ကလောင်တံ

hólom meçi **هولم مېچي** chalk မြေဖြူ

hólong **هولون** cow bell နွားလောက်

holla **هولا** head ဦးခေါင်းပိုင်း

hom **هوم** few, little, less နည်းနည်းပါးပါး၊ အနည်းငယ်

hom úwa **هوم اؤوا** 1. subtract နုတ်သည် 2. decrease, reduce လျှော့လာသည်

hom gorá **هوم گورا** decrease, reduce လျှော့ချသည်

hom híssa **هوم هيسا** 1. minority လူနည်းစု၊ အနည်းစု 2. few, a little အချို့သော၊ အနည်းငယ်၊ နည်းနည်းလေး

homa **هوما** 1. reduce လျှော့ချသည်၊ နည်းသွား 2. decrease လျော့နည်းလာသည်

homai féla **هوماي فېلا** decrease လျော့နည်းသွားသည်၊ လျော့သည်

homaskom **هوماشكوم** at least အနည်းဆုံး

homi zaa **هومي زاء** 1. decrease, become less လျော့သွားသည် 2. go down ကျဆင်းသည်၊ နိမ့်ကျသွားသည်

homot **هومت** minimum အနည်းဆုံး

hombol **هومبول** blanket စောင့်

hombocca fúl **هومبوکا فۇل** jasmine စံပယ်ပန်း

hommán **هوماန်** at least အနည်းဆုံး



Public domain
hóla¹ ceramic
toasting pan



Stan Zurek, CC-BY-SA 3.0
hóla² threshing
ground, threshing
floor

hon **هون** which, what ဘယ်အရာ၊ ဘယ်၊ ဘာ၊ မည်သည်

hon mikká **هون ميكا** honikka² which direction ဘယ်ဘက်ကလဲ၊ ဘယ်ကနေ

hon tará **هون تارا** 1. who ဘယ်သူများ 2. whom ဘယ်သူများကို

hone **هون** 1. who ဘယ်သူ၊ မည်သူ 2. which ဘယ်၊ မည်သည်

hónni **هونني** comb ဘီး

honikka **هونیکا** anybody တစ်စုံတစ်ယောက်၊ မည်သူမျှ

honikka **هونیکا** anywhere, anyplace ဘယ်နေရာမှာမှ၊ အဘယ်မှာမျှ

honikká **هونيككا** anyone ဘယ်သူမဆို

honó **هونو** 1. any ဘာမှ၊ ဘယ်လိုမှ 2. ever ဘယ်တော့မှ

honó óttot noó **هونو اوتتوت نوو** never ဘယ်အခါမှ၊ ဘယ်တုန်းကမှ

hono kessú **هونو كسس** something တစ်စုံတစ်ခု၊ တစ်စုံတစ်ရာ

hono mockil náí **هونو موكيل ناي** no problem ကိစ္စမရှိဘူး၊ ပြဿနာမဟုတ်ပါဘူး

honó zaga **هونو زگا** anywhere, anyplace တစ်နေရာရာမှာ

honódin **هونودين** never ဘယ်တော့မှ

hónóur **هونوور** cow muzzle ပါးချို၊ နှုတ်စွပ်

hónða **هوندا** digging bar ထိုးတံ၊ သံတူးခွင်း၊ သံချောင်း

hondila **هونديلا** how ဘယ်လို

honkór **هونكور** concrete ကွန်ကရစ်

honnántu **هونان্তু** from where, from which (place) ဘယ်နေရာက

honnót **هوننوت** where at ဘယ်နေရာမှာ

honnúnne **هوننوننه** 1. who ဘယ်သူများ 2. which ဘယ်များ၊ မည်သည်များ

honnwá **هوننوا** who ဘယ်သူ

hontaráttu **هونتاراத்து** from whom ဘယ်သူများဆီမှ



CC-BY-SA 3.0
hónða digging bar

hontú **هَنْتُ** hontí **هَنْتِ** hottú **هَنْتْ**
from where ဘယ်ကလဲ

hónzon **كُفْمَلَمَل** white wagtail မြီးညောင်ငှက်

hoppa **هَقَقَصَ حَرَبٌ** crane truck, mobile crane
ဝန်ချီစက်၊ ကရိန်း

hoppi **هَقَقِرَ حَبٌ** cabbage ဂေါ်ဖီထုပ်

hór **خَرٌ** 1. liquidity mud, muddy water 2.
dregs အနည်

hoor **هَوْرٌ** 1. clothes အဝတ်အစား 2. fabric ပိတ်စ၊
အထည်

hoór **هَوَالٌ** curse ကျိန်စာ၊ ကျိန်ဆဲစကား

hor hora **هَوْرَ هَوْرَ** cluck ကတော်ကတော်
တွန်သည်

hor hora bat **هَوْرَ هَوْرَ** cold
rice ထမင်းအေး၊ ကျွန်ထမင်း

hoor musora **هَوْرَ مَسْرَ** wring လိမ်
ညှစ်သည်။ အဝတ်ရေညှစ်သည်

hoor suor **هَوْرَ سَوْرَ** clothes
အဝတ်အစား

horá **كْرَ** korá **كْرَ** three hundredths of
an acre ကော်ရ

hoñra **حَرٌ** ache (stomach, head) ကိုက်ခြင်း၊
အကိုက်အခဲ

hoñra **حَرٌ** bite ကိုက်သည်

hoñra hoñri **حَرٌ حَرٌ** 1. quarrel,
argument ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း၊ စကားများခြင်း 2. chaotic
crowd လူအုပ်ကြီး၊ လူအတိုးအကြွတ်၊ လူပြည့်ကျပ်နေခြင်း

hoñra sóin **حَرٌ سَيْنِ** winged bean
ပဲစောင်းလျား

hórai **خَرٌ** 1. urinary obstruction ဆီးချုပ်
ရောဂါ 2. oliguria, hypouris ဆီးချုပ်ရောဂါ၊ ဆီးနည်းခြင်း

hórai úwa **أَوْ** bladder
irritation, urinary infection ဆီးကျင့်

hórai diya **دِي** melt အရည်ကျို
သည်။ အရည်ပျော်စေသည်

hórai féla **فَلٌ** melt အရည်ပျော်
စေသည်။ အရည်ကျိုသည်

hóraf **خَرْفٌ** bad ဆိုးဝါးသော၊ မကောင်းသော

hóraf úwa **أَوْ** damage
ပျက်စီးသည်

hóraf manúic **مُنُشٌ**
villain, bad person လူဆိုး၊ လူမိုက်

hóraf nam úwa **أَوْ** get a bad name
နာမည်ပျက်သွားသည်

horáfi **خَرْفٌ** evil မကောင်းသော

horán **خَرْنٌ** summer နွေရာသီ

horan fuk **فُكٌ** horam fuk **فُكٌ**
bedbug ကြမ်းပိုး

horat **خَرْتٌ** 1. alms အလှူပစ္စည်း၊ ဒါန 2.
charity စွန့်ကြဲလှူဒါန်းခြင်း 3. donation အလှူဒါန

horat diya **دِي** donate, give
charity လှူဒါန်းသည်

horat magouya **مَكِّي**
beggar သူတောင်းစား

hoñri dóra **دُرٌ** labor
contractions သားဖွားရန်ခိုက်နာခြင်း

hóri gas **گَسٌ** 1. pine tree
ထင်းရှူးပင် 2. Iron wood tree ပျဉ်းကတိပင်

hórinor sóo **سُو** fawn
သမင်ကလေး

horiya **خَرِي** frying pan ဒယ်အိုး၊ ဒယ်ပြား

hóro baiyon **بَيِّنٌ** tomato
ခရမ်းချဉ်သီး

hóro fata **فَتٌ** roselle leaf ချဉ်ပေါင်
ရွက်

hóro gula **كُلٌ** roselle capsule
ချဉ်ပေါင်ဖူး

hoñroi **خَرْبِي**
crunchy rice မာကြွသောထမင်း

horóli kurá **كُرٌ** young hen, pullet
ကြက်မတစ်ဦး

horóilla isa **إِسٌ** shrimp,
prawn ပုစွန်ဆိတ်

hóroin **أَرِنْ** deer သမင်၊
ခရယ်

hórof **خَرْفٌ** letter အက္ခရာ

horola **لَاحِلٌ** gourd ဘူးသီး

horóli **لَاحِلٌ** 1. Greylag goose ဇန် 2.
goose ဘဲငန်း

hóroli áñc **أَنْشٌ** ruddy
shelduck တောဝမ်းဘဲ။

hórong **خَرْغٌ** wooden sandal, clog ခုံဖိနပ်၊
ရေထိုးခုံဖိနပ်။



hóros **كَفَالَعْدَ خَرْسٍ** expenditure အကုန်အကျ၊
အသုံးစရိတ်

hóros gorá **كَفَالَعْدَ خَرْسٍ** spend သုံးစွဲ
သည်

horot **كَفَالَعْدَ خَرْتٍ** saw လွှ

hórotal gorá **كَفَالَعْدَ خَرْتٍ** riot လူထု
အကြွေး

horbolla moidan **كَفَالَعْدَ خَرْبَلٍ** desert, wilderness
သဲကန္တာရ

hórguc **كَفَالَعْدَ خَرْكُشٍ** rabbit ယုန်

hórgucor sóo **كَفَالَعْدَ خَرْكُشٍ** bunny ယုန်ကလေး

horgwa **كَفَالَعْدَ خَرْكَو** salad အသုပ်

hórhoçi **كَفَالَعْدَ خَرْخَرْ** small window
ပြတင်းပေါက်လေး

hormu ák **كَفَالَعْدَ خَرْمٍ** hormiák **كَفَالَعْدَ خَرْمٍ** 2 2
كَفَالَعْدَ خَرْمٍ hormu ák 2 2 **كَفَالَعْدَ خَرْمٍ** 2 2
water spinach, water cress ကန်စွန်းရွက်

hoçé **كَفَالَعْدَ خَرْ** where ဘယ်မှာလဲ

hónçi zaa **كَفَالَعْدَ خَرْ** lose ဆုံးရှုံးသည်၊ အ
လျော့ပေးသည်၊ ရှုံးနိမ့်သည်

hoçiyar **كَفَالَعْدَ خَرْ** from where, from which
place ဘယ်ကလဲ၊ ဘယ်နေရာကလဲ

hoñsi **كَفَالَعْدَ خَرْ** 1. lime သံပရာသီး၊ 2. lemon
ရှောက်သီး

hoñsora **كَفَالَعْدَ خَرْ** 1.
dirt ညစ်ပတ်ခြင်း၊ အညစ်အကြေး၊ 2.
polluted ညစ်ညမ်းသော၊ ညစ်ပေ
သော 3. dirty ညစ်ပတ်သော၊ မ
သန့်ရှင်းသော

hoñsu **كَفَالَعْدَ خَرْ** taro ပိန်း

hoñsu ák **كَفَالَعْدَ خَرْ** taro leaf ပိန်းရွက်

hoñsu gas **كَفَالَعْدَ خَرْ** taro plant ပိန်း၊ ပိန်းညပင်

hoñsu haikka áf **كَفَالَعْدَ خَرْ** white-lipped pit viper, green tree pit viper
မြေပွေးတစ်မျိုး

hoñsur bó **كَفَالَعْدَ خَرْ** taro stolon ပိန်း
ခွလ်

hoñsur sóra **كَفَالَعْدَ خَرْ** taro
corm, taro root ပိန်းည

hosúri **كَفَالَعْدَ خَرْ** guilt
အပြစ်

hosúri diya **كَفَالَعْدَ خَرْ** accuse,
blame စွပ်စွဲသည်၊ အပြစ်တင်သည်

hossá **كَفَالَعْدَ خَرْ** rice flail
ကောက်ရိုးရိုက်တုတ်

hóssa **كَفَالَعْدَ خَرْ** hórša **كَفَالَعْدَ خَرْ**
expenditure
အကုန်အကျ၊ အသုံးစရိတ်

hóssa gorá **كَفَالَعْدَ خَرْ** spend သုံးစွဲသည်

hossóf **كَفَالَعْدَ خَرْ** hōssóp **كَفَالَعْدَ خَرْ**
turtle, tortoise လိပ်

hóssor **كَفَالَعْدَ خَرْ** 1. mule မြည်းထိန်မြင်းမထီးပစ်၍
ကျသောကလေး၊ 2. little monkey, scamp, naughty
child

hóssura **كَفَالَعْدَ خَرْ** seashell ပင်လယ်ခရ

hóñc **كَفَالَعْدَ خَرْ** loose ချောင်သော

hocí diya **كَفَالَعْدَ خَرْ** tighten ကျပ်
ထားသည်၊ တင်းတင်းကျပ်သည်

hócom **كَفَالَعْدَ خَرْ** husband အမျိုးသား၊ ခင်ပွန်း၊ လင်၊
ယောက်ျား

hoñt **كَفَالَعْدَ خَرْ** catechu, cutch ရှားစေး

hot rong **كَفَالَعْدَ خَرْ** dark brown အညိုရင့်
ရောင်

hot tóor **كَفَالَعْدَ خَرْ** how big ဘယ်လောက်ကြီး

hotá **كَفَالَعْدَ خَرْ** 1. speech စကား၊ အပြော 2.
language ဘာသာစကား

hotá úwa **كَفَالَعْدَ خَرْ** agree သဘောတူသည်

hotá battara **كَفَالَعْدَ خَرْ** conversation, talking စကား၊ စကားပြောခြင်း

hotá haça **كَفَالَعْدَ خَرْ** divert စကားရှောင်
လွှဲသည်၊ လုံးလွှဲပြောသည်

hotá haça **كَفَالَعْدَ خَرْ** interrupt,
interfere ကြားဖြတ်ပြောသည်၊ ကြားစောက်ပြောသည်

hotá houya **كَفَالَعْدَ خَرْ** speaker ပြောဆို
သူ၊ ဟောပြောသူ၊ မိန့်ခွန်းပြောသူ

hotó mikká **كَفَالَعْدَ خَرْ** how many
ways, how many directions ဘယ်ဘက်၊ ဦးတည်ရာ

hótom **كَفَالَعْدَ خَرْ** end အဆုံး၊ အဆုံးသတ်မှု



Tahir mq, CC BY-SA 4.0
hoñsu taro



Syrio, CC BY-SA 4.0
hoñsi 2 lemon



Public domain
hoñsi 2 lemon

hótom gorá **هَوْتَمَ غَوْرَا** 1. end, finish, complete, finalise ပြီးဆုံးသွားသည်၊ အပြီးသတ်သည်
 2. kill, finish off, destroy ပြီးဆုံးသည်၊ သတ်သည်၊ ဖျက်ဆီးသည်၊ အဆုံးသတ်သည်

hótora **هَوْتَرَا** danger အန္တရာယ်

hótora **هَوْتَرَا** hótornak **هَوْتَرَنَاك**
هَوْتَرَنَاك ferocious, furious, dangerous
 ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်သော၊ ကြောက်စရာကောင်းသော၊ အန္တရာယ်ရှိသော

hotúkkún age **هَوْتُكُّكُنْ اَكِي**
 recently မကြာသေးခင်က၊ မနေ့တစ်နေ့က

hotúun **هَوْتُؤُنْ** hotókkón **هَوْتُؤَكُّوْنْ**
 hotón **هَوْتُونْ** hotúkkún **هَوْتُكُّكُنْ**
 1. how long ဘယ်လောက်ကြာ 2. for some time ခဏလေး၊ အချိန်ကာလ

hotún ot **هَوْتُونْ اَوْتْ** hotúkkunot **هَوْتُكُّكُنُوتْ**
هَوْتُكُّكُنُوتْ when, what time ဘယ်အချိန်မှာ

hoóntté **هَوْتُونْتُونْتُونْ** when ဘယ်တော့၊ ဘယ်အချိန်၊ ဘယ်အခါ

hoñótté **هَوْتُونْتُونْتُونْ** never ever ဘယ်အခါမှ၊ ဘယ်အချိန်မှ၊ တစ်ခါမျှ

hotti **هَوْتُونْتُونْ** clay jug မြေကရာ

hóthol **هَوْتُولْ**

restaurant စားသောက်ဆိုင်၊ တမင်းဆိုင်

howá **هَوْوَا** how many ဘယ်နှခု

howán **هَوْوَانْ** how many ဘယ်နှခု



[ArchaiOptx, CC BY-SA 4.0]
 hotti clay jug

hoñya gas **هَوْنْيَا غَاسْ** papaya tree သဘောပင်

hóyat **هَوْيَاتْ** háyat **هَيَاتْ**
 lifespan ဘဝသက်တမ်း

hózal **هَوْزَالْ** instigation လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ သွေးထိုးခြင်း

hózom **هَوْزَوْمْ** digestion အစာခြေခြင်း

hózom **هَوْزَوْمْ** discretion နှုတ်လုံမှု

hossa **هَوْسَا** 1. hinge ပတ္တ 2. umbrella stretcher ထီးလက်

hossa **هَوْسَا** loan ချေးငွေ

hossa diya **هَوْسَا دِيَا** lend ချေးပေးသည်၊ ချေးငှားသည်

hossa douya **هَوْسَا دُوْيَا** horoz doya money lender ငွေချေးစားသူ

hossa louya **هَوْسَا لُوْيَا** debtor မြီစား၊ ချေးယူသူ

hossa luwa **هَوْسَا لُوْا** borrow, take out a loan ချေးယူသည်

hou **هَوْ** where ဘယ်မှာ၊ ဘယ်မှာလဲ

houñijjā **هَوْنِيْجِيْجَا** blacksmith ပန်းပဲ၊ ပန်းပဲဆရာ

houli **هَوْلِي** holli **هَوْلِي** bud အဖူး

houñra gula **هَوْنِرَا غُلَا** carambola, star fruit စောင်းလှည်းသီး



Emöke Dénes, CC BY-SA 4.0
 houñra gula
 carambola, star fruit

houze kousor **هَوْزُ كُؤْسُورْ**
هَوْزُ كُؤْسُورْ special well in heaven, Pond of Abundance ကောင်စရံရေကန်

húdā **هَوْدَا** God, Allah ဘုရားသခင်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်

húkkā **هَوْكُكَا** hookah တမကူရှုတ်

húrut húrut **هَوْرُوتْ هَوْرُوتْ** úrut **اُورُوتْ** úrut **اُورُوتْ** clattering ခြန်ခြန်၊ ဂုန်းခန်

húrr **هَوْرْ** houri, heavenly virgin ဟုရ်ကညာတော်

húñc **هَوْنِجْ** consciousness, responsiveness သတိ

huwá **هَوْوَا** 1. say ပြောသည် 2. tell ပြောပြသည် 3. speak, talk စကားပြောသည်

húzur **هَوْزُورْ** úzur **اُزُورْ** 1. sir ဆရာ၊ ဆရာကြီး 2. honorific pronoun for prophet Muhammad PBUH တမန်တော်မြတ်အားဂုဏ်ပြုသောနာမ်စား

ج د ه

jaboçai **جَابُوْçَايْ** firmly, tightly ခိုင်မြဲစွာ၊ မိမိရေချ

jafani mas **جَافَانِيْ مَاسْ** zafani mas **زَافَانِيْ مَاسْ** tilapia တီလာပီးယား

jafórani **مصفوفان جعفر** saffron ကိုကုမံ

jáhan **دانشگاه** universe စကြဝဠာ

jáhannam **جهنم** hell ငရဲပြည်၊ ဂျဟန္နမ်

jakéth **جکت** jacket အပေါ်အင်္ကျီ

jam **جم** 1. traffic jam ကားပိတ်ခြင်း၊ ယာဉ်ကြောပိတ်ဆို့မှု 2. crowded, congested ပြည့်ကျပ်နေသော 3. blocked ပိတ်ဆို့သော

jan **جن** life, soul အသက်

januar **جانور** zanuvar **جانور** animal တိရစ္ဆာန်

Januari **جانوري** January စန်နဝါရီလ၊ (၁)လပိုင်း

januaror elóm **العلم** **جانور** **علم** zoology သတ္တဗေဒ

jáñça **زانچا** zāñça **زانچا** broom တိမြက်စည်း

jáñça **زانچا** scolding ဆူဆိုခြင်း၊ အကြမ်းအမောင်း

jaáñs **جائانس** zaáñs **زائانس** 2 2 **جائانس** ship သင်္ဘော

jasus **جاسوس** spy သူလျှို၊ စပိုင်

játhdhua **جاثدهوا** thicker ချုံ့နွယ်ပိတ်ပေါင်း၊ ပုတ်ပေါင်း

játhka **جاثكا** surprise attack ခုန်အုပ်ခြင်း၊ ခုန်ဖက်ခြင်း၊ အငိုက်ဖမ်းခြင်း

játhka mara **مر جاثكا** pounce, tackle ခုန်အုပ်သည်၊ ခုန်ဖက်သည်

jeél **جيل** jell, gel ဂျယ်လီ

ječá **چچا** paternal uncle (older), father's big brother ဘကြီး

ječí **چچي** jetty ဆိပ်ကမ်း၊ ဆိပ်ခံတံတား

ječí **چچي** aunt (paternal) အရီး

jii **جي** yes ဟုတ်ပါတယ်၊ ဟုတ်ကဲ့

jílmil jílmil **جلمل جلمل** 1. glittering, sparkling တဖိတ်ဖိတ်တောက်ပသော 2. twinkling မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ်လင်းသော

jiníc **جنيح** jinís **جنيح** ziníc **جنيح** thing ပစ္စည်း၊ အရာဝတ္ထု

jinn **جن** zín **جن** spirit, jinn နတ်၊ ဂျင်နီ

jinnat **جنات** spirit, jinn နတ်၊ ဂျင်နီ

jiíp garí **جيب غاري** jeep ဂျစ်ကာ

jisim **جسم** figure, body ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်၊ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်

jolsa **جلس** luncheon, fundraising event ရန်ပုံငွေပွဲ

jolti **جلدي** quickly လျင်မြန်စွာ၊ မြန်ဆန်စွာ

jomáat **جمعة** religious gathering စုပေါင်းဝတ်ပြုခြင်း၊ သဗ္ဗလိင်အဖွဲ့

jomáatot zaá **ز جمعة** religious touring တာသာတရားအားထုတ်ရန်သွားခြင်း

jonaza **جالس جنازة** zonoza **جالس جنازة** funeral prayer အသုဘ၊ စုပပန်

jonggol **جنگل** jungle တောကြီး၊ တောနက်

jonggoli **جنگلي** 1. wild, uncivilised မယဉ်ကျေးသော၊ ရိုင်းသော 2. uncivilised person လူရိုင်း

jonnot **جنات** heaven, paradise ဂျန္နတ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ကောင်းကင်တုံ

jonnoti **جنات** heaven-bound person ဂျန္နတ်သုခဘုံသွားမည့်ဟု ယူဆရသူ

jontís **جنتيس** 1. jaundice အသားဝါရောဂါ 2. hepatitis အသည်းရောင်ရောဂါ

josba **جذب** willingness, readiness, courage, enthusiasm, motivation, encouragement လိုက်လုပ်ချင်သော ဆန္ဒ၊ လိုလိုချင်ချင်လုပ်တတ်ခြင်း၊ အလိုစိတ်ဆန္ဒရှိခြင်း၊ထကြွမှု

joth **جث** hala jo! 1. mole မဲ့ 2. callus, callus mark on forehead အသားမာ 3. black mark အမှတ်အသားနက်

joth thúañ **جث ثوان** cold sore, fever blister မနီးရည်ရှိသောအနာ၊ အအေးကိုက်နာ

jóthfóth **جث فث** 1. immediately ချက်ချင်း၊ မဆိုင်းမင့် 2. as soon as possible, ASAP မြန်နိုင်သမျှမြန်အောင်၊ မြန်နိုင်သမျှအမြန်ဆုံး

juab **جواب** zuab **جواب** answer အဖြေ

juab diya **دي جواب** 1. answer ဖြေသည်၊ အဖြေပေးသည် 2. reply ပြန်ပြောသည် 3. respond တုံ့ပြန်သည်

juan **جوان** zuan **جوان** young person, adolescent အပျို၊ လူပျို

juan úwa **جوان او** enter adulthood, grow up အပျိုပေါက်သည်၊ အရွယ်ရောက်သည်၊ အသက်စေ့လာသည်



Ank Kumar, CC BY-SA 4.0

jaáñs ship

juan fuain جُونُ فُوَيْنَ teenager, adolescent boys လူပျိုများ၊ ဆယ်ကျော်သက်ယောက်ျားကလေး

juan manúic مَنْشُ مَصْمُوعُ teenager, young adult, adolescent လူပျိုပေါက်

juani جُونِ مَصْمُوعُ zuani زُونِ مَصْمُوعُ 1. youth လူပျိုဘဝ၊ လူငယ်ဘဝ 2. prime of life လူပျိုဘဝ၊ ဘဝရဲစန်းတက်ချိန်

júiththa faik جُيْثْثَا فَيْكُ zúiththa سُيْثْثَا faik فَيْكَ great myna ဆက်ရက်

jubba جُبَّهْ zubba زُبَّهْ man's Islamic tunic မွတ်စလင်များ ဝတ်ဆင်လေ့ရှိသောအင်္ကျီရှည်

júguçi جُغُحِي shack အိမ်စုတ်၊ တဲစုတ်၊ တဲငယ်

Julai جُولَيِ July ဇူလိုင်လ၊ (၇)လပိုင်း

julus جُلُسْ rallying cry, slogan ကြွေးကြော်သံ

júm júm جُمُ جُمُ drumming, pounding တခွန်းခွန်းမိုးရွာသံ

jumá جُمُعَهْ Friday prayer, congregational prayer ဂျူမာနမာမ၊ သောကြာနေ့ ဝတ်ပြုခြင်း

jumár din جُمَارِ دِيْنِ Day of prayer, Friday သောကြာနေ့

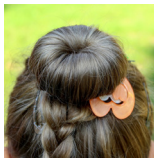
Jun جُونِ June ဇွန်လ၊ (၆)လပိုင်း

júnça جُنْجَا hair bun, chignon ဆံထုံး

jus جُسْ juc جُسْ zus زُسْ power စွမ်းအား

jus جُسْ searing, singe မီးဟပ်ခြင်း

juth جُثْ religious gathering ဘာသာရင်းစုဝေးပွဲ



© Pixabay License
júnça hair bun, chignon

kabeliyot كَابِلِيَّوْتْ ability စွမ်းအား၊ စွမ်းရည်၊ အစွမ်းအစ၊ အရည်အချင်း

kaabu gorá كَابُو غُورَا control ထိန်းညှိထားသည်၊ ထိန်းချုပ်သည်

kaabu gorá كَابُو غُورَا protect အုပ်ထိန်းသည်၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည်

kafér كَفِرْ infidel မယုံကြည်သူ၊ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုမရှိသူ

kafi كَفِيْ kefaya كَفِيْ enough လုံလောက်စွာ

kaháni كَاهَانِيْ kaáni كَاهِيْ 1. story ဝတ္ထု ဖြစ်ရပ်မှန် 2. history သမိုင်း

kal sokor áf كَالْ سَوَكُورْ أَفْ banded wolf snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

kalku leithar كَالْكُ لَيْثَرْ calculator ဂဏန်းတွက်စက်

kaamiyab كَامِيَّابْ success အောင်မြင်မှု

kaamiyabi كَامِيَّابِيْ successful အောင်မြင်သော

kamrá كَامِرَا hamrá حَامِرَا kamará كَامَرَا room အခန်း

kaanun كَانُونْ 1. law ဥပဒေ 2. rule စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း

karathé كَارَثَهْ karate ကရာတေး

kaari كَارِيْ Qari, Qur'an reciter ကာရီ၊ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် ရွတ်ဆိုကျွမ်းကျင်သူ

kaárun كَارُونْ electricity လျှပ်စစ်မီး၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား

karhána كَرْهَانَا workshop, workplace အလုပ်ခန်း၊ အလုပ်ရုံ

kátna gorá كَاتْنَا غُورَا circumcise လိင်တံထိပ် အရေပြားကိုဖြတ်သည်

kathún كَاتُونْ cartoon ကာတွန်း၊ ရုပ်ပြောင်

kaathún كَاتُونْ cardboard box ကတ်ထူပုံး၊ ကတ်ထူပြားဘူး

kawali كَوَالِيْ wedding duet, chant မင်္ဂလာဆောင် ရိုးရာစုံတွဲသီချင်း

kayanat كَايَنَاتْ universe စကြဝဠာ

kaayem كَايَمْ established စိတ်ချယုံကြည်ရသော၊ အတည်ပြုသော၊ အသိအမှတ်ပြုသော ?

keñil كَنْيَلْ waist ခါး

keñil hoñra كَنْيَلْ حَرْفْ stiff lower back ခါးတောင့်ခြင်း

ك ط ك

kaida kanun كَيْدَ كَانُونْ rules and regulations စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ

kabár كَبَرْ cover မျက်နှာပုံး

keñil sissiya كَيْنِيلُ سَيْسِي lower
back pain ခါးနာခြင်း

keñilot fua luwa كَيْنِيلَتْ فُو لَو carry child on hip
ကလေး ခါးထစ်ခွင်ချီသည်

keñilot gorí loi zaa كَيْنِيلَتْ غُورِي لَوِي زَا carry (something) on one's hip
ချီသည်၊ တင်ပါးပေါ်တွင်မဆောင်သည်၊ ခါးထစ်ခွင်ချီသည်

keis طَبِيْع كَيْس case အမှု၊ မူဝင်၊ တရားစွဲဆိုချက်

keñicáa كَيْنِصَا hairy အမွေးအမှင်ပေါက်သော၊
အမွေးထူသော

kebar كَبَر door တံခါး

kebol كَبَل cable လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်း၊ မီးကြိုး၊
ဓာတ်ကြိုး

kek كَك cake ကိတ်မုန့်

kekúta كَكُتْ hiccup လေကြွဲတက်သည်၊
ကြို့ထိုးသည်

kela كَل banana ငှက်ပျောသီး

kélaáa كَلْ play ကစားသည်

kela báza كَلْ بَزْ banana fritters
ငှက်ပျောဖြောင့်

kélaá diya كَلْ دِي organise a sport
ကစားရန်စီစဉ်ပေးသည်

kela gas كَلْ غَس banana plant
ငှက်ပျောရုံ၊ ငှက်ပျောပင်

kelar boóuli كَلَرْ بُولِي banana pith
ငှက်ပျောအူ

kelar hādi كَلَرْ حَادِي bunch of
bananas ငှက်ပျောခိုင်

kelar sára كَلَرْ سَرْ kelar sóra كَلَرْ سَوْر banana bunch
ငှက်ပျောခိုင်။

kelar túr كَلَرْ تُرْ kelattúr كَلَتْ تُرْ banana bud
ငှက်ပျောဖူး

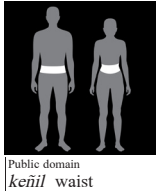
kélouya كَلُيَا player အားကစားသမား၊
ကစားသမား

kéluna كَلُنْ toy ကစားစရာ

keém كَعْم camp စခန်း၊ ဒုက္ခသည်စခန်း

kéma كَم stop ရပ်စဲသည်၊ ရပ်ဆိုင်းသည်၊ ရပ်တန့်
သည်၊ အဆိုးသတ်သည် ?

kemikél كَمِكَل chemical ဓာတုပစ္စည်း



kémota كَمُتْ power, authority
ဩဇာအာဏာ

kempás كَمْبَسْ kembas كَمْبَسْ advertisement
ကြော်ငြာ

keen كَيْن 1. how ဘယ်လို၊ မည်ကဲ့သို့ 2. why
အဘယ်ကြောင့်၊ ဘာဖြစ်လို့

keén góri كَعْنِ غُورِي how မည်ကဲ့သို့၊ ဘယ်
နည်းနဲ့

kena كِن grudge အာယာတာ၊ အငြိုး

kensar كَنْسَرْ cancer ကင်ဆာရောဂါ

kensor كَنْسَرْ stool မစင်

kep كَبْ action (firearms) သေနတ်မောင်း

képpa كَبْ informant, snitch သတင်းပေးသူ၊
မော်ကောင့်

kepsúl كَبْسُل capsule ဆေးတောင့်

kér gas كَرْ غَس grass မြက်(ပင်)

kér kuñčá كَرْ كُنْ meadow မြက်ခင်း

keramot كَرَمَتْ miracle, sign အံ့ဩဖွယ်
ရာ၊ သက်သေလက္ခဏာ

kerani كَرْن clerk စာရေး

keransi tel كَرْسِي تَلْ kerosene, paraffin, lamp oil
ရေနံဆီ

keráat كَرْأْت Quran recitation ကုရ်အာန်
ရွတ်ဖတ်ခြင်း

kereng hal كَرْحَل 1. misunderstanding နားလည်မှုလွဲခြင်း 2. disagreement
သဘောထားကွဲလွဲမှု၊ သဘောမတူခြင်း 3. conflict အငြင်းပွားမှု၊
ပဋိပက္ခ 4. disunity, disharmony, discord စိတ်ဝမ်း
ကွဲပြားခြင်း၊ မညီညွတ်မှု၊ မစည်းလုံးမှု 5. problem ပြဿနာ

kereya كَرْي keraya كَرْي 1. rental အငှား 2. reservation သီးသန့်ချုပ်ထားခြင်း

kereya diya كَرْي دِي lend out,
rent out ငှားပေးသည်

kereya gór كَرْي گُور tenant-occupied house, rental ငှားထားသောအိမ်၊ အခန်းငှားသည်
တိုက်အိမ်

kereya luwa كَرْي لَو 1. rent ငှားယူ
သည် 2. book ကြိုတင်မှာသည် 3. reserve သီးသန့်ချုပ်
ထားသည်

keri mara كَرْي مَرْ deliver သယ်ယူ
ပို့ဆောင်သည်၊ ပို့ပေးသည်

kéruali áf **طَبِيعُ الصَّفَدِ كُرُولُ أَفْ** slender coral snake အဆိပ်ရှိတဲ့မြေတစ်မျိုး

kérmos **طَبِيعُ مَسْ كَرْمُسْ** care ပြုစုမှု

kérmos gorá **طَبِيعُ مَسْ كَرْمُسْ** care for, look after ပြုစုစောင့်ရှောက်သည်

keñça **طَبِيعُ كَنْچَا** thorn, spike ဆူး

keñça **طَبِيعُ كَنْچَا** fishbone ငါးရိုး

kéñça fata **طَبِيعُ فَمَلَا كَنْچَا فَتَا** grass stalk, culm မြက်ပင်

keñça fúça **طَبِيعُ فُنْچَا كَنْچَا فُ** thorn prick ဆူးခြင်း

keñça gas **طَبِيعُ مَسْ كَنْچَا** bush, shrub ချုံ ရှု

keñça sañda mas **طَبِيعُ مَسْ كَنْچَا سَنْدَا مَسْ** pompano ငါးမုတ်တစ်မျိုး

keñça camic **طَبِيعُ مَسْ كَنْچَا سَمِيسْ** fork ခက်ရင်း

keñçi **طَبِيعُ كَنْچَا** quarrelsome ရန်လိုတတ်သော၊ ရန်စွာသော

keñsa **طَبِيعُ كَنْسَا** unripe, green, immature အစိမ်း၊ မမှည့်သော

kéñsá **طَبِيعُ كَنْسَا** fit, epileptic fit ကြွက်တက်ခြင်း၊ တက်ရှူးပြန်ခြင်း

kéñsá **طَبِيعُ كَنْسَا** tighten, pull tight တင်းတင်းကျပ်သည်

keñsa kér **طَبِيعُ كَنْسَا كَرْ** green grass မြက်စိမ်း

keñsa moris **طَبِيعُ مَسْ كَنْسَا مَرِيسْ** green chili ငရုတ်စိမ်း

keñsa rasta **طَبِيعُ مَسْ كَنْسَا رَسْتَا** uncured road ခိုင်ခိုင်မာမာလုပ်သောသောလမ်း၊ လမ်းသစ်

kéñsani **طَبِيعُ مَسْ كَنْسَانِي** seizure, fit ကြွက်တက်ခြင်း

kéñsani biaram **طَبِيعُ مَسْ كَنْسَانِي بَارَامْ** tetanus မေးခိုင်ရောဂါ

keséth **طَبِيعُ كَسَيْثْ** 1. film reel စလင်ကော်ပြားလိပ် 2. cassette player, boom box ကက်ဆက်

kesi **طَبِيعُ كَسِي** scissors ကတ်ကြေး

keñskiñsa mara **طَبِيعُ مَسْ كَنْسَكَنْسَا مَرَا** scream, shout စူးရွာအော်သည်

kessú **طَبِيعُ كَسْ كَسْ** some, few, little အချို့၊ အနည်းငယ်

kessú kessú **طَبِيعُ كَسْ كَسْ** 1. bit by bit အရစ်ကျ၊ တစ်ခုချင်း၊ 2. in parts အပိုင်းပိုင်း

တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့်

kessú náí **طَبِيعُ مَسْ كَسْ نَايْ** nothing ဘာမှ၊ တစ်ခုမှ

kesswa **طَبِيعُ مَسْ كَسْ** earthworm, rain worm တိကောင့်

keñc **طَبِيعُ كَنْچَا** body hair ကိုယ်မွေး၊ အမွေး

ketá **طَبِيعُ كَتْ** quilt အိပ်ရာဖုံး၊ အိပ်ရာလွှမ်း၊ ဂွမ်းကပ်စောင်၊ ငါးစပ်စောင်

kéti **طَبِيعُ كَيْتِي** vegetable field စိုက်ပျိုး မြေယာ၊ ပျိုးခင်း

kéti bari **طَبِيعُ لَبَارِي كَيْتِي** vegetable garden, kitchen garden ဟင်းသီးဟင်းရွက်ခြံ၊ ဥယျာဉ်ခြံ

kéti gorá **طَبِيعُ مَسْ كَنْچَا** cultivate vegetables, farm vegetables ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်သည်

kéti hólá **طَبِيعُ مَسْ كَيْتِي** family-owned vegetable field မိသားစုပိုင် ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ခင်း

ketóli **طَبِيعُ كَيْتِي** keteli ketóri kettle ရေနွေးအိုး၊ ရေနွေးကန်ရုံး

ketur **طَبِيعُ كَيْتُرْ** eye mucus, rheum, sleep, eye crust, eye goop, eye gunk, eye boogers မျက်ချေး

kettali **طَبِيعُ كَيْتَالِي** roar with laughter, goofing off, joking around ဟားတိုက်ရယ်ခြင်း၊ ပရော့ချင်မြူးထူးခြင်း

kétteilla **طَبِيعُ مَسْ كَيْتِيلَا** farmer လယ်သမား

kezzé **طَبِيعُ كَرْ** skirt စကတ်

ki **طَبِيعُ كِي** what ဘာလဲ

ki bouli **طَبِيعُ لَبُولِي كِي** what, why ဘာလို့၊ ဘာကြောင့်၊ ဘာဖြစ်လို့၊ အဘယ်ကြောင့်

kiáñra **طَبِيعُ مَسْ كَيْ** crab ကဏန်း

kíl **طَبِيعُ كِيل** 1. wedge သပ် 2. wooden latch တံခါးကျင်း၊ ချက်

kil mara **طَبِيعُ مَسْ كِيل** 1. wedge သပ်ရိုက်သည်၊ သပ်လျှိုသည်၊ သပ်ပင်းသည် 2. jab with the elbow တံတောင်ထိုးသည်

kila **طَبِيعُ كِيل** y-support အထောက်အခံအဖြစ်သုံးသော အတိုင်

kíla zaga **طَبِيعُ مَسْ كِيلَا** uncultivated land ပလပ်မြေ၊ မစိုက်ပျိုးသောလယ်ယာ

kílkíla **طَبِيعُ مَسْ كَيْ** kíkkiya **طَبِيعُ مَسْ كَيْ** chuckle တစ်ခဏခဏရယ်သည်၊ တစ်ခါရယ်သည်

killá **طَبِيعُ كِيل** fortress တံတပ်



Public domain
kezzé skirt

kimot طَبْعُ مِلْكِ قِمَتْ value တန်ဖိုး

kimoti طَبْعُ مِلْكِ كِمَتْ valuable တန်ဖိုးကြီးသော၊ အဖိုးတန်သော

kina طَبْعُ كِنْ buy ဝယ်သည်

kína طَبْعُ كِنْ weaker, smaller, thinner ပိန်သော၊ ပါးလှပ်သော၊ ခွန်အားနည်းသော

kína طَبْعُ كِنْ fearful ကြောက်လန့်တတ်သော၊ ကြောက်ရွံ့စိတ်ရှိသော

kinare طَبْعُ كِنَرِ nearby အနီးအနားမှာ

kinouya طَبْعُ كِنْيِ buyer, customer ဝယ်သူ၊ ဈေးဝယ်၊ ဖောက်သည်

kinkini طَبْعُ كِنْكِنِ elbow တံတောင်(ဆစ်)

kinna oul طَبْعُ كِنَّ أَنْفِ little finger, pinky လက်သန်း

kinnepp gorá طَبْعُ كِنْنِ عَقْدِ kidney ပြန်ပေးဆွဲသည်

kinnit fattór úwa طَبْعُ كِنْنِ فَتْوَرِ أُوْ kidney stones ကျောက်ကပ်တွင်တည်သောကျောက်

kír طَبْعُ كِرِ plant sap (unfit for consumption) သစ်စေး၊ ပင်ရည်

kíra طَبْعُ كِرِ picklers, small cucumber သခွားသီး

kiris طَبْعُ كِرِسِ sword စားလွယ်၊ စားရည်

kíristan طَبْعُ كِرِسْتَنْ Christian ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်၊ ခရစ်ယာန်

kirkira طَبْعُ كِرْكِرِ 1. grind one's teeth သွားကြိတ်သည် 2. grit one's teeth အကြိတ်သည်

kírkiri طَبْعُ كِرْكِرِ window ပြတင်းပေါက်

kirma fuk طَبْعُ كِرْمِ فَكْ pinworm, threadworm တုတ်ကောင်၊ တုတ်ပိုးကောင်

kirmai طَبْعُ كِرْمِ cooked ground meat အသားစင်းကော၊ ကီးမားဟင်း

kirmis طَبْعُ كِرْمِسِ kismis raisin, sultana စပျစ်သီးခြောက်

kís طَبْعُ كِسْ plastic bag ပလတ်စတစ်အိတ်၊ ကြွပ်ကြွပ်အိတ်

kisím طَبْعُ كِسِمِ type, kind အမျိုးအစား

kisímma kisímma طَبْعُ كِسِمِّ كِسِمِّ kismis raisin, sultana طَبْعُ كِسِمِّ كِسِمِّ kismis raisin, sultana طَبْعُ كِسِمِّ كِسِمِّ kismis raisin, sultana طَبْعُ كِسِمِّ كِسِمِّ kismis raisin, sultana

kiskisa طَبْعُ كِسْكِسِ shout, scream အော်ဟစ်သည်၊ ဆူညံစွာအော်ဟစ်သည်

kismot طَبْعُ كِسْمَتِ destiny, fate ကံတရား

kismot ola طَبْعُ كِسْمَتِ أَلِ lucky ကံကောင်းသော

kissá طَبْعُ كِسْ story, tale (fiction) ပုံပြင်

kichthi طَبْعُ كِثْ Noah's ark နုဟ်သခင်၏ သင်္ဘောကြီး

kita طَبْعُ كِتِ meal အစာစားကြိမ်၊ တမင်းတစ်နပ်

kitab طَبْعُ كِتَبِ book စာအုပ်

kítafi nam طَبْعُ كَيْتَفِي نَمِ nickname အမည်ပြောင်း၊ ကျီစားသောနာမည်၊ ချစ်စနိုးပေးထားသောနာမည်

kittóu طَبْعُ كِتُّ 1. for what ဘာအတွက် 2. why ဘာကြောင့်၊ ဘာဖြစ်လို့

kiñya طَبْعُ كِيَا groan, whimper ညည်းညူသည်၊ ညည်းတွားသည်

kiyál طَبْعُ كِيَالِ híyal ကိယီယယ် yíal طَبْعُ كِيَالِ 1. attention, care အာရုံစိုက်မှု 2. notice, remembrance သတိမူခြင်း

kiyál gorá طَبْعُ كِيَالِ عَقْدِ 1. notice အာရုံစိုက်သည်၊ သတိပြုသည် 2. give attention, concentrate အာရုံစိုက်သည် 3. keep (somebody) in mind စိတ်ထဲမှာထားသည်

kiyál gorí طَبْعُ كِيَالِ عَقْدِ carefully, attentively ဂရုစိုက်စွာ

kiyam طَبْعُ كِيَامِ standing position in prayer နမာ စီဝတ်ပြုရန်မှတ်တတ်ရပ်ခြင်း

kiyam طَبْعُ كِيَامِ pitstop စောင့်ရပ်ခြင်း

Qiyamot طَبْعُ قِيَامَتِ Day of Judgment ကိယာမတ်နေ့၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် တရားစီရင်တော်မူရာနေ့

kiyang طَبْعُ كِيَا 1. Buddhist monastery ဘုန်းကြီးကျောင်း 2. monastery ဘုန်းကြီးကျောင်း

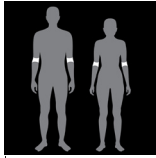
kiyas طَبْعُ كِيَسِ estimation, estimate ခန့်မှန်းချက်၊ ထင်မြင်ချက်၊ မှန်းကြည့်ခြင်း

kiyas gorá طَبْعُ كِيَسِ عَقْدِ 1. guess ခန့်မှန်းသည်၊ မှန်းဆမိသည်၊ မှန်းကြည့်သည် 2. estimate ခန့်မှန်းတွက်ချက်သည်၊ မှန်းဆသည်

kiyó طَبْعُ كِيِ nobody, no one ဘယ်သူမှ၊ မည်သူမျှ

kiyólla طَبْعُ كِيَالِ كِيَا kiyá طَبْعُ كِيَا kiyálla طَبْعُ كِيَالِ why ဘာဖြစ်လို့၊ အဘယ်ကြောင့်

kiyólla bóuli hoilé طَبْعُ كِيَالِ بُولِي هَوِيلِ because အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့



Public domain kinkini elbow

kiyólla hoitóu gilé طَبَقْلَه كَيْلَ حَيْثُ كِلَ because အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့။

kiyór طَبَقْلَه كَيْرَ 1. somebody's, of some people လူတစ်ယောက်ယောက်၏၊ တစ်ချို့၏ 2. of which ဘာ (အမျိုးအစား)

kobul gorá گُورَ اَمَلَسَ كَبُلَ 1. accept လက်ခံသည် 2. admit ဝန်ခံသည်

kodor دَوَرُ اَمَلَسَ 1. value (sentimental) တန်ဖိုး၊ 2. social respect လေးစားကြည်ညိုမှု၊ လေးစားမြတ်နိုးခြင်း

kodor gorá گُورَ اَمَلَسَ كَدَرُ 1. value တန်ဖိုး၊ ထားသည် 2. respect လေးစားသည်

kofi فَهْطَرُ كَبِ kopí فَهْطَرُ كَبِ coffee ကော်ဖီ

kofi فَهْطَرُ كَبِ copy မိတ္တူ

koffara فَهْطَرُ اَمَلَسَ كَفَرُ atonement အပြစ်ပေးဆပ်ခြင်း၊ အပြစ်ဖြေအောင်ပြုလုပ်ချက်

koól diya دِيَّ اَمَلَلَّ حَيْطَه كَلَّ call, give (somebody) a call ဖုန်းခေါ်သည်

koláar كَلَّرَ اَمَلَلَّ collar လည်ခွံ၊ ကော်လာ

koóléij كَلَّجَ اَمَلَلَّ college, university ကောလိပ်ကျောင်း၊ တက္ကသိုလ်

kolma مَلَمَّ اَمَلَمَّ creed အဓိ္စုလာမ်ဘာသာ၏ အခြေခံယုံကြည်ချက်

komándhár كَمَنْدَرُ اَمَلَمَّ commander စစ်ဦးစီးမှူး၊ တပ်မှူး၊ အုပ်ချုပ်သူ၊ အရာရှိ

komithi كَمِثِ اَمَلَمَّ committee ကော်မတီ၊ အမှုဆောင်အဖွဲ့

komputar كَمْپُوتَرُ اَمَلَمَّ computer ကွန်ပျူတာ

komzur حَزُرُ اَمَلَمَّ homzur حَزُرُ اَمَلَمَّ weak, deficient အားနည်းသော၊ ချို့တဲ့သော

komzuri حَزُرُ اَمَلَمَّ weakness, deficiency အားနည်းချက်၊ ချို့တဲ့မှု

kondhul mara مَرَّ اَمَلَمَّ draw a magic boundary မှော်အတတ်ပညာအရ ဘောင်ခတ်သည်

kosóm مَوْعَدُ اَمَلَمَّ oath, guarantee သစ္စာဆိုခြင်း၊ ကျိန်ဆိုခြင်း

kosóm gorá گُورَ اَمَلَمَّ swear, promise solemnly ကျိန်ဆိုသည်

kosóm há حَ اَمَلَمَّ swear, promise solemnly ကျိန်ဆိုသည်

kosór قَصَرَ اَمَلَمَّ qasr, shortening prayer ခရီးသည်များဝတ်ပြုရသောနမာဇ်အတို

kotól gorá گُورَ اَمَلَمَّ slit (somebody's) throat လိုးသတ်ဖြတ်သည်

koththor ثَوْرَ اَمَلَمَّ courageous, brave ရဲရင့်သော

koththor ثَوْرَ اَمَلَمَّ strict စည်းကမ်းတင်းကျပ်သော

koza فَهْطَرُ اَمَلَمَّ hoza فَهْطَرُ اَمَلَمَّ overdue အချိန်လွန်သော၊ ရက်လွန်သော

koum قَوْمَ اَمَلَمَّ 1. ethnicity, ethnic group လူမျိုးစု 2. the public ပြည်သူလူထု

koumi مَوْطِنَ اَمَلَمَّ 1. patriotism မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် 2. patriotic မျိုးချစ်တိတ်ပြင်းသော

kua كُوَّ اَمَلَمَّ well ရေတွင်း

kúa كُوَّ اَمَلَمَّ 1. mist, fog နှင်း 2. dew နှင်းမွန်၊ နှင်းပေါက်

kuáñijja كُوْنَجَّ اَمَلَمَّ potter အိုးထိန်းသည်၊ အိုးလုပ်သူ

kuail كُوَيْلَ اَمَلَمَّ coil အဇွဲ၊ ကွိုင်

kuaic كُوَيْسَ اَمَلَمَّ 1. comfortable အားရသော၊ အဆင်ပြေသော 2. used to, accustomed to နေသားတကျဖြစ်သော၊ ဖြစ်နေကျသော

kuaicca كُوَيْسَ اَمَلَمَّ 1. convenient အဆင်ပြေသော 2. conveniently အဆင်ပြေစွာ

kúab كُوَبَ اَمَلَمَّ 1. dream အိပ်မက် 2. daydream

kual كُوَلَّ اَمَلَمَّ forehead နဖူး

kual كُوَلَّ اَمَلَمَّ fate ကံတရား

kual hoñra حَنْرَ اَمَلَمَّ frontal headache နဖူးကိုက်ခဲခြင်း

kúantí كُوَنْتِ اَمَلَمَّ absence ပျက်ကွက်မှု

kuáñir كُوَنْرَ اَمَلَمَّ potter အိုးထိန်းသည်၊ အိုးလုပ်သူ

kuáñra كُوَنْرَ اَمَلَمَّ ash gourd, wax gourd ကျောက်ခရီးသီး

kuáccór andár اَنْدَرُ اَمَلَمَّ pitchblack night ပိန်းပိတ်အောင်မှောင်သောည

kúñi كُنِي اَمَلَمَّ leprosy အနာကြီးရောဂါ၊ နူနာရောဂါ

kúñi كُنِي اَمَلَمَّ Kwe Myi, Khami, Khimi ခမ္ဘီ၊ ခမီ

kuñijja كُنَجَّ اَمَلَمَّ haystack မြက်ခြောက်ပုံ



Public domain
kual¹ forehead



Hugo Rincón, CC BY-SA 4.0
kuáñra ash gourd, wax gourd

kúilla **كُلَيْلَة** third-born တတိယအကြီးဆုံး၊ တတိယမြောက်ကလေး

kuinna **كُنِيْنَة** angled ထောင့်ပေါ်သော

kuñir **كُنِيْر** dog ခွေး

kuñír **كُنِيْر** crocodile မိကျောင်း

kuñire hoñirilé óde **كُنِيْر حَنْرِلْ أَد يَارَم**
طَسْتَلِبْ كَنْتَلِبْلِبْ لُفْج
لِبْ رَابِيَة rabies ခွေးရူးပြန်ရောဂါ

kuñiror sóo **كُنِيْر سُو**
فَطْسَلْبَلْب puppy
ခွေးကလေး

kuñirór sóo **كُنِيْر سُو** hatchling
မိကျောင်းသားပေါက်

kuñirdá kuñirdá duñra **كُنِيْرْدَ كُنِيْرْدَ دُنُر**
كُونِدْدَا كُونِدْدَا دُنُرَا kuinddá kuinddá duñra
جُوج jog တစ္ဆေပြေးသည်

kuicca **كُيْصَة** eel ငါးရှည်

kúiththá **كُيْثَة** poke ထိုးဖောက်သည်

kúiththa kučí diya **كُيْثَة كُيْثَة دِي**
طَبْ roughhousing, scuffle ရန်လုပ်သည်၊ သတ်ပတ်သည်

kuiththai luwa **كُيْثَة لِهْوَة** 1. gather, collect သိမ်းဆည်းသည်၊ စုပုံသည် 2. pack up စုထုပ်သည်၊ သိမ်းဆည်းသည်

kuñda **كُنْدَة** the stocks ခြေထိတ်၊ ထိတ်တုံး၊ ခြောက်ပေါက်

kúñda **كُنْدَة** 1. hole, pit ပေါက်၊ တွင်း၊ ကလိုင် 2. cave ဂူလိုဏ်

kudal **كُدَل** hoe ပေါက်တူး

kúduk **كُدُك** pangolin သင်းခွေချုပ်

kúduk kačá **كُدُك كَاچَا** rough မညီညာသော၊ ကြမ်းတမ်းသော

kudurot **كُدُرُوت** kudurot 1 **كُدُرُوت**
كُدُرُوت kudurut **كُدُرُوت**
kuduruti **كُدُرُوت** the Might of Allah
ဘုန်းတန်ခိုးတော်

kuféri **كُفَيْرِي** being unbeliever မွတ်စလင်မဖြစ်ခြင်း၊ အစ္စလာမဘာသာမကိုးကွယ်ခြင်း

kuham **كُحَمْ** 1. bad deed ဆိုးဝါးတဲ့လုပ်ရပ်၊ အကုသိုလ်၊ ဒုစရိုက် 2. fornication ကာမစိတ် ကျူးလွန်ခြင်း၊ ကာမတရားလွန်ကဲခြင်း



Emöke Dénes, CC BY-SA 4.0

kuñir dog



Cindy Andrie, CC BY 2.0

kuñír crocodile

kukis **كُكِيْس** cookie ဘီစကွတ်

kukkurúkuk **كُكُرُكُكُ** cock-a-doodle-do အောက်အီးအီးအွတ်၊ ကြက်တွန်သံ

kul **كُل** lap ပေါင်ခွင်

kul **كُل** riverbank, side of a river ကမ်းပါး

kúl **كُل** leaf sheath ရွက်ညှာခွ

kúl úwa **كُلْ أَوْ** be hollow, be concave ခေါင်းပွင့်သည့်

kula **كُل** winnowing fan ဆန်ကော

kula **كُل** be enough, suffice လုံလောက်သည်

kúla **كُل** open ဖွင့်သည်

kúlahalá **كُلْهَلْ** 1. wide, open ကျယ်ပြန့်သော၊ ကြီးကျယ်သော 2. clearly ရှင်းရှင်းလင်းလင်း

kúlamelá **كُلْمَلْ** free, unhindered, unrestricted လွတ်လပ်သော၊ ကျွတ်လွတ်သော

kúlasá **كُلْسْ** summary, essence အကျဉ်းချုပ်

kulí **كُل** coolie, day-worker, peon, forced laborer, slave laborer အလုပ်သမား၊ နေ့စားလုပ်သား၊ ဂူလီ

kuli gorá **كُلْ كَر** rinse one's mouth, rinse out the mouth ပလုတ်ကျင်းသည်

kúlóni **كُلْنِي** can opener, bottle opener ဘူးဖောက်တံ၊ ပုလင်းဖွင့်တံ

kuldar **كُلْدَر** varnish သစ်စေး၊ အရောင်တင်ဆီ

kúlkuillá **كُلْكَيْلْ** 1. hole အပေါက်၊ ကလိုင်၊ အခွက် 2. hollow ဟောင်းလောင်းပေါက်ရှိသော၊ ခေါင်းပွသော၊ ခွက်သော

kullukmaiija **كُلُّكَيْلْ مَيْجَا** kullummaiija **كُلْمَجَا** sealed, closed tightly မိုးလုံလေလုံပိတ်ထားသော

kúllungkúla **كُلْ كُلْ** frankly, bluntly ဖွင့်ပွင့်လင်းလင်း

kum **كُ** 1. chair, stool ခုံ 2. bench ထိုင်ခုံ 3. table, desk စားပွဲခုံ၊ စာရေးခုံ

kum **كُ** gulf ပင်လယ်ကွေ့

kumbáic **كُمْبَيْشْ** compass အိမ်မြှောင်၊ သံလိုက်အိမ်မြှောင်

kumpáni **كُمْفَانِي** kumfáni **كُمْفَانِي** company ပိုင်ရှင် ကုမ္ပဏီ

kún bángga كُنْ بَغ vaginal
bleeding, vaginal discharge သွေးစပေါ်ခြင်း၊ သွေးယိုစီးခြင်း

kún zari biaram كُنْ زَرِ بِارَم menorrhagia, prolonged period သွေးဆင်းရောဂါ၊ သွေးအလွန်အကျွံပေါ်ခြင်း

kuna كُنْ corner ထောင့်

kuna beng كُنْ بِغ toad ဖားပြုပ်

kunaing كُنْ عَصَب tablet, pill ဆေးပြား

kuni كُنْ 0.1 acre ၀.၁ ဧက

kúni كُنْ murderer လူသတ်သမား

kundi handi كُنْدِي حَنْدي many
small pieces အသေးအဖွဲ့

kundhi kundhi gorá كُنْدِي كُنْدِي كُرْ cut into pieces
cut into pieces အပိုင်းပိုင်းအစစ ဖြတ်သည်။ အတုံးကလေးတွေတုံးသည်

kunkuna كُنْ كُنْ whine ညည်းညူသည်

kup كُفْ chop ခုတ်ခြင်း

kúp كُفْ cast ကွန်ပန်ခြင်း

kúr كُرْ razor သင်တုန်းစား

kurá كُرْ chicken ကြက်

kurá كُرْ dig တူးသည်

kuñra كُنْ رَا collect, wrap up ခု
ကောက်သည်။ သိမ်းဆည်းသည်

kuñra كُنْ رَا bran ဖွန့်

kuñraiya كُنْ رَا wrinkled တွန့်ကြေလာ
သော၊ ကောက်လိမ်လာသော

kúraf كُرْف food storage, food
preservation သိုလှောင်ထားသောရိက္ခာ

kural mas كُرَال مَس kurammas
barramundi, Asian seabass ကကတစ်ငါး

Kuran كُرَان Qur'an ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်

kuri كُرِي twenty နှစ်ဆယ်၊ ၂၀

kúri كُرِي 1. hoof မြင်း၊ ခွား စသည်တို့၏ 2. sole
of shoes မိနပ်အောက်ခံအိုးပြား၊ 3. foot of the leg of the
chair or table ခုံခြေထောက်အောက်ခြေ 4. heel မိနပ်
ဖနောင့်၊ မိနပ်ဒေါက်

kuróil كُرَيْل axe ပုဆိန်

kurul كُرُل 100 million သန်း ၁၀၀

kurs biaram كُرس بِارَم depigmentation on the skin
(leucoderma) ခရုသင်းရောဂါ

kuruta كُرْت kurta
တင်္တီ

Kurban كُربَن Feast
of the Sacrifice, Eid al-Adha
ကုရ်ဘာနီနေ

kurbani كُربَن animal sacrifice, animal
offering တိရစ္ဆာန်ကို ကုရ်ဘာနီလုပ်
ခြင်း

kurbani gorá كُربَن كُور sacrifice
စွန့်လွှတ်သည်။ ကုရ်ဘာနီလုပ်သည်

kurma كُرْم meat
dish, korma အသားတုံးဆီပြန်ဟင်း၊
အသားညှပ်ကြဇော်၊ ကုရ်မာဟင်း

kúrma كُرْم date
စွန့်ပလွံသီး

kursí كُرسِي kurosí chair
ထိုင်ခုံ၊ ကုလားထိုင်

kuça كُح slice, cut အပိုင်းပိုင်းဖြတ်သည်။ လှီးသည်

kuñça كُنْ ح pole, hook တံချူ၊ ချိတ်

kuñça كُنْ ح paddy, patch ဖိုက်ခင်း၊ လယ်ကွက်

kúñça كُنْ ح stake, peg
ငုတ်တိုင်

kuñçi كُنْ ح plow
handle ထယ်လက်ကိုင်

kusá كُص improvisad
pocket (eg. with a longi)
ခါးဖိုက်

kúsa كُص longyi knot
ခါးဖိုက်

kuñsa كُنْ س sweep
တံမြက်စည်းလှည်းသည်

kúsa mara كُص م tuck (something) into
(something) ခါးထိုးထားသည်

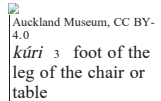
kusát كُصْT unfortunate, unlucky,
hapless ကံဆိုးသော



Public domain
kúri 1 hoof



Jojo659, CC BY-SA 3.0
kúri 2 sole of
shoes



Auckland Museum, CC BY-4.0
kúri 3 foot of the
leg of the chair or
table



Stilflehler, CC BY-SA 3.0
kúri 4 heel



Kritzolima, CC BY-SA 4.0
kuñça paddy, patch



Public domain
kuñçi plow handle



Public domain
kusá improvised
pocket (eg. with a
longi)

kusi كُوس crease, pleat
အထည်အစတွင်ခေါက်ရိုးရာ၊ အခေါက်
တွန့်

kusí kusí wrestling
နပန်းလုံးပြိုင်ပွဲ

kuhsouya كُوسُويَا cleaner သန့်ရှင်းရေး
အလုပ်သမား

kusúr kusur كُوسُور rustle, rustling
တရှုံ့ရှုံ့ လှုပ်သံသံ၊ တရှမ်းရှမ်းမြည်သံ

kussá mussí كُوسَا مُسُوسُ teasing, banter
လာရှုပ်ခြင်း

kúñc كُؤْنُ print, footprint, handprint
အရာ၊ လက်ရာ၊ ခြေရာ 2. handful
လက်တစ်ဆုပ်၊ လက်တစ်ခွက်စာ

kúci كُوشُ 1. happiness ပျော်ရွှင်မှု၊ ဝမ်းသာမှု၊ 2. happy
ပျော်ရွှင်သော၊ ဝမ်းသာသော

kúci gorá كُوشُ كُور enjoy ပျော်ရွှင်သည်

kúci laga كُوشُ لَك feel happy ပျော်
ရွှင်သည်၊ ဝမ်းသာသည်

kúcir mujilís كُوشِر مُجِيلِس celebration
ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ

kucíc كُوشِش attempt ကြိုးစားမှု

kucíc gorá كُوشِش كُور try, attempt
ကြိုးစားသည်

kucúm كُوشُم testicles
တေးတေး

kúcho كُوشُ fragrance, perfume
အနံ့ကောင်း၊ အမွှေး၊ ရေမွှေး

kuccól كُوشُل sugarcane ကြံ

kut diya كُت دِي kus diya كُف دِي
till the soil, loosen the soil, break up the soil
မြေကိုဆွပေးသည်

kuta kuita كُت كُت narrow, compact
ကျဉ်းကျပ်သော

kutái kutái كُتَي كُتَي strained
စူးစူးစိုက်စိုက်၊ အားစိုက်လျက်

kútu كُتُ tickle ကလိ

kútu laga كُت لَك be ticklish
ကလိထိုးလျှင်ယားတက်သည်

kutta كُت male dog ခွေးထီး

kutti كُت female dog ခွေးမ

kuth كُت coat ကုတ်အင်္ကျီ



Public domain
kúsa longyi knot

kuúth كُت court တရားရုံး

kúñth كُت broken rice ဆန်ကွဲ

kúth mara كُت مَر throbbing pain, pounding pain
နာကျင်မှုဝေဒနာ၊ တစ်ဒုတ်တစ်ဒုတ် ကိုက်ခဲခြင်း

kuthá كُت building အဆောက်အအုံ၊ တိုက်ဆောင်

kuthár gór كُت كُور building
အဆောက်အအုံ၊ တိုက်အိမ်

kuthí كُت 10 million ကုဋေ

kuththa كُت container, box ဘူး

kuñwá كُؤ piece, segment, clove (garlic)
တစ်ခု၊ တစ်မြွှာ

kuwála كُؤ pretend ဟန်ဆောင်သည်၊ ယောင်ဆောင်သည်

kúñza كُؤ ask for တောင်းသည်

kláss كُلس 1. class အတန်း၊ 2. grade အတန်း

L ل

laá ل plastic ပလတ်စတစ်

lai ل bamboo basket
ခြင်းတောင်း၊ နီးတောင်း

laigga ل ل connected, attached
ကပ်ထားသော၊ ပူးထားသော

lailotor kodór ل ل Night of Decree, Laylat al-Qadr
လိုက် လော်သောရက်ခေါ်ရည်

laillar aga ل ل chaff အဖျင်း၊ အမှော်၊ အုံ့
ဖွဲကြမ်း (စပါးစသည်)

lain ل line, queue အတန်း၊ လိုင်း

láing ل wave ရေလှိုင်း

laisén ل 1. driver's license ကားမောင်း
လိုင်စင် 2. license လိုင်စင်

lábouli ل because of, due to
အတွက်၊ သောကြောင့်

ládhdhá ل lump အတုံးကြီး



© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
lai bamboo basket

laf ٱلْفَدْلُ 1. profit အကျိုးအမြတ် 2. benefit အကျိုး၊
ကောင်းကျိုး

laf gorá ٱلْفَدْلُ ٱلْكَرُ ٱلْفَدْلُ profit အမြတ်ထုတ်သည်

laf táka ٱلْفَدْلُ ٱلْكَرُ benefit အကျိုးအမြတ်ရှိ
သည်

laga ٱلْعَدْلُ 1. feel ခံစားသည် 2. seem, appear ပုံ
ပေါ်သည်

laga ٱلْعَدْلُ plant, cultivate စိုက်ပျိုးသည်

laga ٱلْعَدْلُ need, require လိုအပ်သည်

laga ٱلْعَدْلُ 1. fix တပ်ဆင်သည် 2. connect,
attach ပူးတွဲသည်၊ ဆက်စပ်သည်

lagai diya ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ 1. inform on,
tell on, snitch on 2. slander, bad mouth အသရေ
ဖျက်သည်၊ ပုတ်ခတ်ပြောသည်၊ ချောက်တွန်းသည်

lagai diya ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ attach, connect
ပူးတွဲသည်၊ တိုင်းပေးသည်၊ ဆက်ပေးသည်

lak ٱلْأَلْفُ hundred thousand သိန်း

lal ák ٱلْأَلْفُ red spinach ဟင်းနုနယ်တစ်မျိုး

lal boga ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ cinnamon bittern မျိုင်းနီ

lal fiñaijja ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ scaly-breasted
munia စာဝတီး၊ ငှက်ပုတီး

lal hoñsu áf ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ
keelback မြွေပွေးတစ်မျိုး



© IOM Rohingya Cultural
Memory Center (used with
permission)
lal ák red spinach

lal lori áf ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ ashly kukri
snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

lal mula ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ carrot မုန်လာဥနီ

lal rong ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ red နီသော

lal zali áf ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ light-barred
kukri snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

lali ٱلْعَدْلُ 1. yolk ဥနှစ်၊ အနှစ် 2. testicle, ball ဝှေးဝှေး

lalós ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ 1. greed
လောဘ၊ လောဘကြီးခြင်း 2. greedy လောဘကြီးသော၊
အလိုကြီးသော

lama ٱلْعَدْلُ 1. bring down, unload ကုန်ပစ္စည်းချ
သည် 2. climb down ဆင်းသည်

lamani biaram ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ ٱلْعَدْلُ ٱلْكَရ diarrhea, dysentery ဝမ်းကိုက်ရောဂါ

lamar fóoir ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ pelvic
fin,ventral fin ဝမ်းရေယက်

lamat ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ down, below, lower အောက်မှာ

lami áá ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ come down ဆင်းလာသည်

lami zaa ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ descend, go down
ဆင်းသည်၊ ဆင်းသွားသည်

lamoni ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ descending slope
ဆင်းခြေလျှော

lamba ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ long, tall ရှည်လျားသော

lamba biaram ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ chronic disease
နာတာရှည်ရောဂါ

lamba gorá ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ lengthen ရှည်
အောင်လုပ်သည်၊ ဆန်းသည်

lamba lori áf ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ trinket snake
မြွေပွေးတစ်မျိုး

lamba saloin ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ long
rice sieve ဆန်းခါရှည်

laánot ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ damnation ငရဲသစ်ငုတ်ဘဝ

lappásouk ٱلْعَدْلُ ٱلْكَرُ pickled tea leaf
salad လက်ဖက်သုပ်

lara ٱلْعَدْلُ 1. tease စသည်၊ နောက်သည် 2. flirt လှ
သည်၊ လှတုတ်လုပ်သည်၊ မြူးသည်

lara ٱلْعَدْلُ shake လှုပ်သည်၊ ခါသည်

lara ٱلْعَدْلُ move ရွေ့လျားသည်၊ လှုပ်ရှားသည်

larái ٱلْعَدْلُ 1. war စစ်ပွဲ 2. fight, battle တိုက်ပွဲ

larái úwa ٱلْعَدْلُ 1. start a war စစ်ပွဲ
စသည်၊ စစ်ပွဲဖန်တီးသည်

larái dorá ٱلْعَدْلُ 2. fight တိုက်ခိုက်သည်၊
တိုက်ပွဲဝင်သည်

lari féla ٱلْعَدْلُ 1. move ရွေ့ပြောင်းသည်

laçagéça ٱلْعَدْلُ 1. of bad or poor quality
အရည်အသွေးနည်းပါးသော၊ ညံ့ဖျင်းသော

laçi ٱلْعَدْلُ 1. walking stick, cane တောင်စွန်း၊
လမ်းလျှောက်တုတ်၊ တုတ်
ကောက်

láçung ٱلْعَدْلُ 1. top (toy) ဂျင်၊ ဂျင်ဖု

laás ottu ٱلْعَدْلُ 1. at the end နောက်ဆုံး

lasar ٱلْعَدْلُ feeble အားနည်းသော

lac ٱلْعَدْلُ casualty ဒဏ်ရာရသူ

lac ٱلْعَدْلُ dead body, corpse အလောင်း

lacá lacá لَعَالِي لَشَلَشْ spongy, soft ပျော့အိသော

lacór garí لَعَقَاتْ عَمَلْ لَشَرْ گَر ambulance လူနာတင်ကား

latí لَطَبْ لَت kick ကန်ခတ်ခြင်း

latí mara لَطَبْ مَر مَلَكْتْ مَر kick ခြေနဲ့ကန်သည်။ ကန်ကျောက်သည်။

lath لَكْ لَتْ 1. stick တုတ် 2. tool for castrating animals သင်းကွပ်ရန်သုံးသည့်အချောင်း

lath diya لَكْ دِي صَبْ لَتْ دِي mate ခွေးသားဖောက်သည်

laayek لَمَبْ لَكْ deserving ထိုက်တန်သော

lebas لَبْ لَسْ formal dress, formal attire အဝတ်အစားဝတ်ဆင်ပုံ

lebas لَبْ لَسْ eloquence စကားပြောကောင်းခြင်း၊ အာဝဇ္ဇန်းကောင်းခြင်း၊ အာစလျာစကောင်းခြင်း

ledara fua لَهْ دَر فَو infant နို့စို့ကလေး

lefaba لَفْ لَبْ envelope စာအိတ်

légerá لَهْ جَرْ squid ပြည်ကြီးငါး

léggi لَهْ جِي 1. valiant ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသော 2. valiant person, hero ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသူ သူရဲကောင်း

leha mara لَهْ مَر butt ဦးခေါင်းဖြင့် ဝင်ကျိုးသည်။ ဝှေ့သည်။ ဦးချိုနှင့် တွန်းပစ်သည်

lehan لَهْ مَ لَحْ leham လဲမမ rein စက်ကြိုး

lehár لَهْ هَرْ lehál لَهْ هَلْ only သာ၊ မျှသာ၊ သာလျှင်

leká لَكْ لَكْ write ရေးသည်

leká لَكْ لَكْ text, writing စာသား

leká لَكْ لَكْ lick လျက်သည်

lékin لَهْ كِي but ဒါပေမဲ့၊ သို့သော်၊ သို့ရာတွင်

lekóuya لَهْ كُوْ يَ writer စာရေးသူ၊ စာရေးဆရာ

lemu لَهْ مَ orange ရှောက်ချိုသီး၊ ကမ္ပလသီး၊ လိမ္မော်သီး

lendha fuñda لَهْ دْ فَوْ نَدْ naked လန့်ကွတ်တီဖြစ်သော၊ ကိုယ်တုံးလုံးဖြစ်သော၊ အဝတ်ဗလာဖြစ်သော

leng لَهْ لَ lame ခြေမလှုပ်ရှားနိုင်သော၊ ခြေကျိုးနေသော

leng marí áñça لَهْ مَر لَ اَنْ چَا limp ထောင့်တောင့်သွားသည်၊ ခြေထောင့်ကျိုးနင်းသွားသည်

lenggyá لَهْ جِيْ غِي cripple ဒုက္ခိတာ၊ ခြေကျိုးသူ

léppaci buwá لَهْ پَ بُوْ وَ لَهْ پَ بُوْ sit with one's legs crossed (e.g. on the floor) တင်ပျဉ်ဆွေထိုင်သည်

léça لَهْ چَا thin ပိန်သော၊ ပါးသော

léça úwa لَهْ چَا وَ lose weight ပိန်သွားသည်၊ ချိုးကျသည်

les لَهْ لَس tail အမြီး

les lal hoñsu haikka áf لَهْ لَلْ هُونْ سُوْ هَا كَا أَف Pope's pit vipe မြွေစိမ်းမြီးခြောက်

lesá dóra لَهْ سَا دُورْ 1. hound နောက်ကလိုက်သည်။ တကောက်ကောက်လိုက်သည် 2. tail နောက်ယောင်ခံလိုက်သည်

lesor fóoir لَهْ سُورْ فُؤِيرْ 1. tailfin အမြီးရေယာက် 2. tail feather မြီးဆံ

lesu لَهْ سُو lychee လိုင်ချီး၊ လိုက်ချီးသီး

leccwá لَهْ قْ وَ saliva သွားရည်၊ တံတွေး၊ လျှာရည်

leccwá zorá لَهْ قْ وَ زُورْ drool, dribble သွားရည်ကျသည်။ သွားရည်ယိုသည်

leth holom لَهْ ثْ هُولَمْ pencil ခဲတံ

lethá لَهْ ثَا sluggish လေးတွဲသော၊ နှေးကွေးစွာလှုပ်ရှားသော

leththwa لَهْ ثْ وَ phlegm သလိပ်

leththwa mas لَهْ ثْ وَ مَسْ leiththa mas لَهْ ثْ وَ مَسْ loiththa mas bombay duck, bombil ငါးနုပုံ

lifa لَهْ فَا 1. plaster အင်္ဂတေကိုသည် 2. level ညိုသည်။ လိမ်ကျသည်

lifi diya لَهْ فِ دِي smooth ညီညာအောင်ညှိထားသည်

lillira لَهْ لِرْ flap တဖျပ်ဖျပ်လှုပ်သည်။ ခတ်သည် (တောင်)

lilliri لَهْ لِرْ 1. flap အံ့ဖုံး၊ လျှာအံ့ဖုံး၊ ဖတ်လတ်ကျနေသော အချပ် 2. clitoris မိန်းမအင်္ဂါအစေ့

liís لَهْ لِسْ list စာရင်း

liyás gorá لَهْ يَ سْ گُورْ heed အားနာသည်။ လေးစားသည်။ အာရုံစိုက်သည်။ သတိပြုသည်

liyo diya لَهْ يَ دِي disgrace ပြက်ရယ်ပြုသည်။ အရှက်ခွံသည်

loi aná لَهْ اَنَ bring ယူလာသည်



Nakib Ahmed, CC BY 3.0
|lesu lychee

loi zaa لَوِي زَا 1. take, carry ယူသွားသည်၊
ယူဆောင်သည်၊ သယ်ဆောင်သည် 2. take သယ်သည်၊
ဆောင်သည်၊ ခေါ်သည်၊ ယူသည်

loilla isa لَوِيلا إِسَا banana prawn
ပုစွန်ဆိတ်တစ်မျိုး

loiththa faga لَوِيثَا فَغَا braid အနားကွပ်
သည်

lofzō لَوْفَزَو word စကားလုံး၊ စာလုံး၊ ဝေါဟာရ

lok لَوَك 1. grub, larva ခူကောင်၊ ပေါက်ဖတ်၊
ပိုးတုံးလုံး၊ ပိုးလောင်း 2. maggot လောက်

lokéth لَوَكِيْث lock, pendant ဘယက်၊ လှေ့
ကက်ဆွဲသီး

lokób لَوَكُوب title တွဲ၊ ပုဏ်ပုဒ်

lokfuk لَوَكْفُك 1. insect ပိုးမွှား၊ အင်းဆက် 2.
bug ပိုးတောင်မာ 3. worm တီကောင်

lók mari luwa لَوَكْمَارِي لُوَا reach for
(something) လက်လှမ်းယူသည်

lolloijja لَوَلَوِيْجَا gelatinous, jiggly
ကျော့ကဲကျော့ကဲ့သို့သော၊ ဂျယ်လတင်နဲ့တူသော

lollori لَوَلُورِي dangling earrings, eardrops
နားသန်သီး၊ နားဆွဲ

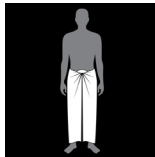
lón dha لَوْنْدَا grown up လူလားမြောက်သော၊
အရွယ်ရောက်သော၊ အသက်စေ့သော

long لَوْنْG cloves လေးညှင်းပွင့်

longi لَوْنْجِي longyi, lungi လုံချည်၊ ပုဆိုး

lóngfen لَوْنْغْفَن long pants ဘောင်းဘီရှည်

loncar لَوْنْكَار 1.
artillery shell အမြောက်ကျည် 2.
rocket launcher, bazooka
ဘူကာဆူးလောင်ချာ



Public domain
|longi longyi, lungi

lóor لَوُور ray of light အလင်းတန်း၊ ရောင်ခြည်တန်း

lora لَوْر 1. move ရွေ့လျားသည် 2. chase နှောက်
ကပြေးလိုက်သည်

lorasora لَوْرَاسَرا movement လှုပ်ရှားမှု

lori لَوْرِي truck, lorry ကုန်တင်ကား၊ လော်ရီကား၊ ကား
ကြီး

lorhórá لَوْرَهْوَرا be debilitated, suffer
ဝေဒနာခံစားရသည်၊ ရုန်းကန်သည်

lossi لَوْسِي lassi ဒိန်ရည်

lockor لَوَكُور armed force, soldiers
စစ်သည်များ၊ စစ်တပ်

lot faa لَوْتَفَا 1. find တွေ့ရှိသည်၊ ရှာတွေ့သည်
2. reach, get လိုက်မိသည်၊ လက်လှမ်းမီသည် 3. catch up
with (somebody) မီသွားသည်၊ မှီလာသည် 4. achieve
ရယူသည်၊ ရရှိသည်၊ ဖြစ်မြောက်သည်

loot fa لَوْتَفَا 1. reach, get လိုက်မိသည်၊
လက်လှမ်းမီသည် 2. achieve ရယူသည်၊ ရရှိသည်၊
ဖြစ်မြောက်သည် 3. catch up with (somebody) မီသွား
သည်၊ မှီလာသည်

lota لَوْت vine နွယ်ပင်၊ နွယ်

lotí لَوْتِي 1. since ကတည်းက 2. from မှ၊ က

lothkai raká لَوْتَكَاي رَاكَ hang up,
hang ချိတ်ဆွဲသည်

loyoré لَوْيَرِي 1. with နှင့်၊ ဖြင့် 2. by ဖြင့်၊ အားဖြင့်

lou لَو blood သွေး

lou uqá لَوِوَقَا high blood pressure,
hypertension သွေးတိုးရောဂါ

lou diya لَوْدِي donate blood, give
blood သွေးလှူသည်၊ သွေးနမူနာပေးသည်

lou fiyoni لَوْفِيُونِي chameleon ပုတံသင်ညို

lou fora لَوْفَرا low blood pressure,
hypotension သွေးပေါင်ကျခြင်း

lou lou baáre zaa لَو لَو بَاآرِي زَا bloody stool
သွေးပါဝမ်းသွားသည်

lou luwa لَو لُوَا draw blood သွေးယူသည်

luúí لَوِيْ لَوِيْ scoop net, woven bamboo fish
scoopер ယက်သဲ့

luúí zal لَوِيْ زَال bamboo framed fishing
net ကတော့ပဲ့ပိုက်ကွန်၊ ကျားပါးစပ်

luit gorá لَوِيْ غَورَا entertain စဉ်းခံသည်

ludh gorá لَوْدْ غَورَا rob လုယက်သည်

lukaiya لَوَكَايَا luwaiya لَوْوَايَا hidden ဝှက်ထားသော၊ လျှို့ဝှက်ဖြစ်သော

lukkélani kela لَوَكْلَانِي كَلَا play
hide and seek တူတူပုန်းတမ်းကစားသည်

luksan gorá لَوَكْسَانِ غَورَا waste
ဖြန်းတီးသည်

lulá لَوْلَا lame ခြေလက်မသန်စွမ်းသော၊ ခြေလက်မ
လှုပ်ရှားနိုင်သော

lulá biaram لَوْلَا بِيَارَم polio,
poliomyelitis ပိုလီယိုရောဂါ၊ အကြောသေရောဂါ

lulá garí لولاء گار road roller
လမ်းကြိုက်စက်၊ ရိုလကာ:

lulluk لولوك skin tag အု

lungthing လွင်္တင် Myanmar hybrid riot
police, lone htein လုံထိန်းရဲ၊ လုံခြုံရေးရဲ

luça လူဆူ spouted water jug used for personal
hygiene လူတာအိုး၊ အိမ်သာသုံးရေလောင်းကရား

luça လူဆူ lay down, curl
up လဲလျကောင်းသည်၊ ခွေနေသည်

luçi fiçá လူဆူ ဖိချာ rice
flour tortilla မုန့်ချပ်စဉ်း

lussan လူဆူ လုဆာ luksan
လူဆူ လုဆာ nuksan
လူဆူ လုဆာ loss ဆုံးရှုံးမှု

luta လူဆူ 1. soft, not firm ပျော့ပျောင်းသော၊ မ
ခိုင်ခံ့သော 2. flexible နူးညံ့သော၊ ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိသော

luti လူဆူ measles, Morbilli ဝက်သက်ရောဂါ

luti လူဆူ great great grandchild မြေးကြီး

luti fuk လူဆူ flee, pest (insect)
လှေ့၊

luth fath gorá လူဆူ လုဆူ လုဆူ
pillage လုယက်ဖျက်ဆီးသည်၊ တိုက်ခိုက်လုယက်သည်

luwa လူဆူ take ယူသည်

luwa လူဆူ 1. hide ဝှက်ကွယ်သည်၊ ရှောင်သည် 2.
hide away ဖုန်းကွယ်သည်၊ ရှောင်သည်

luwá လူဆူ iron သံ

luwa zaa လူဆူ acceptable လက်ခံနိုင်သော

luwai era လူဆူ hide, tuck away,
be in hiding ဖုံးကွယ်သည်၊ ကွယ်ဝှက်ထားသည်

luwár girá လူဆူ iron fence သံပန်း
ခြံစည်းရိုး

maijjálí မိအိအိ supervision ကြီးကြပ်မှု၊
အုပ်ထိန်းမှု၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်မှု

máijjon မိအိအိ máijjam မိအိအိ
máijjom မိအိအိ marian plum မရန်းသီး

maik မိအိ megaphone, loudspeaker
အော်လန်း အသံစက်၊ စပီကာ

maik fúl မိအိ angel's trumpet
ပူခိုင်း

mail မိအိ mile မိုင်

maincór hók မိအိ someone
else's property အခြားလူပိုင်ပစ္စည်းဥစ္စာများ

maiya fua မိအိ girl မိန်းကလေး

maiya fuain thana မိအိ molest
ဆွဲလား၊ လွဲလား၊ လုပ်သည်၊ ကိုယ်ထိလက်ရောက်
စော်ကားသည်

madam မိအိ buffalo cow ကျွမ

madarasá မိအိ modorasá
madarasá Qu'ranic school, madrassa အာရဗီ
သိပ္ပံကျောင်း

maadda မိအိ sense, perception, feeling
အာရုံ၊ အာရုံခံစားမှု

maf မိအိ 1. measurment တိုင်းတာမှု၊ ချိန်ချင်မှု။ 2.
volume ထုထည် 3. weight အလေးချိန် 4. amount
ပမာဏ

maf မိအိ forgiveness ခွင့်လွှတ်ခြင်း၊ အပြစ်လွှတ်
ခြင်း။

maf gorá မိအိ forgive, pardon
ခွင့်လွှတ်သည်၊ ချမ်းသာခွင့်ပေးသည်

maf gori diya မိအိ condone, grant forgiveness, practice
forgiveness, accept an apology ခွင့်လွှတ်ပေးသည်၊
အပြစ်လွှတ်ပေးသည်

maf maga မိအိ ask for
forgiveness, ask pardon for, apologize to
(somebody) တောင်းပန်သည်

maf saá မိအိ apologize
တောင်းပန်သည်။

mafa မိအိ measure, weigh တိုင်းတာသည်၊
ချိန်တွယ်သည်

mafoni မိအိ scale ချိန်ခွင့်

maga မိအိ ask (for), beg, plead တောင်းသည်

magi မိအိ prostitute, whore ပြည်တန်ဆာ၊ ကိုယ်
ကျင့်သိက္ခာပျက်သူ

M m

maa မိအိ mother အမေ

maijjá မိအိ middle (e.g. brother or
sister) အလယ်

mahér مَهْر 1. expert ကျွမ်းကျင်သူ၊ ပညာရှင်၊
ပါရဂူ 2. talented, gifted, knowledgeable အစွမ်းအစရှိ
သော၊ ပါရမီရှိသော၊ ပင်ကိုစွမ်းရည်ရှိသော

májjon gas مَجْجُونْ گَس marian
tree, gandaria, mango plum မရန်းပင်

maká مَكَا mingling, mix ရောစပ်သည်၊ ရောနှော
သည်

mal مال 1. goods, belongings, property
ပိုင်ဆိုင်တဲ့ပစ္စည်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှု၊ ရှိစဉ် 2. material
အထည်၊ ပစ္စည်း

mala مَلَا coconut shell အုန်းခွံ

mali مَلِي mast ရွက်တိုင်

maalik مَالِك maalek 1.
owner ပိုင်ရှင် 2. Lord သခင်၊ အရှင်

malbači diya مَالْبَاحِي دِي distribute
ခွဲဝေသည်၊ ဖြန့်ဖြူးသည်၊ ဖြန့်ပွားစေသည်

maamela مَامَلَة maamala 1. issue, problem, incident, matter
အကြောင်းကိစ္စ၊ ပြဿနာ၊ အဖြစ်အပျက်၊ ကိစ္စ 2. case အမှု

mami مَمِي aunt (uncle's wife) အဒေါ်
(ဦးလေး၏မယား)

mamini fata مَمِينِي فَتَة mamina
fata مَمِينِي فَتَة manuni fata مَنُونِي فَتَة
Asiatic penny wort မြင်းခွာရွက်

mamu مَمُو uncle (mother's side) ဦးလေး

maná gorá مَنَا غَرَا ban, forbid,
prohibit တားမြစ်သည်၊ ပိတ်ပင်သည်

maáni مَانِي meaning အဓိပ္ပာယ်၊ ဆိုလိုချက်

mani luwa مَانِي لُوَا recognize, accept
အသိအမှတ်ပြုသည်၊ အတည်ပြုသည်၊ မှတ်မိသည်၊ လက်ခံယူသည်

manoc مَانُوك vow, solemn promise ကတိ
သစ္စာ၊ တည်ကြည်သောကတိ

manúic مَانُؤِك 1. people, mankind လူ
များ၊ လူသားများ၊ လူထု 2. person လူ၊ လူသား

manggustán مَنَّكُوسْتَان mangosteen
မင်းဂွတ်သီး

mánsi مَانَسِي tattoo မင်ကြောင်၊ မင်သေ့

mara مَارَا hit, beat ခိုက်နှက်သည်၊ ထိုးသတ်သည်။

mara dóra gorá مَارَا دُورَا غَرَا beat
ခိုက်နှက်သည်။

mara mari مَارَا مَارِي fight, physical
fight, brawl ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း

maraila مَارَايِلَا large basket ခြင်းတောင်းကြီး၊
ပလုံး

maramari diya مَرَامَرِي دِي fight
တိုက်ခိုက်သည်၊ ငြင်းခုံသည်

Maarec مَارَاش March
မတ်လ၊ (၃)လပိုင်း

marí مَارِي gums သွားရိုး

mari féla مَارِي فَهْلَا 1.
kill, murder သတ်ဖြတ်သည် 2. get killed, be killed
အသတ်ခံရသည်

marhá مَارَهَا 1. symbol, logo သင်္ကေတ 2.
birthmark မွေးရာပါအမှတ်အသား 3. seal ချိပ်တံဆိပ်

markéth مَارَكِث market ဈေး

marmá مَرْمَا lemon cucumber သခွားသီးတစ်
မျိုး

marcel مَارْسَل Martial Law စစ်အုပ်ချုပ်ရေး
အမိန့်၊ မာရှယ်လော

mas مَس fish ငါး

mas saá مَس سَا fish ငါးဖမ်းသည်၊
ငါးမျှားသည်

mas ziañ مَس زِيَان aquaculture, fish
farming ငါးမွေးမြူရေး

masa مَس kitchen shelf (above the stove)
မီးဖိုဆောင်စင်

mase añsura مَسَة اَنْسُور swim
(fish) ရေကူးသည် (ငါးများ)

masí مَسِي fly ယင်ကောင်

masór han مَسُور هَنْ pectoral fin ရင်
ရေယက်

masór cum مَسُور كُوم barbel ငါး
နှုတ်ခမ်းမွေး

maasum مَسُوم innocent အပြစ်ကင်းသော၊ မ
သင်္ကာမဖြစ်သော

mac مَس month လ။

maacáf مَسَا فَ teacher, master (as
a title) ဆရာကြီး

maccáрана مَسَا رَا kingfisher
တိန်ညင်း၊ ပိန်ညင်း

macthor مَسَا ثَر teacher ဆရာ၊ ဆရာမ



© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
maraila large basket

mat **مَلَمَت** speech စကား

mata **مَلَمَت** 1. talk, speak ပြောဆိုသည်၊ ခေါ်သည်
2. call ခေါ်သည်၊ ခေါ်သည်

matá **مَلَمَت** head ဦးခေါင်း

matá bór **مَلَمَت لَفْدَمَت** head heaviness ခေါင်း
ထိုင်မိုင်းသော

matá gúra **مَلَمَت عَاشَمَت** dizzy ခေါင်းမူးသော၊
မူးဝေသော၊ မူးမော်သော

matá hala áf **مَلَمَت هَلْ أَف** Duméril's black-headed snake မြေပွေးတစ်မျိုး

matá hoñra **مَلَمَت كَهَنَمَت** headache
ခေါင်းကိုက်သည်၊ ခေါင်းကိုက်ဝေဒနာ

matá thonthona **مَلَمَت كَهَنَمَت تَنْثَن**
throbbing headache ခေါင်းကိုက်ခြင်း

matamati **مَلَمَت مَمَت** argument, fight
(controversial) ငြင်းခုံခြင်း၊ အငြင်းပွားမှု၊ အချင်းများခြင်း

matamati diya **مَلَمَت مَمَت دِي**
argue, debate စကားများသည်၊ ငြင်းခုံသည်

matár fóoir **مَلَمَت فَوَيْر** cowlick ခေါင်းငွေ့

matár mala **مَلَمَت مَلْ**
skull ဦးခွံ၊ ဦးခေါင်းခွံ။

matát kúthmara **مَلَمَت كُثْمَر**
stabbing headache ရုန်းရှာသောခေါင်းကိုက်ခြင်း

matatl **مَلَمَت مَاتِل** maftul
hammer တူ

math **مَلَمَت** 1. playing
field, sports field အားကစားကွင်း
2. playground ကလေးကစားကွင်း

maza **مَلَمَز** brush, scrub တရုပ်ရှုပ်တိုက်သည်

maza **مَلَمَز** massage နှိပ်နယ်ပေးသည်

mazaa **مَلَمَز** 1. heartwood အနှစ်သား: 2. pip, pit,
kernel, core အစေ့၊ အဆန်

mazar **مَلَمَز** tomb, shrine သူတော်စင်၏ သင်္ချိုင်း
ဂူ၊ ဗိမာန်။

mazé **مَلَمَز** madé 1. between အလယ်တွင်း၊ နှစ်ခု
ကြား 2. between, in between အကြားမှာ 3. in the
middle အလယ်မှာ

maze hale **مَلَمَز هَلْ** 1. between, in
between, in the middle အကြားမှာ 2. so-so တစ်ဝက်
တစ်ဝက်၊ မဆိုးပါဘူး၊ ဒီလိုပါပဲ

mazí **مَلَمَز** 1. leader, supervisor, head

ခေါင်းဆောင် 2. captain အသင်းခေါင်းဆောင်၊ ကက်ပတိန်၊ ကပ္ပ
ဗိတန်၊ သင်္ဘောဦးစီးသူ

mazi diya **مَلَمَز دِي** rub, apply သုတ်လိမ်း
သည်၊ ပွတ်တိုက်သည်

mazila **مَلَمَز** average, medium ပျမ်းမျှ၊
အလယ်အလတ်

mazoni **مَلَمَز** ointment လိမ်းဆေး

mazór ouñl **مَلَمَز أُنْ** maiija ouñl
middle finger လက်ခလယ်၊
အလယ်လက်ချောင်း

mazur **مَلَمَز** 1. paralysis အကြောသေရောဂါ 2.
disabled မသန်စွမ်းသော

Mee **مَم** May မေလ၊ (၅)လပိုင်း

meiththa áf **مَلَمَت أَف** common worm
snake, brahminy blind snake အဆိပ်မရှိတဲ့မြေတစ်မျိုး

meiththa faik **مَلَمَت فَايَك** Asian plain
martin ပျံလွှားတစ်မျိုး

meiththa gór **مَلَمَت غُور** house with
mud-floor ရွှံ့မြေကြမ်းခင်းပါသော အိမ်

meiththailla **مَلَمَت مَيْتِل** digger, well digger,
brick maker မြေတွင်းထုတ်သမား၊ မြေအိုးလုပ်သူ၊ အုတ်ခဲလုပ်
သမား

medhilin **مَلَمِل** mandolin မယ်အလင်

mehénnot **مَلَمَت مَهْنَت** meénnot
1. hard work ကြိုးစားအားထုတ်မှု 2. effort
ကြိုးစားအားထုတ်မှု၊ ကြိုးပမ်းမှု 3. exertion အားစိုက်မှု

mehérbani **مَلَمَت مَهْرَبَن** meérbani
kindness ကျေးဇူးပြု၊ ကြင်နာခြင်း။

mehérbani gori **مَلَمَت مَهْرَبَن** 1. kindly
meérbani gori **مَلَمَت مَهْرَبَن** 1. kindly
(do something) ရင်းနှီးစွာ၊ ခင်မင်စွာ 2. please ကျေးဇူးပြု
ပြီး

meél **مَلَمِل** mill ကောက်ပဲသီးနှံကြိတ်ခွဲစက်

mela **مَلَمِل** feast ဧည့်ခံပွဲ၊ စားပွဲသောက်ပွဲ

mela **مَلَمِل** festival ပွဲ၊ ဧည့်ခံပွဲ၊ အခမ်းအနား

melá **مَلَمِل** open ပွင့်နေသော၊ ဖွင့်ထားသော

melá mara **مَلَمِل مَر** throw လွှင့်ပစ်သည်၊
စွန့်ပစ်သည်

melar cóba **مَلَمِل شَب** 1. special
event, feast ဧည့်ခံပွဲ 2. wedding reception မင်္ဂလာ
ဧည့်ခံပွဲ



HorsePunchKid, CC BY-SA
3.0
matár fóoir
cowlick

melériya **مَلَرِيَا** malaria
مَلَرِيَا Malaria ငှက်ဖျားရောဂါ

meéman **مَعْمَان** guest, visitor ဧည့်သည်

meéman dari **مَعْمَان دَرِي** hospitality
ဧည့်ဝတ်ကျေမှု၊ ဧည့်ဝတ်ပြုခြင်း၊ ဧည့်ခံပြုစုခြင်း

memori **مَمُورِي** memuri
computer memory, RAM ကွန်ပျူတာ မှတ်ဉာဏ်

mechá **مِخَا** tap, faucet ပိုက်ခေါင်း၊ အခေါင်း

mechá **مِخَا** cap, lid, cover ပုလင်းအဖုံး၊ အဖုံး

meçi **مِخِي** soil, ground, floor မြေကြီး၊ သဲ။

meçól **مِخُول** medal ဆုတံဆိပ်

mes **مِس** table စားပွဲ

mesál **مِسَال** example, sample ဥပမာ၊
သဘော၊ နမူနာ

miailla **مِيَايِلَا** effeminate man မိန်းမလျှာ၊
အပြောက်

mijík batti **مِيَجِيَك بَاتِي** twinkle
lights, holiday lights, decorative lights ရောင်စုံမီးတွဲ၊
ရောင်စုံအလှူမီး

mikká **مِيَكَا** 1. in the direction of, towards
၁၃ 2. like, similar to ကဲ့သို့

mila **مِيَلَا** 1. have sex with, have intercourse,
sleep with လိင်ဆက်ဆံမှုရှိသည် 2. mate (animals)
သားဖောက်သည် (တိရစ္ဆာန်)၊ မိတ်လိုက်သည်

mila **مِيَلَا** match, compare စီစဉ်ထားသည်၊ ကိုက်ညီ
စေသည်၊ နှိုင်းယှဉ်သည်

mila **مِيَلَا** combine, unite, bring together, put
together, join together ပေါင်းရုံးစုစည်းသည်၊ တွဲဖက်သည်၊
ချိတ်ဆက်သည်၊ ဆက်စပ်သည်

mila **مِيَلَا** meet တွေ့ဆုံသည်

mila **مِيَلَا** get ရသည်

mila mici **مِيَلَا مِشِي** together,
cooperatively အတူတကွ၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်

milamil **مِيَلَامِيلَامِيل** intercourse လိမ်ဆက်ဆံခြင်း

mili zuli **مِيَلِي زُولِي** together,
cooperatively အတူတကွ၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်

milithíri **مِيَلِي ثِيرِي** melethéri
milithari **مِيَلِي ثَارِي** military, army, soldier
စစ်တပ်၊ တပ်မတော်၊ စစ်သား။

milloon **مِيلُون** 1. sexual encounter,
rendezvous ချိန်းတွေ့ခြင်း၊ လိင်ဆက်ဆံခြင်း 2. encounter,
chance meeting အမှတ်မထင် တွေ့ဆုံမှု

minara **مِينَارَا** minaret ဗလီမျှော်စင်

miníth **مِينِيْث** minute
မိနစ်

miras **مِيرَاس**
inheritance, heritage အမွေဥစ္စာ၊
အမွေအနှစ်

miçá **مِيْخَا** 1. sweet ချိုသော၊
အချို 2. palm sugar, jaggery သကာခဲ၊ ထန်းလျက်

miçá biaram **مِيْخَا بِيَارَم** diabetes ဆီး
ချိုသွေးချိုရောဂါ

miçá biaram cek gorá **مِيْخَا بِيَارَم كِجْ كُورَا**
test blood sugar ဆီးချို
စစ်သည့်

miçá rong **مِيْخَا رَنْج** brown အညိုရောင်

miçing miçing **مِيْخِيْج مِيْخِيْج** twinkle,
wink, blink မျက်စိမှိတ်ပြသည်၊ မျက်စိပေါက်လတ်ပေါက်လတ်
လုပ်သည်၊ မျက်တောင်ခတ်သည်

misá **مِسَا** 1. false, untrue မဟုတ်မမှန်၊ မှားသော၊
အလိမ် 2. lie အလိမ်အညှာ၊ မှားသား

misá gobá **مِسَا غُوبَا** 1. unfaithful
witness, lying witness လိမ်လည်ထွက်ဆိုသူ၊ မဟုတ်မမှန်
ထွက်ဆိုချက်ပေးသူ 2. false testimony မဟုတ်မမှန်
သက်သေခံချက်

misá hotá huwá **مِسَا حُوتَا هُوَا**
lie, tell a lie မှားသားပြောသည်၊ ညာပြောသည်၊ လိမ်
ပြောသည်

misá houya **مِسَا هُوَا** liar မှားသားပြောသူ၊
လူလိမ်

misá manúic **مِسَا مَانُؤِيْ** liar
လူလိမ်

misúwák **مِسُؤَاك** natural wood
toothbrush stick မစ္စဝတ် (ခေါ်) သစ်သွားပွတ်တံ၊ သစ်သွား
တိုက်တံ

misikin **مِسِكِيْن** 1. impoverished person,
poor, destitute ဆင်းရဲသား၊ လူနွမ်းပါး၊ မွဲတေသောလူ 2.
orphan မိဘမဲ့ကလေး

mistíri **مِسْتِيرِي** carpenter လက်သမား

misthi **مِسْتِيْ** sweets အချို

micín **مِيْشِيْن** machine, device စက်၊
စက်ကိရိယာ

mithái **مِيْثَاي** sweets, candy အချို၊ သကြားလုံး၊
ချိုချဉ်

mithing **مِيْثِيْج** meeting အစည်းအဝေး

miyá **مِيْؤَا** mix, blend ရောသည်၊ စပ်သည်



© Pixabay License
minara minaret

miyañ **مِيَاڻ** gentleman လူကြီးလူကောင်း

miya bibi **مِيَا بِي** married couple, husband and wife ဇနီးမောင်နှံ (အသုံးများသော)၊ လင်မယား (အသုံးနည်းသော)

miyaillá **مِيَا اِيلَا** mixed ရောနှောသော၊ ရောစပ်သော၊ မွှေသော

miyál **مِيَا ل** mix, mixture, blend အရောအနှော၊ ရောထားမှု

miyúla **مِيَا لُ** cloud တိမ်

miyundá **مِيَا دَا** dim ခိုနိသော

mizzi **مِيَا زِي** layman imam သာမန်အဆင့် အိမာမ် ရှေ့ဆောင်

moazzen **مُوَا زِين** muezzin, mosque crier အာဇာနည်ခေါ်ပေးသူ

moida **مُوَا دَا** refined flour ဂျုံမှုန့်

moidan **مُوَا دَان** open field, plain မြေပြန့် လွင်ပြင်

moóina meçi **مُوَا اِيْنَا مِيَا شِي** clay ရွှံ့စေးမြေ

moinna **مُوَا اِيْنَا** 1. tip, point အချွန် 2. pointy ချွန်သော

moinna gorá **مُوَا اِيْنَا گُورَا** sharpen the tip ချွန်အောင်လုပ်သည်၊ ချွန်သည်

moiyr **مُوَا اِيْر** 1. Grey peacock pheasant ဥဒေါင်း 2. peacock ဒေါင်းဖို 3. peahen ဒေါင်းမ

moou **مُوَا** uncle ဦးလေး

moóutaj úwa **مُوَا اِيْنَا اُوَا** moóutas úwa **مُوَا اِيْنَا اُوَا** moóutac úwa **مُوَا اِيْنَا اُوَا** be in need (of help), be needful အကူအညီလိုအပ်သည်

moódi **مُوَا دِي** henna အနီ

moódi gas **مُوَا دِي گَاس** henna tree အနီပင်

moodima gorá **مُوَا اِيْنَا گُورَا** sue, accuse, prosecute (active and passive) တရားစွဲသည်၊ တရားစွဲခံရသည်၊ စွဲချက်တင်သည်

modot **مُوَا دُ** help, aid, support, assistance အကူအညီ၊ အထောက်အကူ၊ ထောက်ပံ့မှု၊ အကူအပံ့

modot fooiya **مُوَا دُ فُوَا اِيَا** beneficiary အကျိုးခံစားသူ

modot gorá **مُوَا دُ گُورَا** help ကူညီသည်

modot goróuya **مُوَا دُ گُورُوَا** helper ကူညီသူ၊ အကူ

modú **مُوَا دُ** honey ပျားရည်

modú fuk **مُوَا دُ فُك** bee ပျား

modúr bahá **مُوَا دُ رُ بَا هَا** bee-hive ပျားအုံ

modda **مُوَا دَا** male (animals) အထီးဖို (တိရစ္ဆာန်)

moddoni **مُوَا دُونِي** tomboy ယောက်ျားလျာ

mogor **مُوَا گُور** monitor မောဂိုရ် however, but ဒါပေမဲ့၊ သို့သော်လည်း၊ သို့ရာတွင်

mogos **مُوَا گُوس** brain ဦးနှောက်

Mohórom **مُوَا هُورَم** month of Muharram မော်ဟော်ရောမလ

Mok **مُوَا ك** Rakhine (people) ရခိုင် (လူမျိုး)

moók **مُوَا ك** mug, cup မတ်ခွက်

mokka gula **مُوَا كَا گُلَا** maize, corn ပြောင်းဖူး

mokka sóñi **مُوَا كَا سُونِي** yardlong bean, asparagus bean ပဲတောင့်ရှည်

mokkón **مُوَا كُون** thick, concentrated, undiluted ပျစ်သော

mokkón **مُوَا كُون** milk skin နို့အနံ့၊ မလိုင်ဖတ်

moksót **مُوَا كُ** moksúd **مُوَا كُ** goal, aim, purpose ရည်ရွယ်ချက်၊ ပန်းတိုင်

moktob **مُوَا كُ** primary arabic school အခြေခံအာရဗီကျောင်း

moól kélaá **مُوَا ل كِيْلَا** game like Pom-Pom-Pull-Away, British Bulldog or Blackman ထုပ်ဆီးတီးကဲ့သို့ကစားနည်း

molai **مُوَا لِي** clotted cream နို့မလိုင်

molai **مُوَا لِي** Malaysian person မလေးလူမျိုး

molana **مُوَا لَان** Maulana, Molvi မော်လနာ၊ မော်လဝီ

mon **مُوَا ن** mind စိတ်

mon **مُوَا ن** maund, mun, mann မောင် အလေးချိန်

mone huwá **مُوَا هُوَا** want, desire, wish ဆန္ဒရှိသည်၊ အလိုရှိသည်၊ လိုချင်သည်

mone mone **مُوَا هُوَا** in (somebody's) mind, in (somebody's) head စိတ်ထဲတွင်၊ တိတ်တဆိတ်

moniccò مَنِيْعَقْ مَنِيْشْ mankind, humanity
လူသားများ

monot gorá گَرِ مَنتْ remember
မှတ်မိသည်၊ သတိရသည်

monot gorai diya دِي گَرِي مَنتْ remind
သတိရစေသည်

mondir مَندِرْ Hindu temple ဟိန္ဒူ
တံတော်ကျောင်း

moóngga مَوْنِغْ expensive ရှေးကြီးသော

Monggolbar مَڠْڠَلْ Tuesday
အင်္ဂါနေ့

monzil مَڠْزِلْ 1. destination သွားမည့်နေရာ၊
ခရီးလမ်းအဆုံး 2. goal, objective ပန်းတိုင်၊ ရည်မှန်းချက်

mor مَرِ my, mine ကျွန်ုပ်၏၊ ငါ့

mora مَرِ dead သက်မဲ့သော၊ သေသော

mora مَرِ die သေသည်၊ ဆုံးသွားသည်၊ ကွယ်လွန်သွား
သည်

mora bacca úwa اَوْ لَاقْصُ مَرِ بَشْ stillborn
ကလေးအသေမွေးသည်

mora biaram مَرِ لِابْتِلَا مَرِ بِاَرَمْ deadly
disease, terminal disease သေစေနိုင်သောရောဂါ

mori zaa مَرِ زِ 1. die သေသည်၊ ဆုံးသွားသည်
2. crave ငမ်းငမ်းတက်ဖြစ်သည်

moris مَرِسْ chili, chili peppers ငရုတ်သီး

morisor sara مَرِسْرَ فَصْلْ chili
pepper seedling ငရုတ်ပျိုးပင်

moórona مَوْنِ اَرْسْ dowry ခန်းဝင်ပစ္စည်း၊ လက်ဖွဲ့
ပစ္စည်း

morot مَرَتْ male အထီး၊ ကျား

morot fua مَرَتْ فُو boy ယောက်ျား
ကလေး

morkos مَرْكَسْ headquarter of Tabligh
သာသနာပြုရေးဌာနချုပ်

mormoiija مَرْمُوجْ crispy, crunchy ကြံ
တံဆတ်သော၊ ကြပ်ရွသော

mosibot مَصِيبَتْ 1. crisis, calamity
ဘေးဒုက္ခ၊ ဘေးအန္တရာယ် 2. danger အန္တရာယ်

mosiyot مَصِيبَتْ 1. trouble ဒုက္ခ 2.
disaster ဘေးဒုက္ခ၊ ဘေးဆိုးကြီး

mosóit مَسِيدْ mosít مَسِيدْ
mosque မဇ္ဈိ

mosólla مَسَلْ mix of spices, curry
powder, masala မဆလာ

mosólla مَسَلْ prayer-mat ဝတ်ပြုရာ

mosólla مَسَلْ concrete အင်္ဂတေ၊ ကွန်ကရစ်

mocá مَوْشْ spider ပင့်ကူ

mocok مَوْشْ jug ရေ
ကရား

mocóri مَوْشْ mosquito net ခြင်္သေ့

mocóri dhail مَوْشْ دِهَالْ red lentils
ပဲနီကလေး

mocúr مَوْشْ 1. famous ထင်ပေါ်သော၊ ထင်ရှားသော၊
ကျော်ကြားသော 2. popular စန်းပွင့်
နေသော၊ ရေပန်းစားသော

mocúr úwa مَوْشْ a famous, come to
fame ကျော်ကြားလာသည်

mocuwara مَوْشْ discussion ဆွေးနွေးခြင်း

mocuwara diya دِي مَوْشْ give
a suggestion, advise အကြံပေးသည်

mocuwara gorá گَرِ مَوْشْ give
a suggestion, advise အကြံပေးသည်

mocbur مَجْبُرْ 1. compelled အတင်းအကျပ်
ပြုသော၊ အတင်းအဓမ္မပြုလုပ်သော 2. out of options ရွေးချယ်
စရာ မရှိတော့သော၊ ရွေးဖို့တခြားလမ်းမရှိတော့သော 3.
helpless, desperate အားကိုးရာမဲ့ဖြစ်သော

mocbur gorá گَرِ مَجْبُرْ 1. manipulate နောက်ကွယ်ကကြိုးကိုင်သည်၊ ခြယ်လှယ်သည် 2.
obligate တာဝန်ပေးသည် 3. leave no choice မဖြစ်မနေ
လုပ်စေသည်၊ ရွေးဖို့တခြားလမ်းမပေး

mockari مَشْكِرْ joke ရယ်စရာ၊ ဟာသ

mockari gorá گَرِ مَشْكِرْ kid,
joke ရယ်စရာပြောသည်၊ ပြက်လုံးထုတ်သည်

mockil مَشْكِلْ 1. difficulty, trouble
အခက်အခဲ၊ ဒုက္ခ 2. difficult ခက်ခဲသော

moot مَوْتْ death သေခြင်းတရား



© Pixabay License
mosólla¹ mix of
spices, curry
powder, masala



© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
mosólla² prayer-
mat



Judgefloro, Public Domain
mosólla³ concrete

moñtá مَفْلُتْ 1. knead နယ်သည် 2. massage
နိပ်နယ်သည်

moton مَفْلُتْ recitation, being able to read
without spelling the words ရွတ်ဆိုခြင်း

motoot مَفْلُتْ funeral အသုဘ၊ ဂျာပန

motúra مَفْلُتْ pheasant ရင်ငှက်

motúra isa مَفْلُتْ crayfish ရေချို
ပုစွန်

motúra faní مَفْلُتْ freshwater
ရေချို

mottor مَفْلُتْ 1. as soon as မလုပ်မချင်း၊ ပြီးပြီး
ချင်း 2. when -အခါ -တုန်းက

mothobi مَفْلُتْ traffic police ယာဉ်ထိန်းရဲ

mothor saikel مَفْلُتْ motorcycle
မော်တော်ဆိုင်ကယ်

mothka مَفْلُتْ clay jar မြေအိုးကြီး

mothmoça مَفْلُتْ crunch, produce a
crunching sound ကျွတ်ကျွတ်သံထွက်သည်

moza مَفْلُتْ taste အရသာ

moza úwa مَفْلُتْ be tasty, be
delicious အရသာကောင်းသည်၊ စားလို့ကောင်းသည်

moza gorá مَفْلُتْ flavor, season
အရသာဖြစ်စေသည်

mozad diya مَفْلُتْ 1. soak
(food) in water ရေစိမ့်သည် 2. let fruits ripen
အသီးအနှံမှည့်စေသည်

mozin مَفْلُتْ 1. according to အရ၊ အတိုင်း 2.
accordingly ခန့်ထိုက်လျော်၊ သို့ ဖြစ်သည်နှင့်အညီ၊ သင့်တော်
သလို

mozbut مَفْلُتْ 1. strong သန်စွမ်းသော၊
အားသန်သော 2. firmly ခိုင်ခံ့စွာ

mouka مَفْلُتْ chance, opportunity အခွင့်လေး၊
အခွင့်အလမ်း

mouloi مَفْلُتْ religious scholar, mullah
မော်လီ၊ ဗလီဆရာ

mouza مَفْلُتْ 1. sock ခြေအိတ် 2. glove
လက်အိတ်

mouzú مَفْلُتْ subject, matter, context
အကြောင်းအရာ၊ အကြောင်းကိစ္စ

muijjái مَفْلُتْ at the root အမြစ်ပြတ်

muijjái féla مَفْلُتْ muizzái
féla مَفْلُတ cut off from the root

သစ်ပင်မှသစ်ကိုင်းများကို ခုတ်မြတ်သည်?

muijjái haçi féla مَفْلُتْ cut off from root
အမြစ်မှခုတ်ဖြတ်သည်

muillo مَفْلُتْ value တန်ဖိုး

muic مَفْلُتْ muc مَفْلُتْ water
buffalo ကျွဲ

muicór sóo مَفْلُتْ water buffalo
calf ကျွဲသားပေါက်

mubáñi مَفْلُتْ frankly ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း၊ အားမ
နာပါးမနာ

mufti مَفْلُتْ mufti မုဒ်သီး

muhábbot مَفْلُتْ love အချစ်၊ မေတ္တာ

muhálek مَفْلُتْ opposite ဆန့်ကျင်သော၊
ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော

mujahíd مَفْلُتْ mujahid မုဂျာဟီဒ်

mujilíc مَفْلُتْ mujulís مَفْلُتْ mujilíc
meeting, conference
ဆွေးနွေးပွဲ 2. ceremony ပွဲသဘင်၊ အခမ်းအနား 3. formal
gathering, summit, council, symposium တွေ့ဆုံပွဲ၊
ထိပ်သီးညီလာခံ

muk مَفْلُتْ face မျက်နှာ

muk bíñya مَفْلُتْ sneer ပြုံးဖြဲဖြဲကြည့်သည်၊
လှောင်ရယ် ရယ်သည်

muk hama مَفْلُتْ shave မုတ်ဆိတ်ရိတ်သည်

mukabela مَفْلُتْ facing a conflict in
person, face-off (slang), facing a problem
directly မျက်နှာချင်းဆိုင်၊ ရင်ဆိုင်ခြင်း၊ တိပ်တိုက်တွေ့ဆုံခြင်း

mukabela gorá مَفْلُتْ confront, face
ရင်ဆိုင်တွေ့သည်၊ မျက်နှာချင်းဆိုင်တွေ့သည်

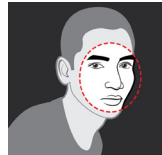
mukiyadi gorá مَفْلُتْ mukiyazi gorá
memorize အလွတ်ကျက်သည်

mukoddor مَفْلُتْ destiny, fate ကံ
တရား၊ ကမ္မ၊ ကြမ္မာ

mula مَفْلُتْ radish, daikon မုန်လာဥဖြူ

mula ák مَفْلُتْ radish leaves, radish
greens မုန်လာရွက်

mullúk مَفْلُتْ kingdom, country, state ကု
ရင်နိုင်ငံ၊ နိုင်ငံတော်၊ တိုင်းပြည်



Public domain
muk¹ face

muúmmíkka مُوَمِّمِكَا muk míkka مُكْ
forward မရှေ့ကို, ရှေ့သို့

munafék مُنَفِيكْ 1. hypocrite သူတော်
ယောင်ဆောင်သူ၊ ဟန်ဆောင်သူ၊ ကြောင်သူတော်၊ ပရိယာယ်ဆောင်
သူ 2. traitor သစ္စာဖောက်သူ 3. someone who doesn't
keep a promise ကတိပျက်သူ

munazat مُنَاجَاة munajat
intercessory prayer ဆုတောင်း
ခြင်း၊ ဒုအာ

múndhi مُنْذِي fish soup with noodles မုန့်တီ

muncí مُنْشِي clerk စာရေး

muúntu مُوُنْتُ in front (of) ရှေ့မှာ, ရှေ့ပိုင်း၊
ရှေ့တွင်

muúntu huwá مُوُنْتُ هُوَا confront
ထိပါးတိုက်တွေ့သည်၊ ထိပ်တိုက်တွေ့သည်

mur مُر deep နက်စောက်သော၊ နက်ရှိုင်းသော

mur gaít مُرْ غَايْت pit နက်ရှိုင်းသည့် ခြေ
တွင်းကြီး။

mur gúm مُرْ غُوم deep sleep အိပ်မောကျ
ခြင်း

mura مُر stool ဝါးထိုင်ခုံ၊ ကြိမ်ထိုင်ခုံ

murá مُرْ 1. mountain
range, wooded hills တောင်ကုန်း၊
တောင်တန်း 2. mountain
wilderness တော၊ တောင်ပေါ်
တောနက်ကြီး



Public domain
mura stool

muráilla مُرَايِلَا 1.
mountain-, mountaineer
တောင်တန်းနှင့်ပတ်သက်သော 2. highlander တောင်ပေါ်သား

murala مُرْلَا sediment, residue အနည်၊
အမှန်အမှားများ

murali مُرْلِي flute, pipe ပလွေ

murobbi مُرُوبِّي murubbi مُرُوبِّي
1. elder, senior လူကြီး၊ သက်ကြီးဝါကြီး၊ ရပ်လူကြီး 2.
oldest person of a group သက်ကြီးရွယ်အို 3.
guardian ဦးစီး၊ အုပ်ထိန်းသူ

murudar háiththa مُرْدَرْ حَيْث مُرْدَرْ
murdar háikka مُرْدَرْ حَيْكَا bier
အလောင်းစင်။

murudar hoor مُرْدَرْ حُورْ burial
shroud အလောင်းလွှမ်းအထည်စ

múruk cáf مُرُوكْ شَفْ mayor
မြို့တော်ဝန်

Murung مُرُوعْ Mru, Mro, Mrucha,
Taung-Mro (people) မြို့ (လူမျိုး)

murguillá mas مُرْغُوَيْلَا مَسْ spotted flathead ငါးစင်ရိုင်းချွန်

murhai مُرْحَاي deeply နက်ရှိုင်းစွာ၊ လေးနက်
စွာ၊ နက်နဲစွာ

murhai gúm مُرْحَايْ غُوم deep
sleep အိပ်မောကျခြင်း

mus مُسْ mustache နှုတ်ခမ်းမွေး

musa مُسْ packed lunch တမင်းထုပ်

musá gorá مُسَا غُورَا wipe one's
head during ablution ဝူရူတွင် ခေါင်းသုတ်သည်

musaba gorá مُسَابَا غُورَا shake
somebody's hand လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည်

musáfér مُسَافِرْ traveler ခရီးသည်၊ ခရီးသွား
သူ

musori kúla مُسُورِي كُولَا unscrew
ရစ်ဖွင့်သည်

musori zaa مُسُورِي زَا twist, dislocate,
sprain အဆစ်လွဲသည်၊ အဆစ်ပြတ်သည်၊ ရစ်ပတ်သည်

musúlman مُسْلِمْ muslim မွတ်စလင်

musúlmani gorá مُسْلِمَانِي غُورَا
circumcise လိင်တံဆိပ် အရေပြားကိုဖြတ်သည်

mucá مُعَا mosquito ခြင်

mucailli مُعَايِلِي thrashing about
ပြင်းပြင်းထန်ထန် အားစိုက်လျက်

mut مُت urine ဆီး

mut مُت pee, urine ဆီး

muta مُت pee, piss သေးပေါက်သည်၊ အပေါသွား
သည်

mutá مُت resilient, flexible မကျေကွဲတတ်
သော၊ မကွဲယျက်နိုင်သော

mutor sála مُتُور سَال urinary
bladder ဆီးခိတ်

mutti مُتِي image, idol, statue, sculpture
ရုပ်တု

muth مُث total, sum စုစုပေါင်း၊ အားလုံးပေါင်း

muthé مُثْ only တစ်ဦးတည်း၊ သာလျှင်၊ မှသာ

muwak مُوَاكْ muwaf مُوَوَفْ
wildcat တောကြောင်

muzi مُسَلِمُ miser, cheapskate စေးနံ့သူ၊ ကပ်စေးနံ့၊
ကော်တရပ်

muzur مُسَلِمُ laborer အငှားသား

N ن

ná نَ please ပါဦး

na háça نَ حَ mismatch မလိုက်ဖက်ဘဲ
ဖြစ်သည်၊ မကိုက်ညီဘဲဖြစ်သည်

na háça نَ حَ dislike မနှစ်သက်ဘဲဖြစ်သည်

nái نَ not, no ငြင်းပယ်သည့်စကားလုံး (မ...ဟုတ်၊
မ...ရှိ)

naijil نَ coconut အုန်းသီး

naijil gas نَ coconut
palm အုန်းပင်

naijil kuroni نَ coconut
naijil kurboni نَ coconut
coconut scraper အုန်းခြစ်

nailung نَ nylon နိုင်လွန်

naait نَ barber ဆံပင်ညှပ်သမား၊ ဆံပင်အလှပြင်
သူ

nabiccáci نَ untrustworthy စိတ်မ
ချရသော

naddara نَ nakdara
bridge of the nose, snout, muzzle နှာရိုး၊ မျက်နှာကွက်

náfa نَ nose rope, nose ring နှာဖားကြိုး

na fak نَ napak
unclean မသန့်စင်
သော

na faki نَ
uncleanliess မသန့်စင်မှု

náfang نَ 1. deaf
person နားမကြားသူ၊ နားပင်း၊ နား
ကန်း၊ 2. deaf နားပင်းသော၊ နားထိုင်း
သော၊ နားလေးသော

na fit نَ barber
ဆံပင်ညှပ်သမား၊ ဆံပင်အလှပြင်သူ



Public domain
náfa nose rope,
nose ring



Public domain

naforman نَ náfa nose rope,
nose ring

1. disobedient person မနာခံသူ
2. rebellious person ပုန်ကန်သူ
3. ungrateful person ကျေးဇူးကန်းသူ

naformani gorá نَ 1. be rebellious ပုန်ကန်သည် 2. disobey နာမခံဘဲ
နေသည် 3. be ungrateful ကျေးဇူးကန်းသည်

nafosón نَ disliked မနှစ်သက်သော။

naga نَ 1. nasal နှာသံ၊ နှာခေါင်းသံ 2. person
with a nasal voice နှာသံပါသောလူ

nága نَ absence ပျက်ကွက်မှု

nagí نَ navel, belly button ချက်

nagí háça dec نَ birth place, country of birth မွေးရပ်ဒေသ၊ မွေးရပ်မြေ၊
ချက်မြူဇာတီ

nagír nisor zaga نَ genital region အင်္ဂါဇာတ်နေရာ

nahol نَ plow, plough ထယ်

nak نَ nose နှာခေါင်း

nak bon úwa نَ nasal congestion,
stuffy nose နှာစေးခြင်း



Public domain
nahol plow, plough

nak haça نَ 1. person with a
cleft palate နှုတ်ခမ်းကွဲ၊ အာခေါင်းကွဲ 2. cleft palate
နှုတ်ခမ်းကွဲခြင်း၊ အာခေါင်းကွဲခြင်း

nákí noói نَ is it not, isn't it
right (question) မမှန်လား၊ မဟုတ်လား

nakís نَ nakrís 1.
ugly အရုပ်ဆိုးသော၊ အကျည်းတန်သော 2. disliked မနှစ်မြို့
သော

nakor keñc نَ nasal hair
နှာခေါင်းမွေး

nakottu faní aá نَ runny nose
နှာစေးခြင်း

nakfúl نَ nosering, nose stud နှာဖူး၊ နှာကွင်း၊ နှာကပ်

nakciyara نَ nasal cartilage
နှာခေါင်းရိုးနု

nakciyara báangga نَ nosebleed နှာခေါင်းသွေးယိုခြင်း

nal نَ ready အဆင်သင့်ရှိသော၊ အသင့်ဖြစ်သော၊
အရန်သင့်သော

nal gorá نَالَ غَرَّ prepare, make ready, put in order ပြင်ဆင်သည်။ အဆင်သင့်လုပ်သည်။ အရန်သင့်လုပ်သည်။

nalayek نَالَيْكَ incompetent person လူဖျင်း။ လူညံ့

nalí نَالِي nala نَلْ gutter ရေဆိုးမြောင်း။ ရေထုတ်မြောင်း

nalic نَالِش lawsuit တရားစွဲဆိုမှု

nam نَم name နာမည်။ အမည်

nam úwa نَمَ الْوَا be famous, gain fame နာမည်ကျော်ကြားလာသည်။ ထင်ရှားသည်။

nán نَمْنَم nám نَمْنَم like, alike ကဲ့သို့

nana نَمَن maternal grandfather အဘိုး

nani نَمَن maternal grandmother အဘွား

nar نَر nari نَر umbilical cord ချက်ကြိုး

naár نَار 1. stream စမ်းချောင်း။ 2. river in paradise ဂျန္နတ်တွင်ရှိသောမြစ်

nará نَار stubble ကောက်ရိုးငုတ်၊ ကောက်ရိုးပြတ်

naraya tokbir نَرِي تَكْبِرْ "Say aloud: Allah is the greatest" သော့ခ်ဘီရ်ကို ကျယ်ကျယ်လောင်လောင်ဆိုကြ



© Pixabay License
nará stubble

naraz نَارِز nara نَارِز displeasure, dissatisfaction မကျေနပ်ခြင်းဖြစ်ခြင်း



Public domain
nará stubble

naric ár نَارِشْ أَكْ naric ár نَارِشْ أَكْ jute leaves ဂုန်လျှော်ရွက်၊ လျှော်မျှင်ရွက်

naça نَاص fill a gap, fill a hole, plug a hole, close a hole စာသည်

naás نَاس nurse သူနာပြုဆရာမ

nasa نَس dance ကသည်

nasta نَسَتْ 1. snack မုန့် 2. breakfast မနက်စာ 3. food without rice ထမင်းမပါသောအစားအစာ

nac gorá نَشْ غَرَّ 1. damage ဖျက်ဆီးသည်။ 2. destroy ဖြိုဖျက်သည်

nacúndor نَشْنَدْ ugly အကျည်းတန်သော၊ အရုပ်ဆိုးသော

natanzá نَتْنَزْ destitute ဆင်းရဲမွဲတေလှသော

nati نَتْ grandchild မြေး

nath diya نَثْ دِي do a somersault ကျွမ်းထိုးသည်

nathá نَثْ 1. arid ခြောက်သွေ့သော၊ ကုန်းခေါင်ရေရှားသော 2. dull ဉာဏ်ထိုင်းသော၊ ငြီးငွေ့ဖွယ်ဖြစ်သော

nathá نَثْ uncivilized person အဆင့်အတန်းမရှိသောလူ

nathá zobin نَثْ زَبِنْ infertile land ကုန်းခေါင်ရေဝေးမြေ၊ ကုန်းခေါင်ခေါင်ရပ်ဝန်း။

nathok نَثْ 1. acting သရုပ်ဆောင်ခြင်း။ 2. TV series တီဗီ အခန်းဆက်၊ ဇာတ်လမ်းတွဲ 3. pretending, pretense ဟန်ဆောင်ခြင်း

naththwa نَثْ male dancer ယောက်ျားအကသမား

nazayes نَزَاْ prohibited တရားမဝင်သော၊ တားမြစ်ထားသော

nazil úwa نَزِلْ أَوْ reveal ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည်။ ဖွင့်ပြတော်မူသည်

naazuk نَزْ 1. weak အားနည်းသော 2. delicate နူးညံ့သော 3. sensitive ထိလွယ်ခိုက်လွယ်ဖြစ်သော 4. grave စိုးရိမ်ဖွယ်ဖြစ်သော

né نَهْ ? (yes/no question) လား

nebí نَبِي navy ရေတပ်

negarani نَعْرَانِي supervision ကြီးကြပ်မှု

nehain نَحْنُ know-it-all ဆရာခံသူ၊ ဦးစီးသိဆရာကြီးအားလုံးသိ

nek نَكْ naik نَكْ husband လင်ယောက်ျား

neká نَكْ marriage vow, wedding vow နေကာဖတ်ခြင်း၊ လက်ထပ်ခြင်း

neki نَكِي merit ကုသိုလ်

nekkar نَكْر 1. righteous person လူကောင်းလူမြတ် 2. righteous, pious ဘာသာရေးကိုင်းရိုင်းသော

neelai diya نَلِي دِي 1. expel တိုက်ထုတ်သည်။ နှင်ထုတ်သည်။ မောင်းထုတ်သည်။ ပယ်ထားသည်။ ဖြုတ်သည်။ 2. fire someone အလုပ်ဖြုတ်သည်

neça نَعْ lie လဲလျောင်းသည်

neçahol نَعْ fraud ကလိမ်ကကျစ်လုပ်ခြင်း

neta نَت political leader နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်

niala نِيْ 1. take out ထုတ်ယူသည်။ 2. come out, leave ထွက်လာသည်။ 3. make, produce ထုတ်လုပ်သည်။ 4. issue ထုတ်ပေးသည်။ 5. release ထုတ်ပြန်သည်။ လွှတ်သည်

niamot نِيَامُوتْ divine provision အလှ
လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပေးကမ်းရက်ရာမူ

niáñc نِيَاْنِ breath အသက်

niáñc bári نِيَاْنِ لَمَكْرِيْنِ labored
breathing အသက်ရှူကပ်ခြင်း၊ အသက်ရှူခက်ခဲခြင်း

niáñc féla نِيَاْنِ فَيْلَ breathe out,
exhale အသက်ရှူထုတ်သည်၊ ထွက်သက်ရှူထုတ်သည်

niáñc luwa نِيَاْنِ لُو breathe in,
inhale, take a breath အသက်ရှူသွင်းသည်

niduc نِيْدُكْ innocent အပြစ်ကင်းစင်သော

niducí نِيْدُكْ innocent person အပြစ်ကင်းစင်သူ

nif نِيْفْ nib, ballpoint ကလောင်သွား

nikac نِيَكْ economic analysis စီးပွားရေး
ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း

nilam نِيْلَمْ auction
လေလံတင်ခြင်း၊ လေလံပွဲ

nim gas نِيْمْ گَسْ neemtree, Indian
lilac တမာပင်

nira نِيْرَ tired, exhausted ပင်ပန်းနွမ်းနယ်သော

niriccá نِيْرِيْكَ meatless, fishless အသားငါးမပါ
သော

nirittá نِيْرِيْتْ emaciated ပိန်ချိုးသွားသော

nirol نِيْرُلْ calm, peace ငြိမ်သက်မှု

nirol úwa نِيْرُلْ اَوْ 1. relax, calm ငြိမ်
သက်လာသည် 2. be still တည်ငြိမ်သည်

niróc نِيْرِيْكَ inferior ညံ့သော

nise نِيْسْ 1. low, lower နိမ့်သော 2. down
အောက်သို့ 3. below အောက်တွင်း၊ အောက်မှာ

nisí louwa نِيْسِيْ لُو caress ကြင်နာစွာပွတ်
သပ်သည်

niso نِيْسْ 1. low နိမ့်သော 2. down အောက်သို့

nisor thala نِيْسِرْ ثَلْ 1. ground floor
မြေညီထပ် 2. one floor below အောက်ထပ်

nisottú نِيْسُوتْ 1. below အောက်၌ 2. from
below အောက်က၊ အောက်မှ

nicá نِيْكَ 1. alcohol အရက် 2. intoxicant မူး
စေသောအရာ

nicá kúr نِيْكَ كُرْ alcoholic အရက်သမား

nicán نِيْكَ mark, sign သင်္ကေတ၊ အမှတ်အသား

nicána نِيْكَ نِيْكَ نِيْكَ 1. souvenir,
memento အမှတ်တရ 2. evidence, proof သက်သေခံ
အထောက်အထား 3. in remembrance အမှတ်တရ

nicána نِيْكَ نِيْكَ target
ပစ်မှတ်၊ ပန်းတိုင်

nittifitti نِيْتِيْفِيْتِيْ nitti always
အမြဲတမ်း

níyana نِيْكَ (three-months) colic အောင့်နာ
ခြင်း၊ သူငယ်နာ

niyom نِيْكَ 1. law, rule ဥပဒေ 2. way,
method, process နည်းလမ်း၊ ဖြစ်စဉ် 3. norm စံနှုန်း၊
သတ်မှတ်ချက်

niyom mozin نِيْكَ مُوْ as usual
ထုံးစံအတိုင်း၊ ပုံမှန်အတိုင်း

niyot نِيْكَ intention ဆန္ဒပြုခြင်း

niyúra نِيْكَ bend over ကိုင်းညွတ်သည်

nizaa نِيْكَ 1. take ယူသွားသည်၊ လိုက်ဖို့သည် 2. take
away ယူသွားသည်

nizám نِيْكَ nijám 1. quiet ငြိမ်
သော၊ တိတ်ဆိတ်သော 2. silent ငြိမ်သက်သော

nizám úwa نِيْكَ اَوْ be quiet, be still,
calm down တိတ်ဆိတ်သည်

nize نِيْكَ oneself, himself, herself, itself
ကိုယ်တိုင်

nize baze نِيْكَ بَزْ oneself, himself,
herself, itself ကိုယ်ကိုယ်တိုင်၊ မိမိကိုယ်တိုင်

nizor نِيْكَ own မိမိ၏

nizoré nize نِيْكَ نِيْكَ oneself မိမိကိုယ်
မိမိ

no نُو nine ကိုး၊ ၉

noo نُو boat လှေ၊ လှော်လှေ၊ ခတ်လှေ

noó نُو no မဟုတ်

noo boóiya نُو بُوِيْ rower လှေလှော်သူ

no mana نُو مَن disobey နာမခံဘဲနေသည်၊
မလိုက်နာဘဲနေသည်

noóile نُو اِلْ 1. unless မဟုတ်လျှင် 2.
otherwise အကယ်၍မဟုတ်ခဲ့လျှင်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် 3.
whether လား...လား၊ မလား...မလား

noiya نُوِيْ new သစ်သော၊
အသစ်



noiya natinna نَيَا نَاتِنَّا brand
new အသစ်စက်စက်

nobab نَوَبَاب aristocrat မင်းမျိုးမင်းနွယ်၊ မှူးမျိုး
မတ်နွယ်

nobi نَوْبِي prophet တမန်တော်

nobboi نَوْبُوِي ninety ကိုးဆယ်၊ ၉၀

nofá نَوْفَا profit အမြတ်၊ အကျိုးအမြတ်

nofól نَوْفُول 1. voluntary prayer မိမိဆန္ဒနှင့်မိမိ
လုပ်သော ဝတ်ပြုခြင်း၊ နော်ဖောလ် နမာဇ် 2. voluntary good
deeds မိမိဆန္ဒနှင့်မိမိလုပ်သော ကောင်းမှု၊ နော်ဖောလ် အာမာလ်

nofsó نَوْفَسُو carnal urges, base instincts လူ
လောဘ၊ လူ့ဆန္ဒ

nogol نَوْغُول anchor ကျောက်ဆူး၊ ကျောက်

nogol نَوْغُول sediment နန်းနစ်၊ အနည်အနှစ်

nok نَوْك 1. finger nail လက်သည်း၊ 2. toenail
ခြေသည်း၊ 3. claw တိရစ္ဆာန်တို့၏ ခြေသည်းလက်သည်း

nók gorá نَوْكْ غَوْرَا subtract နုတ်သည်

nok háçoni نَوْكْ حَاقُونِي nail clipper
လက်သည်းညှပ်

nokol gorá نَوْكْ غَوْرَا 1. imitate,
knock off, counterfeit အတုလုပ်သည် 2. copy ပုံတူ
ကူးသည်

nokoli نَوْكُولِي imitation, counterfeited
အတုအပုံဖြစ်သော

nokkoni نَوْكُونِي hangnail လက်စွယ်

nokó نَوْكُو map မြေပုံ 2. blueprint ပုံစံ၊
ပုံကြမ်း

nol نَوْل spout ပြွန်၊ ကရားနှုတ်သီး

nol kuwa نَوْل كُو source, well,
spring စိမ့်စမ်း

nola نَوْل bone with marrow ခြင်ဆီရှိသောအရိုး

nombór نَوْمَبُور lombór نَوْمَبُور
number နံပါတ်၊ ကိန်းဂဏန်း

nonon نَوْنُون sister-in-law ယောက်မ

noncóc نَوْنَوْسُو sister-in-law ယောက်မ

noroli نَوْرُول throat အစာပြွန်

norom نَوْرَم 1. easy လွယ်ကူသော 2. simple
ရိုးရိုး။

norom نَوْرَم soft, delicate ပျော့သော၊ နုည့်သော

norom norom baáre zaa

نَوْرَم نَوْرَم زَا نَوْرَم
نَوْرَم soft stool, loose
stool ဝမ်းပျော့ခြင်း

nosíf نَوْسِيف nosíf

نَوْسِيف 1. luck ကံ 2.
fate ကံကြမ္မာ 3. destiny ကံကြမ္မာ
လက်ချက်

nosiyot نَوْسِيُوت admonition ဆုံးမခြင်း

nosiyot gorá نَوْسِيُوت غَوْرَا admonish
ဆုံးမသည်

nosól نَوْسُول descendants မျိုးဆက်၊ သားစဉ်မြေး
ဆက်၊ မျိုးရိုးအဆက်အနွယ်

notiza نَوْتِيزَا outcome, result, consequence
အကျိုးရလဒ်

nothis نَوْتِيس notice ကြော်ငြာ၊ သတိပေးချက်၊
နှိုးဆော်ချက် 2. summons ဆင့်ခေါ်ခြင်း

nothis buth نَوْتِيس بُوْت notice
board ကြော်ငြာသင်ပုန်း

Nowambor نَوَامْبُور November
နိုဝင်ဘာလ၊ (၁၁)လပိုင်း

nozor نَوْزَر 1. look အကြည့် 2. intention
ကြံရွယ်ချက်

nozor andaz gorá نَوْزَر اَنْدَز غَوْرَا
andaz ignore လျစ်လျူရှုသည်

nozoriya نَوْزِرِيَا perception သိမြင်နားလည်
ခြင်း

nozorot نَوْزِرُوت point of view အမြင်၊
အတွေး

nuinna نَوِينَا jellyfish ပင်လယ်ခူ

nuinna نَوِينَا salty ငန်သော

nuksanot táka نَوْكْسَانُوت تَاكَ
nuksanot lose ဆုံးရှုံးသည်၊ နစ်နာသည်

nun نُون salt ဆား

nuna نُون salty ဆားငန်သော

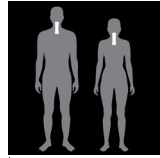
nuna faní نُون فَانِي salt water ရေငန်

nunor dok نُون دُوك saltiness အငန်
ဓာတ်

nunú نُونُ toddler လေးစက်သွားသောကလေး

nur نُور glory ဂုဏ်ကျက်သရေရှိခြင်း

nurani نَوْرَانِي glorious face, holy radiance
ဂုဏ်ကျက်သရေရှိခြင်း



Public domain
noroli throat

nuwás مُسَلِّمَاتُ namás مُسَلِّمَاتُ
numás مُسَلِّمَاتُ Salat, Muslim prayer မုဗာ
၆

R ر

پ و P

pabondi فَطْحَانْ ban, sanction ထားမြစ်ချက်၊
ပိတ်ဆို့ခြင်း

pabondi فَطْحَانْ punctuality အချိန်မှန်ခြင်း၊
အချိန်တိကျခြင်း

pakka gorá فَطْحَانْ cast concrete,
build with concrete အင်္ဂတေခင်းသည်၊ ကွန်ကရစ်ကိုင်းသည်

pakka rasta فَطْحَانْ fakka rasta فَطْحَانْ
paved road ကွန်ကရစ်လမ်း

paám فَطْحَانْ pumped air ထိုးသောလေ၊ ဖိသိပ်လေ

paáambar فَطْحَانْ air pump လေဖွတ်စက်၊
လေထိုးတံ

pelein فَطْحَانْ airplane လေယာဉ်

pelein salouya فَطْحَانْ pilot
လေယာဉ်မှူး

peleinar math فَطْحَانْ airport
လေဆိပ်၊ လေယာဉ်ကွင်း

peleyar فَطْحَانْ pliers ပလာယာ

petroul tel فَطْحَانْ gasoline, petrol
ဓာတ်ဆီ

piyano فَطْحَانْ piano စန္ဒရာ

poigam فَطْحَانْ divine
message သတင်း၊ အမှာစကား၊
မှာကြားချက်၊ အဆိုအမိန့်

pomika فَطْحَانْ decorative trim, paneling
လေးထောင့်ပြား တပ်ဆင်သည့် လက်ရာ၊
ပုံမိကာ

plág gola فَطْحَانْ plug in ပလတ်ခေါင်းသွင်း
သည့်

precar biaram فَطْحَانْ high blood pressure, hypertension
သွေးတိုးရောဂါ

© AdobeStocks licensed by
BCM Ltd.
piyano piano



raá فَطْحَانْ means, support အားကိုးရာ

rai فَطْحَانْ opinion, suggestion ထင်မြင်ချက်

rai diya فَطْحَانْ suggest အဆိုပြုသည်၊
ကမ်းလှမ်းသည်

raifól فَطْحَانْ rifle ပြောင်းရှည်သေနတ်၊ ရိုင်ဖယ်
သေနတ်

raijjo فَطْحَانْ 1. kingdom အုပ်ချုပ်ခံနယ်မြေ 2.
turf, territory ပိုင်နက်နယ်မြေ

raindá فَطْحَانْ cooked ချက်ထားသော

raicón فَطْحَانْ food relief, rations
စားနပ်ရိက္ခာ

rait فَطْحَانْ night ည

raitnici فَطْحَانْ middle of the night,
late at night သန်းခေါင်ယံ၊ ညမှောင်မှောင်မှာ

raitta فَطْحَانْ ratiyá فَطْحَانْ at night ည
မှာ

raáith فَطْحَانْ tick, checkmark အမှန်
အမှတ်အသား

raábar فَطْحَانْ guide လမ်းပြ၊ လမ်းညွှန်

rada áñc فَطْحَانْ rada háñc فَطْحَانْ
swan ဇနီး

raf فَطْحَانْ rap فَطْحَانْ syrup, juice ဖျော်ရည်၊
ကြိရည်

rahámot فَطْحَانْ rahám فَطْحَانْ 1. grace ကရုဏာ၊
သနားတော်မူခြင်း၊ ကျေးဇူးတော် 2. mercy ကရုဏာ၊ အကြင်နာ
တရား၊ သနားညာတခြင်း 3. blessing ကောင်းချီး

raká فَطْحَانْ keep ထားသည်

raki zaa فَطْحَانْ rahai zaa فَطْحَانْ exacerbate, aggravate ရောဂါစသည် ပိုမိုဆိုးရွားသွား
သည်

rakóni فَطْحَانْ shelf, stand စင်၊ ထားစရာ

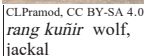
rakóuya فَطْحَانْ keeper ထိန်းသိမ်းထားသူ

rakkóc فَطْحَانْ 1. glutton အစားကြီးသူ၊
အစားပုပ် 2. cannibal, ogre တိရူး

ran فَطْحَانْ thigh ခေါင်

razi úwa رَازِيْ اُوَا agree သဘောတူသည်

repouthar رپوٿار رپوٿار reporter
သတင်းထောက်



recóm رِسْمَ silk ဝိုးထည်

ret رِبْدَتْ file, sharpening steel တံစဉ်း၊ စားသွေးသံမဏိ။

ret balu رِبْلَطْسَرِتْبَل pure sand သဲသန့်

rifúji رِبْفُسْلِرُفْج refugee ဒုက္ခသည်

rihái gorá رِهَيْهَاف رَحْيَ گَر release, set free လွှတ်ပေးသည်၊ လွတ်မြောက်စေသည်

rík رِبْرِكْ kalij pheasant တောင်ရန်

ric gorá رِش گَر be envious, feel jealous မနလိုသည်

ricúlla رِبْعِلْل رِشْ jealous person မနလိုသူ

ricúlla faik رِبْعِلْل فِصْب رِشْ great hornbill အောင်လောင်ငှက်

riccá رِشْ roiccá رِشْ rickshaw ဆိုက်ကား

rit رِبْدَتْ phase ကာလ ပြောင်းလဲမှုအဆင့်

riyál رِبْلَطْسَرِتْل foldable bookstand စာအုပ်မိုးတောင်။

rizík رِزِكْ rizuk رِزِكْ food provided by Allah, daily bread အစာစေ့စာ

roi رِوَيْ molasses, treacle တင်လဲရည်၊ သကာ

rói zaa رِوَيْ ز remain ကျန်ရစ်သည်

Rooibar رِوَيْبَر Sunday တနင်္ဂနွေနေ့

roit رِوَيْبَر sunlight, sunbeams နေရောင်ခြည်၊ နေခြည်တန်း

roit diya رِوَيْبَر دِي shine (sun) နေသာသည်

rooun رِوَنْ rowón garlic ကြက်သွန်ဖြူ

robár رِوَبَر rubber ရာဘာ

robóth رِوَبَر رِوَيْ robot စက်ရုပ်

rok رِوَكْ blood vessel, vein သွေးကြော

rok hóraf úwa رِوَكْ هَرَفْ اَوْ be wicked အကျင့်ဆိုးသွားသည်

rokthan رِوَكْ ثَن muscle tightness ကြွသားထုံးခြင်း

ronda رِوَنْد hand plane ဓွေပေါ၊ ဂျာတ်

rong رِوَنْ color အရောင်



© Pixabay License
riccá rickshaw

rong laga رِوَنْ لَك paint အရောင်သုတ်သည်

rong lagouya رِوَنْ لَكْوِي painter ဆေးသုတ်သမား

rong soingga رِوَنْ سَوِنْجْဂ brighty colored အရောင်စုံတောက်ပသော

rong zaiya رِوَنْ زِي faded, faded color အရောင်ဖျော့လာသော

ronga رِوَنْ roñga color အရောင်သုတ်သည်

rosí رِوَسِي rope ကြိုး

rosóm رِوَسَمْ culture ယဉ်ကျေးမှု

rosúl رِوَسُلْ prophet တမန်တော်ကြီး

roca رِوَكْ juicy အရည်ရွှမ်းသော

rot رِوَتْ energy, strength စွမ်းရည်၊ စွမ်းအား

roth رِوَتْ loth رِوَتْ rod အချောင်းအတံ

rowana رِوَوَنْ departure ထွက်ခွာခြင်း

ruú رِوُ soul ဝိညာဉ်

rua رِوُ rice seedling စပါးပျိုပင်

Ruáingga رِوَاِنْجْ Rohingya ရိုဟင်ဂျာလူမျိုး

Ruáng رِوَاَنْجْ Mrauk U ရှင်းခေတ်မြောက်ဦးမြို့တော်

rui diya رِوِي دِي plant seedlings အပင်စိုက်သည်

ruifúta رِوَيْفُتْ cotton ဝါဂွမ်း

ruifúta gas رِوَيْفُتْ گَس cotton tree, cotton plant ဝါဂွမ်းပင်

ruúil mas رِوَيْل مَسْ ruút mas رِوَيْتْ mas rohu fish, rohi fish ငါးမြစ်ချင်း

rub رِوَبْ rug رِوَعْرُ beauty, physical attractiveness တင့်တယ်ခြင်း

ruúb رِوُوبْ reverence, veneration ရိုသေလေးစားမှု၊ ကြည်ညိုမှု၊ လေးစားရိုသေတိုက်သောစွမ်းရည်

rufa رِوَفْ flesh, tissue တစ်ရူး

rufa رِوَفْ bamboo used for a roof ခေါင်မိုးမိုးရန်သုံးသောငါး

rufa رِوَفْ silver ငွေသတ္တု၊ ငွေသား

ruk رِوَكْ designated place သတ်မှတ်သည့် နေရာ

ruk رِوَكْ disease ရောဂါ



Public domain
rua rice seedling

ruká رُكَا prohibition တားမြစ်ခြင်း၊ ဟန့်တားခြင်း

ruká رُكَا forbid, prohibit, stop ရပ်တန့်သည်၊ တားမြစ်သည်

rukawoth رُكَاوْث obstacle အဟန့်အတား၊ အတားအဆီး။

rukú رُكُو bow ဦးခေါင်းညွှတ်ခြင်း

rul رُل furrow, crop row ထယ်ရေး၊ ထယ်ကြောင်း

rulá bátti رُلَا بَاتِي spotlight မီးမောင်း

rumal رُمَلْ numal رُمَلْ nuwal رُمَلْ 1. handkerchief, sweat rag လက်ကိုင်ပဝါ 2. scarf လည်စည်း၊ ခေါင်းစည်းပဝါ

rus sañda mas رُس سَانْدَا مَس pomfret ငါးမုတ်

rucá رُكََا antagonize, afflict ရန်မူသည်

ruthá zaga رُثَا زَاْ barren wasteland မြဲသောနေရာ

ruthá zobin رُثَا زَوْبِن infertile land ကုန်းခေါင်ရေဝေးမြေ၊ ကုန်းခေါင်ခေါင်ရပ်ဝန်း။

ruthi رُثِي flat bread နံပြး

ruwa رُوَا transplant (seedling) စိုက်ပျိုးသည်၊ (ပျိုးပင်များ)ခွဲစိုက်သည်

ruwasíqiri رُوَسِغِيرِي head of the village ရွာသူကြီး

ruúz رُوُز pan fried meat ဆီပြန်အသားငါး

ruza رُز fast ဥပုသ်စောင့်ခြင်း

ruza dóra رُزَا دُور fast ဥပုသ်စောင့်သည်

ruzadar رُزَادَر fasting person ဥပုသ်စောင့်သူ



© Pixabay License
ruthi flat bread

س ၁ S

saá سَا tea လက်ဖက်ရည်

saá سَا 1. watch စောင့်ကြည့်သည် 2. look ကြည့်သည်

saá سَا want လိုချင်သည်၊ လိုလားသည်

saá سَا try စမ်းကြည့်သည်

saá sóuni سَا سُونِي tea strainer လက်ဖက်ရည်စစ်ဆန်းခါ

sai سَا bamboo fish trap မြူး၊ ငါးမမ်းထောင်ချောက်တစ်မျိုး

sái سَا ash ငြာ

sái sóol سَا سُول nanny goat, mother goat ဆိတ်မ

sáijja beça سَايَجَا بَعَا divorcee, divorced man ကွာရှင်းယောက်ျား

sáijja beçi سَايَجَا بَعِي divorcee, divorced woman ကွာရှင်းမိန်းမ

saikkyá سَايَكَا rickshaw, trishaw, sidecar ဆိုက်ကား

saikkyá óla سَايَكَا أَلَا sidecar driver, trishaw driver ဆိုက်ကားသမား

sail سَايل scam, conspiracy လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှု

sailla سَايِل elephant apple တပြုသီး

sain zoura áf سَاين زُورَا أَف calamaria reed snake မြွေဟောက် တစ်မျိုး

sair سَاير four လေး ၄

sáair gorá سَاَيْر غُورَا travel around လည်ပတ်သည်၊ လှည့်လည်သည်၊ ခရီးအနံ့သွား

sair kuinna سَاير كَيْنَا 1. rectangle ထောင့်မှန်စတုရ 2. quadrilateral, four-sided စတုရ၊ လေးထောင့်ရှိသော

sairódhák سَايرُودْهَكْ 1. all around, on all sides ပတ်ပတ်လည်မှာ၊ အရပ်ရပ်မျက်နှာမှာ 2. perimeter ပတ်လည်အနား၊ ပတ်ဝန်းကျင်၊ အနီးတဝိုက်

sairkél سَايرَكَل bicycle စက်ဘီး

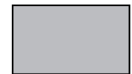
sáñis سَاْنِس science သိပ္ပံပညာ

sáis sámáná سَايسَ سَمَانَا tool, instrument, utensil ကိရိယာ၊ တန်ဆာပလာ

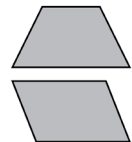
sañisdár سَاْنِسْدَار scientist သိပ္ပံပညာရှင်



© IOM RCMC (used with permission)
sai bamboo fish trap



Public domain
sair kuinna 1
rectangle



Public domain
sair kuinna 2
quadrilateral, four-sided

saiccá **صَبِيحٌ** saicá **صَبِيحٌ** sañcá **صَبِيحٌ**
 planed ရွှေပေါ်ထိုးထားသော

saité laga **لَاكٌ لَمَعٌ** look like,
 resemble, seem အသွင်နီးစပ်သည်၊ ဆင်တူသည်၊ ခပ်ဆင်ဆင်
 ဖြစ်သည်၊ ပုံပေါ်သည်

sáith **صَيْثٌ** side ဘက်၊ အခြမ်း။

sáiyah **رَيْيٌ** rain collection tarp မိုးရေခံဖျပ်

sáiyah **رَيْيٌ** shade အရိပ်အာဝါသ၊ နေကာ၊ အ
 မှောင်ရိပ်

sáiyah **رَيْيٌ** women's underskirt အတွင်းခံ
 စကတ်

sáiz **صَيْيٌ** sañs **صَيْيٌ**
 size အရွယ်အစား

saba **صَب** ache
 ကိုက်ခဲသည်

saba **صَب** chew ဝါးသည်

sába **صَب** 1. shadow
 အရိပ် 2. shaded အရိပ်အာဝါသ
 ကောင်းသော

sába **صَب** print ပုံနှိပ်သည်၊
 ရိုက်နှိပ်သည်

sába **صَب** picture, painting, illustration ပုံ၊
 ရုပ်ပုံ၊ ပန်းချီကား

sába tulá **تُلْ** draw, paint ပန်းချီ
 ဆွဲသည်

sabál **صَبْلٌ** shovel ကော်ဖြား

sabar mara **مَرَّ** sabor mara
 slap ပါးရိုက်သည်

sabí **صَب** key သော့

sábon **صَبْنٌ** sábu **صَبْنٌ** soap
 ဆပ်ပြာ

sábba **صَبْ** sóbba **صَبْ** page စာမျက်နှာ

sañda **صَدَا** 1. donation အလှူဒါန၊ 2.
 endowment ထောက်ပံ့လှူဒါန်းခြင်း

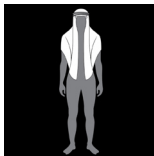
saddor **صَدَّر** headwrap for religious
 scholars ခေါင်းစည်း

sáf **صَف** 1. cleanliness
 သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှု 2. clean သန့်ရှင်း
 သော

sáf gorá **رَا** clean သန့်ရှင်းစေသည်၊ သန့်ရှင်းရေး
 လုပ်သည်



Public Domain
 sáiyah 3 women's
 underskirt



Public domain
 saddor headwrap
 for religious
 scholars

sáf gorouya **رَا** cleaner
 သန့်ရှင်းရေးသမား

sáf sóturá **رَا** clean, tidy,
 neat သပ်သပ်ရပ်ရပ်ရှိသော

saáfata **رَا** tea leaf လက်ဖက်ရွက်

saáfata gas **رَا** tea
 plant လက်ဖက်ပင်

sáhabá **صَحْبٌ** Companions of the
 Prophet Muhammad, disciples သာဝကသခင်များ၊
 တပည့်တော်များ

sáhabí **صَحْبٌ** Companion of the
 Prophet Muhammad, disciple သာဝကသခင်၊
 တပည့်တော်

sáhabiyá **صَحْبِي** female
 contemporary follower of Prophet Muhammad,
 disciple သာဝကသခင်မ၊ တပည့်မ

sáhat **صَحْتٌ** packaged food မုန့်

Sak **صَك** That (people) သက် (လူမျိုး)

sak **صَك** loop of rope ကြိုးကွင်း

sakka **صَك** wheel ဘီး

sakki fiḡá **فِرْ** round and flat
 snacks မုန့်ဆွေ

sal **صَل** roof ခေါင်းမိုး

sál **صَل** bark အမွေးအခေါက်၊ သစ်ခေါက်

sal sura áf **أَف** common wolf snake မြွေမွေးတစ်မျိုး

sála **صَل** jute bag ဂုန်လျှော်အိတ်၊ ဂုန်နီအိတ်။

saláikká **صَلَكِي** 1.

wise person, savvy person

ပညာရှိ၊ ပညာသားပါသူ 2. wise

guy, know-it-all လူပါးလူနပ်၊

လိမ္မာပါးနပ်သူ၊ လူတော် 3. crafty

person ကောက်ကျစ်စဉ်းလသူ



© Pixabay License
 sála jute bag

salák **صَلَك** clever တော်သော၊ ကျွမ်းကျင်သော

saláki **صَلَكِي** cleverness, savvy လိမ္မာရေးခြင်း၊
 ရှိခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်မှု၊ ဉာဏ်ကောင်းခြင်း

sálám **صَلَامٌ** 1. Salaam!
 Peace! စလမ် 2. greeting နှုတ်ဆက်ခြင်း၊ နှုတ်ခွန်း

sálim laga **لَا** pneumonia
 အဆုတ်ရောင်ရောဂါ၊ နီမိုနီးယား

salic **صَلِص** forty လေးဆယ်၊
 ၄၀

salicá سَلِيح 1. forties အသက်လေးဆယ်ကျော်
2. presbyopia လူကြီးရောဂါ၊ မျက်စိအနီးမှန်ခြင်း

saloin سَالِين 1. colander ဆန်ခါ 2. sieve ဆန်ခါ

sálon سَالُون curry ဟင်း

salouya سَلُوِيَا solouya سَلُوِيَا driver
မောင်းသူ

salu سَلُ genius, a natural, prodigy ကျွမ်းကျင်သော

salu سَلُ fast မြန်ဆန်သော

sállwa سَالْوَا hard, thick, barklike ခပ်ထူထူဖြစ်သော

sam سَم skin အရေပြား

sámana سَمَان 1. luggage ဝန်စည်စလယ်၊
အထုပ်အပိုး 2. equipment ပစ္စည်းတန်ဆာ 3. tools ကိရိယာ၊
တန်ဆာပလာ

samara سَمَرَة samra سَمَرَة leather သားရေ

samor biaram سَمَوْر بَارَام skin disease အရေပြားရောဂါ

samba bandor سَمْبَا بَنْدَر sambha بَانْدَر sambha بَانْدَر sambha bat
လင်းနို့

samba fúl سَمْبَا فُل sambha فُل flower စံကာပုနီ၊ စံကာဝါ

sámman سَمَمَان rowboat, sampan သမ္ဗန်လှေ

Sammwá سَمَمْوَا sammá سَمَمَا Daingnet
(people) ဒိုင်နက် (လူမျိုး)

sámmwá سَمَمْوَا woven cane lunch box ရှေးဟောင်းသုံး
ထမင်းချိုင့်

san سَن moon လ

sáni سَانِي roofing အိမ်ခေါင်မိုး

sáng سَاغ 1. group အုပ်စု 2. crowd လူစု 3. flock ကျေးငှက်အုပ် 4. school (of fish) ငါးအုပ် 5. swarm (of bugs) ပိုး၊ အင်းဆက်အုပ် 6. trellis နွယ်တက်စင်

sañr سَاْنَر 1. arid ခြောက်သွေ့သော 2. sharply ရူးရှုစွာ



© IOM RCMC (used with permission)
saloin 2 sieve

saár duan سَاَر دُون saádduan teašop လက်ဖက်ရည်ဆိုင်

saár camic سَاَر سَمِيْس teaspoon လက်ဖက်ရည်ဇွန်၊ ဇွန်ကလေး

sara سَار seedling ပျိုးပင်

sára سَار 1. -less -မဲ့ 2. without မပါဘဲ၊ မရှိဘဲ

sañsá سَنَسَا 1. trim သစ်ပင်သစ်သားများကို ရစ်သည်၊ ချိုင့်မြှိတ်အဖျားတိသည် 2. whittle ဓားဖြင့်သစ်ကိုရွေသည် 3. weed ပေါင်းရှင်းသည်၊ ပေါင်းသင်သည်

sásfendhar سَاسْفَنْدَهَار underpants အတွင်းခံဘောင်းဘီ

sañt diya سَاْنَت دِي 1. partner, collaborate ပူးတွဲလုပ်ကိုင်သည်၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည်၊ ဆုံသည် 2. support, help ထောက်ခံသည်၊ အကူအညီပေးသည်

sáta سَاَت dust, rubbish, dirt အမှိုက်

sáta félóni سَاَت فَالُون dustpan အမှိုက်ဂေါ်ပြား၊ အမှိုက်ကောက်

sáti سَاَتِي umbrella ထီး

sáñtí سَاْنَتِي companion, partner အဖော်၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်

saño báí سَاْنُو بَاِي sasaño báí cousin တစ်ဝမ်းကွဲညီအစ်ကို

saño bóin سَاْنُو بَوِيْن sasaño bóin cousin တစ်ဝမ်းကွဲညီအစ်မ

sañza سَاَنْزَا cáñza سَاَنْزَا punishment, penalty အပြစ်ဒဏ်

seder béder سِدَرْ بَدَرْ soder bódor سَوْدَرْ بَوْدَرْ 1. mess ရှုပ်ပွခြင်း 2. chaotic, messy ရှုပ်ပွသော၊ ပရမ်းပတာ၊ ဖရိုဖရဲ 3. unsystematic, unorganized, disorganized စနစ်တကျမဟုတ်သော

seder béder úwa سِدَرْ بَدَرْ أَوْ be a mess, be strewn about ဖရိုဖရဲဖြစ်သည်

seder béder gorá سِدَرْ بَدَرْ كَر make a mess ရှုပ်ပွစေသည်

seder béder hotá سِدَرْ بَدَرْ حَت nonsense အဓိပ္ပာယ်မရှိသောစကား

señdí سَنْدِي butcher's block သစ်သားတုံး၊ စဉ်းတီတုံ

séf سَف spit, saliva တံတွေး



5h4m6u, CC BY-SA 4.0
sámman rowboat, sampan

séf mas سِفْ مَسْ **sef mas** سِفْ مَسْ
murrel fish ཇི་མྱོང་གི་
séf cínṣa سِفْ شِنْصَا spit
တံတွေးထွေးသည်
segá سِجْ ၁. common snipe ဆနိုက် ၂. Asian dowitcher ဆနိုက်တစ်မျိုး
sehét سِهَتْ health ကျန်းမာရေး
séka سِكَ ၁. grill, roast မီးကင်သည်၊ သားငါးကင်သည် ၂. apply heat (to the body) ကိုယ်အဆူဆူဝင် အပူထိက်သည်
sekkút sekkút gorá سِكْكُتْ سِكْكُتْ گَرَا feel a stinging, pinching pain စူးစူးနာနာသည်
sél سِلْ spear ခံ
sela سِلْ buffalo bull ကျွဲထီး
sélem mas مَسْ سَلَمْ mottled eel
ငါးရှည် ငါးလင်းနီ
sélénthar úwa سَلَئْتَارْ أَوْ surrender အနိုးပေးသည်၊ လက်မြှောက်သည်၊ လက်နက်ချသည်
sellúng سَلْلُنْ cane ball ခြင်္သေ့
sellúng kélaá سَلْلُنْ كِلْ play cane ball
ခြင်္သေ့ခတ်သည်
sémaí سَمَائْ Samai,
noodles in coconut milk
dessert စဗိုင်
seénmu seénmu gorá سَيْنْمُ سَيْنْمُ گَرَا
seénbu seénbu gorá
squawk,
clamour ဆူညံသည်၊ စူးစူးဝါးဝါး
အော်ဟစ်သည်၊ သံသားသံကြောင့်ဟစ်
သည်
séna laga سَنَا لَكْ sénak laga سِنَا لَكْ
grieve
despairingly, feel
inconsolable grief
ဝမ်းနည်းပက်လက်ဖြစ်သည်၊ ဝမ်းနည်း
ကြေကွဲသည်
sénahá سَنَاهَا sénahar سَنْهَارْ
sénakar sónahar thanakha သနင်ခါး
sené سَنِ

sendhá prá gora سِنْدھ پُر گور
 ଦେହାନ୍ତ ପ୍ରାନ୍ତ
 demonstrate, strike, protest
 ဆန္ဒပြသည်

sensar **سَنَسَر** family
 registration document
 အိမ်ထောင်စုစာရင်း

sép gula **فید سِپ گُل**
 séf gula **فید سِل سِپ گُل** apple ပန်းသီး

Séptembor سېپتمبر
 سېپتمبر September
 စက်တင်ဘာလ၊ (၉)လပိုင်း

seér gaá عەسەر گە
ceér gaá عەسەر گە
sing (religious song)
တေးသီချင်းဆိုသည်

séra **سِرْه** have watery stool, diarrhea **ဝမ်းသွား**
သည်။ ဝမ်းလျော့သည်

séra **سِرَة** lumberjack လွှဲသမား၊ သစ်ခုတ်အလုပ်သမား

séra سِرْ spread, stretch ဆန့်သည်

serak **سِرَاكْ** kerosene lamp ဆီမီးခွက်

señsa سِنْس drag ဆွင်ငယ်သည်

sēṇsa **ဆိပ်** 1. crush ကြိတ်သည် 2. pound တစ်ဒန်းဒန်းထူသည်၊ ထောင်းသည်

séñsi **سِينْسِي** demon, evil spirit နတ်ဆိုး

seēṣu seēṣu gorá **چرپ چرپ گور**
 chirp (of a flock of birds)
 ကျည်ကျည်ကုကုမြည်သည်

sésurá شِسْرَا 1. shuffle, limp ရှုပ်တိုက်
လျှောက်သည် 2. drag တရွတ်တိုက်ဆွဲသည်

sesswa فَبَّسْوَا fiber အမျှင်

séta سَيْتَ oppress ဖိနှိပ်သည်

seti zaa **سَتِ زَا** become compact (soil)
မြေကျပ်သွားသည်

seton úwa **هَاتِي سِتْنِ** **أَوْ** wake up နိုးသည်

sia **سِي** whitlow, felon ခုနာ၊ လက်စွယ်ငုတ်ခြင်း၊
လက်သည်းရင်းရှိအရေမာအရစ် ရောင်ရမ်းမှု

siára سِيَرَة ciyára شِيَرَة face မျက်နှာ

siañra **ഫിടാസെ**
millipede, centipede നാടുകുഴി

sínat diya **سِنَات دِي**
 roast, grill မီးကင်သည်



Public domain
sénahá thanakha



Public domain
sép gula apple



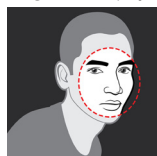
© IOM Rohingya Cultural
Memory Center (used with
permission)
sellúng cane ball



kallerna, CC BY-SA 4.0
sellúg kélalá play
 cane ball



Public Domain
sémai Samai,
noodles in coconut
milk dessert



siba **فيل سب** 1. press, squeeze မိသည့်၊ ညှစ်သည် 2. massage နှိပ်နယ်သည်

sibasippa **فيل صيب** narrow, crowded ကျပ်သော

sibi dóri sola **فيل در سل** be frugal ချွေတာသည်၊ နှီးခြံသည်

siboni **فيل سبي** press, squeezer မိစက်၊ ညှစ်စက်၊ မိစရာ

sifir **فيل فير** zero သုည၊ ၀

sifót **فيل فو** characteristic ပင်ကိုလက္ခဏာ

sifú biaram **فيل بيارم** sipú biaram Hepatitis C အသည်းရောင်ရောဂါ

sígeth **فيل سيث** sígeréth **فيل سيرث** cigarette ဆေးလိပ်၊ စီးကရက်

síkka **فيل سينكم** woven rack ငါးခြောက်လှန့်စင်

sikkara **فيل سينကာ** sikkora **فيل سينကာ** 1. scream, shout အော်ဟစ်သည် 2. yell at (somebody) ကြိမ်းမောင်းသည်၊ အော်ငေါက်သည်

síl **فيل سيل** 1. eagle လင်းယုန် 2. bird of prey, raptor ငှက်ရဲ၊ အသားစားငှက်

sílil **فيل سيل** cfíl seal တံဆိပ်တုံး

síla **فيل سيل** 1. sew အချုပ်သည် 2. stitch ချုပ်သည်

síloin **فيل سيلين** sea shell ပင်လယ်ခရ

síloth **فيل سيلث** cfíloth **فيل سيلထ** blackboard, slate ကျောက်သင်ပုန်း

símeth **فيل سينမထ** sémith **فيل سينမထ** cimeth **فيل ဆိမထ** cimoth **فيل ဆိမထ** cement တိလပ်မြေ

símith gorá **فيل ဆိမထ ကိုရ** plaster, cement အင်္ဂါတောကိုင်သည်

siná **فيل سن** know သိသည်

Public domain
síara face



Sean McMenemy, CC BY 2.0 Generic
siboni press, squeezer



Public Domain
siboni press, squeezer



Public domain
síikka woven rack



Indiei, CC BY-SA 4.0
síloin sea shell

sína **فيل سين** chest ရင်ဘတ်၊ ရင်အုပ်၊ ရင်ပိုင်း

sína bór **فيل سين بر** heavy chest ရင်ကျပ်ခြင်း

sína duddufa **فيل دودفا** heart pounding, palpitation ရင်ခုန်သည်၊ ရင်တုန်သည်

sína thaith úwa **فيل ثايت او** chest tightness ရင်ကျပ်ခြင်း

siná zuk **فيل سين زك** tropical land leech မျှောသေး

sinái diya **فيل سين دي** 1. introduce မိတ်ဆက်ပေးသည် 2. guide, instruct ညွှန်ပေးသည်

sínamá **فيل سينم** movie theater, cinema ရုပ်ရှင်ရုံ

sínar keñic **فيل سينر كنيش** chest hair ရင်မွေး

sinari badam **فيل سينر بادام** almond ဗာဒ်သီး

siní **فيل سين** sugar သကြား

síndur **فيل سيندر** bindi ဘင်ဒီ

sinno **فيل سين** 1. symbol, sign သင်္ကေတ၊ လက္ခဏာ၊ အမှတ်အသား 2. identity မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း၊ မည်သည့်အရာဖြစ်ကြောင်း အထောက်အထား

sinno diya **فيل سين دي** **فيل سين** sin diya **فيل سين** introduce one's self မိတ်ဆက်သည်

sinno faa **فيل سين ف** 1. recognize မှတ်မိသည် 2. notice အမှတ်ရသည် 3. identify ဖော်ထုတ်သည်၊ သိရှိသည်၊ မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်းခွဲခြားသည်။

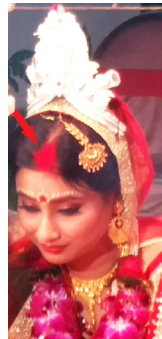
sinno luwa **فيل سين لو** ask for personal details ကိုယ်ရေးအချက်အလက်မေးသည်

sinpan fúl **فيل سينпан فُل** royal poinciana, gold mohur flower စိန်ပန်း

sinta **فيل سينت** 1. worry, concern ပူပန်သောက၊ စိုးရိမ်သောက 2. anxiety စိုးရိမ်မှု 3. depression စိတ်ဓာတ်ကျခြင်း

sinta ola **فيل سينت ال** worried person, anxious person စိုးရိမ်ပူပန်သူ

sinta diya **فيل سين دي** worry (somebody), make worry စိုးရိမ်သောကရောက်စေသည်



Psoni2402, CC BY-SA 4.0
síndur bindi

sinta gorá گَر سَنتا عَلمَ worry, be concerned စိုးရိမ်သည်

sinta laga لَگ عَلمَ 1. worry, feel worried စိတ်ပူသည်၊ စိုးရိမ်သည် 2. be depressed, be saddened စိတ်ဓာတ်ကျသည်၊ စိတ်အားငယ်သည်

sinta táka تَاكَ عَلمَ worry, be concerned, be anxious စိတ်ပူသည်၊ စိုးရိမ်သည်

sip diya دِي عَلمَ 1. intimidate, coerce အတင်းအကျပ်လုပ်ကိုင်သည်၊ ခြိမ်းမောင်းသည် 2. press ဖိသည် 3. put pressure on someone ဖိအားပေးသည်

sir سِر worm သန်ကောင်

sira سِر cut, split ဖြတ်သည်၊ လှိုင့်ဖြတ်သည်

sira سِر slit အဟ၊ အကွဲ

sira سِر tear ဆုတ်ခြသည်

síra سِر pluck ဆွတ်ခူးသည်

síra gorá گَر سِر divide, separate ခွဲခြားသည်

sirahána سِرْحَنَ morgue ရေခဲတိုက်၊ ရင်ခွံရုံ

sirahána سِرْحَنَ ZOO တိရစ္ဆာန်ရုံ၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်

síri سِر charm, fascination, attraction စွဲမက်ဖွယ်၊ နှစ်လိုဖွယ်

siriel سِرِيَل serial အမှတ်စဉ်

siríf سِرِف only သာလျှင်

sissiya سِسِي cramp ကိုက်ခဲခြင်း

sisthem سِسْتَم system စနစ်

sit gorá گَر سِت turn over လှည့်သည်၊ လှန်သည်

sita سِت be destined ကံထူးသည်၊ ကံကြမ္မာပြဋ္ဌာန်းခံရသည်

sita hóla حَلْ عَلمَ graveyard, cemetery (for non-Muslims) သင်္ချိုင်း၊ သုသာန် (မူစလင်မဟုတ်သူများအတွက်)

sitara fainná áf أَف عَلمَ common slug snake မြေပွေးတစ်မျိုး

sitol fičá فِرْ عَلمَ rice cake မုန့်တစ်မျိုး

sýyara سِيَر 1. Quran division ကုရ်အာန်ကျမ်း၏အတွဲ 2. arabic primer အာရဗီ ဖတ်စာ

siyol سِيَل 1. chain သံကြိုး 2. necklace ဆွဲကြိုး

siyolor girá گَر سِيَل metal fence, barbed wire fence သံနန်းကြိုးခြံစည်းရိုး၊ သံဆွဲကြိုးခြံစည်းရိုး

siyon سِيَن 1. narrow ကျဉ်းမြောင်းသော 2. slim သေးသွယ်သော

síñyor سِنِيَر half-orphan, motherless child မိဘဆုံး၊ ဖဘဆုံး

siyú سِي big glazed earthen pot စဉ့်အုံး

só س six ခြောက်၊ ၆

sóo fúčá فُ س hatch ဝပ်သည်၊ ဥဖောက်သည်

sóñi سَنِي bean ပဲတောင့်

soñi gorá گَر سَنِي watch, keep an eye on, guard ကင်းစောင့်သည်

soñi táka تَاكَ سَنِي wait စောင့်သည်

sóida سِيدَ prostration ဦးချခြင်း

soiñdar سِنِيَدَر watchman အစောင့်၊ ညစောင့်၊ ကင်းစောင့်

soiddó سِيدَ fourteen ဆယ့်လေး၊ ၁၄

soil سِيل rice ဆန်

soílla dari دَر سُولِي goatée မုတ်ဆိတ်တို၊ မုတ်ဆိတ်ချွန်

soiyañ سِيَن penis လိင်တံ၊ ယောက်ျားတန်ဆာ

sóiyi سِي true, correct, right မှန်ကန်သော

sóiyi gori گَر سِي correctly မှန်ကန်စွာ၊ ပီပီသသ

sóiyi hota حَتْ سِي truth အမှန်တရား၊ မှန်ကန်မှု

sóiyot سِيَت clean, hygienic သပ်သပ်ရပ်ရပ်နေသော

sobór óla آل عَلمَ patient person သည်းခံစိတ်ရှိသူ

sobór gorá گَر عَلمَ sofór gorá عَلمَ be patient, stay calm သည်းခံသည်၊ စိတ်ရှည်သည်

sóddar سَدَر chief, leader ခေါင်းဆောင်

sóf سَف 1. row for prayer ရှာဖ်တော်ရန် တန်းစီခြင်း 2. long prayer-mat နှာမာဖ်တော်ရန် ခင်းသောဈာရည်



Public domain
sira 1 cut, split



© Pixabay License
sira 3 tear



Public domain
soil rice

sófor **سَافَر** long

journey ခရီးဝေး

sófor gorá **سَافَر گَر**

مَاف travel ခရီးထွက်သည်

sókka kélaá **سَك كَل**

طلم Ludo, Sorry! (game)

လူနီကစားနည်း

sokkoro áina áf **اَاف سَكَّرَ اَاف**

اَاف sokkoro háina áf **اَاف** **اَاف**

اَاف 1. mountain pit viper မြွေပွေး 2.

dog-toothed cat snake မြွေပွေး

sokkoro mokoro **اَاف** **اَاف** **اَاف**

spotted, striped, speckled, camouflaged

ပြောက်ပြောက်ကျားကျား

sokkoro zoura áf **اَاف** **اَاف** **اَاف**

اَاف king cobra ငန်းမြွေ ငန်းပုပ်

sóol **اَاف** goat ဆိတ်

sola **اَاف** 1. drive မောင်းသည် 2. lead ဦးဆောင်

သည် 3. move ရွေ့လျားသည်၊ စက်လည်သည်

sola **اَاف** live အသက်ရှင်နေထိုင်သည်

sola **اَاف** rely on မှီခိုအားထားနေရသည်

sola **اَاف** support ထောက်ပံ့သည်၊ ကူညီသည်

sóonlā **اَاف** watch, keep an eye on

ထိန်းသိမ်းသည်

solafira **اَاف** 1. life style, way of life

နေပုံထိုင်ပုံ 2. livelihood အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း

solafira **اَاف** movement လှုပ်ရှားမှု

solasol **اَاف** life style, way of life နေ

ပုံထိုင်ပုံ

sóolor sóo **اَاف** kid goat

ဆိတ်ကလေး

sóllah **اَاف** 1. advice, instruction အကြံဉာဏ် 2.

consultation ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှု

sóllah **اَاف** plan, intention အကြံအစည်

sóllúk **اَاف** 1. unity စည်းလုံးမှု၊ ညီညွတ်မှု 2.

integrated, in harmony စည်းလုံးညီညွတ်သော

somóoni **اَاف** intersection, junction,

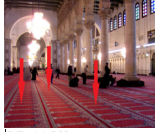
street corner ခွဆုံ၊ လမ်းဆုံ

somóoni **اَاف** town square လူစည်ကားရာ

နေရာ

sómuza **اَاف** sómuda **اَاف**

samosa စမူဆာ



DE, CC BY 3.0
sóf 1 row for
prayer

somka **اَاف** gleam တောက်ပသည်

són **اَاف** thatch သက်ငယ်

sóon **اَاف** plate ပန်းကန်ပြား

sóon **اَاف** solemn oath ကျိန်ဆိုခြင်း

sóon gorá **اَاف** **اَاف** promise, swear,

swear an oath ကျိန်ဆိုသည်

sonabuth **اَاف** sona **اَاف**

canabuth **اَاف** chickpea ကုလားပဲ

sonar dhail **اَاف** mung dal

ပဲခြမ်း

sónduk **اَاف** safe, chest အာမခံသေတ္တာ၊

ဘဏ္ဍာသေတ္တာ

sóng **اَاف** coop ဆောင်း၊ ကြက်လောင်းအိမ်

songki **اَاف**

اَاف startle ထိတ်လန့်သည်

sóppor **اَاف** insulating

ceiling မျက်နှာကြက်

sor **اَاف** 1. beach

ပင်လယ်ကမ်းခြေ 2. sandy bank

ကမ်းခြေ၊ ကမ်းနား

sora **اَاف** graze ကျက်စားသည်၊ မြက်စားသည်

sorá **اَاف** ride စီးသည်

sóra **اَاف** creek, stream ချောင်းငယ်၊ စမ်းချောင်း၊

ရေချောင်း

sóore **اَاف** sóore bóre **اَاف**

early စောစော၊ စောစောစီးစီး၊ အစောကြီး

soróf **اَاف** soróp **اَاف** fat အဆီ

sórot **اَاف** cold အေးလွန်သော၊ အေးမြသော

sorouya **اَاف** animal herder တိရစ္ဆာန်

ကျောင်းသူ

sóru sámāna **اَاف** tool,

instrument, utensil ကိရိယာ၊ တန်ဆာပလာ

sóru sámāna **اَاف** furniture

ပရိဘောဂ

sosora **اَاف** slip ချော်သည်

sotor **اَاف** shallow တိမ်သော

sotór **اَاف** body parts to be covered,

private parts ဖုံးကွယ်ထားရသော၊ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်း

sótka **اَاف** handout, charity အလှူဒါန

souñi **اَاف** bedstead, bed frame အိပ်ရာ၊ ခုတင်



© IOM Rohingya Cultural
Memory Center (used with
permission)

sóng coop

souñi **ḩḩḩḩḩḩ** table စားပွဲခုံ

sóudi **ḩḩḩḩḩḩ** betel nut paste, calcium paste ထုံး

sóuloi **ḩḩḩḩḩḩ** 1. match
မီးခြစ်ဆံ 2. lighter မီးခြစ်

sóuni **ḩḩḩḩḩḩ** strainer,
sieve, filter ဆန်ခါ ရေစစ် စစ်
ထုတ် ကိရိယာ

soutur **ḩḩḩḩḩḩ** 1.
expeditious, quick
မျက်လတ်သော 2. proficient
တော်သော၊ ကျွမ်းကျင်သော

súu háiya úwa **ḩḩḩḩḩḩ** 1. be
unconscious သတိလစ်သည် 2. be
in shock သတိလစ်သည်၊ သွေးလန်း
သွားသည်

súu hárai féla **ḩḩḩḩḩḩ** 1. be
unconscious သတိလစ်သည် 2. be
in shock သတိလစ်သည်၊ သွေးလန်း
သွားသည်

suañ **ḩḩḩḩḩḩ** pipe ဖြန့်

súa **ḩḩḩḩḩḩ** touch ထိသည်

súañ **ḩḩḩḩḩḩ** switch
တုတ်

súañ fira **ḩḩḩḩḩḩ** epilepsy အတက်
ရောဂါ ဝက်ရူးပြန်ရောဂါ

súab **ḩḩḩḩḩḩ** mérit, reward
ကုသိုလ်

súal **ḩḩḩḩḩḩ** question မေးခွန်း

suar mara **ḩḩḩḩḩḩ** slap ပါးရိုက်သည်

súari **ḩḩḩḩḩḩ** betel nut ကွမ်းသီး

súari gas **ḩḩḩḩḩḩ** betel nut
palm, areca palm ကွမ်းသီးပင်

súfi **ḩḩḩḩḩḩ** very pious
person ဘာသာတရားကိုးရှိုင်းသူ

sugé añccwá añccwa mara **ḩḩḩḩḩḩ**
blurred vision မျက်စိမှန်ဝါခြင်း

sugór bóng **ḩḩḩḩḩḩ** eyelash
မျက်တောင်(မွေး)

sugór fata **ḩḩḩḩḩḩ** eyelid
မျက်လွှာ၊ မျက်ခွံ



Public domain
soudi betel nut
paste, calcium
paste



© Pixabay License
sóloui 1 match



© Pixabay License
sóloui 2 lighter

sugór futuli **ḩḩḩḩḩḩ** iris
မျက်နှာ၊ မျက်ဝန်း

sugór raza **ḩḩḩḩḩḩ** pupil
သုဇယအိမ်

sugortú faní aá **ḩḩḩḩḩḩ** eyes
get watery မျက်ရည်ယိုသည်

sugót ama aá **ḩḩḩḩḩḩ**
cataracts မျက်စိတိမ်ခွံရောဂါ၊
အတွင်းတိမ်

suk **ḩḩḩḩḩḩ** eye မျက်စိ

suk uñta **ḩḩḩḩḩḩ** itchy eye မျက်စိ
ယားယံခြင်း

suk fura **ḩḩḩḩḩḩ** burning in the
eye မျက်စိကျိန်စပ်ခြင်း၊ မျက်စိပွခြင်း

suk hana **ḩḩḩḩḩḩ** blind မျက်စိ
ကန်းသော၊ မျက်မမြင်ဖြစ်သော

suk háça **ḩḩḩḩḩḩ** 1. ungrateful
ကျေးဇူးကန်းသော 2. closed (eye) မျက်စိပိတ်သော၊ မျက်စိ
မှိတ်သော

suk hoñra **ḩḩḩḩḩḩ** throbbing in
the eye, sinus pain မျက်စိကွက်ခြင်း

suk ketura **ḩḩḩḩḩḩ** eye
discharge, eye crust မျက်ချေးယိုထွက်သည်

sul **ḩḩḩḩḩḩ** hair ဆံပင်

sul bana **ḩḩḩḩḩḩ** style hair ဆံပင်
အပြင်သည်

sul haça **ḩḩḩḩḩḩ** cut hair ဆံပင်ညှပ်သည်

sul zóra **ḩḩḩḩḩḩ** hair loss ဆံပင်ကျွတ်ခြင်း

sulá **ḩḩḩḩḩḩ** stove မီးဖို

súla **ḩḩḩḩḩḩ** 1. skin အရေခွံ
ချွတ်သည်၊ အရေပြားခွာသည် 2. strip
ခွာစပ်သည်၊ ချွတ်သည်၊ အရွက်သပ်ချ
သည်

súla **ḩḩḩḩḩḩ** rob လုယက်သည်

súlar **ḩḩḩḩḩḩ** death throes
အသက်ငင်ခြင်း

sulár idha **ḩḩḩḩḩḩ**
protrusion of a clay
oven မီးဖိုအတွင်း

summa **ḩḩḩḩḩḩ** kiss နမ်းသည်



Public domain
sugór raza pupil



© IOM RCMC (used with
permission)
sulá stove



K. Venkataramana, CC BY-
SA 4.0
sulá stove

súnnot gorá **سُنَّتْ كَرَّ عَمَلْ** circumcision
 လိင်တံထိပ် အရေပြားကိုဖြတ်သည်

sunsuinna **سُنْسُونَا** extremely
 sweet ချိုလွန်းသော၊ ချိုရဲရဲဖြစ်သော

sur **سُر** thief သူဦး

sur gorá **سُر كَرَّ** 1. secretly တိတ်တဆိတ်၊
 လျှို့ဝှက်စွာ 2. by stealing ခိုး၍

suñra **سُر** rice flakes ဆန်ပြား၊ မုန့်ဆန်

súura **سُور** chapter,
 surah ကုရ်အာန်၏အခန်း၊ စုရာဟ်

sura jiníc **سُر جَنِيح**
 stolen goods
 ခိုးရာပါပစ္စည်း

súrai diya **سُرَي دِي** break up a
 fight ရန်ငြိုသည်၊ ရန်ငြေ့ရှင်းသည်၊ ဖျဉ်သည်၊ ဖျန်သည်

súrai diya **سُرَي دِي** free, set free
 လွတ်ပေးသည်

súratá **سُرَتْ** betelnut cracker ကွမ်းညှပ်

súratá **سُرَتْ**
 elephant trunk ဆင်နာမောင်း

suri **سُر** theft ခိုးမှု

suri **سُر** thread အရစ်၊
 ဝက်အူရစ်

súri **سُر** knife ဓား

suri gorá **سُر كَرَّ** steal ခိုးသည်

súri mara **سُر مَر** stab ဓားထိုးသည်

súri mas **سُر مَس** ribbonfish ငါးတံခွန်

súurot **سُورَتْ** form, shape သွင်ပြင်၊ ပုံသဏ္ဌာန်

súurot **سُورَتْ** way, means နည်း၊ နည်းလမ်း

súrum **سُورَم** molted snake skin, exuvia လဲ
 ပစ်သောအရေခွံ

súrum bodola **سُورَم بَدَلْ** molt,
 ecdysis, shed skin အရေလဲသည်

surgirá **سُر كَرَّ** ankle ခြေဖျက်စိ

surha códori **سُر حَشْدَر**
سُر حَشْدَر 1. illicit
 business တရားမဝင်သောလုပ်ငန်း၊
 ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သောလုပ်ငန်း 2.
 smuggling မှောင်ခိုမှု



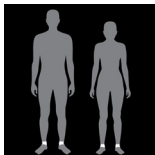
Public domain
súla ¹ skin



Poha_Sanjay ach, CC BY-SA
 3.0
suñra rice flakes



© Pixabay License
súratá ¹ betelnut
 cracker



surhaça **سُر حَا**
 sulhaça **سُل حَا**
 squirrel ရုဉ်

súsum mas **سُصَم مَسْ** mermaid
 ရေသူမ

sussuri **سُصُر** dandruff ဇောက်

sút úwa **سُت اُو** have sensation, feel
 အာရုံခံသည်

súta **سُت** 1. wound ဒဏ်ရာ၊ ရေရှည်အနာ 2.

abrasion, scrape ပွန်းပဲ့ဒဏ် 3. nail inflammation,
 paronychia, whitlow ခုနာ၊ လက်သည်းရင်းရှိအရေမာအရစ်
 ရောင်ရမ်းမှု

sutiya **سُتِي** backbiter ကုန်းတိုက်သူ

súwal gorá **سُور كَرَّ** ask,
 question မေးမြန်းသည်

súwan **سُور** steering device, rudder ယု၊
 လက်ကိုင်ဘီး

swala **سُور** husk, chaff စပါးခွဲ၊ အခွံ

ش ع C

cáer **عَالِي** poet ကဗျာဆရာ

cáeri **عَالِي** poetry ကဗျာစာပေ၊ လင်္ကာပညာ

cáigor **عَالِي** cágor **عَالِي** ocean,
 sea သမုဒ္ဒရာ၊ ပင်လယ်

cáikkaat **عَالِي** in
 front of (somebody), in the
 presence of (somebody)
 ရှေ့မှောက်မှာ



Public domain
cáigor ocean, sea

cáir **عَالِي** bank myna ဆက်
 ရက်

cáiththanan háñdhhdhí **عَالِي**
 rib နံရိုး

cáb **عَالِي** curse ကျိန်စာ

cáab **عَالِي** 1. executive အကြီးအကဲ၊ ဌာနမှူး၊
 အရာရှိ 2. officer စစ်ဗိုလ်၊ တပ်မတော်အရာရှိ 3. boss
 အထက်လူကြီး 4. manager စီမံခန့်ခွဲသူ 5. sir, chief,
 boss သူကြီး

cabác **مَعْلَمَاتُكُمْ** Congratulations! ဂုဏ်ယူပါသည်၊ ဂုဏ်ပြုသည်၊ ဝမ်းသာလိုက်တာ

cabáci **مَعْلَمَاتُكُمْ** congratulations ချီးကျူးကြတာပေးခြင်း၊ ဂုဏ်ပြုမင်္ဂလာကား

cáabgiri **مَدْمَنِيَّةٌ** domineeringly သူကြီးဆန့်စွာ၊ မင်းမူစွာ၊ ကြီးစိုးစွာ

cadá **شَدَّ** 1. plain, simple ရိုးရိုး 2. white အဖြူဖြူသော 3. pure စင်ကြယ်သော၊ ဖြူစင်သော 4. honest ရိုးသားသော

cáda dila **دَلَّ حَالَهُ شَدَّ** honest, pure hearted စိတ်နုလုံးစင်ကြယ်သော၊ စိတ်ဓာတ်ဖြူစင်သော

cádana fata **فَاتُ فَمَلْهٍ شِدْنِ** cédena fata **فَاتُ فَمَلْهٍ شِدْنِ** Moringa leaves, leaves of the drumstick tree အနံ့သလွန်ရွက်

cádana gas **گَسَ فَمَلْهٍ شِدْنِ** cédena gas **گَسَ فَمَلْهٍ شِدْنِ** Moringa plant, drumstick tree အနံ့သလွန်ပင်

cádana gula **كُلَّ فَمَلْهٍ شِدْنِ** cédena gula **كُلَّ فَمَلْهٍ شِدْنِ** drumstick, Moringa seed pod အနံ့သလွန်သီး

cádarán **شَدْنٌ** simple ရိုးသားသော

cádacída **شَدَّ شَدَّ** pure and peaceful အေးချမ်းသာယာသော

cádi **شَدَّ** wedding ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခြင်း၊ မင်္ဂလာဆောင်

Cafí **مَدْرَسَةُ شَافِعِي** Shafi'i school ရာဖီအိုရ်ထ်

cágirit **رِيْرَتُ** 1. pupil, student ကျောင်းသား၊ 2. follower, mentee, lieutenant, disciple တပည့်

cágu **غُو** sago သာဂူ

cáguwan gas **گَسَ شَكُونِ** teak tree ကျွန်းပင်

caak **شَكَّ** shark ငါးမုန်

cáakin **نِشْكِنَ** discipline စည်းကမ်း

cákuac **كُونِ** convenient သင့်တော်သော၊ အဆင်ပြေသော

cákki **شَكَّ** witness သက်သေ

cál **شَلَّ** shawl လည်စည်း၊ မာလော၊ တဘက်ပေါ

calkum **كُمَ** Wax Gourd ကျောက်ဖရုံသီး

camíc **سَمَسَ** spoon ဇွန်း

cánni úwa **أَوْ** cánni úwa bleeding gums သွားဖုံးရောင်ရမ်းနာ

cánti **تَنْتَ** peace အေးချမ်းသာယာမှု၊ ငြိမ်းချမ်းရေး

cár **شَرَّ** beneficial, effective, useful အကျိုးရှိသော

cára **شَرَّ** take care of ဖြုတ်စောင့်ရှောက်သည်

cára **شَرَّ** whole, complete, all, entire တစ်ခုလုံး

cári **شَرَّ** sari ဆာရီ

cáro **شَرَّ** half past, 30 minutes နာရီခွဲ

caça **شَرَّ** pandan leaf mat ဆပ်သွားဖွဲ့ပျာ

caça **شَرَّ** 1. drive out ဖောင်းထုတ်သည် 2. trim, prune ညှိသည်၊ ချိုင့်ဖြတ်သည် 3. scold strongly ဆူသည်၊ ကြိမ်းမောင်းသည်

caçi féla **فَلَّ** trim, prune အကိုင်အခက်ချိုင့်သည်

caacouk **كُ** contract စာချုပ်

cácta **تَ** civilised ယဉ်ကျေးသော

cácta **تَ** pure အစစ်ဖြစ်သော၊ သန့်သော

cáñtaic **تَ** hãñtaic twenty seven နှစ်ဆယ့်ခုနစ်၊ ၂၇

cath **تَ** rooftop, flat roof အမိုးပြန့်၊ အိမ်ခေါင်မိုးပြား

cath **تَ** wooden frame, bamboo frame တောင်း၊ ကျည်းပေါင်

cath **تَ** 1. callus အသားမာ 2. corn အသားမာ

cáth **تَ** horizontal slat ပျဉ်ချပ်၊ ခြစ်ညှိုးမိုးပျဉ်၊ ဝါးခြမ်းပြား

cáath **تَ** shirt ရှပ်အင်္ကျီ

cáththwa **تَ** banana fiber rope, natural ribbon ငှက်ပျောလျှော်မျှင်

cáñza diya **دِي** punish အပြစ်ဒဏ်ပေးသည်

céhéra **هَرَ** appearance, complexion ရုပ်သွင်၊ ရုပ်ရည်၊ အသွင်ပုံသဏ္ဌာန်



Public domain
cál shawl



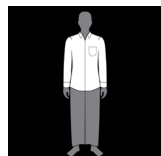
Public domain
cári sari



SH Saw Myint, CC BY 4.0
caça 1 pandan leaf mat



SH Saw Myint, CC BY 4.0
cath 2 wooden frame, bamboo frame



Public domain
cáath shirt

cek gorá **حَكْ كَر** 1. check စစ်ဆေးသည်
2. investigate စုံစမ်းစစ်ဆေးသည်

cékayot **حَكَايَت** complaint
တိုင်တန်းချက်၊ တိုင်ကြားမှု

cém **حَيْم** radicle အစို့အညှောက်

cémbuh **حَمْبُ**
shampoo ခေါင်းလျှော်ရည်

centhár **حَنْتَار** 1.
sandal ကြိုးသွပ်ဖိနပ် 2. flip-flop
ညပ်ဖိနပ် 3. slippers ရှေ့ထိုးဖိနပ်၊
ခြေထိုးဖိနပ်



Gmihail, CC BY-SA 3.0
cém radicle

cér **حَرْ** Seer (0.933105
kg) နို့ဆီဘူး ၄ ဘူး

cér **حَرْ** crack အအက်

cerii **حَرْ** cherry ချယ်ရီသီး

céri **حَرْ** one kg rice
measuring cup ခြင်တွယ်ခွက်



Public domain
centhár 1 sandal

cečí **حَرْ** letter စာ

céc **حَرْ** end အဆုံး

ceñth **حَنْت** dick,
penis လီး



Public domain
centhár 2 flip-flop

ceththá **حَتْ** flat ြာ
သော၊ ပြန့်သော

cía **حَا** steep place
မတိတောက်သောထောင်ထိပ်နေရာ

cíai **حَا** ink မင်



Public domain
centhár 3 slippers

cíac **حَا** 1.
complication ရှုပ်ထွေးမှု၊ ခက်ခဲစေ
ခြင်း 2. tangled ရှုပ်ထွေးနေသော၊ ရှုပ်ထွေးအောင်ရစ်သွားသော
3. quarrel, argument စကားများခြင်း၊ အငြင်းအခုံ

cíiar **حَا** share ဝေစု၊ အစုရှယ်ယာ

cíiardár **حَا** shareholder အစုရှယ်ယာဝင်

cídah **حَا** 1. calm person, quiet person,
peaceful person အေးမြသောလူ 2. calm, quiet,
peaceful တည်ငြိမ်သော၊ အေးမြသော 3. polite ယဉ်ကျေး
သော

cíka **حَا** 1. learn သင်ယူသည် 2. teach သင်ပေး
သည်

cíkkitá **حَا** literate စာတတ်သော

cil **حَا** stone ကျောက်ခဲ၊ ကျောက်တုံး

cil haiyá úwa **حَا** stunned, shocked, petrified လန့်ပြီးကြက်သေသေသွား
သည်၊ တုန်လှုပ်သွားသည်

cílkuwa **حَا** well (stone) ကျောက်နဲ့လုပ်
ထားတဲ့ရေတွင်း။

cíim mas **حَا** asian stinging
catfish ငါးချာတစ်မျိုး

címa **حَا** boundary, border နယ်နိမိတ်၊ နယ်စပ်

cíndi **حَا** sweet rice
porridge ထိုးမုန့်

cíng **حَا** horn ဦးချို

cíngacon **حَا** 1. throne ပလ္လင်၊
ရာဇပလ္လင် 2. palace နန်းတော်

cínggat **حَا** tunnel တွင်း၊ ဥမင်

cínggo **حَا** lion ခြင်္သေ့

círab **حَا** syrup ဆေးရည်၊ သကြားရည်

círi **حَا** staircase လှေကား

círir tók **حَا** step, stair
လှေကားထပ်၊ အထိပ်

cíñca **حَا** spread, sprinkle, sow ကြံ့ကြသည့်
ပျိုးကြသည့်၊ ဟိုမြူးဒီမြူးမြူးသည့်

cíçaciththa **حَا** scattered ပြန့်ကျဲ
ထားသော

cis **حَا** thing အရာဝတ္ထု

cíca **حَا** lead ခဲ၊ သလွဲ

cicá rong **حَا** silver (color) ငွေ
ရောင်

cíccirí **حَا** vial, ampule ပုလင်းသေး၊ လေလုံ
ပုလင်း

cícciri mas **حَا** minnow ငါးသလဲထုံး၊ ခြင်
စားငါး

cít **حَا** 1. winter
ဆောင်းရာသီ 2. cold အအေး၊ အအေး
ဓာတ်

cit gorá **حَا** 1. feel cool ချမ်းသည် 2. be
cold အေးမြသည်

cít kailla **حَا** wintery
ဆောင်းရာသီဆိုင်ရာ

cit nagin áf **حَا** Cantor's kukri snake မြွေပွေးတစ်မျိုး



Whispyhistory, CC BY-SA
4.0
cicirí vial, ampule

córibá **فَافِلَا شَرَبْ** sugar-apple (သီး)

coriyót **قَرِيْوَتْ** religious law ရှုရီအသ်၊
ပညတ်တော်ပြဋ္ဌာန်းချက်

córom **مَرَمْ** 1. embarrassment အရှက်ရခြင်း၊
ကသိကအောက်ဖြစ်ခြင်း၊ ရှက်ကိုးရှက်ကန်းဖြစ်ခြင်း 2. shyness
ရှက်ရွံ့တတ်ခြင်း 3. shame အရှက်

córom diya **دِيْ حَرَمْ** embarrass
အရှက်ကွဲအောင်လုပ်သည်

córom haiya **حَيَّيْ مَرَمْ** 1. shame
အရှက်တရား 2. embarrassment အရှက်ရခြင်း၊
ကသိကအောက်ဖြစ်ခြင်း၊ ရှက်ကိုးရှက်ကန်းဖြစ်ခြင်း 3. shyness
ရှက်ရွံ့တတ်ခြင်း

córom laga **لَا مَرَمْ** feel
embarrassed ရှက်သည်

córom zaga **زَا مَرَمْ** 1. pubic
region အင်္ဂါဇာတ်၊ ဣန္ဒြေ 2. private parts အင်္ဂါဇာတ်၊
ယောဓိ

corót **رَوْتْ** stipulation, requirement,
condition ပြဋ္ဌာန်းချက်၊ လိုအပ်ချက်၊ စည်းကမ်းချက်

córbot **بَوْتْ** juice သစ်သီးရည်၊ ဖျော်ရည်

córboti **بَوْتْ شَرَبْ** orange လိမ္မော်သီး၊ ချောက်ချို
သီး၊ ကမ္ပွလာသီး

córkár **كَرْكَرْ** government အစိုးရ

córma **مَرَمْ** be shy ရှက်တတ်သည်

córman gorá **رَا مَرَمْ** show
respect ရိုသေသည်၊ လေးစားသည်

córme **مَرَمْ** in shame အရှက်ဖြင့်

córminda **دَا مَرَمْ** shy ရှက်တတ်သော

coçak **كَكَ** corat **رَوْتْ** 62.5
ml volume measurement ၆၂.၅ မီလီလီတာ လောက်ရှိ
သော အရည်အတိုင်းအတာယူနစ်

cóñço **نْ** 1. small သေးငယ်သော၊ အသေးလေး၊
2. small, little, young ငယ်သော

cónço báí **بَايْ شَرَبْ** younger brother,
little brother မောင်လေး၊ ညီလေး

cónço gori saá **سَا** zoom out အဝေးရောက်သွားအောင် ခွာရိုက်သည်

cóçok **كَكَ** comok flash, glittering
လျှပ်တစ်ပြက်မီး၊ လျှပ်စီး

coçoř fôçor **فَوْ** hard
working ကြိုးစားပမ်းစားလုပ်သော၊ ကြိုးစားအားထုတ်သော

cocmá **مَرَمْ** 1.

glasses မျက်မှန် 2. sunglasses နေကာမျက်မှန် 3.
goggles လေကာမျက်မှန်၊ ရေကာမျက်မှန် 4. safety
glasses မီးကာမျက်မှန်၊ လေကာမျက်မှန်

cóccoça **اَوْتْ**
flounder, fish flopping in
shallow water ယက်ကန်းယက်ကန်း
ဖြစ်သည်၊ ဂနာမငြိမ်ဖြစ်သည်

cót **تْ** hundred ရာ

cótkara **رَا**
percent, percentage ရာခိုင်နှုန်း

cótti háraiya **يَا**
feel weak,
asthenia အားနည်းခြင်း၊ အင်အား
နည်းပါးမှု

couça **اَوْتْ** width အနံ

couwa **اَوْتْ** tolerate
သည်းခံသည်

cúu **وْ** stylish ခေတ်ဆန်
ကြောမော့သော

cúai féla **اَوْتْ**
dry အခြောက်လှန်းသည်၊ ခြောက်
အောင်လုပ်သည်၊ အခြောက်ခံသည်

cúaric **رَا** 1.
recommendation,
recommendation letter
ထောက်ခံချက်၊ ထောက်ခံစာ 2.
intercession ကြားဝင်ထောက်ခံ
ပြောဆိုမှု

cúaric gorá **رَا** 1.
recommend ထောက်ခံသည် 2. intercede ကြားဝင်ကူ
ပြောသည်၊ ကြားဝင်ဖျန်ပေး

cúaric gorouya **رَا** intercessor ကြားဝင်ကူပြောသူ၊ ကြားဝင်ဖျန်ပေးသူ

cúaric houya **رَا** intercessor ကြားဝင်ကူပြောသူ၊ ကြားဝင်ဖျန်ပေးသူ

cúijjo fúl **فُلْ** sunflower
နေကြာပန်း

cuihthali **اَوْتْ** bull's hump ဝို

cúor **رَا** pig ဝက်

cúorni **رَا** sow ဝက်မ

cubá gora **رَا** 1. suspect မ
သင်္ကာဖြစ်သည် 2. doubt သံသယရှိသည်



Public domain
cocmá 1 glasses



Public domain
cocmá 2
sunglasses



Public domain
cocmá 3 goggles



Public domain
cocmá 4 safety
glasses

cúda حُذَّ 1. lazy person, slug, slacker

လူပျင်း၊ ငပျင်း 2. lazy ပျင်းရိသော၊ အပျင်းထူသော

cúddor حُذَّر blood-relative ဆွေမျိုးသားချင်း၊
သွေးရင်းသားရင်း

cúddóra حُذَّر line up, queue တန်းစီသည်

cúk حُك easy life သုခ

cúk ham حَم حُك easy work, easy task
အချောင်အလုပ်၊ မပင်ပန်းသောအလုပ်

cúka حُك tobacco ဆေးရိုး၊ ဆေးရွက်

cúkuriya حُك thanks, thank you
ကျေးဇူးတင်ပါတယ်၊ ကျေးဇူးပါ

cúkuriya gora حُك thank ကျေးဇူးတင်သည်

cúkkítá حُك 1. care-free ပေါ့ပေါ့တန်တန်ဖြစ်သော၊ အပူအပင်မရှိသော 2.
lazy worker ပေါ့ပေါ့တန်တန်နေသူ၊ ပေါ့ပေါ့ဆဆမလုပ်သူ

cukkuni mara حُك wink မျက်စိမှိတ်ပြသည်

Cúkkurbar حُك Friday
သောကြာနေ့

cúccak حُك complicated, complex ရှုပ်ထွေးသော

cúccak gorá حُك disrupt, disturb ရှုပ်ထွေးအောင်လုပ်သည်၊ ခက်ခဲအောင်လုပ်
သည်၊ အရှုပ်အထွေးဖန်တီးသည်

cúccánti حُك peace and
happiness ချမ်းသာသုခ၊ ငြိမ်းချမ်းသာယာမှု

cúl úwa حُك be in labor, have
contractions သားဖွားရန်အားစိုက်သည်

cúl háa حُك push အားစိုက်သည်

cúlloh حُك sixteen ဆယ့်ခြောက်၊ ၁၆

cúm حُك splinter အစအန

cúm حُက antenna, feelers ဦးမှင်

cúmka حُك insufflation မန်းခြင်း

cúna حُك gold ရွှေ

cúna حُك vagina မိန်းမလိင်အင်္ဂါ

cúna azor áf حُك Asian rock python စပါးအုံ့မြွေ

cúnali حُك golden ရွှေ

cúnali gas حُك Indian
laburnum ငှက်

cúnar حُك golden ရွှေနှင့်ဆိုင်သော

cúnarsó حُك penis ရွှေပန်း၊ လိင်တံ၊
ယောက်ျားတန်ဆာ

cúndoijja حُك beautiful လှပသော

cúndor حُك 1. beauty အလှပ 2.
beautiful လှပသော၊ တင့်တယ်လှပသော

cúndor laga حُက look
beautiful ပုံပန်းလှသည်၊ ချောသည်

cúndorí حُက pretty girl, beautiful
woman ချောသောမိန်းကလေး၊ လှသောမိန်းမ

cup حُك silent, quiet တိတ်ဆိတ်သော

cúr حُك 1. line, queue အတန်း၊ လိုင်း 2. line
မျဉ်းကြောင်း၊ မျဉ်းဖြောင့်

cúru حُက beginning, start အစ

cúru úwa حُက 1. begin, start
စတင်သည် 2. inaugurate ဖွင့်လှစ်သည်

cúru diya حُက start စသည်

cúru gorá حُက start, begin
စတင်သည်

cúrum حُك hole, burrow, tunnel အပေါက်

cúrutú حُက at the start, in the
beginning အစက၊ ကနဦးကပင်

cúrutú loti حُက from the
start, from the beginning အစကတည်းက၊ နဂို
ကတည်းက

cúrha حُက broth ဟင်းရည်၊ အသားမြုတ်ရည်

cúrma حُက kohl, eye shadow ကာချယ်

cúrma rong حُက dark blue
အပြာရင့်ရောင်၊
ပြာမွဲ

cuñça حُက cigarette
ဆေးပေါ့လိပ်၊ ဆေးလိပ်

cuñça háa حُက smoke (cigarette)
ဆေးလိပ်သောက်သည်

cuñçi حُက snout, mouth ပါးစပ်ပေါက်၊ နှုတ်သီး

cút حُက interest အတုံ့

cútoli حُက jute rope ဂုန်လျှော်ကြိုး



Public domain
cúrma kohl, eye
shadow

cútolí gas حُسْطَلِ عَصْدُ شُتَلِ گَسْ jute mallow,
tossa jute ဂုန်လျှော်ပင်

cúthar حُسْطَه شَتْ baking powder မုန့်ဖုတ်ဆော်ဒါ

cuthki حُسْطَكِر شُتَكِ sweet snack from wheat
flour ရှက်မုန့်

cúthkir دِن شُتَكِرْ دِن holiday,
weekend အားလပ်ရက်

cúththi حُسْطِ شُتْ cúthki
حُسْطَكِر شُتْ leave,
vacation, holiday, dismissal
အားလပ်ရက်

cúththi diya دِي حُسْطِ حُسْطِ شُتْ dismiss သွား
ခွင့်ပြုသည်

cúwoijja حُسْطِ حُسْطِ شُتْ boar တောဝက်ထီး



Public domain
cuthki sweet snack
from wheat flour

ت 21

táai táai لَمْدُ لَمْدُ تَي تَي sometimes ရဲဖန်ရဲခါ၊
တစ်ခါတလေ

táaiñi لَمْدُ تَي traditional women's skirt ထောင့်

tabis لَمْبِدْ تَبِسْ amulet ခါး
လှည့်၊ လက်ဖွဲ့ စသည့် အဆောင်၊
ခါးပန်းကြိုး

tabol لَمْلَقْدُ تَبَلْ tabol²
² لَمْلَقْدُ تَبَلْ axe ပုဆိန်

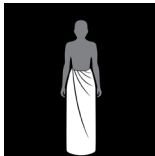
tadarot gorá تَدَرَتْ گَرُ
لَمْحَمْلَقْدُ عَمَلْ 1.

investigate စုံစမ်းစစ်ဆေးသည် 2. study, analyze,
research စူးစမ်းလေ့လာသည်

taajuippa لَمْسِبَقْ تَجُيْ amazing, astonishing,
surprising, dramatic, incredible, strange,
stunning, wonderful အံ့ဩစရာ ကောင်းသော၊
ထူးခြားသော၊ မယုံနိုင်စရာ ကောင်းသော၊ ယုံကြည်နိုင်စရာ
ကောင်းသော

taajub úwa اَوْ لَمْسِلْدُ لَهْظْ تَجُبْ astonished,
surprised, amazed, shocked အံ့ဩသွားသည်၊
အံ့အားသင့်မိသည်

ták gorá گَرُ لَمْطُ عَمَلْ تَاكُ pile အထပ်ထပ်ထားသည်၊
ဆင့်ထပ်ထားသည်



Public domain
tāaiñi traditional
women's skirt

táka لَمْطُ تَاكُ 1. live နေထိုင်သည် 2. stay နေထိုင်သည်၊
တည်းသည် 3. exist ရှိသည်၊ တည်မြဲသည်

táki zaa ز لَمْطِرْ لَمْ تَاكِ stay နေသည်၊ တည်းသည်

taákit gorá گَرُ تَاكِتْ لَمْطِرْ tahákik
لَمْطِطْ لَمْطِطْ تَاكِتْ confirm, check, make sure
အတည်ပြုသည်၊ စစ်ဆေးသည်

taakot لَمْطِلْ طَقَتْ 1. strength, energy ခွန်အား၊
စွမ်းအင် 2. power အာဏာ၊ ဩဇာ 3. sexual stamina လိင်
စွမ်းရည်၊ သန္ဓေပေးနိုင်စွမ်း

taakot ola اَلْ لَمْطِلْ لَمْلَقْدُ طَقَتْ 1. strong man
အားကောင်းသူ 2. powerful man, influential person
ဩဇာအာဏာရှိသူ 3. person with spiritual power
တန်ခိုးရှိသူ

tal لَمْلَدُ تَلْ 1. music ဂီတ၊ တေးဂီတ 2. musical tone
ဂီတသံစဉ် 3. musical beat ဂီတစည်းချက်ဝါးချက်။

tál لَمْلَدُ تَلْ plate ပန်းကန်ပြား

talák diya دِي لَمْلَطْ حُسْطِ تَاكِ divorce
ပြတ်စဲသည်၊ ကွာရှင်းသည်

taalac gora گَرُ تَالَسْ لَمْلَعْدُ عَمَلْ 1. look for,
search ရှာဖွေသည် 2. investigate စုံစမ်းသည်

tali لَمْلِرْ تَلِ patch အစာအဝေး

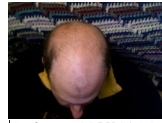
tali mara مَرَّ تَلِ لَمْلِرْ clap လက်ခုပ်တီးသည်၊
ဩဘေးပေးသည်

taalim gorá گَرُ تَلِمْ لَمْلِمَا عَمَلْ teach religious
matters သင်ပြပေးသည်၊ သင်ကြားပို့ချသည်

talói لَمْلَقْدُ تَلِي sibling's father-in-law ညီကို
မောင်နှမ၏ ယောက္ခမ

talú لَمْلُ تَلْ bald ဦးခေါင်းဖြောင့်သော

talufura لَمْسِفْسَلْ تَلْفُرْ
talifura لَمْلِفْسَلْ تَلْفُرْ
talifura لَمْلُ فُسَلْ تَلْفُرْ bald
person ထိပ်ဖြောင့်



Snobservers, CC BY-SA 3.0
talú bald

taaluk لَمْسَطُ تَاكُ relationship အဆက်အသွယ်

taaluk táka تَاكُ لَمْسَطُ تَاكُ maintain
relationship အဆက်အသွယ်ဆက်သည်

taalukot لَمْسَطْلَقْدُ تَاكُ contact, connection
ဆက်သွယ်မှု၊ ဆက်သွယ်ခြင်း

talbazana تَلْبَزَنْ لَمْلَعْمَلْ music and dance အက
ဂီတ၊ အကဇာတ်မြေပွဲ

talgula gas گَسْ لَمْلَعْلَعْدُ عَمَلْ toddy
palm ထန်းပင်

tama **لصم** 1. copper ကြေးနီ 2. bronze, brass ကြေးသိုး၊ ကြေးဝါ

tán **لص** spot, stain, speck အစွန်းအထင်း၊ အပြင်ကော်

tán faa **لص** **ف** táam faa **لص** **ف** wake up နိုးသည်

tansá **لص** hip, buttock တင်ပါး

tar **لص** wire, cable ဝါယာကြိုး နန်းကြိုး

tar **لص** his, its သူ၏

tara **لص** star ကြယ်

tara **لص** alpinia ပတဲကော **tansá** hip, buttock

tara **لص** bundle အစည်း၊ အတွဲ၊ အထုပ်

tará **لص** they သူတို့

taraing **لص** waterfall ရေတံခွန်

tarabi **لص** tarabi prayer တာရာဘီ နမာဇ်

tarár **لص** their သူတို့၏

taráre **لص** them သူတို့ကို၊ သူတို့အား

taré **لص** him, it သူကို။

taari **لص** palm wine ထန်းရည်

tarík **لص** 1. date နေ့စွဲ 2. st, nd, rd, th

tarfore **لص** after that, then ပြီးနောက်

targaate **لص** himself သူကိုယ်သူ

tas **لص** playing-card ဖဲ၊ ဖဲချပ်

tas **لص** crown သရဖူ

tas kélaá **لص** card game ဖဲကစား နည်း

tassi **لص** tacci **لص** spur (rooster) အတပ် (ကြက်ဖ)

tattwa **لص** slimy ကျိချဲ့သော

taza **لص** 1. fresh လတ်ဆတ်သော၊ လန်းဆန်းသော 2. healthy ကျန်းမာသော

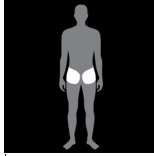
teikka **لص** cap ဦးထုပ်

teilla mas **لص** threadfin ငါးပုတ္တူ

teilla sura **لص** cockroach ဖိုးလတ်

teinna **لص** diaper, nappy အနီး၊ သေးခဲ၊ ကလေး ခါးတောင်းကျိုက်ပိတ်စ

tel **لص** oil ဆီ



Public domain
tansá hip, buttock

teli **لص** spleen သရက်ရွက်၊ အဖျဉ်း

teli **لص** person who produces oil ဆီထုတ်သူ

teligráf **لص** telegraph ကြေးနန်း

telot diya **لص** fry ကြော်သည် ဆီပူထိုးသည်

telteilla **لص** smooth ချောမွေ့သော

tená **لص** be moist စိုစွတ်သည်

ténteinná **لص** soggy စိုစွတ်သော

teró **لص** thirteen ဆယ့်သုံး၊ ၁၃

terfal **لص** tarp, tarpaulin မိုးရေခံဖျဉ်း တာပေါ်လင်

terfalor gór **لص** tarpaulin hut ဝဲ

tes **لص** seasoning ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်

tes **لص** speed အမြန်နှုန်း

tes fata **لص** bay leaf ကရဝေးရွက်

tesára **لص** third တတိယ



Public domain
tes fata bay leaf

téc mara **لص** 1.

scorn အထင်အမြင်သေးသည်၊

စက်ဆုပ်ရွံရှာသည် 2. taunt သရော်သည်၊ လှောင်ပြောင်သည်

técerá **لص** insult ဇော်ကားမော်ကားလုပ်သည်၊ အရှက်ရအောင်လုပ်သည်

tetói **لص** tamarind မန်ကျည်းသီး

tetói gas **لص**

tamarind tree

မန်ကျည်းပင်



Forest & Kim Starr, CC BY 3.0

tettwa tettwa baáre zaa **لص** mucousy stool အကျိအချဲ့ ဝမ်းသွားခြင်း

tilismá **لص** demon, evil spirit နတ်ဆိုး

tin **لص** three သုံး၊ ၃

tin borator ekborat **لص** one third သုံးပုံတစ်ပုံ

tin faba **لص** 1. three cans သုံးသွား 2. 3/4 of a measurement ယူနစ်မျိုးစုံ၏ လေးပုံသုံးပုံ

tin keñça mas **اِبْرَ طِينَكْ مَسَدَتْنِ كَيْوْ مَسْ** tin
white pomfret, silver pomfret ငါးမုတ်၊ ယုစနပါးမည်း

tin kuinna **اِبْرَ طَسْبَمَهْ تَنْ كُيْنَّ** triangle တြိဂံ

tir **اَلْبَرْ** arrow မြား

tirác **اَلْبَرْطَسْ** thirst ရေငတ်ခြင်း၊ ရေဆာခြင်း

tirác laga **اَلْبَرْطَسْ لَكْ** be thirsty
ရေငတ်သည်၊ ရေဆာသည်

tiríc **اَلْبَرْطَسْ** thirty သုံးဆယ်၊ ၃၀

tita **اَلْبَرْ** bitter ခါးသော

tita horola **اَلْبَرْطَسْ** bitter gourd
ကြက်ဟင်းခါးသီး

titani **اَلْبَرْ** tetani left, left side
of a yoke of oxen ဘယ်ဘက်၊ လယ်ထွန်ရာတွင်သုံးသော
ဘယ်ဘက်ရှိကျွဲနှစ်ကောင်

tiya **اَلْبَرْ** 1. stand ရပ်တည်သည် 2. wait စောင့်ဆိုင်း
သည် 3. stop ရပ်တန့်သည်

tiyai táka **اَلْبَرْ** stand, be
upright ရပ်တည်သည်၊ မတ်တတ်ရပ်သည်

tiyagará **اَلْبَرْ** make (somebody or
something) stand မတ်တတ်ရပ်စေသည်၊ ထောင်ထားသည်

tói **اَلْبَرْ** after, then ထိုနောက်၊ နောက်ပြီး။

toóila **اَلْبَرْ** towel တဘက်၊ ကိုယ်သုတ်ပင်္ဂါ

tóile **اَلْبَرْ** therefore, that's why သို့ဖြစ်၍ ထို
ကြောင့်

tooitta **اَلْبَرْ** temporary ယာယီ

toiyar **اَلْبَرْ** prepared, ready အဆင်သင့်

toiyar úwa **اَلْبَرْ** be prepared, be
ready အဆင်သင့်ဖြစ်သည်

toiyar gorá **اَلْبَرْ** prepare, make
ready စီမံသည်၊ ပြင်ဆင်သည်၊ အဆင်သင့်လုပ်သည်

toiyari **اَلْبَرْ** preparation, being ready
အသင့်ရှိခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း

toiyari **اَلْبَرْ** manufacture ထုတ်လုပ်ခြင်း

tobá gorá **اَلْبَرْ** 1. destroy, ruin
ဖျက်ဆီးသည် 2. annihilate ချေမှုန်းသုတ်သင်သည်

tobolik gorá **اَلْبَرْ** 1. spread
Islam ဘာသာတရားအားထုတ်သည်၊ အစ္စလာမ်ဘာသာနာပြန့်ပွား
စေသည် 2. proselytize သာသနာပြန့်ပွားစေသည်၊ သာသနာပြု
သည်

toblikor manúic **اَلْبَرْ**
missionary သာသနာပြုသူ

toofik **اَلْبَرْ** torfik ability,
strength ပါရမ်း အစွမ်းအစ၊ တတ်နိုင်စွမ်း

tog góri **اَلْبَرْ** quickly မြန်မြန်ဆန်ဆန်

tojruba **اَلْبَرْ** tojuruba
experience အတွေ့အကြုံ

tók **اَلْبَرْ** step, tier အထပ်၊ အဆင့်

tokolib **اَلْبَرْ** 1. hardship ဆင်းရဲဒုက္ခ 2.
pain နာကျင်မှု၊ ဝေဒနာ

tokbir **اَلْبَرْ** proclamation of the
greatness of Allah သော့ခံဘိရ်ဆိုခြင်း

tokdir **اَلْبَرْ** destiny ကံတရား

tokka **اَلْبَرْ** 1. class အဆင့်အတန်း 2.
hierarchical position ရာထူးရုဏ်အဆင့်

tol feth **اَلْبَرْ** lower abdomen ဝမ်းဗိုက်
အောက်ပိုင်း

tol feth sissiya **اَلْبَرْ**
lower abdominal pain ဗိုက်အောင့်ခြင်း

tola **اَلْبَرْ** 1. bottom, base
အောက်ခြေ၊ အရင်းပိုင်း၊ အောက်ဘက် 2. basement
မြေအောက်ထပ် 3. floor, ground ကြမ်းခင်း၊ ကြမ်းပြင်

tole **اَلْبَرْ** under, below အောက်တွင်

toloi **اَلْبَرْ** bamboo mat ဖျာကြမ်း

tolof **اَلْبَرْ** salary လစာ

tollwa **اَلْبَرْ** dependent မှီခိုအားထားသူ

tóltoillá **اَلْبَرْ** viscous စေးပျစ်သော၊ ပျစ်ချ
သော၊ ညှောင်စေးကျသော

tóltoli **اَلْبَرْ** dewlap ပါးပျဉ်း။

tóm **اَلْبَرْ** 1. memorial pillar ကျောက်တိုင်၊
အထိမ်းအမှတ် 2. boundary stone နယ်နိမိတ်မှတ်တိုင် 3.
piling, dock post မြစ်ဆိပ်မှာရှိသောအတိုင် 4.
inscription stone ကမ္ဗည်းကျောက်စာ

tondul **اَلْبَرْ** earthen oven, mud oven,
clay oven, brick oven, tandoor oven နံပြားဖို၊ မုန့်ဖုတ်
ဖို

tongoru **اَلْبَرْ**
large cow breed, Toungup
cow နွားကြီးတစ်မျိုး၊ တောင်ကုတ်နွား

tonzim **اَلْبَرْ**
organization အသင်းအဖွဲ့



Public domain
tondul earthen
oven, mud oven,

tor **لَعْلَع** your (singular)
သင်၏၊ မင်းရဲ့

torai fara **فَر** **لَعْلَع** have enough time လုံလောက်လောက်အချိန်ရှိသည်

toré **لَعْلَع** you, to you သင့်ကို၊ မင်းကို

tori fara **فَر** **لَعْلَع** manage, get by
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနိုင်သည်။ နေလို
ဖြစ်သည်။ ဖူးလိုသည်

toris **لَعْلَع** Naga chilli
နဂါး ငရုတ်သီး

torós **لَعْلَع** cemented
floor အင်္ဂတေကြမ်းပြင်

torfóttu **لَعْلَع** from someone ဆီက

torhari **لَعْلَع** vegetable ဟင်းသီးဟင်းရွက်

torjuma **لَعْلَع** translation,
interpretation ဘာသာပြန်ခြင်း၊ စကားပြန်ခြင်း

torjuma gorá **لَعْلَع**
translate, interpret ဘာသာပြန်သည်၊ စကားပြန်သည်

torki **لَعْلَع** development တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး

torki gorá **لَعْلَع** develop,
improve တိုးတက်ပြောင်းလဲသည်။ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေသည်။
တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးတင်သည်

torki goréde ham **لَعْلَع**
infrastructure, development တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး
လုပ်ငန်း

tormus **لَعْلَع** watermelon ဖရဲသီး

tortú **لَعْلَع** from you, with
you (singular) သင်းမူ၊ မင်းမူ၊ မင်းက၊ မင်းမှာ

tosbís sóra **لَعْلَع** prayer bead
ပုတီးစေ့

tooñcá **لَعْلَع** 1. make a scene သောင်းကျန်းသည်
2. be out of control မထိန်းနိုင်ဘူး 3. be unruly မလိမ္မာ
ဘူး

tooñcá **لَعْلَع** dance show နတ်ကနားပွဲ၊ ကပွဲ၊
သီချင်းဆိုပွဲ

toccúl biaram **لَعْلَع**
teccúl biaram **لَعْلَع**
conjunctivitis, pink eye မျက်မြေးရောင်ရောဂါ၊ မျက်စိနာ
ရောဂါ

totorhari **لَعْلَع** vegetables
ဟင်းသီးဟင်းရွက်

clay oven, brick
oven, tandoor oven



Public domain
tondul earthen
oven, mud oven,
clay oven, brick
oven, tandoor oven

tottá **لَعْلَع** plank, board ပျဉ်ပြား

tottár gór **لَعْلَع** wooden stilt
house ပျဉ်အိမ်၊ သစ်အိမ်

tottoza **لَعْلَع** fresh
လတ်ဆတ်သော၊ စိမ်းလန်းသော၊ အသစ်

tozza **لَعْلَع** 1. split flattened
bamboo ဝါခြမ်းပြား၊ ဝါးဖျစ် 2.
bamboo mat နံးကြောဖျာ၊ နံးခေါက်

tóuwa **لَعْلَع** no way! ဘယ်
နည်းနဲ့မှ၊ ဘယ်လိုမှ၊ မဖြစ်နိုင်

tú áro **لَعْلَع** tú áre
tú bare **لَعْلَع** tú bare
tú baro **လَعْلَع** tú baro
than ထက်၊ ထက်သာ၍

tuán **لَعْلَع** cyclone,
storm လေမုန်တိုင်း၊ မုန်တိုင်း

tuanggor **لَعْلَع**
rich, wealthy ချမ်းသာကြွယ်ဝသော

tuanggori **لَعْلَع** wealth ကြွယ်ဝချမ်းသာ
ခြင်း

tuáñr **لَعْلَع** your (singular) သင်၏၊ ခင်ဗျား၏၊
ရှင်၏

tuáñra **لَعْلَع** you (plural) သင်တို့၊ ခင်ဗျားတို့၊
ရှင်တို့

tuáñrár **لَعْلَع** your (plural) သင်တို့၏၊
ခင်ဗျားတို့၏၊ ရှင်တို့၏

tuáñráre **لَعْلَع** you (plural) သင်တို့ကို၊
ခင်ဗျားတို့ကို၊ ရှင်တို့ကို

tuáñrattú **لَعْلَع** 1. from you
(plural) သင်တို့မှ၊ ခင်ဗျားတို့မှ၊ ရှင်တို့မှ 2. with you
(plural) သင်တို့နှင့်၊ ခင်ဗျားတို့နှင့်၊ ရှင်တို့နှင့်

tuáñre **لَعْلَع** you (singular) သင့်ကို၊ ခင်ဗျာ
ကို၊ ရှင်ကို

tui **لَعْلَع** you (singular) သင်၊ မင်း

tuñí **لَعْلَع** you သင်၊ ခင်ဗျား၊ ရှင်

tuñí diya **لَعْلَع** mend ပြုပြင်သည်

tuippá **لَعْلَع** 1. heap အစုအပုံ 2. mound
တောင်ပူစာ

tuñic **لَعْلَع** rice husk စပါးခွံ

tuñicór sulá **لَعْلَع** rice husk
burning stove စပါးခွံသုံးမီးခုံ

tukabbor **لَعْلَع** tukabbor **لَعْلَع**
1. pride ဂုဏ်ယူရေး 2. boastfulness



Public domain
tottár gór wooden
stilt house



Greg Willis, CC BY-SA 2.0
tozza 1 split
flattened bamboo

ကြားဝါခြင်း

tukabbori **تُكَبَّرُ** boasting, showing off ကြားဝါခြင်း

tukuça tukuça **تُكُ** 1. in pieces, minced အပိုင်းပိုင်းအစစ၊ နှပ်နှပ်စဉ်းသော 2. shattered, shredded, in fragments အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာ

tul **تُل** weighing scale ချိန်ခွက်

tula **تُل** unit of gold measurement ၁၀ ပဲ ၁ တိုလာ

tula **تُل** kapok plant fiber လဲမိုးအမျှင်

tulá **تُل** flattery မြှောက်ပေးခြင်း၊ မြှောက်လုံးပင့်လုံး

tulá **تُل** lift, raise မသည်း၊ မြှောက်သည်၊ မော့သည်၊ တင်သည်

tulá diya **دِي** 1. flatter, egg on မြှောက်ပင့်သည်၊ နှိုးဆွသည် 2. give extra, give a bonus အပိုလက်ဆောင်ပေးသည်

tula fóir **فَيْر** down feathers အမွှေးနု

tula gas **گَس** kapok tree လဲမိုးပင်၊ သင်္ဘောလက်ပင်

tuli **تُلِي** 1. top of the head, crown ထိပ်ဖျား၊ အထွတ် 2. tip, summit ထိပ်ဖျား၊ တောင်ထိပ် 3. roof ridge, crest အိမ်ခေါင်၊ ခေါင်အုပ်

tulí diya **دِي** 1. help someone lift something မ ပေးသည် 2. load items or goods ပစ္စည်းတင်သည် 3. assertively serve more food ဟင်းခပ်ပေးသည်

tulí diya **دِي** wake someone up နိုးပေးသည်

tulí diya **دِي** see somebody off လိုက်ပို့ပေးသည်

tulí diya **دِي** remove ဖယ်ရှားသည်

tulor dhañçi **دُ** scale, steelyard ချိန်ခွင်

túra gori **گُ** a little bit အနည်းငယ်၊ နည်းနည်းလေး

túuru **تُ** hush! ဟ

túrung **تُ** wicker backpack တောသားဖျားသုံးသောခြင်း

turunza **تُ** pomelo ကျွဲကောသီး

turunza gas **گَس** pomelo tree ကျွဲကောပင်



© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
tul weighing scale

turut turut **تُ** hop ခုန်ခွခုန်ခွ

tucúk **تُ** cotton mattress မွေရာ

tuta **تُ** 1. parakeet ကျေး 2. parrot ကြက်တူဇွေး 3. grey-headed parakeet ကျေးကုလား

túta **تُ** stutter, stammer ထစ်ထစ်ငေါ့ငေါ့ပြောသည်

tuwa **تُ** 1. search for, look for ရှာဖွေသည် 2. seek ရှာဖွေသည်

tuwaf **تُ** tawaf circumambulation, ceremonious circling around the Ka'aba ကာအ်ဘာကျောင်းတော်ကို ပတ်ပတ်လည်ခြင်း။



© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
túrung wicker backpack



Public domain
tucúk cotton mattress

Th ط

thaa mara **مَر** release a death rattle အသက်ငင်သည်

thá thá **ث** bye-bye, ta-ta တာတာ

thaim **ثَيم** 1. time အချိန် 2. times အကြိမ်၊ အခေါက်၊ အခါ

thaim asé **أَس** have time အချိန်ရှိသည်၊ အားသည်

thaime thaime **ثَيم** occasionally ကြီးကြား၊ အချိန်အားလျော်စွာ

thaimor bútoré **بُتْر** within a fixed time, during အတောအတွင်းမှာ၊ အချိန်အတွင်း

thaith **ثَيت** tight တင်းကျပ်သော

tháin̄yam miçá **مِ** thái miça **مِ** jaggery, palm sugar candy ထန်းလျက်ခဲ

thaiyon **ثَين** tomato ခရမ်းချဉ်သီး

thak mara مَرَّ مَلا تَاكْ savor food
အစားအစာကိုအရသာခံသည်

thak mara مَرَّ مَلا تَاكْ suck blood ဆွေးစုပ်သည်

thaka هَاكْ hang ချိတ်ဆွဲသည်

thakoni هَاكُونِي hanger, hook ချိတ်

thal هَاكْ 1. heap, pile အုပ် 2. stack စနန်တကျပ်ခြင်း

thal gula هَاكْ هَلْ هَلْ palmyra fruit ထန်းသီး

thala هَاكْ lock
သော့ခလောက်

thala هَاكْ floor အထပ်

thala هَاكْ bamboo hat
ခမောက်

thala mara مَرَّ مَلا lock သော့ခတ်(ပိတ်)သည်

thalaiya هَاكْ هَلْ pile အုပ်၊
တစ်စုံတစ်ခေါင်းကြီး

thalasabi هَاكْ هَلْ lock and key သော့ခလောက်

tham هَاكْ cashew fruit
သီဟိုဠ်သီး

tham gas هَاكْ cashew tree သီဟိုဠ်ပင်

thamor dana هَاكْ cashew nut သီဟိုဠ်စေ့

thambu هَاكْ tarpaulin မိုးရေခံဖျင်၊ တာပေါ်လင်

than mara مَرَّ tug, pull (with force) ဆွဲသည်၊
အတင်းဆွဲသည်၊ ဆောင့်ဆွဲသည်

thana هَاكْ pull ဆွဲယူသည်

thana هَاكْ anchor line, tether ဆွဲဆန့်ကြိုး

thana leka هَاكْ cursive လက်ရေးစာင်း

thanathani هَاكْ 1. debate စကားအချေအတင်ပြောခြင်း 2. criticism ဝေဖန်ခြင်း

thanoni هَاكْ puller ဆွဲတံ

thándha هَاكْ cold, cool အအေး၊ အေးမြခြင်း

thándha هَاكْ calm, peaceful တည်ငြိမ်သော၊
ငြိမ်းချမ်းသော

thándhi هَاكْ cold အအေးမိခြင်း

tháng thág هَاكْ clang clang က
လောက်ကလောက်မြည်သံ

thangki هَاكْ tank တိုင်ကီ

tháar faa هَاكْ 1. remember သတိရသည်
2. notice သတိပြုမိသည်

tháara هَاكْ assume, suppose, think ထင်မြင်ယူဆသည်

tháçal هَاكْ thunderbolt, lightning မိုးကြိုး

thaththi هَاكْ toilet, restroom, bathroom
အိမ်သာ

thaayar هَاكْ tire တာယာ

theilá هَاكْ rugged ကြမ်းတမ်းသော၊ မညီညာသော

théila هَاكْ dhéila branch
သစ်ကိုင်း၊ သစ်ခက်

theilámela هَاكْ rough မညီညာသော

theip هَاكْ tape တိပ်ဇွဲ၊ ကော်ဇွဲ

theból هَاكْ table စားပွဲ

thek هَاكْ turn, bend in the road အချိုး လမ်းကွေး၊
လမ်းကောက်

théka هَاكْ project စီမံကိန်း၊ စီမံချက်

thékadar هَاكْ contractor ကန်ထရိုက်တာ

thekhana هَاكْ 1. squint-eyed, cross-eyed မျက်စိခွေသော 2. strabismus မျက်စိခွေခြင်း

thekthar هَاكْ tractor လယ်ထွန်စက်

théla هَاكْ push, press တွန်းသည်၊
မိန့်သည်၊ တိုက်တွန်းသည်၊ တွန်းသည်

théla هَاكْ urge တိုက်တွန်းသည်

thélagarí هَاكْ push cart လက်တွန်းလှည်း

thelifún هَاكْ telephone တယ်လီဖုန်း၊ ဖုန်း

théloni هَاكْ pusher, push rod တွန်းရံ

théma هَاكْ fruit bud အဖူး

thena هَاكْ pole တိုင်

théng هَاكْ leg ခြေထောက်



Fotokannan, CC BY 3.0
thal gula palmyra fruit



© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
thala bamboo hat



© IOM Rohingya Cultural Memory Center (used with permission)
thala bamboo hat



Vinayaraj, CC BY-SA 3.0
tham cashew fruit



Vinayaraj, CC BY-SA 3.0
thamor dana cashew nut



Public domain
thélagarí push cart



Oyvind Holmstad, CC BY-SA 4.0
théloni pusher, push rod

théng besút úwa **ثَعْبُ بَسُوتْ أَوْ**
كَبْدُ لَبْسُوتْ leg
 numbness ခြေထောက်အကြောထုံ
 သွားသည်

théng gari **كَبْدُ عَصْبُ ثَعْبُ**
 bicycle စက်ဘီး

théng tula **كَبْدُ لَسْلُ ثَعْبُ ثَلْ**
 kick ကန်သည်

théng tulí buwá **ثَعْبُ ثُلْ بُو**
 with legs crossed ခြေချိတ်ထိုင်သည်

théng than úwa **كَبْدُ ثَنْ ثَنْ أَوْ**
 have
 an unbendable leg, have a stiff leg ခြေတောင့်သွား
 သည်

théng thani buwá **ثَعْبُ ثَنْ**
 with legs straight (e.g. on the floor) ခြေ
 ဆန့်၍ထိုင်သည်

théngor uore théng tulí buwá **ثَعْبُ ثُلْ**
 sit with crossed
 legs ခြေချိတ်ထိုင်သည်

théngor fata **كَبْدُ فَتْ** top of the
 foot ခြေထောက်

théngor háru **كَبْدُ هَارُ** anklet
 ခြေချင်းဝတ်

théngor tola **كَبْدُ ثَلْ** théngor tallwa
 sole (foot) ခြေဝါး

théngor tola fure **كَبْدُ ثَلْ**
 burning on sole of the foot ခြေဝါးအလွန်စပ်နေခြင်း

théngor túr **كَبْدُ ثُرْ** calf (anatomy)
 ခြေသလုံး

théngot undur uca **كَبْدُ أُندُرْ**
 have a leg cramp ခြေထောက်
 ကြွက်သားတက်သည်

théngot fúla áá **كَبْدُ فَلاَ**
 have swollen feet, have an edema ခြေထောက်
 ရောင်ရမ်းသည်

thérang **كَبْدُ ثَرْ** battalion တပ်ရင်း

thečá **كَبْدُ ثَچْ** 1. crooked မမှီဝဲဖြောင့်သော၊ ကွေးကောက်
 သော 2. devious စဉ်းလဲသော

thiañ **كَبْدُ ثِيَانْ** money ပိုက်ဆံ၊ ငွေကြေး

thiañ foisá **كَبْدُ فَيَسَا** finance
 ငွေကြေး

thibi biaram **كَبْدُ بِيَارَمْ**
 tuberculosis တီဘီရောဂါ၊ အဆုတ်ရောဂါ



Imc, CC BY-SA 3.0
 théma fruit bud

thík **كَبْدُ ثِكْ** right မှန်ကန်သော

thík gorá **كَبْدُ غَرَا** 1. fix, repair
 ပြုပြင်သည်၊ ပြင်ဆင်သည် 2. adjust တော်အောင်ပြုလုပ်သည်၊
 ချိန်ညှိသည်

thík gorá **كَبْدُ غَرَا** target ဖန်မှတ်ချိန်သည်

thika **كَبْدُ ثِكَا** last တာရှည်ခံသည်

thika **كَبْدُ ثِكَا** hit the target ဖန်မှတ်ထိမှန်သည်

thika mara **كَبْدُ مَرَا** vaccinate
 ကာကွယ်ဆေးထိုးသည်

thíkana **كَبْدُ ثِكَنَا** 1. address လိပ်စာ 2.
 location တည်နေရာ

thiím **كَبْدُ ثِيَمْ** team အသင်း၊ အဖွဲ့

thimár **كَبْدُ ثِيْمَارْ** tumor အကျိတ်

thinggú **كَبْدُ ثِيْنْ** little person, dwarf လူပု

thip **كَبْدُ ثِيْ** fingerprint လက်ဓမ္မရာ

thip thip furaiya **كَبْدُ ثِيْ**
 filled to capacity တင်းကမ်းပြည့်သော၊ ပြည့်လွန်းသော

thippi **كَبْدُ ثِيْ** common greenshank ခြေစိမ်း

thipsóloi **كَبْدُ ثِيْ**
 lighter မီးခြစ်

thíya **كَبْدُ ثِيَا** whole တစ်ခုလုံး

thiñyara **كَبْدُ ثِيْنْ**
 bamboo fence ဝါးခြည်းရိုး

thiyor **كَبْدُ ثِيْر** lazy eye
 မျက်စိရွေ့ခြင်း၊ မျက်စိစောင့်ခြင်း

thoin **كَبْدُ ثِيْنْ** 1. tin သံဖြူ 2.
 tin sheet သံဖြူပြွာ

thoinor sání **كَبْدُ ثِيْنْ**
 tin roof သွပ်
 အမိုး

thóka **كَبْدُ ثُوكَا** deceive,
 cheat လိမ်လည်သည်

thóka **كَبْدُ ثُوكَا** fragile ကျိုး
 လွယ်သော၊ ကွဲလွယ်သော

thokkór gori **كَبْدُ ثُوكَرْ**
 quickly အမြန်၊ မြန်မြန်

tholthola **كَبْدُ ثُولْ** bustle ယာယာခတ်သည်၊
 ယောက်ယက်ခတ်လှုပ်ရှားသည်။

thoon **كَبْدُ ثُونْ** town မြို့



Charles J. Sharp, CC BY-SA
 4.0
 thippi common
 greenshank



Joe Haupt, CC BY-SA 2.0
 thipsóloi lighter



SH Saw Myint, CC BY 4.0
 thiñyara bamboo
 fence

thona mara **مَرَّ مَافَاف** knock on head
ခေါင်းခေါက်သည်

thong **فَلْدَفُفْ** platform, stage ဝင်ပြဲ

thongki **فَلْدَفُفْ تَغَك** watch tower ကင်းစောင့်မျှော်စင်

thonthona **فَلْدَفُفْ تَنْتَن** throbbing pain ဘုန်းခါ
နာကျင်ခြင်း

thoóc **فَلْدَفُفْ** flashlight, torch လက်နိပ်ဓာတ်မီး

thot thenga bañhá áf **بَحْ أَفْ**
لَصَه لَصَه Burmese vine snake မြွေပွေးတစ်မျိုး

thoul **سِلْدُفْ** stool ထိုင်ခုံ၊ ခွေးခြေ

thour **فَلْدَفُفْ** monk, Buddhist monk ဘုန်းကြီး၊
သံဃာတော်

thúañ **سِنْصَنْدُفْ** blister ရည်ကြည်ဖု၊ မီးလောင်ဖု

thuñinná thuñinní **سَلْبَهْ سَلْبَهْ**
husband and wife (in a tale) ပုံပြင်ထဲမှ ဇနီးမောင်နှံ

thuiththa biaram **سَبْلَهْ لَبْلَهْ** biaram
hemorrhoids, piles လိပ်ခေါင်းရောဂါ

thuiththa boiyar **سَبْلَهْ لَقَامْ** boiyar
လေဆင်နွှားမောင်း

thuiththa mas **سَبْلَهْ مَصْ** garfish,
sea needle ငါးစောင်ရိုး

thufi **سَفِرْ** thufi **سَطْرُفْ** thupi **سَطْرُفْ**
hat, cap, baseball hat ဦးထုပ်၊ သံရာခွံဦးထုပ်

thulki **سَطْرُفْ** flick တောက်ခြင်း၊ ခေါက်ခြင်း

thulki mara **سَطْرُفْ** flick
လက်ဖျောက်တီးသည်၊ တဘောက်သည်

thuna **سَمْدُفْ** mend ပြင်သည်၊ ဓါသည်

thúni **سَمْبُفْ** pillar ဝိုင်

thuní faik **سَمْبُفْ** common
tailorbird နို့ငြိုစုတ်

thungthang **سَطْرُفْ** knick knack ဝိုလီဝိုလီ၊
အသေးအမွှေး

thungthang ham **سَطْرُفْ** odd
job ကျပ်နန်းအလုပ်၊ ပျံကျအလုပ်၊ အထွေထွေအလုပ်

thúnka **سَطْرُفْ** bunch, cluster အခိုင်၊ အတွဲ

thunnúr thánnúr **سَمْبُفْ**
banging sound, clanking sound တီးကွက်သံ၊ တဂွမ်ဂွမ်
မြည်သံ

thuñčala **سَطْرُفْ** 1. Adam's apple ယောက်ျား
စလုတ် 2. throat လည်ချောင်း၊ လည်မျို 3. windpipe,
trachea လေပြန် 4. esophagus အစာပြန်

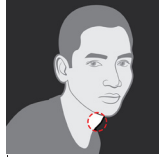
thúñth **سَطْرُفْ** thúth **سَطْرُفْ**
beak, bill ငှက်နှုတ်သီး

thuththéng **سَطْرُفْ** tokay
gecko တောက်တု

thuththui **سَطْرُفْ** house
gecko အိမ်မြောင်

thúwaing **سَطْرُفْ**
kúwaing **سَطْرُفْ**
rake ထွန်ခြစ်

thrak **سَطْرُفْ** truck
ထရပ်ကား၊ ကုန်တင်ကားကြီး



Public domain
thuñčala 1. Adam's
apple



Samo, CC BY 4.0
thuththéng tokay
gecko

W 3 و

waá **وَأَوَّ** vertical, upright ထောင်မတ်သော

waá decci **وَأَوَّ** bellied cooking pot
ကလိုင်အိုး၊ ဖျဉ်းအိုး

wail **وَأَوَّ** engine oil အင်ဂျင်ဝိုင်

waáicca **وَأَوَّ** 1. hungry ဗိုက်ဆာသော၊ အစာငတ်
သော 2. starvation ဆာလောင်မှု၊ အစာငတ်ခြင်း

wañiththá **وَأَوَّ** musty, rancid မြူစောနံ့သော

waada **وَأَوَّ** promise ကတိ

waada gorá **وَأَوَّ** promise
ကတိပြုသည်

wafát úwa **وَأَوَّ** come to end,
pass away ကွယ်လွန်သွားသည်

waafes **وَأَوَّ** waapes **وَأَوَّ** again
နောက်တစ်ခါ၊ နောက်ထပ်တစ်ကြိမ်

waafes **وَأَوَّ** back ပြန်လည်

waafes zaa **وَأَوَّ** go back ပြန်သွား
သည်

waakkán **وَأَوَّ** that one ထိုဟာ

waálái zaa **وَأَوَّ** ferment အချပ်ပေါက်
သည်၊ ကစော်ပေါက်သည်

waaláikum solam **وَأَوَّ** And peace be upon
you as well! ငြိမ်းချမ်းမှုအဖြာဖြာသင့်ထံကျရောက်ပါစေ

waán wán that one ထိုဟာ
waán éri **إِ** **waán** **é** **ri** that's it အဲဒါပဲ
waapesi **وَأَپَسِي** return trip အပြန်ခရီး
waares **وَأَرَسْ** heir, inheritor အမွေခံ
warlín gorá **وَرْلِينْ** **گَرَا** weld
 ဂဟေဆော်သည်
waás **وَأَسْ** sermon တရားဟောခြင်း၊ ဒေသနာ
waás goróuya **وَأَسْ** **گَرَا** **وَأَسْ** preacher တရားဟောဆရာ
wáazara **وَأَزَارَا** messy ရှုပ်ပွသော
witír **وِيتِيرْ** **بِيتَرْ** Witr prayer ဝီသိရ်နု
wosíyot **وَسِيْوَتْ** will သေတမ်းစာ။
wotón **وَتُونْ** **وَتُونْ** otón **وَتُونْ** **وَتُونْ** homeland
 မွေးရပ်မြေ၊ ဇာတိရပ်မြေ
wuáicca **وَأَيْكَا** be nauseous အော့ချင်အန်ချင်
 ဖြစ်သည်၊ ပျို့အန်ချင်သလိုလိုဖြစ်သည်

Y

yaa **يَا** now ယခု
yáa **يَا** hey! ယခု
yá Allah **يَا** **الله** Oh God! အို အလ္လာဟ်
yábaade **يَا** **بَا** after that ထိုအချိန်မှစပြီး
yadgari **يَا** **دَغَارِي** remembrance အောက်မေ့
 သတိရခြင်း
yaggwá **يَا** **دَغَارِي** [this] one, [the] one ဤဟာ
yaakén **يَا** **دَغَارِي** How is it going? ဘယ်လိုလဲ
yáki **يَا** **دَغَارِي** what! ဘာလဲကွာ
yáli **يَا** **دَغَارِي** flashback နောက်ကြောင်းပြန်သတိရခြင်း
 နောက်ပြန်ကြည့်ခြင်း
yanót **يَا** **دَغَارِي** here, at this place ဤနေရာ
 တွင်
yántú **يَا** **دَغَارِي** from this place, from here
 ဤနေရာမှ

yáar age **يَا** **دَغَارِي** previously အရင်က၊ ယခင်
 က
yar búto **يَا** **دَغَارِي** 1, recently မကြာ
 သေးမီက 2, sometime soon ဤအတောအတွင်းမှာ
yátó **يَا** **دَغَارِي** otherwise မဟုတ်လျှင်
yia **يَا** now ယခု
yiad áá **يَا** **دَغَارِي** remember, think of သတိရ
 သည်၊ မှတ်မိသည်
yiad gorá **يَا** **دَغَارِي** 1. recall,
 remember မှတ်မိသည်၊ သတိရသည် 2. learn,
 memorize စာကျက်သည်
yiad gorái diya **يَا** **دَغَارِي** remind သတိပေးသည်၊ သတိရစေသည်
yían **يَا** **دَغَارِي** this one ဤဟာ၊ သည်အရာ
yían **يَا** **دَغَارِي** that one ထိုဟာ
yían **يَا** **دَغَارِي** that ထိုဟာ
yíanot **يَا** **دَغَارِي** there, at that place အဲဒီမှာ၊ ဟို
 တက်မှာ
yíantú **يَا** **دَغَارِي** from that place, from there
 အဲဒီမှာ၊ ဟိုဘက်က
yíñot **يَا** **دَغَارِي** that place ထိုနေရာမှာ
yíñot mazé **يَا** **دَغَارِي** there ထိုနေရာမှာ

Z

zaa **زَا** lace trim ဇာပန်းထည်
zaa **زَا** go သွားသည်
zaán **زَا** **نْ** whatever ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်
zaańí **زَا** **نْ** trap ထောင်ချောက်
záńi zal **زَا** **نْ** **زَا** **نْ** **زَا** **نْ** casting net ပိုက်ကွန်
zaifól **زَا** **نْ** nutmeg
 ဇာသီး၊ ဇာတိပျိုလ်သီး
zailla **زَا** **نْ** **زَا** **نْ** fisherman
 တံငါသည်၊ ငါးဖမ်းသူ



Public domain
zaańí trap

zaim လစ်မာဝ် chin မေးစေ့

zait hodú حَدُودُ long gourd သူးသီးရှည်

zaitun زيتون olive သံလွင်သီး

zaitun gas زيتون olive tree သံလွင်ပင်

zaitun tel زيتون olive oil သံလွင်ဆီ

zaitta زائطة fruitful, high yielding အထွက်ကောင်းသော၊ မျိုးကောင်းသော

zaba زاب patch, mend ဖာထေးသည်

zabin زاب guarantor အာမခံပေးသူ

zadi زادي Buddhist pagoda, stupa စေတီ

zadu زاد magic မှော်ပညာ၊ အောက်လမ်းပညာ

zadu gorá زاد perform magic, enchant, curse, do witchcraft စွန့်ပြုစားသည်

zadugor زاد sorcerer, magician မှော်ဆရာ

zadugori زاد sorcery ပယောဂ၊ စွန့်အတတ်၊ မှော်ပညာ

zaddóra زادة genetically, according to lineage, hereditarily မျိုးရိုးလိုက်

záf زاف shutter, cover ကဲလား

záfai diya زاف put a cover on ဖုံးအုပ်သည်၊ ခြုံသည်၊ ဖုံးလွှမ်းသည်၊ ကာတာသည်

záfaiya زاف covered လုံးဝဖုံးအုပ်သော

záfoni زاف lid, cover အဖုံး၊ အအုပ်၊ အစွပ်

záffura زاف dabble ရေဆော့သည်

zaga زكة 1. place, location အရပ်၊ နေရာ 2. region, district ဒေသ

zaga zaga زكة place to place, all around နေရာတိုင်း၊ နေရာတာကာ

zagára زگار gown ဂါဝန်



Pratipkm, CC BY-SA 4.0
zāñi zal casting net



Vinayaraj, CC BY-SA 4.0
zaitōl nutmeg



Shu Suehiro, CC BY 3.0
zait hodú long gourd

zagir زاجر 1. lodger, boarder တခြားအိမ်တွင် အခကြေးငွေပေး၍တည်းခိုသူ 2. Madrassa student whose meals are hosted by a local family တခြားအိမ်တွင် အခမဲ့ထမင်းစားသော ကျောင်းသား

zahér gorá زاهر reveal ထုတ်ဖော် ပြောဆိုသည်

zak زك fish trap မြို့

zák زك group, crowd, flock အုပ်စု၊ လူအုပ်

zákhol زك bird trap ငှက်ထောင်ချောက်

zal زال net ပိုက်ကွန်

zal زال sister-in-law ခယ်မ

zál زال hot (taste), spicy စပ်သော

zañál زانل path, trail လမ်း၊ မြေလမ်း

zal mara زال dal mara cast a net (for fishing or catching birds) ပိုက်ကွန်ဖြင့် ငါးဖမ်းသည်

zal zal زال perforated, pierced စုတ်စုတ်ပြတ်ပြတ်

zala زال 1. abuse ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သည် 2. annoy, harass စိတ်အနှောင့်အယှက်ပေးသည်၊ ဒုက္ခပေးသည်

zala زال rice seedling, nursery plant စပါးပျိုးပင်

zala زال set fire to, ignite, light မီးရှို့သည်၊ မီးထွန်းသည်

zala زال germinate အညှောက်ပေါက်သည်

zala fiçá زال sweet steamed snack ကစော် ဖောက်မုန့်

zala soil زال dried and husked germinated rice, fermented rice ကစော်ဖောက်ဆန်

zálai gorá زال refine metal ရွှေငွေသတ္တု တိုက် သန့်စင်သည်

zaalem زالم brute, tyrant အခိုင်ကျင့်သူ၊ မိန့်ဝံသူ၊ ရက်စက်သူ

zaalemi زالم cruelty အကြင်နာမိမှု၊ ရက်စက်မှု

zali زال belt ခါးစည်း၊ ခါးကြိုး၊ ခါးပတ်

zali زال imitation, fake အတုအယောင်၊ အတုအပ၊ ပုံတူ၊ ရုပ်တု



Public domain
zala² rice seedling, nursery plant



Cambodia, Department of Foreign Affairs and Trade, CC BY 2.0
zala soil dried and husked germinated rice, fermented rice

zali áf **لَالِي أَفْ** cat-eyed water snake မြွေပုပ်မ

zallá **زَالِلٌ** zar lá **لَإِ** for whom သောသူအတွက်

zállwa **زَالِلٌ** hot, spicy စပ်သော

zam gas **زَمَّ غَسَّ** zang gas **زَنْجُ غَسَّ** Syzygium သပြေပင်

zám mara **زَمَّ مَرَّ** záb mara **زَبَّ مَرَّ** jump down ခုန်ချသည်

zama **زَمَّ** armor ချပ်ဝတ်တန်ဆာ၊ သံချပ်အင်္ကျီ

zamai **زَمَّيَ** 1. husband လင်ယောက်ျား၊ အမျိုးသား၊ ခင်ပွန်း၊ 2. son-in-law သားမက်

zámila **زَمِّلَا** 1. crowd ထူဝပ်ခြင်း၊ ကျင်းကျပ်မှု၊ ပြည့်ကျပ်မှု၊ ချပ်ထွေးခြင်း၊ 2. disarray, disorder ဖရိုဖရဲခြင်း

zana **زَنَ** knowledge သိခြင်း၊ အသိပညာ၊ အသိတရား?

zana **زَنَ** know သိသည်

zaná **زَنَ** lace ဓာ

zanai diya **زَنَيْ دِي** inform အသိပေးသည်၊ သတင်းပေးသည်

zanifúní **زَنَفُونِي** knowingly သိလျက်နှင့်

zandár **زَنْدَر** living creature သက်ရှိသတ္တဝါ

zár **زَر** fringes ကလနား၊ ပန်းဖွား၊ အမြိတ်

zar loi **زَر لَوِي** with whom တစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့်

zara **زَر** bear, tolerate ခံနိုင်သည်၊ သည်းခံသည်

zará **زَر** those who သူတို့၊ ၎င်းတို့

zára **زَر** dispel the effect of black magic မန်းသည်

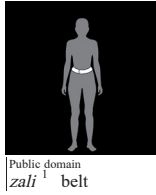
zaré **زَر** whom မည်သူကို

zarétáre **زَرَتَارَ** any one, whom မည်သူ့ကိုမဆို

zari **زَر** continuous, successive ဆက်လက်၊ အဆက်မပြတ်

zári féla **زَرِي فَهْلَا** shake out, sweep, wipe ခါချသည်၊ သုတ်ပစ်သည်၊ လှည်းကျင်းသည်

zari gorá **زَرِ گَر** restart, reestablish, recreate ပြန်လည်အစပြုသည်



zari raká **زَرِي رَاكَ** 1. continue, keep on ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သည် 2. persevere ဇွဲလုံ့လ ဖိုက်သည်

zargwa **زَرِ گَو** one's own မိမိတာ၊ မိမိ၏

zargwa fua **زَرِ گَو فُو** illegitimate child, love child, bastard မိမိစစ်ဖမစစ် ကလေး

zartar **زَرْتَر** anyone's တစ်ဦးတစ်ယောက်၏

zartú **زَرْتُ** zattu **زَتُّ** from whom တယ်သူထံမှ

zarzar **زَر زَر** respective ကိုယ့်ကိုယ်၊ အသီးသီး၊ အမျိုးမျိုး

zaáñs **زَانَسْ** jaáñs **جَانَسْ** 1 cymbal လင်းကွင်း

zaáñs **زَانَسْ** pungent, sharp taste စူးရှသော အရသာ၊ ပွန်ရှမ်းသောအရသာ

zañsa **زَانَسْ** insist, urge တိုက်တွန်းသည်

zasus **زَانَسْ** jasus **جَانَسْ** 1 spy သူလျှို

zasusi gorá **زَانَسْ گَر** jasusi gorá **زَانَسْ گَر** spy သူလျှိုလုပ်သည်

zat **زَت** 1. ethnicity မျိုးနွယ်စု၊ လူမျိုး၊ 2. kind အမျိုးအစား၊ 3. category အတန်းအစား

zati **زَت** 1. ethnicity, ethnic group လူမျိုး၊ 2. species အမျိုးအစား၊ 3. type, kind, sort, category အုပ်စု၊ အမျိုးအစား၊ 4. group အုပ်စု

ze **ز** sir, your honor ခင်ဗျား၊ ရှင်

ze **ز** the one who, the thing which သောသူ၊ သောအရာ

ze manúic **زَمَانُوح** the person who သောသူ

ze thaimot **زَيْمُوت** when သောအခါ

zeddúr **زَدُّر** as much as, as far as သလောက်၊ သမျှ

zeddúr héddur **زَدُّر هَدُّر** any distance ဘယ်လောက်ဝေးဝေး၊ ဘယ်လောက်ကွာကွာ၊ ဘယ်လောက်ရှည်ရှည်

zef **زَف** pocket အိတ်ကပ်

zehén **زَهْن** memory မှတ်ဉာဏ်

zehón **زَهْن** when သောအခါ

zeén **زَيْن** how, in the way, in the manner ကဲ့သို့

zeén gori **زِينِ غُورِي** the way that, how
ဘယ်လို

zeén zéen **زِينِ زِينِ** whatever ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်
ဘယ်လိုနေဝေနေ၊ ထိုကဲ့သို့

zená **زِنِ اَهْلٍ** unlawful sexual intercourse
အိမ်ထောင်အပြင်လိင်ဆက်ဆံမှု

zeéne **زِينِ اَهْلٍ** any way possible တစ်နည်းနည်းဖြင့်၊
ရရာနည်း

zené héne **زِينِ اَهْلٍ** any way တစ်နည်း
နည်းဖြင့်

zendila **زِينِ اَهْلٍ** like that ထိုကဲ့သို့

zendila éndila **زِينِ اَهْلٍ** 1. alike,
similarly, in the same way သကဲ့သို့ 2. somehow
တစ်နည်းနည်းဖြင့်၊ တစ်နည်းတစ်ဖုံ၊ ဘယ်နည်းနဲ့မဆို

zeénnéki **زِينِ اَهْلٍ** in the same way ထိုကဲ့သို့

zeéntén **زِينِ اَهْلٍ** 1. of low quality,
inappropriate, unsuitable မသင့်လျော်သော၊ ညံ့သော 2.
despised, loathed စက်ဆုပ်သော၊ အတင်မြင်သေးသော

zer gorá **زِينِ اَهْلٍ** cultivate out of
season ရာသီလွန်စိုက်သည်

zerbadi **زِينِ اَهْلٍ** mongrel (derogative)
ကျား၊ ဇေရ်ဘာဒီ၊ ဗန္ဓုတ်

zérfua **زِينِ اَهْلٍ** 1. daughter သမီး 2. girl
မိန်းကလေး

zergwa **زِينِ اَهْلٍ** late harvested, out of
season ရာသီလွန်သော

zermóni **زِينِ اَهْلٍ** aluminum အနီသတ္တု

zeçé **زِينِ اَهْلٍ** where သောနေရာ

zeçé héçe **زِينِ اَهْلٍ** anywhere, wherever
ဘယ်နေရာမဆို၊ နေရာတိုင်း၊ နေရာတကာ

zetará **زِينِ اَهْلٍ** all who သောသူတို့

zete **زِينِ اَهْلٍ** anyone မည်သူမဆို

zete neki **زِينِ اَهْلٍ** whoever ဘယ်သူမဆို
ဘယ်သူဖြစ်ဖြစ်

zetó **زِينِ اَهْلٍ** the ... the လေးလေ

zetóbar **زِينِ اَهْلٍ** every time အချိန်တိုင်း၊ ခါတိုင်း

zetúkkun hétukun **زِينِ اَهْلٍ**
anytime, whenever အချိန်မရွေး ဘယ်
အချိန်မဆို

zetún **زِينِ اَهْلٍ** as long as ကလပတ်လုံး

zeéñtte **زِينِ اَهْلٍ** when သောအခါ

zfi **زِينِ اَهْلٍ** daughter သမီး

ziñad diya **زِينِ اَهْلٍ** cultivating
fish ငါးမွေးမြူရေးလုပ်သည်

zián **زِينِ اَهْلٍ** 1. the one which သောအရာ 2.
which one ဘယ်၊ ဘယ်ဟာ၊ မည်သည့်

ziánot **زِينِ اَهْلٍ** at which, on which, in
which သောနေရာမှာ

ziántu **زِينِ اَهْلٍ** 1.
from where မည်သည့်နေရာမှ 2. from where, where
ဘယ်နေရာမှ၊ ဘယ်နေရာက

ziántu tiántú **زِينِ اَهْلٍ** 1.
from wherever, from anywhere မည်သည့်နေရာမှမဆို

ziñata **زِينِ اَهْلٍ** alive အသက်ရှိသော၊ အသက်ရှင်
သော

zibá **زِينِ اَهْلٍ** the one who, the one which မည်
သည့်၊ မည်သူ

zibálla **زِينِ اَهْلٍ** for whom မည်သူအတွက်

zibár **زِينِ اَهْلٍ** whose မည်သူ၏

zibon **زِينِ اَهْلٍ** life ဘဝ

zibonbór **زِينِ اَهْلٍ** lifelong တစ်သက်လုံး၊ တစ်
ဘဝလုံး

zibbat **زِينِ اَهْلٍ** zitbad
contest, competition, race ယှဉ်ပြိုင်မှု၊ ပြိုင်ပွဲ

zibbat diya **زِينِ اَهْلٍ** compete
ဖက်ပြိုင်သည်၊ ပြိုင်ဆိုင်သည်၊ ယှဉ်ပြိုင်သည်

zikír **زِينِ اَهْلٍ** pious chanting ရွတ်ဆိုခြင်း

ziikka **زِينِ اَهْلٍ** where ဘယ်သို့

ziikka ikka **زِينِ اَهْلٍ**
anywhere, wherever နေရာတိုင်း

zilafi **زِينِ اَهْلٍ** South Asian donut (latticed
fritters) မီလာဖီမုန့်

zilha **زِينِ اَهْلٍ** flame
မီးတောက်၊ မီးလျှံ

zímháci táka **زِينِ اَهْلٍ**
keep silent
နုတ်ဆိတ်နေသည်၊ ဆိတ်ငြိမ်သည်

zimma **زِينِ اَهْلٍ**
responsibility, accountability,
duty, task တာဝန်၊ တာဝန်ခံမှု

zimma luwa **زِينِ اَهْلٍ** take
responsibility တာဝန်ယူသည်



Public domain
zilafi South Asian
donut (latticed
fritters)

zimmadar زِمْدَارٌ responsible person,
person in charge တာဝန်ခံ၊ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်

zimmík zimmík زِمْمِيكَ زِمْمِيكَ
twinkling တလက်လက်တောက်ပစွာ

zímzím gorá زِمَزِمَ غَوْرَا be silent,
be calm, be quiet တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်သည်

ziín زِيْنُ the one that, which မည်သည့်

ziínót زِيْنَوْتَ whichever one has မည်သည့်
အရာမှာ

zindabat زِيْنِدَابَتٌ May you succeed!
အောင်မြင်ပါစေ

zindigi زِيْنِدِيْغِي life ဘဝ

zindigi gorá زِيْنِدِيْغِي غَوْرَا live,
dwell အသက်ရှင်နေထိုင်သည်

zindigibór زِيْنِدِيْغِي بَوْرٌ lifetime ဘဝ
တစ်လျှောက်လုံး၊ တစ်သက်လုံး

zintí زِيْنَتِيْ from where သောနေရာမှ

zinzíná زِيْنَزِيْنَا feel numb ထုံကျဉ်နေသည်

zir زِيْرٌ zil زِيْلٌ tongue လျှာ

zira زِيْرٌ cumin ဇီရာဓေ

zira زِيْرٌ rest နားသက်၊ အနားယူသည်

zirade gór زِيْرَادِيْ غَوْرٌ rest house
အပန်းဖြေရာအိမ်၊ အနားယူရာအိမ်

zíri زِيْرِيْ small brook စမ်းချောင်းကလေး

zirot gá úwa زِيْرَوْتَ غَا أُوْ tongue sore, thrush
လျှာနာသည်

zirú زِيْرُوْ zero သုည

zit زِيْتٌ stubbornness ခေါင်းမာခြင်း

zit gorá زِيْتِ غَوْرَا be stubborn, be
unwilling to concede ခေါင်းမာသည်၊ အရှုံးမပေးဘဲနေသည်

zita زِيْتٌ win, beat (game) နိုင်သည်၊ အနိုင်ရသည်

zita ziti diya زِيْتِ زِيْتِيْ compete with (somebody or something) ငြိုင်းသည်၊
ယှဉ်ပြိုင်သည်

zífya زِيْفَا luffa, sponge gourd, Chinese
okra ခင်သီး

ziyarot زِيْرَوْتَ
visiting a grave, paying
respects သင်္ချိုင်းအလည်အပတ်သွား
ခြင်း



Public domain
zífya luffa, sponge
gourd, Chinese

ziyól زِيْوَلٌ jail, prison |okra
အကျဉ်းထောင်

ziyól diya زِيْوَلِ دِيْ imprison
ထောင်ချသည်

ziñyót tiñyót زِيْنَيَوْتَ تِيْنَيَوْتَ
everywhere နေရာတကာ၊ နေရာတိုင်း

zoo زُوْ prosperity, good fortune ကံကြမ္မာကောင်းခြင်း၊
ကုသိုလ်ကံကောင်းခြင်း

zoiggo زَوِيْغُوْ deserving, worthy ထိုက်တန်သော

zoñikka fua زَوْنِيْكَ فُوْ twin အမွှာပူး

zoikkyó زَوِيْكَكَ ghost သရဲ

zobana زَوْبَانَا zomana زَوْمَانَا era
ခေတ်ကာလ

zobin زَوْبِيْنٌ zomin زَوْمِيْنٌ 1. earth,
ground ကုန်းမြေ၊ မြေပြင် 2. land, property ခြံဝင်း၊
မြေကွက်

zobor زَوْبُوْرٌ diacritic sign သရဲ (သင်္ကေတ)

zobór زَوْبُوْرٌ pressured, hard-pressed မိမိးမှုဒဏ်ခံ
စားသည်

zodi زَوْدِيْ if လျှင်၊ အကယ်၍

zohát زَوْهَاتٌ donation အလှူဒါန

zohát diya زَوْهَاتِ دِيْ zohat diyá
donate လှူဒါန်းသည်

zohóm زَوْهَوْمٌ bruise, injury ဒဏ်ရာ

zohóm úwa زَوْهَوْمُ أُوْ get hurt, be
injured ဒဏ်ရာရသည်

zohón tohón زَوْهَوْنٌ تَوْهَوْنٌ
immediately ချက်ချင်း

zok زَوْكَ jog زَوْجُ jug, pitcher ကရား

zol زَوْلٌ placenta အချင်း

zooñl زَوْنِلٌ bush, shrub ချုံ၊ ချုံပုတ်

zola زَوْلٌ 1. set fire to, ignite, light မီးရှို့သည်၊
မီးဆွဲသည်၊ မီးမွှေးသည်၊ မီးညှိသည်၊ မီးထွန်းသည် 2. burn
မီးလောင်သည်

zooñli زَوْنِلِيْ jungle dwellers တောသား

zolfai زَوْلَفَا ceylon-olive သံလွင်သီး

zollat زَوْلَاتٌ jollat زَوْلَاتٌ
executioner ပါးကွက်
အာဏာသား



Gregorvitch, CC BY-SA 3.0
zolfai ceylon-olive

zuñir زُبَيْرُ السَّبْدِ bamboo rain shield ကူး၊ ခမောက်
ရှည်

zuitta زَيْتُ ready
အဆင်သင့်

zuittai diya دِي السَّبْدِ prepare
အဆင်သင့်လုပ်သည်

zúiththa زَيْتُ crest
အထွတ်၊ ကြံမောက်

zuban زَبَنُ language
ဘာသာစကား

zuban diya دِي promise
ကတိပေးသည်

zuda جُدا separation
ခွဲခြားခြင်း

zuhar زَكْرُ arrangement,
preparation စီစဉ်
ပြုလုပ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်

zuhar gorá زَكْرُ arrange,
prepare စီစဉ်ပြုလုပ်သည်၊ စီမံခန့်ခွဲသည်

zuk زَكْ leech မျှော့၊ ကျွတ်

zuk زَكْ century ရာစု

zúka زَكْ bow one's
head ဦးညှိုးသည်၊ ရါရပြုသည်

zúl زُلْ broth, curry sauce ဟင်းရည်

zulá زُلْ 1. irk, provoke ဆွပေးသည် 2. urge,
instigate စေ့ဆော်သည်

zúla زُلْ stomach အစာအိမ်

zúlai féla فَلْ make soft, smooth
ပျော့ပျောင်းအောင်လုပ်သည်

zulap زَلْ laxative ဝမ်းနုတ်ဆေး

zulap زَلْ burden ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး

zúli zaa زْ over ripen ပျော့အိ
သွားသည်

zulúm ظَلَمَ jurúm جُرْمُ 1.
oppression, persecution ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု၊ မိမိနှိပ်စက်မှု
2. atrocity, abuse နှိပ်ကွပ်မှု 3. ferocity ရက်စက်မှု၊
ကြမ်းကြုတ်မှု၊ ယုတ်မာသောလုပ်ရပ်၊ ကြောက်ဖွယ်လိလိဖြစ်သော
လုပ်ရပ်

zulúm faa فَ suffer, be
oppressed ဝေဒနာခံစားသည်၊ မိမိချုပ်ချယ်ခြင်းခံရသည်

zulúm gorá ظَلَمَ 1. persecute
ညှဉ်းပန်းနှိပ်ကွပ်သည် 2. oppress မိမိနှိပ်စက်သည် 3. abuse,



© IOM Rohingya Cultural
Memory Center (used with
permission)
zuñir bamboo rain
shield



Adaptivity77, CC BY-SA
4.0
zúiththa crest



GlebK, CC BY-SA 3.0
zúk¹ leech

torture ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သည် 4. rape မုဒိမ်းပြုကျင့်သည်

zulúm goróuya ظَلَمَ 1.
oppressor မိမိချုပ်ချယ်သူ၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူ 2. rapist
အဓမ္မကျင့်ကြံသူ၊ မုဒိမ်းကျင့်သူ

zum gorá زَمُ cultivate (on
hillside) စိုက်ပျိုးသည်၊ တောင်ယာလုပ်သည်

zúmzúm zór diya زَمْ rain
heavily မိုးသည်းထန်စွာ
သည်

zun زُن moon လ၊ လရောင်

zunáp póijja زُن moonlit
သော

zunáppór ظَنُ moonlight လရောင်

zuní fuk فَكُ zuinná fuk فَكُ
glowworm, firefly, lightning bug
ပိုးစုန်းကြူး၊ ပိုးစိမ်းဖြူ

zúnzún زُنْ rattle ကျောက်ကျက်

zur زُر pair, couple တစ်ဖုံ၊
တစ်ရံ၊ စုံတွဲ

zur زُر stress, force အတင်း၊
ခိုင်းခြင်း၊ အတင်းအဓမ္မပြုလုပ်ခြင်း

zur gorá زُر insist, force
အတင်းခိုင်းသည်၊
အပြင်းအထန်တောင်းဆိုသည်

zura زُر 1. accumulate
wealth ဥစ္စာစု စုပုံသည် 2. save, accumulate assets
ငွေစုထားသည် 3. be able to afford တတ်နိုင်သည်

zura زُر even (number) စုံကိန်း၊ စုံကဏန်း

zura زُر joint, connection အဆက်

zúra زُر be tired, be sleepy အိပ်ချင်သည်၊
အိပ်ငိုက်သည်

zúra زُر gully, tributary ရေစီးမြောင်း၊ ချောင်း၊
လက်တက်

zurai diya دِي connect, join
ဆက်သွယ်သည်၊ ဆက်သည်၊ ပေါင်းစပ်သည်

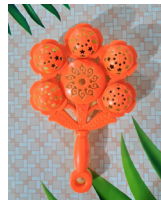
zúrainna زُر sleepy အိပ်ငိုက်သော၊
အိပ်ချင်မှုထူးဖြစ်သော

zuragatá زُر engagement စေ့စပ်
ခြင်း

zúrani زُر sleepy အိပ်ငိုက်သော၊ အိပ်ချင်မှုထူး
ဖြစ်သော



Public domain
zum gorá cultivate
(on hillside)



Public domain
zúnzún rattle

zurat diya زُرَات دِي cool, cool
down အအေးခံသည်၊ အေးသွားသည်

zuraya زُرَايَ cooled အေးသွားသော

zurazuijja زُرَزُوج 1. together တူညီသော၊ အတူတူ၊ အတူတကွ 2. in pairs, in couples အစုံလိုက်၊ အတွဲလိုက်၊ နှစ်ခုတွဲ

zuri زُورِي couple စုံတွဲ၊ အတွဲ

zuri زُورِي hand cymbals လင်းကွင်းသေး

zúri زُورِي narrow valley, ravine ကျဉ်းမြောင်းသော
ချိုင့်ဝှမ်း

zuri fara فَارَ be able to afford
တတ်နိုင်သည်

zuñfrotto زُؤْفُوتْ zuñfrokto زُؤْفُوتْ
afternoon မွန်းလွဲပိုင်း

zurbóng زُورْبُونْ eyebrows မျက်ခုံးမွေး

zurmí زُورْمِي binoculars
အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်း

zurzur زُورْزُور 1. pair (male and female) စုံတွဲ၊ အတွဲ
2. in pairs အစုံလိုက်၊ အတွဲလိုက်၊
နှစ်ခုတွဲ

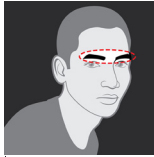
zuta زُوت shoe မိနပ်၊ ရွှံ့မိနပ်

zuti زُوت eyesight, vision
အမြင်အာရုံ၊ မျက်စိအမြင်စွမ်းအား

zuñwal زُؤْوَال yoke
ထမ်းပိုး

zuwari زُؤْوَرِي juwari
sorghum ပြောင်း
မျိုးနွယ်ပင်

zuzan زُؤْزَن Quran bag
ကုရ်အာန်အိတ်



Public domain
zurbóng eyebrows



Andreas Klehr, CC BY-SA
4.0
zurmí binoculars



© Pixabay License
zuñwal yoke

zúzuikkyá زُؤْؤُوكْيَا weak, enfeebled ငေးမွိုင်သော

zuzuk زُؤْؤُوكْ hell ငရဲ

zuzuki زُؤْؤُوكْ the
damned, hellbound people
ငရဲသား



Marco Schmidt, CC BY-SA
2.5
zuwari sorghum



Public domain
zuzan Quran bag

-

-án -أَن- 1. (numeral classifier) တစ်ခု 2. the

-ola -الْ- --wala -وَلْ- -er (doer)
SUFFIX -သူ၊ -လုပ်သူ၊ -သမား

-ollá -الْ- for, because of အတွက်၊ မို့

-óu -أُو- --yó -يْ- also, too လည်း၊ လည်းပဲ

-ouya -يْ- -doer လုပ်သူ

-bar -بَر- 1. time, times အကြိမ်၊ အခေါက်၊ အခါ
day နေ့

-lá -لْ- --allá -الْ- for, because of
အတွက်၊ ကြောင့်

-tú -تْ- from မှ

-wá -وْ- 1. (numeral classifier) လုံး၊ ခု 2. the

-zon -زَن- (numeral classifier for humans)
ယောက်

